

KEVAD 2023 | EB 99.1

KOMMUNIKATSIOONI PEADIREKTORAAT | PUBLIC
ARVAMUS ÜHTSUSE RAHASTAMISE KOHTA

EUROOPA PARLAMENT

EUROB

AROME

ETRI

UURING

DEMOKRAATIA TOIMIMINE

AASTA ENNE EUROOPA PARLAMENDI VALIMISI

Euroopa Parlament

Pierre Dieumegard'i koostatuddokument [Euroopa-Demokraatia-Esperanto jaoks](#)

Selle „ajutise“ dokumendi eesmärk on võimaldada rohkematel Euroopa Liidu elanikel tutvuda Euroopa Liidu koostatud (ja nende maksudest rahastatavate) dokumentidega. **Without tõlked, inimesed on arutelust välja jäetud.**

See dokument „Eurobaro meeter“ oli [ainult inglise keeles](#) pdf-failis. Sellest esialgsest failist koostasime Libre Office'i tarkvara poolt ettevalmistatud odt-faili masintõlkeks teistesse keeltesse. Tulemused on nüüd [kättesaadavad kõigis ametlikes keeltes](#).

On soovitatav, et ELi haldusasutus võtaks üle oluliste dokumentide tõlkimise. „Olulised dokumendid“ ei ole mitte ainult seadused ja määrused, vaid ka oluline teave, mida on vaja teadlike otsuste tegemiseks koos.

Meie ühise tuleviku ühiseks arutamiseks ja usaldusväärsete tõlgete võimaldamiseks oleks rahvusvaheline keel esperanto oma lihtsuse, korrapärasuse ja täpsuse tõttu väga kasulik.

Võtke meiega ühendust:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:Kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

IMPRESSUM

Raporti koostas Euroopa Parlamendile Kantar Public.

VASTUTUSTUNDLIK

Philipp SCHULMEISTER, üksuse juhataja

PANUSTAVAD AUTORID

Gonzalo VELASCO MONASTERIO, projektijuht

Monika ALPOEGGER

Yasser EL KOURA

Antoine MOUNIER

OLAF ZÜHLKE

TOODANG

Katarzyna Oniszk

GRAAFILINE DISAIN

Ana-Maria ZAMBORI

Käsikiri valmis 2023. aasta mais

Brüssel, © Euroopa Liit, 2023

KIRJASTAJA KOHTA

Käesoleva dokumendi avaldas Euroopa Parlamendi kommunikatsiooni peadirektoraadi avaliku arvamuse järelevalve üksus.

Avaliku arvamuse järelevalve üksusega ühenduse võtmiseks kirjutage aadressil: dgcomm-pom@europarl.europa.eu

KEELELINE VERSIOON

Originaal: ET

LAHTIÜTLUS

Käesolev dokument on mõeldud eelkõige Euroopa Parlamendi liikmetele ja töötajatele, et abistada neid nende parlamentaarses töös. Dokumendi sisu eest vastutab ainuisikuliselt selle autor(id) ja selles esitatud arvamusi ei tohiks pidada parlamendi ametlikuks seisukohaks.

SISUKORD

10 VÕTMEVÕTMED.....	6
KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE.....	8
KONTEKST.....	12
METOODIKA.....	17
1. ELU ELIS: DEMOKRAATIA JA ELATUSTASE.....	18
1.1. Venemaa agressioon Ukraina vastu.....	41
1.2. Inflatsioon ja elukalliduse tõus.....	45
1.3. Kodanike elu mitme kriisi ajal.....	50
1.4. Demokraatia olukord ELis.....	75
2. EUROOPA PARLAMENDI AMETIAJA LÄBIVAATAMINE: NELI AASTAT.....	98
3. AASTA ENNE 2024. AASTA EUROOPA PARLAMENDI VALIMISI: KODANIKUD HÄÄLETUSVOORU EES.....	127
3.1. Euroopa Parlamendi valimised.....	127
3.2. Keskendumine noortele.....	157
3.3. Hääletamiskäitumine.....	162
4. KODANIKE ARUSAAM ELIST JA EUROOPA PARLAMENDIST.....	181
4.1. Arusaam EList.....	181
4.2. Arusaam Euroopa Parlamendist ja selle rollist.....	214
JÄRELDUS.....	228
TEHNILISED SPETSIFIKATSIOONID.....	229
Kommentaariid vabaduses.....	235

10 VÕTMEVÕTMED

1 EDASILIIKUMINE „PERMAKRIIS“

Pärast aastatepikkust permakriiti ELis võib kodanike üha halvenev arusaam oma isiklikest majanduslikest väljavaadetest ja ootustest oma tulevaste elutingimuste suhtes lõppeda. Enamik vastanutest (52 %) eeldab endiselt, et nende riigi majanduslik olukord halveneb järgmisel aastal, kuid viimase kuue kuu jooksul on see osakaal vähenenud kaheksa protsendipunkti võrra.

2 LOOTUST, TEGELIKULT

Lootus on emotsioon, mida ELi kodanikud (37 %) nimetavad kõige sagedamini kaheksas ELi liikmesriigis. Ebakindlus jätkuvate kriiside tõttu on aga teisel kohal 34 % juures ja on nimekirjas esikohal kaheksas ELi liikmesriigis.

3 ELUKALLIDUS ON ENDISELT KÕRGE

Elukalliduskriis on paljude eurooplaste jaoks endiselt väga oluline. 65 % ei ole rahul oma riigi valitsuse võetud meetmetega, 57 % ei ole rahul ELi võetud meetmetega.

4 TULEVIK SÄRAB HELGEMAKS (ER)

Siiski on enamik 25 ELi liikmesriigist ELi tuleviku suhtes optimistlikud. Optimism on alates 2022. aasta sügisest kasvanud seitse protsendipunkti ja on nüüd ELi tasandil kokku 64 %.

5 ME #STANDWITHUKRAINE

Rohkem kui aasta pärast Venemaa sõda Ukraina vastu toetavad kogu ELi kodanikud jätkuvalt ELi toetust viimasele: 76 % kiidab need meetmed heaks, mida on kahe protsendipunkti võrra rohkem kui 2022. aasta sügisel. Veelgi enam, Ukraina toetamine on esimene ELi meede, mida kodanikud meelde tuletavad: 74 % on sellest kuulnud, mis on 36 protsendipunkti rohkem kui teine enim esile kutsutud ELi meede.

6 DEMOKRAATIA TOIMIMINE: EL ANNAB TULEMUSI

71 % eurooplastest ütleks, et ELi meetmed mõjutavad nende igapäevaelu. ELi meetmed, millega kodanikud on kõige rahulolevamad, on toetus Ukrainale (69 %), demokraatlikele õigustele ja õigusriigi austamisele (64 %) ning välispoliitikale (54 %).

7 ASJA SÜDA

Demokraatia on põhiväärtus, mida kodanikud soovivad, et Euroopa Parlament kaitseks. 37 % mainis seda üldiselt ja see on ka 14 ELi liikmesriigi juhtiv väärtus. Enamik kodanikke on rahul ka demokraatia toimimisega Euroopa Liidus (54 %).

8 DEMOKRAATIA ON SEE, MIS TEEB MEID

ELi kodanike absoluutne enamus on rahul ka demokraatia kümnest aspektist seitsmega. Kõige rohkem rahuldust tekitavad vabad ja õiglased valimised (70 %), sõnavabadus (70 %) ja põhiõiguste austamine (66 %).

9 SEE ON KUUPÄEV (JA ROHKEM KODANIKKE JUBA TEAB SEDA)

Teadlikkus sellest, et Euroopa Parlamendi valimised toimuvad 2024. aastal, suureneb jõudsalt 45 %-ni kodanikest – üheksa protsendipunkti võrra rohkem kui kuus kuud tagasi ja märgatavalt kõrgem kui samal ajal enne viimaseid Euroopa Parlamendi valimisi 2019. aastal, mil teadlikkus kuupäevast oli 32 %.

10 2024. AASTA EUROOPA PARLAMENDI VALIMISED: TULEMAS

Kodanike huvi järgmiste Euroopa Parlamendi valimiste vastu on 56 %, mis on kuus protsendipunkti suurem kui aasta enne viimaseid Euroopa Parlamendi valimisi. Veelgi enam, mis on: kaks kolmandikku kodanikest (67 %) ütles, et nad hääletavad tõenäoliselt, kui 58 % ütles seda 2018. aastal.

KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Kevad on ilus aeg üle kogu maailma. Jaapanis õitsevad miljonid kirsiõiepuud, mis tähistavad vibratsiooni ja uut algust. Alaskas ärkavad grizzly karu kutsikad uniselt talveunest kuni sulava lume kõrneva helini. Ja igal aastal Euroopas, nagu ka talveelupaikadest lahkuvad rändlinnukarjad, tulid Euroopa Parlamendi kevadise Eurobaromeetri uuringu intervjuueerijad välja, et teada saada, mis on külma hooaja jooksul muutunud ja mis on jäänud samaks. Mida nad võiksid sel korral 2023. aastal leida?

Kindlasti on viimased kolm aastat olnud katsumusi. Collins sõnaraamat 2022 aasta sõna oli „permakriis“, mis viitab pikemale ebastabiilsuse ja ebakindluse perioodile. Kuid 26,376 osaleja vastused maalivad üllatavalt nüansirikka pildi vastupanuvõimest. Kahtlemata mõjutavad praegused majandusraskused eurooplasi tõsiselt. Kuid aasta enne Euroopa Parlamendi valimisi näitab uuring ka seda, et demokraatia on tugevalt juurdunud kodanike südames. Eurooplased tunnistavad ELi tähtsust ja vaatavad seda peamiselt positiivselt. Tõepoolest, nende tulevikuväljavaated muutuvad üha lootusetumaks.

ELU, DEMOKRAATIA JA EUROOPA

Siiski on diagnoosi alguspunkt kaine. Ligikaudu veerand vastanutest (26 %, + 2 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini) arvab, et asjad liiguvad oma riigis õiges suunas, samas kui 61 % (-1 protsendipunkti) selge enamuse ütleb, et üldine olukord liigub vales suunas. ELi tasandil on tulemus positiivsem – peaaegu kolmandik vastanutest (32 %, + 1 protsendipunkti) arvab, et asjad liiguvad ELis õiges suunas, kuid 47 % (-4 protsendipunkti) arvab vastupidist. See tunne on kõige tugevam Prantsusmaal (61 %) ja Kreekas (62 %).

Selle hinnangu keskmes on asjaolu, et praegu on Euroopa kodanike jaoks isiklikud raskused. Elatustaseme langus on ilmne. Pooled vastanutest (50 %) näevad hiljuti oma elatustaseme langust ja eeldavad, et see väheneb veelgi. Seetõttu soovivad kodanikud loomulikult, et nende juhid reageeriks, ja nad ootavad, et EL võtaks meetmeid. Kuid seni

arvab enamus, et on veel midagi teha. Ligi kaks kolmandikku (65 %, + 1 protsendipunkti) väidab, et nad ei ole rahul meetmetega, mida nende riik on võtnud kriisi lahendamiseks, ja 57 % (+ 1 protsendipunkti) ei ole rahul sellega, mida EL selles valdkonnas tegi.

Kuid inimesed ei ole kaotanud usku demokraatlikku protsessi. Demokraatiat peetakse selle eest võitlemist väärivaks ja avalikkuse pühendumine demokraatlikele väärtustele on suur. Kui küsitakse väärtusi, mida Euroopa Parlament peaks prioriteedina kaitsma, on kodanike kõige sagedamini nimetatud väärtus demokraatia (37 %, + 1 protsendipunkti), millele järgneb inimõiguste kaitse ELis ja kogu maailmas (28 %, -1 protsendipunkti) ning sõna- ja mõttevabadus (27 %, -1 protsendipunkti).

Veelgi enam, inimesed hindavad seda, kuidas demokraatiat Euroopas rakendatakse. 56 % kodanikest on rahul sellega, kuidas demokraatia oma riigis toimib, ja 54 % on rahul sellega, kuidas demokraatia ELis toimib. See kehtib ka paljude selle põhiaspektide kohta: ELi kodanikud on kõige enam rahul vabade ja õiglaste valimistega (70 %), sõnavabadusega (70 %) ja põhiõiguste austamisega (66 %).

SIIT TULEB KÄTTETOIMETAMINE – MIDA EUROOPA TEIE HEAKS TEGI?

Demokraatia saab kodanikelt tohutut tunnustust. Et teada saada, mil määral on inimesed Euroopa demokraatiast teadlikud, küsis Eurobaromeetri uuring kodanikelt nende teadlikkuse ja rahulolu taseme kohta ELi poliitikaga ja eelkõige Euroopa Parlamendi tulemustega. Kas Euroopa Parlament saavutas tulemusi, mida inimesed ootasid?

Teadlikkus Euroopa Liidu tegevusest viimastel aastatel on üldiselt kõrge. Valdav enamuse on teadlik mõjust, mida EL avaldab nende igapäevaelule: Umbes seitse kümnest (71 %) jagab seda arvamust, sealhulgas peaaegu viiendik (18 %), kellele ELi meetmed „väga palju“ avaldavad mõju. Samuti tunnustatakse Euroopa Parlamendi rolli selles valdkonnas – 62 % on hiljuti Euroopa Parlamenti lugenud, näinud või kuulnud. Riikide vahelon siiski

märkimisväärseid erinevusi, kusjuures väärtused ulatuvad 85 %-st meedia tagasikutsumisest Soomes kuni 39 %ni Prantsusmaal.

Ühe aasta jooksul Venemaa sissetungist rääkides paistab ELi toetus Ukrainale silma saavutusena, millest kodanikud on kõige teadlikumad: 74 % on kuulnud EList ja Euroopa Parlamendist, kellest 69 % on võetud meetmetega rahul. Suurim rahulolu on Rootsis (97 %), Soomes (96 %), Madalmaades ja Portugalis (mõlemas 95 %). Slovakkias, Kreekas (mõlemas 51 %) ja Bulgaarias (54 %) vastajad kiidavad kõige vähem tõenäoliselt heaks.

Muud poliitikavaldkonnad on tavaliselt vähem nähtavad. Mõningase kaugusega järgivad rände- ja varjupaigaküsimused (38 %) ning ELi roheline kokkulepe (37 %) teemade pingereas, millest kodanikud on kuulnud. Need teemad ei ole mitte ainult vähem teada, vaid ka vähem heakskiitu (vastavalt 43 % ja 47 % rahulolu). Rahulolu on suurem demokraatlike õiguste/õigusriigi austamise (64 %) ja välispoliitika (54 %) valdkonnas.

VALIMISED – DEMOKRAATIA NURGAKIVI

2024. aasta hiliskevadel palutakse kodanikel esitada tellimus uueks tarneks: Euroopa Parlamendi valimised. Eurobaromeetri uuringus mõõdeti selle sündmuse tähtsust valijate silmis. Tähtsus, mida kodanikud neile valimistele omistavad, on püsinud stabiilsena, kuid nii huvi Euroopa Parlamendi valimiste vastu kui ka valimiste tõenäosus on märgatavalt suurenenud, eriti võrreldes viie aasta taguse ajaga.

Euroopa Parlamendi valimistest huvitatud vastajate osakaal on nüüd suurem kui eelmisele eelnenud ajal. 2018. aasta alguses ütles 50 %, et nad on huvitatud, ja 48 % ütles, et nad ei ole huvitatud. 2023. aastal on selge enamik vastanutest (56 %) huvitatud järgmistest Euroopa Parlamendi valimistest (sealhulgas 15 %, kes ütlevad, et nad on väga huvitatud), samas kui 43 % vastanutest ei ole huvitatud. Huvi on kõige suurem Madalmaades (75 %), samas kui Tšehhi (27 %) ja Slovakkia (26 %) inimesed ei ole nii huvitatud.

Samuti on suurenenud teadlikkus järgmiste Euroopa Parlamendi valimiste toimumise kuupäevast: 45 % kodanikest teab, et see toimub järgmisel aastal. Võrreldes eelmiste valimistega (aprill 2018) on see kasv 13 protsendipunkti ja alates 2022. aasta sügisest on kasv üheksa protsendipunkti.

Mis puudutab valimiskastis käimise tähtsust, siis peaaegu pooled kodanikest (48 %, + 2 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini) peavad Euroopa Parlamendi valimistel hääletamist väga oluliseks, samas kui 38 % (-1 protsendipunkti) arwab, et hääletamine on vähemalt keskmise tähtsusega. Ainult 13 % (-1 protsendipunkti) arwab, et need valimised ei ole üldse olulised.

Need arvud on kooskõlas nendega, mis registreeriti samal ajal enne viimaseid Euroopa Parlamendi valimisi. 2018. aasta aprillis (st umbes kolmteist kuud enne valimisi) pidas 49 % neist valimistel hääletamist väga oluliseks, samas kui 17 % pidas neid vähetähtsateks.

Suur tähtsus, teadlikkus ja huvi tähendavad suurt kalduvust hääletada. Kaks kolmandikku (67 %) kodanikest väidab, et nad hääletavad Euroopa Parlamendi valimistel suure tõenäosusega, kui nad järgmisel nädalal toimuvad. Seega on valimistega seotud näitajad juba praegu kõrgemal tasemel kui viis aastat tagasi.

KONTEKST – MIDA KODANIKUD EUROOPAST ARVAVAD

Valimised on osa üldisest poliitilisest raamistikust. Eurooplaste üldine suhtumine Euroopa Liitu ja Euroopa Parlamenti on arenenud pikema aja jooksul. Positiivsed vaated on viimase kümne aasta jooksul oluliselt suurenenud ega ole viimase kuue kuu jooksul oluliselt muutunud. Enamik (45 %, -2 protsendipunkti) ütleb, et EL loob neile positiivse kuvandi, samas kui 17 % (+ 3 protsendipunkti) on negatiivne kuvand. Üks arvamus on kõrgel tasemel alates 2018. aastast märkimisväärselt stabiilne: selge enamik (61 %, -1 protsendipunkti) arwab, et nende riigi kuulumine ELi on hea, samas kui ainult umbes üks kümnest (11 %, + 1 protsendipunkti) peab seda negatiivseks. Veidi rohkem kui veerand (27 %, ei muutu) arwab, et see ei ole ei hea ega halb asi.

Mis puudutab Euroopa Parlamenti, siis rohkem kui kolmandikul vastanutest (37 %, + 1 protsendipunkti) on Euroopa Parlamendist positiivne kuvand, samas kui vähem kui ühel viiest (19 %, + 2 protsendipunkti) on negatiivne kuvand. Enamik vastanutest (43 %, -2 protsendipunkti) väljendab neutraalset seisukohta.

Kui neilt küsiti teemade kohta, mida nad sooviksid käsitleda Euroopa Parlamendi prioriteedina, on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastane võitlus jätkuvalt esikohal (38 %, + 1 protsendipunkti). Sellele järgnevad rahvatervis (33 %, -1 protsendipunkti), kliimamuutuste vastased meetmed (31 %, muutusteta) ning majanduse toetamine ja uute töökohtade loomine (31 %, muutusteta).

KESKENDUMINE NOORTELE

Noored vastajad (15–24aastased) pakuvad Eurobaromeetri uuringule erilist huvi, sest nende hoiakud ja arvamused ennustavad tulevikusuundumusi ja arenguid. Mõned peamised järeldused:

- Väärtuste järjestus, mida Euroopa Parlament peaks eelisjärjekorras kaitsma, on sarnane kõigi vastajate seas täheldatuga. Demokraatia on mõlema rühma väärtuste loetelus esikohal (32 %; kõik vastajad: 37 %), kuid noorte jaoks peetakse sama oluliseks sõna- ja mõttevabadust (32 %; kõik vastajad: 27 %).
- Prioriteedid, mida noored sooviksid Euroopa Parlamendis käsitleda, erinevad veidi üldelanikkonna omadest. Kuigi võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu on endiselt esikohal (40 %; kõik vastajad: 38 %), sellele lisanduvad kliimamuutuste vastased meetmed, mida 15–24-aastased mainivad palju tõenäolisemalt kui kogu elanikkond (40 % vs 31 %).
- 42 % vastanutest vanuses 15–24 ütles, et on väga oluline, et nad isiklikult Euroopa Parlamendi valimistel hääletaksid – nad ütlevad seda veidi vähem kui keskmine (48 %).
- Teha muutusi noorte jaoks. Küsiti hääletamiseks, sest tegemist on

kodanikukohustusega (35 %; kõik vastajad: 38 %) ja soov toetada erakonda (35 % vs 36 %) on kaks peamist põhjust nii noorte kui ka keskmise jaoks. Kuid soov asju muuta (33 % vs 29 %) on noorte vastajate puhul kolmandal kohal.

TULEVIK ON MEIST EES – KEVADE ESIMENE KAPRIIS.

2023. aasta kevadine Eurobaromeetri uuring näitab, et kodanikel on liidu olukorrast ambivalentne pilt. Nad hindavad kriitilise pilguga ELi ja Euroopa Parlamendi tegevust kriiside ajal, kuid tunnustavad ka edu. Neil on erinevad ettekujutused EList ja Euroopa Parlamendist, kuid neil on suur usk Euroopa demokraatlikesse protsessidesse. Vaatamata kriisile ja äsja kogetud pahatahtlikule talvele ei ole need arvamused – enamasti – viimase kuue kuu jooksul oluliselt muutunud. Sellest mustriks on siiski märkimisväärne erand. Kui inimestelt küsiti konkreetset tulevaste arengute kohta, olid vastused märkimisväärselt heledamad kui pool aastat tagasi:

- ELi tuleviku kohta ütleb peaaegu kaks kolmandikku (64 %), et nad on ELi tuleviku suhtes optimistlikud, samas kui ainult 32 % ütleb, et nad on pessimistlikud. Optimistlike inimeste osakaal on alates eelmisest uuringust 2022. aasta sügisel kasvanud seitsme protsendipunkti võrra.
- Seoses oma elatustasemega ootab valdav enamik vastanutest järgmise aasta jooksul ikka veel langust (79 %), kuid see näitaja on märkimisväärselt vähem kui pool aastat tagasi – see vähenes kuue protsendipunkti võrra. Kodanikud viitavad suurema tõenäosusega ka sellele, et nad ei eelda oma elatustaseme muutumist üldse (19 %, + 5 protsendipunkti).
- Mis puudutab tulevast majandusarengut, siis enamik vastanutest ootab järgmise aasta jooksul ikka veel halvenemist (52 %), kuid see näitaja on oluliselt väiksem kui pool aastat tagasi – see on vähenenud kaheksa protsendipunkti võrra.

Niisiis, hoolimata keerulisest kontekstist, võivad suundumused viidata esimestele tagasipööramise märkidele – suhtumise taastumisele, mis aeglaselt, kuid pidevalt muutub positiivsemaks vaatepunktiks tulevastele asjadele.

Küsimustikus oli veel üks punkt, mis oli märkimisväärne. Asi ei olnud arvamustes ega hoiakutes, vaid tunnetes. Vastajatele esitati 14 (positiivsed ja negatiivsed) tunded ning neilt

küstiti, milline neist kirjeldab kõige paremini nende praegust emotsionaalset seisundit. Loomulikult peegeldavad nende valikud aegade mitmetimõistetavust, kuid peamine vastus oli: lootusrikas (37 %).

Praegu seisavad eurooplased silmitsi raskustega. Kuid nende lootus tulevikule aitab neid kindlasti nende ühistes jõupingutustes muuta „permakriis“ mineviku sõnaks.

KONTEKST

Euroopa Parlamendi 2023. aasta kevadise Eurobaromeetri uuringu välitööd tegi Kantar 2.–26. märtsil kõigis 27 ELi liikmesriigis. Uuringu tulemuste õigeks tõlgendamiseks on oluline võtta arvesse välitöö ajal poliitilist ja ühiskondlikku konteksti. Kõiki küsitluses esitatud küsimuste riiklikke tulemusi – ja jätkuvalt ka Euroopa keskmisi tulemusi – tuleb vaadelda välitöö ajal valitsevat olukorda ja avalikku arutelu silmas pidades.

VENEMAA SÕDA UKRAINA VASTU

Üks aasta pärast Venemaa täiemahulist sissetungi Ukrainasse mängis sõda Euroopa pinnal avalikes aruteludes jätkuvalt keskset rolli, eriti kui maailm tähistas 24. veebruaril 2023 ebaseadusliku agressiooni esimest aastapäeva. Vahetult enne konflikti teise aasta algust hääletas ÜRO Peaassamblee suure häälteenamusega resolutsiooni poolt, milles kutsuti Venemaad üles „tingimuslikult ja viivitamata“ Ukrainast välja astuma ning jõudma „ülemaailmse, õiglase ja kestva rahuni“. Selle resolutsiooni poolt hääletas 141 liikmesriiki ja ainult seitse liikmesriiki – Valgevene, Korea Rahvademokraatlik Vabariik, Eritrea, Mali, Nicaragua, Venemaa ja Süüria. 32 erapooletuks jäi Hiina, India ja Pakistan.¹

Alates Venemaa Ukraina-vastase sõja algusest on EL andnud Ukrainale humanitaar-, poliitilist, rahalist ja sõjalist toetust. EL leppis väga kiiresti kokku mitmetes Venemaa-vastastes sanktsioonides vastuseks sissetungile ning on sellest ajast peale jäänud otsustavaks ja ühtseks oma tegevuses.² 25. veebruaril 2023 leppisid ELi juhid kokku kümnendas sanktsioonide paketi vastuseks Venemaa sissetungile Ukrainasse, sealhulgas keelati kriitilise tähtsusega tehnoloogia ja tööstuskaupade eksport ning kehtestatakse täiendavad sanktsioonid üksikisikute ja üksuste, sealhulgas peamiste otsustajate, sõjaväejuhtide, Wagneri grupi sõjaväejuhtide ja droonide tootjate suhtes.³

Kuna paljud Ukraina linnad jätkasid Venemaa raketirünnakuid ja eriti intensiivseid lahinguid Bakhmuti linna üle, rõhutas Ukraina tungivat vajadust saada rohkem relvi. Relvade ja laskemoona tarnimine Ukrainasse on olnud paljudes ELi liikmesriikides oluline teema välitöö perioodil. EL on tegelenud laskemoona üleandmisega olemasolevatest riiklikest varudest, Euroopa ühishangetega sõjaliste vajaduste katmiseks ning tootmisvõimsuse märkimisväärse suurendamisega, et aidata Ukrainal relvatarneid teha ja taastada Euroopa varud.

13. märtsil nõustus Venemaa pikendama Ukrainast Musta mere kaudu toimuva teraviljaekspordi lepet 60 päeva võrra pärast läbirääkimisi ÜROga. Samal ajal kaalus Euroopa Komisjon kriisireservi loomist kolme Ukraina naaberriigi jaoks: Poola, Bulgaaria ja Rumeenia kannatavad Ukraina teraviljajätku surve all nende riikide turgudele.

17. märtsil väljastas Rahvusvaheline Kriminaalkohus Vladimir Putinile vahistamismääruse seoses Ukraina laste ebaseadusliku väljasaatmisega Venemaale.⁴ 20. märtsil saabus Hiina president Xi Jinping Moskvasse kolmepäevasele riigivisiidile, kus ta kohtus president Putiniga, saades esimeseks välisliidriks, kes kohtus president Putiniga pärast seda, kui Rahvusvaheline Kriminaalkohus talle sõjakuritegudes süüdistuse esitas.

1 <https://news.un.org/en/story/2023/02/1133847>

2 https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine_en

3 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/02/25/one-year-of-russia-s-full-scale-invasion-and-war-of-aggression-against-ukraine-eu-adopts-its-10th-package-of-economic-and-individual-sanctions/>

4 <https://www.icc-cpi.int/news/situation-ukraine-icc-judges-issue-arrest-warrants-against-vladimir-vladimirovich-putin-and>

2022. aasta märtsis võttis EL kasutusele ajutise kaitse direktiivi, mis⁵ aitas sõja eest põgenevaid inimesi. Sellest ajast alates on Ukraina pagulastel õigus saada elamisluba ning juurdepääs haridusele ja tööturule. EL on nüüd koduks umbes neljale miljonile ukrainlasele, kes põgenesid sissetungi eest ja leidsid liikmesriikides peavarju.

Pärast Venemaa agressiooni loobusid nii Soome kui ka Rootsi aastakümneid kestnud sõjalise koostööst poliitikast ja taotlesid 2022. aasta mais NATOga liitumist. Kui Soome astus lähemale oma eesmärgile astuda kiiresti Atlandi-ülesesse kaitsepakti ja parlament kiitis välitööde ajal ülekaalukalt heaks vajalikud õigusaktid, siis Türgi ja Ungari blokeerisid Rootsit.

MAJANDUSLIK KONTEKST

ELi majandus hoidis 2022. aastal majanduslangust kitsalt ära. Alates 2022. aasta sügisest on ELi majanduses toimunud mitu positiivset arengut. Tänu koostööle jõupingutustele ja kavale „REPowerEU“ õnnestus ELil täita gaasihoidlad ajalooliselt kõrgel tasemel ja mitmekesistada energiasisset, aidates vähendada sõltuvust Venemaa fossiilkütustest. Vaatamata energiašokile ja rekordiliselt kõrgele inflatsioonile osutus aeglustumine 2022. aasta kolmandas kvartalis varasemast tagasihoidlikumaks ning 2022. aasta neljandas kvartalis oli ELi majanduses sügiseks oodatava 0,5 % languse asemel ulatuslik stagnatsioon. Euroopa Komisjoni 2023. aasta talvine majandusprognos leevendab kasvuväljavaadet ja alandab inflatsiooniprognose veidi. 2022. aasta majanduskasv on praegu hinnanguliselt 3,5 % nii ELis kui ka euroalal. Prognooside kohaselt suureneb SKP ELis 2023. aastal 0,8 % ja 2024. aastal 1,6 %.⁶

ELi statistikaameti Eurostati avaldatud andmete kohaselt oli Euroopa Liidu aastane inflatsioon 2023. aasta märtsis 8,3 %, võrrelduna 9,9 %ga veebruaris. Aasta varem oli see näitaja 7,8 %. Euroola aastane inflatsioonimäär oli 2023. aasta märtsis 6,9 %, võrrelduna veebruari 8,5 %ga. Aasta varem oli see näitaja 7,4 %. Madalaimad aastamäärad registreeriti Luksemburgis (2,9 %), Hispaanias (3,1 %) ja Madalmaades (4,5 %). Kõrgeimad aastamäärad registreeriti Ungaris (25,6 %), Lätis (17,2 %) ja Tšehhis (16,5 %).⁷

Mitu kuud kestnud inflatsioonimäärade alanemine kinnitab, et inflatsioon on jõudnud haripunkti, kuid see on endiselt kõrge ja tarbimise nõrkus peaks lähiajal püsima, sest inflatsioon ületab jätkuvalt nominaalpalga kasvu. Rahapoliitiline karmistamine peaks jätkuma, pärssides investeringuid. 17. märtsil otsustas Euroopa Keskpank (EKP) veel kord tõsta intressimäärasid 0,50 %, hoolimata nädala eest Silicon Valley Banki kriisist finantsturgudel vallandunud paanikast.

Samuti on hoogsalt toiminud tööturgudel, kus töötuse määr ELis püsis 2023. aasta veebruaris kõigi aegade madalaimal tasemel – 6,0 %.⁸

Oma 2024. aasta eelarvepoliitika suunistes tühistas Euroopa Komisjon üldise vabastusklausli, millega alates COVID-19 pandeemia algusest deaktiveeriti stabiilsuse ja kasvu pakt, kutsudes liikmesriike üles alustama massiliste energiatoetuste järkjärgulist kaotamist, kuna ta teatas, et algatab 2024. aasta kevadel ülemääraste eelarvepuudujäägi menetlused. Käimas on arutelud selle üle, kuidas reformida stabiilsuse ja kasvu pakti.¹⁰

5 <https://www.schengenvisainfo.com/news/eu-countries-start-implementing-temporary-protection-directive-for-ukrainians/>

6 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/winter-2023-economic-forecast-eu-economy-set-avoid-recession-headwinds-persist_en

7 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/16324910/2-19042023-AP-EN.pdf/ff3d6b28-9c8f-41cd-714f-d1fd38af0b15>

8 <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2023/html/ecb.mp230316~aad5249f30.en.html>

9 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/16324762/3-31032023-BP-EN.pdf/4cb7a93a-bb55-923d-ec95-5fcb8073271c>

ELI INSTITUTSIOONID JA ÕIGUSLIK KONTEKST ELI TASANDIL

Belgia föderaalpolitsei vahistas 9. detsembril 2022 mitu rahapesu ja korruptsiooniga seotud süüdistust, sealhulgas ühe Euroopa Parlamendi asepresidendist ja Euroopa Parlamendi endisest liikmest. Skandaali nimetatakse Qatargate'iks seoses väidetega, et kolmandatelt riikidelt saadi raha ELi poliitikakujundajate mõjutamiseks. 2023. aasta jaanuaris algatas Euroopa Parlamendi president Metsola 14 punktist koosneva reformiprotsessi, mille eesmärk on tugevdada Euroopa Parlamendi vahendeid läbipaistvuse, eetika ja käitumise valdkonnas, et säilitada üldsuse usaldus institutsiooni vastu. Välitööde ajal teatas komisjon kavatsusest karmistada eeskirju Euroopa ametnike tasustatud reiside kohta pärast paljastusi, et Katar maksis osa peadirektori reisikuludest, kui komisjon pidas läbirääkimisi lennutranspordilepingu sõlmimiseks Katariaga.

Aasta alguses võttis Rootsi üle Euroopa Liidu Nõukogu roteeruva eesistumise, kuulutades oma prioriteetideks julgeoleku, konkurentsivõime, rohe- ja energiasüsteemi ümberkujundamise, demokraatlike väärtuste ja õigusriigi põhimõtte.¹¹

Paar päeva enne välitööde algust keelas Euroopa Komisjon ametnikel kasutada rakendust TikTok korporatiivsetes seadmetes hirmu pärast võimalike turvalisuse ja andmekaitse probleemide ees. Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu teatasid hiljem ka sarnastest TikToki piirangutest.

8. märtsil tähistati rahvusvahelist naistepäeva paljudes liikmesriikides toimunud üritustel. EL võttis vastu ajaloolise otsuse naiste õiguste kohta, kehtestades sanktsioonid üheksale isikule ja kolmele organisatsioonile, keda ta peab vastutavaks seksuaalse vägivalla ja naiste õiguste ulatusliku rikkumise eest. Sanktsioonid keelavad ELi sisenemise ning varadele juurdepääsu ja nende liikumise ELis.¹²

Samuti jätkas Euroopa Liit tööd oma üldise eesmärgi nimel muuta blokk 2050. aastaks kliimaneutraalseks. Välitööde perioodi iseloomustab kasvav vastuseis sisepõlemismootorite keelustamisele Euroopas. 2022. aasta oktoobris jõudsid Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Parlamendi läbirääkijad põhimõttelisele kokkuleppele määruse suhtes, mis käsitleb alates 2035. aastast uute sõiduautode ja kaubikute heitevaba määra kohustuslikku kohaldamist. Märtsi alguses loobusid mitmed liikmesriigid, sealhulgas Saksamaa, oma toetusest keelule, nõudes erandit e-kütust kasutavatele autodele.

Ka kliimaga seotud õigusaktide kontekstis püüdsid Prantsusmaa ja mitmed teised ELi liikmesriigid lisada tuumaenergia ELi taastuvenergiapolitikasse. Euroopa Parlament hääletas 14. märtsil teksti üle, mille eesmärk on vähendada 2030. aastaks märkimisväärselt hoonete CO₂-jalajälge. Esimest korda Euroopa tasandil käsitletakse käesolevas tekstis olemasolevaid eluruumi ja hooneid koos kohustusliku renoveerimise ajakavaga. Uued hooned on alates 2028. aastast heitevabad.¹³

MUUD OLULISED SÜNDMUSED RIIKLIKUL JA RAHVUSVAHELISEL TASANDIL

27. veebruaril, vahetult enne välitööd, leppisid EL ja Ühendkuningriik kokku Põhja-lirimaa uutes kaubanduseeskirjades. Lepe, mida nimetatakse „Windsori raamistikuks“, järgnes kuid kestnud kõnelustele, mille eesmärk oli leevendada Brexiti-järgset kaubandust Põhja-lirimaa ja ülejäänud Ühendkuningriigi vahel.

10 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1410

11 <https://swedish-presidency.consilium.europa.eu/en/programme/priorities/>

12 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1487

13 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20230310IPR77228/meps-back-plans-for-a-climate-neutral-building-sector-by-2050>

28. veebruaril toimus Kreekas Tempe orust lõuna pool kahe rongi vaheline kokkupõrge ja hukkus vähemalt 58 inimest, kellest paljud õpilased. See tragöödia on raputanud Kreekat ja vallandanud rahvusliku leina ja pahameele, mis on peamiselt suunatud riigi valitsuse ja ametnike vastu. Kuigi selle katastroofi otsene põhjus võis olla inimlik viga, on raudteevõrk kannatanud aastatepikkuse alainvesteeringu ja hooletuse jätmise tõttu.

Alates 7. märtsist astus Gruusia meeleavaldajad tänavatele seaduse vastu, mis oleks kuulutanud meedia ja valitsusvälised organisatsioonid, mis saavad välismaalt rohkem kui 20 % oma rahalistest vahenditest, „välismõju esindajateks“. protestandid kartsid, et seadus kordab sarnaseid Venemaa õigusakte, mida on kasutatud kodanikuühiskonna piiramiseks ja valitsuse vastaste rõhumiseks, tähistades autoritaarset nihet. Meeleavaldused sundisid Gruusia valitsust seaduseelnõu tagasi võtma.

Vahemere rannikul oli mitu laevavrakki, mis vedasid rändajaid ja põhjustasid inimkaotust. Hukkus vähemalt 62 inimest, sealhulgas 12 last, kui 26. veebruaril kukkus Kalabria rannikul kaljude vastu alla Türkiye puidust purjelaev, mis vedas rändajaid Afganistanist, Iraanist ja mitmetest teistest riikidest Euroopasse. Umbes 30 migranti kadus ja uppus oletatavasti pärast seda, kui 12. märtsil Liibüa ranniku lähedal asuva kaubalaeva päästekatse ajal uppus ülerahvastatud paat.

20. märtsil jäi Prantsusmaa president Macron parlamendis umbusaldushääletusele pärast seda, kui ta oli läbi surunud sügavalt ebapopulaarse ja palju vaidlustatud pensionireformi ilma parlamendis hääletamiseta, tuginedes vastuolulisele põhiseaduslikule vahendile – artikli 49 lõige 3. See tõi kaasa edasise pahameele ja streigi ning üha vägivaldsemad meeleavaldused kogu riigis.

VALIMISED

12. veebruaril, enne välitööde algust, võitis Küprose presidendivalimised 51,9 % häältega Nikos Christodoulides – sõltumatu tsentristlik kandidaat, keda toetasid sotsiaaldemokraadid ja liberaalsed parteid. Valimisaktiivsus oli 72,45 %.¹⁴ Üks tema kampaaniateemadest oli läbirääkimiste taasalgustamine saare taasühendamiseks. Seega on Christodoulides pöördunud Euroopa partnerite poole, et anda vaidluste lahendamise protsessile uut hoogu, kohtudes 2023. aasta märtsis Euroopa Parlamendi presidendi Roberta Metsola, Euroopa Komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni ja Euroopa Ülemkogu eesistuja Charles Micheliga.

5. märtsil valis Eesti uue parlamendi, kinnitades peaministriks Kaja Kallase, kes on tuntud oma vankumatu toetuse poolest Ukrainale. Tema liberaalne Reformierakond, mis kuulub Euroopa Parlamendi Renew Europe fraktsiooni, võitis 31,2 % (+ 2,3), mis on erakonna ajaloo parim tulemus, ja Kallas sai riigi parlamendivalimistel kõige rohkem poliitiku eelishääli. Parempoolne EKRE fraktsioon, mis istub Euroopa Parlamendis ID fraktsiooniga, oli teisel kohal, kuid langes 17,8 %-lt 2019. aastal vaid 16,1 %-le häältest. See oli kampaania Eesti kindlameelse Ukraina-meelse hoiaku vastu ja oli suunatud Kallasele inflatsiooni kiirenemise eest riigis. Üle poole häältest anti elektrooniliselt, mis aitas tõenäoliselt saavutada rekordilise 63 % valimisaktiivsuse.¹⁵

15. märtsil toimusid Madalmaades piirkondlikud valimised, mis tõid ajaloolise edu põllumajanduse huviparteile BoerBurgerBeweging (BBB) – 2019. aastal asutatud suhteliselt¹⁶noorele parteile, mis oli algselt saanud veojõu lämmastiku vähendamise seaduste vastu. Valimistulemused tähendasid tagasilööke ametisolevale peaministrile Mark Rutte'ile, kuna Hollandi provintside esindajad valivad senati liikmeid. Senat ei saa seadusi muuta, kuid tal on õigus seadusi heaks kiita või tagasi lükata. Kuigi peaminister Rutte valitsusel oli senatis ainult vähemus, vähendati seda vähemust veelgi.

14 https://live.elections.moi.gov.cy/English/PRESIDENTIAL__EPANALIPTIKI_EKLOGI_ELECTIONS_2023/Islandwide

15 <https://www.valimised.ee/en>

16 <https://www.kiesraad.nl/verkiezingen/provinciale-staten/uitslagen/uitslagen-per-gemeente>

Nii Soome kui ka Bulgaaria korraldasid parlamendivalimised 2. aprillil ja valimiskampaaniad olid välitööde ajal täies hoos. Bulgaarlaste jaoks oli see kahe aasta jooksul viies kord, kui nad kutsuti parlamendivalimistel hääletama, kuna riik vajub sügavamale poliitilisse kriisi ja ebastabiilsusesse.

METOODIKA

Käesolevas 2023. aasta kevadises Eurobaromeetri uuringus, mis viidi läbi laine 99.1 raames, kasutati Eurobaromeetri uuringuid, mis viidi läbi Euroopa Parlamendi kommunikatsiooni peadirektoraadis (avaliku arvamuse järelevalve üksus). Kantar Public viis uuringu läbi 2.–26. märtsini 2023 kõigis 27 ELi liikmesriigis. Kokku viidi läbi 26376 intervjuud. ELi tulemusi kaaluti vastavalt iga riigi rahvaarvule.

Eurobaromeetri uuringud viiakse läbi näost näkku inimeste kodudes või nende koduuksel riigikeeles. Kõikides riikides kasutati CAPI-d (Computer Assisted Personal Interviewing).

Taanis, Tšehhis, Maltal ja Soomes viidi mõned intervjuud läbi arvutipõhise videointervjuu (CAVI) tehnika abil. Küsitaja administreerib küsimustiku vastajale videokonverentsi teel kaugühenduse teel, kus mõlemad pooled üksteist näevad: intervjuude tingimused on väga sarnased näost näkku.

Pärast ELi isikuandmete kaitse üldmääruse vastuvõtmist küsiti vastajatelt, kas nad nõustuvad esitama küsimusi küsimustes, mida võib pidada tundlikeks.

Lugeja peaks teadma, et käesolevas aruandes peetakse ühe konkreetse näitaja arengut üldiselt stabiilseks, kui see varieerub ± 2 protsendipunkti või vähem. Lisateavet leiate leheküljel XX esitatud tabelist, kus on esitatud veamäär sõltuvalt vestluste arvust.

Märkus: Käesolevas aruandes viidatakse ELi riikidele nende ametliku lühendiga.

Käesolevas aruandes kasutatud lühendid vastavad järgmisele:

Belgia	OLE MA	Prantsusmaa	FR	Madalmaad	NL
Bulgaaria	BG	Horvaatia	HR	Austria	KELL
Tšehhi	CZ	Itaalia	SEE	Poola	PL
Taani	DK	Küprose Vabariik	CY*	Portugal	PT
Saksamaa	DE	Läti	LV	Rumeenia	RO
Eesti	EE	Leedu	LT	Sloveenia	SI
Iirimaa	IE	Luksemburg	LU	Slovakkia	SK
Kreeka	EL	Ungari	HU	Soome	FI
Hispaania	ES	Malta	MT	Rootsi	SE

Euroopa Liit – 27 liikmesriigi kaalutud keskmine	EL 27
BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, IE, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT	euroala
BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE	euroalaväline

Küpros tervikuna on üks 27 Euroopa Liidu liikmesriigist. Acquis communautaire on siiski peatatud selles riigi osas, mis ei ole Küprose Vabariigi valitsuse kontrolli all. Praktilistel kaalutlustel kuuluvad kategooriasse „CY“ ja EL 27 keskmisega ainult Küprose Vabariigi valitsuse kontrolli all oleva riigi osas läbi viidud intervjuud.

1. ELU ELIS: DEMOKRAATIA JA ELATUSTASE

Millised on eurooplaste hoiakud demokraatia olukorra suhtes Euroopa Liidus, elatustaseme muutuste suhtes seoses inflatsioonitaseme tõusuga ning nende ootustega majandusliku olukorra ja oma elutingimuste suhtes? Uuring näitab, et jätkuvad isiklikud ja majanduslikud raskused on jätkuvalt seotud demokraatlike väärtustega ja üldise rahuloluga ELi demokraatiaga. Lisaks näib, et kodanike isiklike majandusväljavaadete ja nende tulevaste elutingimuste ootuste halvenemine, mida täheldati Euroopa Parlamendi 2022. aasta sügisuuringus, on peatunud.

Seda vastuolulist pilti võib-olla kõige paremini illustreerib asjaolu, et eurooplased kipuvad kirjeldama oma emotsionaalset seisundit kui lootustandvat, enesekindlat ja rahulikku, kuid ka ebakindlat ja muret tekitavat. Kui tegemist on suhtumisega demokraatiasse, peavad kodanikud demokraatiat tähtsaks väärtuseks, mida Euroopa Parlament peaks eelisjärjekorras kaitsma. Samuti on nad jätkuvalt rahul nii demokraatia toimimisega ELis ja oma riigis kui ka ELi demokraatia eriaspektidega. Siiski on eurooplased vähem rahul meetmetega, mida EL ja nende riikide valitsused on võtnud elukalliduskriisiga toimetulekuks. See ei ole üllatav, arvestades, et enamik neist on kogenud või ootavad oma elatustaseme langust ning et suurel osal kodanikel on raskusi arvete tasumisega vähemalt aeg-ajalt. Hoolimata Ukraina sõja mõjust kodanike elule, kiidetakse jätkuvalt laialdaselt heaks ELi toetus Ukrainale. Lõpuks, arvestades inflatsioonimäära aeglustumist 2022. aasta lõpust kuni 2023. aasta alguseni, on 2022. aasta oktoobris-novembris täheldatud eurooplaste elutingimuste ja riigi majanduse ootuste¹⁷ halvenemine aidanud neid näitajaid stabiliseerida.

Väärtused, mida Euroopa Parlament peaks eelisjärjekorras kaitsma

Demokraatia on esikohal väärtuste nimekirjas, mida Euroopa Parlament peaks eelisjärjekorras kaitsma. Nagu varasemates uuringutes, mainivad kodanikud kõige sagedamini demokraatiat (37 %, + 1 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini), millele järgneb inimõiguste kaitse ELis ja kogu maailmas (28 %, -1 protsendipunkti) ning sõna- ja mõttevabadus (27 %, -1 protsendipunkti). Rohkem kui viiendik vastanutest arvab, et Euroopa Parlament peaks pidama esmatähtsaks õigusriigi põhimõtet (24 %, ei muutu), naiste ja meeste võrdõiguslikkust (21 %, muutusi ei toimu) ning solidaarsust ELi liikmesriikide ja nende piirkondade vahel (21 %, -2 protsendipunkti). Kõiki teisi väärtusi tsiteerib vähem kui üks viiest vastajast.

Tulemused on jäänud üldjoontes stabiilseks alates selle küsimuse viimasest esitamisest 2022. aasta oktoobris-novembris.

¹⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-17032023-ap#:~:text=The%20euro%20area%20annual%20inflation,down%20from%2010.0%25%20in%20January>

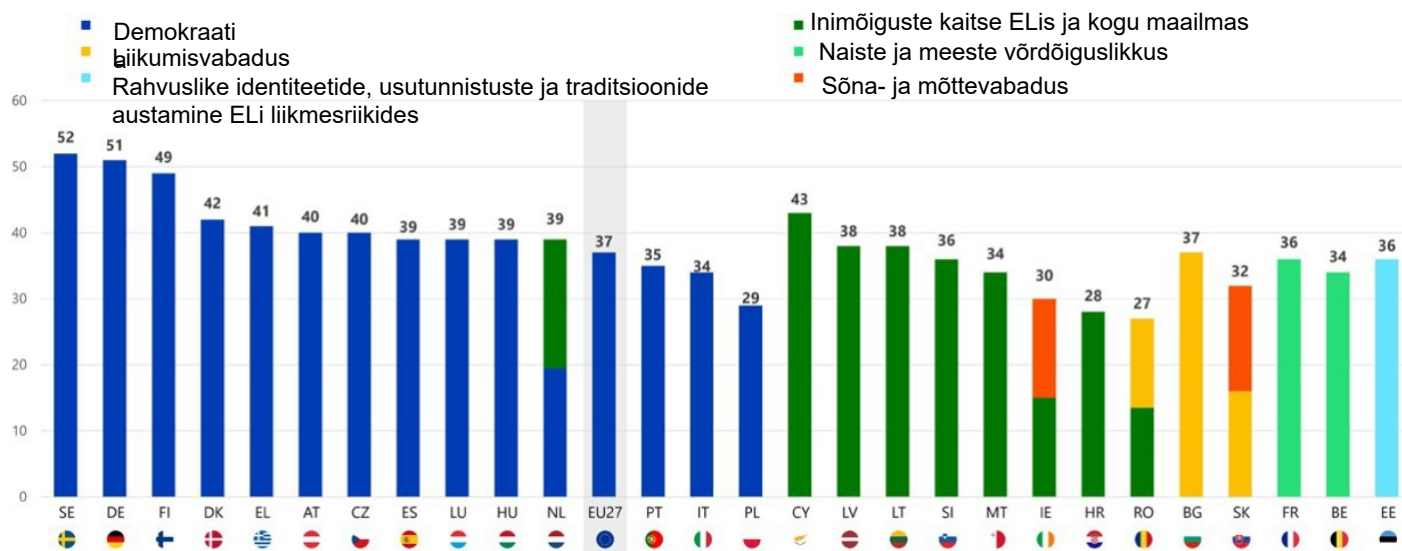
QA6ab Teie arvates milliseid järgmistest väärtustest peaks Euroopa Parlament eelisjärjekorras kaitsma? Esiteks? Ja siis? (%)

14 riigis on demokraatia kõige enam nimetatud väärtus, mida Euroopa Parlament peaks esmajärjekorras kaitsma. Inimõiguste kaitse on üheksas riigis vastajate jaoks esmatähtis (või ühine prioriteet).

Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on Belgias ja Prantsusmaal kõige sagedamini nimetatud väärtus. Liikumisvabadus on Bulgaaria prioriteetide nimekirjas esikohal ning on Slovakkias ja Rumeenias esikohal, samas kui sõna- ja mõttevabadus on Iirimaa ja Slovakkias kõige enam nimetatud väärtus. Eesti on ainus riik, kus vastajad peavad peamiseks prioriteediks rahvusliku identiteedi, kultuuri ja traditsioonide austamist ELi liikmesriikides.

QA6ab Teie arvates milliseid järgmistest väärtustest peaks Euroopa Parlament eelisjärjekorras kaitsma? Esiteks? Ja siis? (Maksimaalselt 4 ANSWERSi) (% – enim mainitud vastus riikide kaupa)

Demokraatia on üks kõige sagedamini nimetatud väärtustest 21 riigis: 52 % Rootsis, 51 % Saksamaal ja 49 % Soomes ning 24 % Horvaatias, Sloveenias ja Rumeenias.

Samamoodi on inimõiguste kaitse ELis ja kogu maailmas 20 riigis kolmes peamises väärtuses. Kõige sagedamini mainisid seda vastajad Rootsis (46 %), Küprosel (43 %) ja Madalmaades (39 %). Seevastu 22 % Itaalias ja Poolas leiab, et see peaks olema prioriteet.

Sõna- ja mõttevabadus on üks kolmest põhiväärtusest, mida kaitsta 16 riigis. Üle kolmandiku mainis seda Lätis, Madalmaades ja Rootsis (kõik 34 %), samas kui Portugalis (14 %) ja Ungaris (19 %) vähem kui viiendik.

Õigusriik kuulub kümne riigi kolme parima hulka. Seda väärtust mainitakse kõige enam Soomes (38 %), järgnesid Bulgaaria, Saksamaa ja Kreeka (kõigis 34 %), samas kui kõige vähem mainitakse seda Portugalis (12 %), Prantsusmaal ja Leedus (mõlemas 14 %).

Naiste ja meeste võrdõiguslikkust peetakse suurimaks väärtuseks Prantsusmaal (36 %) ja Belgias (34 %) ning see on Luksemburgis teisel kohal (30 %). Skaala teises otsas mainitakse seda Eestis 9 % ning Kreekas ja Leedus 11 %.

Kuues riigis kuulub solidaarsus ELi liikmesriikide ja nende piirkondade vahel kolme peamise väärtuse hulka. Osakaal on vahemikus 38 % Kreekas, 32 % Portugalis ja 28 % Bulgaarias, 11 % Iirimaa, 12 % Taanis ja 14 % Austrias.

QA6ab Teie arvates milliseid järgmistest väärtustest peaks Euroopa Parlament eelisjärjekorras kaitsma? Esiteks? Ja siis? (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Demokraatia	37	30	25	40	42	51	26	28	41	39	32	24	34	33	29	30	39	39	33	39	40	29	35	24	24	25	49	52
Inimõiguste kaitse ELis ja kogu maailmas	28	25	23	30	35	31	29	30	29	29	25	28	22	43	38	38	23	34	34	39	23	22	31	27	36	30	33	46
Sõna- ja mõttevabadus	27	31	21	30	29	28	32	30	26	22	33	25	28	23	34	29	29	19	21	34	31	20	14	23	25	32	27	34
Õigusriigi põhimõte	24	15	34	22	23	34	19	19	34	27	14	21	17	29	23	14	20	25	27	25	26	26	12	23	28	23	38	21
Naiste ja meeste võrdõiguslikkus	21	34	12	12	19	18	9	27	11	27	36	13	18	25	13	11	30	13	18	21	29	15	23	14	17	13	18	22
Solidaarsus ELi liikmesriikide ja nende piirkondade vahel	21	21	28	24	12	19	16	11	38	17	15	25	26	25	19	23	18	21	15	24	14	22	32	26	20	21	16	15
Inimväärikus, sealhulgas surmanuhtluse, piinamise või orjapidamise keeld	19	19	13	14	24	19	12	15	18	18	18	22	22	18	14	11	16	15	14	18	19	18	23	12	15	15	21	29
Rahvuslike identiteetide, kultuuride ja traditsioonide austamine ELi liikmesriikides	17	14	30	28	17	13	36	16	29	8	15	21	20	24	21	21	9	23	17	20	19	19	17	23	17	19	15	9
Sallivus ja mitmekesisuse austamine ühiskonnas	16	19	13	9	17	16	16	15	11	15	20	17	16	9	9	17	11	19	15	19	15	17	14	11	23	12	15	15
Liikumisvabadus	15	10	37	22	18	9	29	28	7	14	9	23	20	9	18	19	14	19	13	10	13	22	8	27	16	32	16	10
Võitlus diskrimineerimise vastu ja vähemuste kaitse	14	19	7	7	11	10	11	15	14	18	15	13	17	11	11	13	17	19	22	15	16	14	22	14	9	11	13	10
ELi ja maailma vaeste riikide vaheline solidaarsus	14	14	11	9	12	12	7	11	21	14	11	21	17	20	16	14	15	12	22	9	12	14	21	20	15	11	5	10
Usu- ja veendumusvabadus	8	9	9	3	7	5	14	14	6	4	10	11	8	8	5	5	6	8	9	7	8	11	5	16	6	16	8	4
Õigus taotleda varjupaika tagakiusamise eest	7	7	6	3	8	5	3	11	3	7	5	4	9	5	7	7	7	8	6	6	10	9	6	8	3	3	3	9
Muud (spontaansed)	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	2	0	1	1	1	1	1	0	1	0	2	0	1	1	1	0	0	1
Puuduvad (spontaansed)	1	0	0	2	1	1	1	0	1	1	2	0	1	0	1	4	1	0	2	0	1	0	0	0	2	1	0	1
Ei tea	1	0	2	2	2	1	1	1	0	1	2	0	1	0	2	1	1	1	2	0	2	1	3	1	1	1	0	0
Keeldumine (spontaanne)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kõige sagedamini mainitud toode

2. Kõige sagedamini mainitud punkt

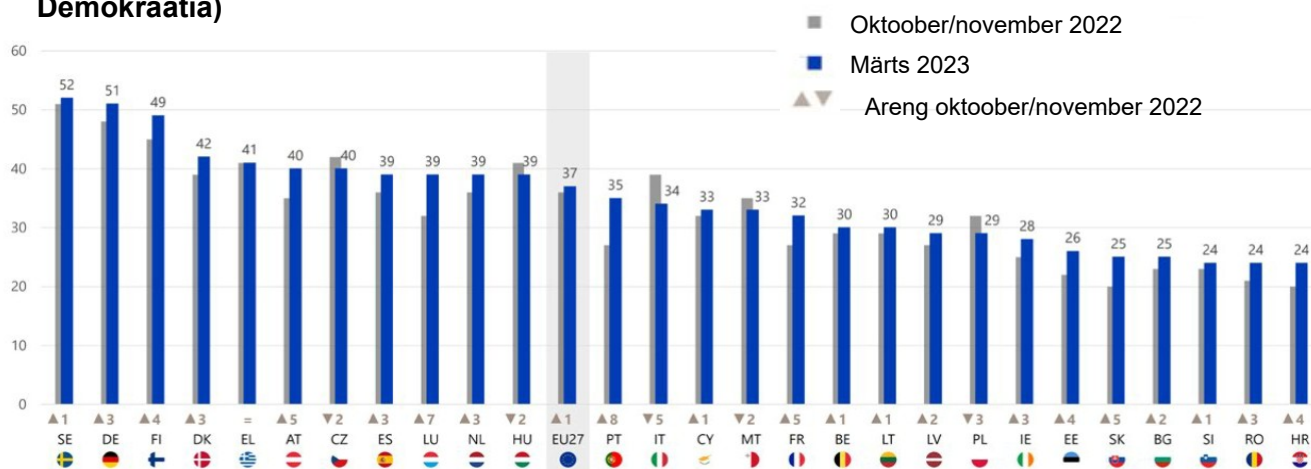
3. Kõige sagedamini mainitud teema

Märts 2023

See osa, kes peab liikumisvabadust esmatähtsaks väärtuseks, mida Euroopa Parlament peaks kaitsma, on eriti suur Bulgaarias (37 %), samas kui rahvusliku identiteedi, kultuuri ja traditsioonide austamist Euroopa Liidu liikmesriikides mainitakse Eestis (36 %) tõenäolisemalt kui teistes riikides.

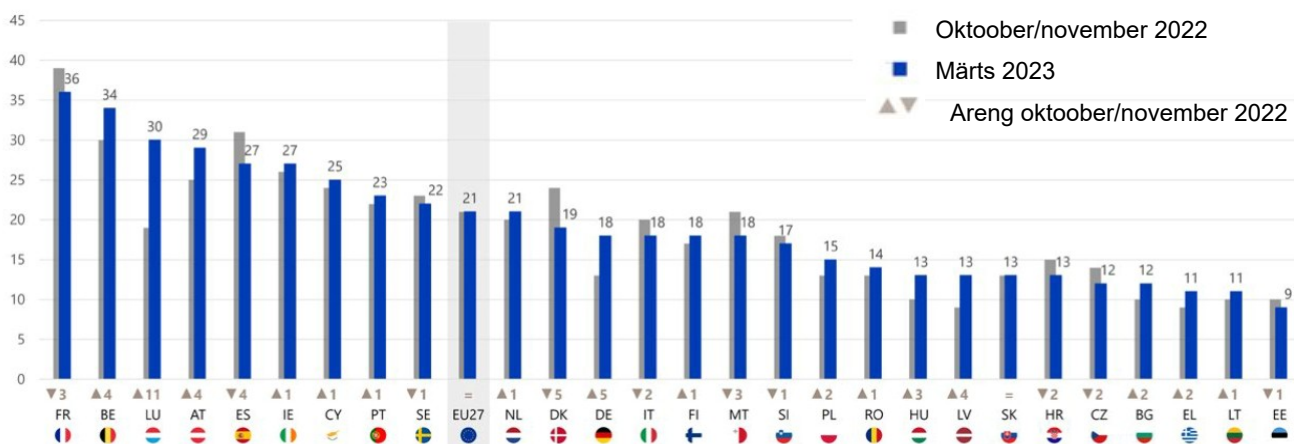
Alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini on demokraatia muutunud vastajate kaitse väärtuseks 14 riigis, eelkõige Portugalis (35 %, + 8 protsendipunkti), Luksemburgis (39 %, + 7 protsendipunkti), Austrias (40 %, + 5 protsendipunkti), Prantsusmaal (32 %, + 5 protsendipunkti) ja Slovakkias (25 %, + 5 protsendipunkti). Seevastu vastajate vähenev osakaal mainib demokraatiat Itaalias (34 %, -5 protsendipunkti) ja Poolas (29 %, -3 protsendipunkti). See näitaja on jäänud muutumatuks või stabiilseks 17 riigis.

QA6ab Teie arvates milline järgmistest väärtustest peaks Euroopa Parlament kaitsta esmajärjekorras? Esiteks? Ja siis? (Maksimaalselt 3 ANSWERSi) (% – Demokraatia)

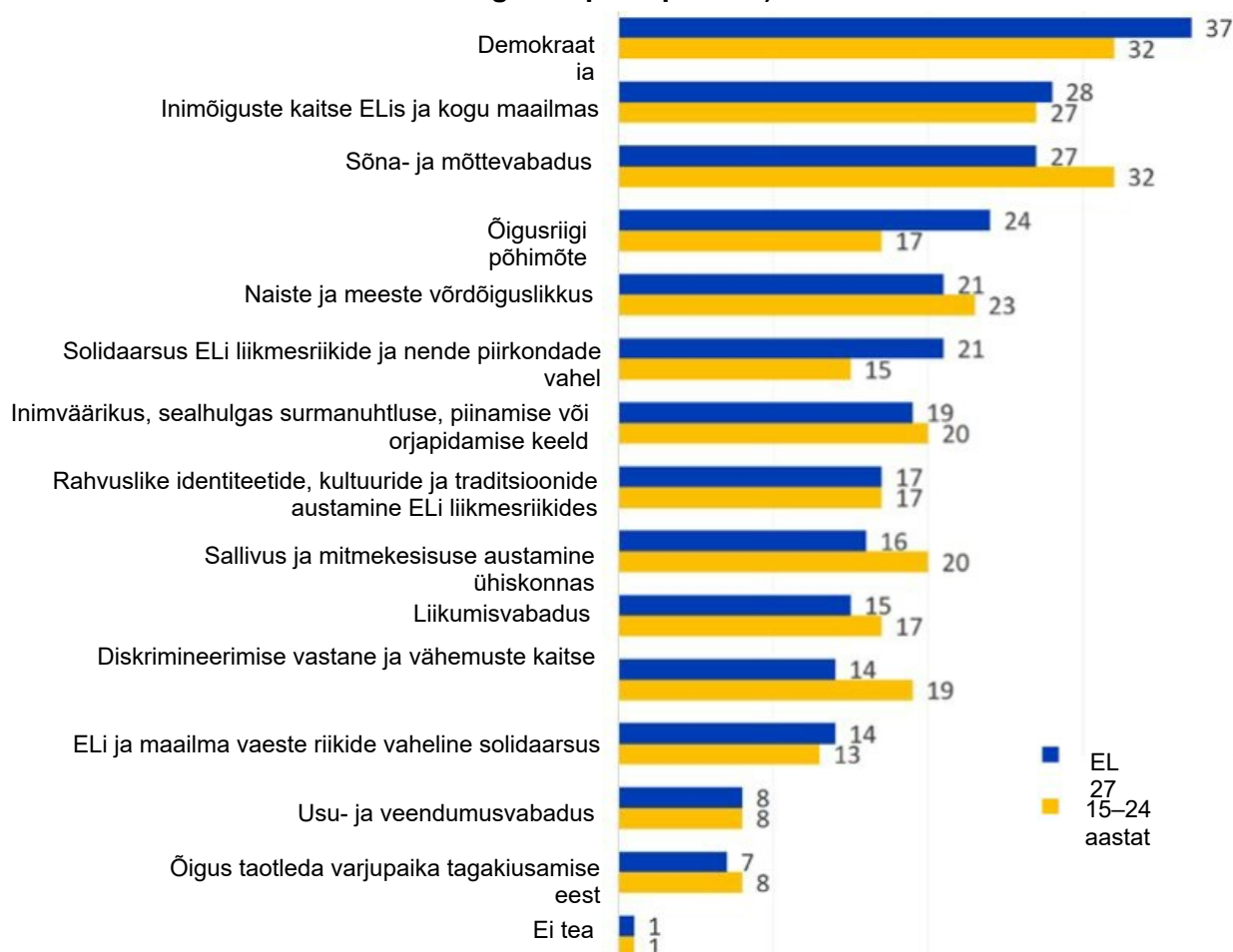
Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on võrreldes 2022. aasta oktoobrist novembrini kasvanud kuues riigis. Luksemburg on ülekaalukalt see riik, kus kasv on olnud suurim (30 %, + 11 protsendipunkti), järgnevad Saksamaa (18 %, + 5 protsendipunkti), Belgia (34 %, + 4 protsendipunkti), Austria (29 %, + 4 protsendipunkti) ja Läti (13 %, + 4 protsendipunkti). Skaala teises otsas mainitakse naiste ja meeste võrdõiguslikkust vähem Taanis (19 %, -5 protsendipunkti), Hispaanias (27 %, -4 protsendipunkti), Maltal (18 %, -3 protsendipunkti) ja Prantsusmaal (36 %, -3 protsendipunkti). See osakaal on jäänud muutumatuks või stabiilseks 17 riigis.

QA6ab Teie arvates milliseid järgmistest väärtustest peaks Euroopa Parlament eelisjärjekorras kaitsma? Esiteks? Ja siis? (Maksimaalselt 3 ANSWERSi) (% – Naiste ja meeste võrdõiguslikkus)

Keskendudes kõige nooremate vastajate (st 15–24-aastaste) tulemustele, on väärtuste järjestus üldjoontes kooskõlas kõigi vastajate seas täheldatuga, kusjuures mõned erinevused on väikesed. Demokraatia on esikohal väärtuste nimekirjas, mida tuleb kaitsta ka selles vanuserühmas, kuid sellele lisandub sõna- ja mõttevabadus (mõlemad 32 %), kusjuures inimõiguste kaitse ELis ja kogu maailmas (27 %) on kolmas. Noorimad vastajad mainivad keskmisest vähem tõenäoliselt demokraatiat (32 % vs 37 %), õigusriigi põhimõtet (17 % vs 24 %) ning solidaarsust ELi liikmesriikide ja selle piirkondade vahel (15 % vs. 21 %). Siiski valivad nad suurema tõenäosusega sõna- ja mõttevabaduse (32 % vs 27 %), sallivuse ja mitmekesisuse austamise ühiskonnas (20 % vs 16 %) ning võitlevad diskrimineerimise ja vähemuste kaitse vastu (19 % vs. 14 %).

QA6ab Teie arvates milliseid järgmistest väärtustest peaks Euroopa Parlament eelisjärjekorras kaitsma? Esiteks? Ja siis? (Maksimaalselt 3 ANSWERSi) (% – Naiste ja meeste võrdõiguslikkus)
(märkus: need viimased sõnad on viga koopiast/pastast)

Sotsiaaldemograafiline analüüs keskendub kuuele peamisele väärtusele, mida kodanikud arvavad, et Euroopa Parlament peaks esmajärjekorras kaitsma. Mehed ütlevad naistest suurema tõenäosusega, et esikohale tuleks seada demokraatia (41 % vs. 34 %) ja õigusriigi põhimõte (28 % vs. 20 %), samas kui meeste ja naiste võrdõiguslikkuse puhul on vastupidine (16 % vs. 27 %).

Need, kes on lõpetanud 20-aastased või vanemad täisajaga hariduse, viitavad suurema tõenäosusega inimõiguste kaitsesele ELis ja kogu maailmas (31 %). 15-aastased või nooremad vastajad väidavad kõige vähem, et Euroopa Parlament peaks seadma esikohale sõna- ja mõttevabaduse (21 %) ning õigusriigi põhimõtte (20 %).

Vastajad, kes peavad end ühiskonna kõrgemasse või kõrgemasse keskklassi kuuluvaks, mainivad õigusriigi kaitsmist tõenäolisemalt kui need, kes näevad end tööliklassina (29–32 % vs 22 %), samas kui vastupidine kehtib naiste ja meeste võrdõiguslikkuse kohta (17–18 % vs 24 %).

Vastajad, kes peavad oma riigi kuulumist ELi heaks, on tõenäolisemad kui need, kes peavad demokraatiat (40 % vs 33 %), inimõiguste kaitset ELis ja ülemaailmset solidaarsust (32 % vs 19 %) ning solidaarsust ELi liikmesriikide ja selle piirkondade vahel (24 % vs. 13 %) väärtusteks.

Vastajad, kellel on positiivne kuvand Euroopa Parlamendist, on tõenäolisemad kui negatiivse kuvandiga vastajad, kes ütlevad, et esmatähtsaks tuleks pidada inimõiguste kaitset ELis ja kogu maailmas (31 % vs 24 %) ning solidaarsust ELi liikmesriikide ja selle piirkondade vahel (26 % vs 16 %). Seevastu negatiivse kuvandiga inimesed mainivad suurema tõenäosusega sõna- ja mõttevabadust (33 % vs 23 %).

QA6ab Teie arvates milliseid järgmistest väärtustest peaks Euroopa Parlament eelisjärjekorras kaitsma? Esiteks? Ja siis?

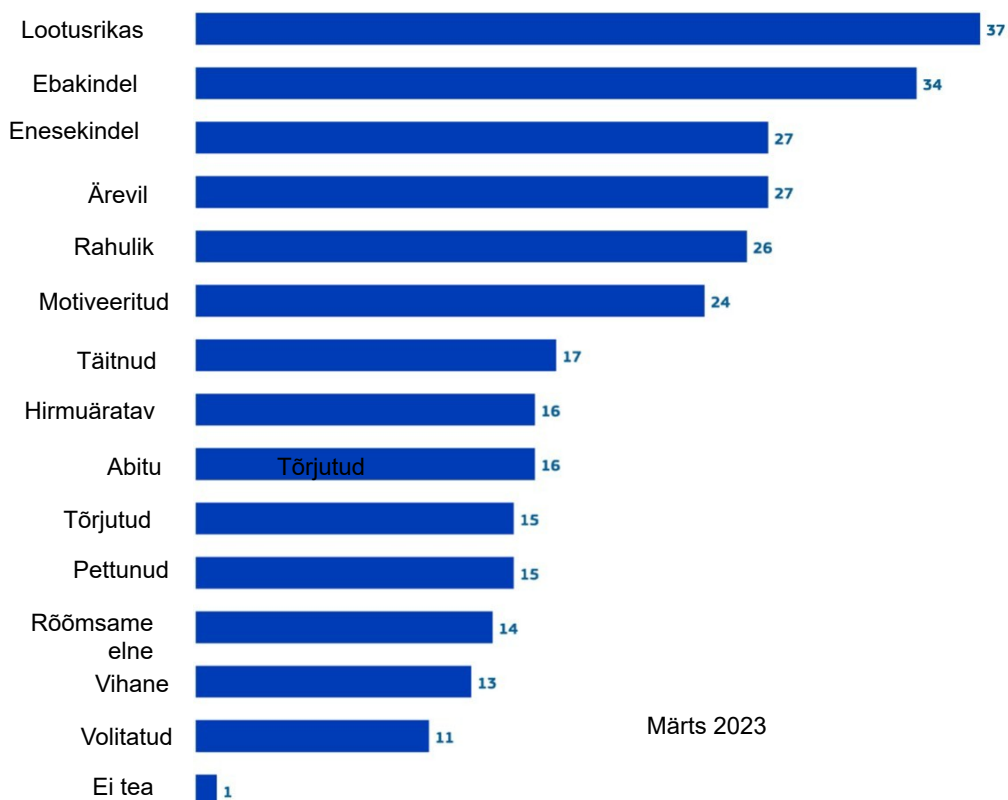
	Naiste meeste võrdõiguslikk us	Solidaarsus ja ELi liikmesriikide ja nende piirkondade vahel	Inimõiguste kaitse ELis ja kogu maailmas	Sõna- mõttevabadu s	ja Demokraatia	Õigusriigi põhimõte
EL 27	21	21	28	27	37	24
Sugu						
Man	16	22	27	28	41	28
Naine	27	19	30	26	34	20
Age						
15–24	23	15	27	32	32	17
25–39	22	21	30	27	37	22
40–54	21	21	28	28	38	25
55+	21	22	28	25	39	26
Haridus (Lõpp)						
15–	23	21	27	21	39	20
16–19	21	21	27	28	37	25
20+	20	23	31	28	38	25
Õpib ikka veel	24	14	29	31	35	18
Võtke arvesse kuulumist						
Töölisklass	24	18	25	27	35	22
Alumine keskklass	20	20	28	26	40	23
Keskklass	21	22	30	27	37	24
Ülemine keskklass	18	23	30	29	40	29
Ülemine klass	17	27	32	23	52	32
Euroopa Parlamendi maine						
Positiivne	20	26	31	23	40	26
Neutraalne	23	19	28	28	36	23
Negatiivne	21	16	24	33	36	24
Arvamus riigi kuulumise kohta Euroopa Liitu						
Hea asi	21	24	32	25	40	25
Halb asi	21	13	19	31	33	22
Ei hea ega halb asi	22	17	25	30	33	22

Kodanike praegune emotsionaalne seisund

Vastajatelt küsiti, kuidas nad kõige paremini kirjeldaksid oma praegust emotsionaalset seisundit, kui nad mõtlevad elule, mida nad juhivad. Kuue parima vastuse seas on täheldatud positiivsete ja negatiivsete emotsioonide segu, kuigi positiivsed on veidi ülekaalus. Rohkem kui kolmandik ütleb, et nad on lootusrikkad (37 %), samas kui umbes veerand või rohkem kirjeldavad oma emotsionaalset seisundit enesekindlana (27 %), rahulikena (26 %) ja motiveerituna (24 %). Negatiivse poole pealt ütleb umbes kolmandik, et nad on ebakindlad (34 %) ja rohkem kui veerand tunneb ärevust (27 %).

Kõiki teisi emotsioone nimetatakse vähem kui viiendiku võrra: täidetud (17 %), hirmunud, abitu (mõlemad 16 %), heidutatud, pettunud (mõlemad 15 %), rõõmsad (14 %), vihased (13 %) ja võimekad (11 %).

QA10ab Millist järgmistest teemadest sooviksite, et Euroopa Parlament käsitleks neid esmajärjekorras? Esiteks? Ja siis? (EL 27) (%)

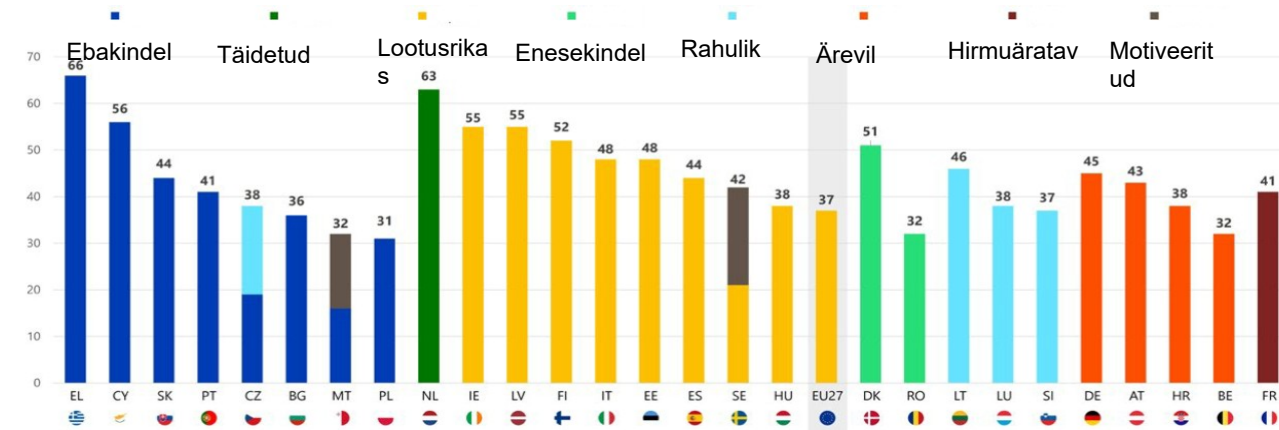

Märts 2023

Kaheksas riigis on lootusrikas (või kõige enam tsiteeritud ühine) emotsionaalne seisund, samas kui rahulikkus on peamine vastus (või ühine tippvastus) veel neljas riigis. Enamik vastajaid tunneb end Taanis ja Rumeenias enesekindlalt ja Madalmaades täidetuna.

Negatiivsete emotsioonide hulgas on kaheksas riigis enim mainitud (või kõige sagedamini mainitud) ebakindlustunne, kusjuures enamik vastanutest tundis muret veel neljas riigis. Ainult Prantsusmaal on „hirm“ vastus, mida vastajad oma emotsionaalse seisundi kirjeldamiseks kõige rohkem nimetasid.

QA10ab mõeldes elule, mida te juhite, kuidas kirjeldaksite kõige paremini oma praegust emotsionaalset seisundit? Esiteks? Ja siis? (Maksimaalselt 4 ANSWERSi) (% – enim mainitud vastus riikide kaupa)

In 21 riiki, lootusrikas on üks kolmest enim mainitud vastajate tundeist, kui nad mõtlevad oma elule, kusjuures osakaalud ulatuvad rohkem kui poolest Iirimaa, Lätis (mõlemas 55 %) ja Soomes (52 %) kuni 15 %ni Küprosel, 22 %ni Bulgaarias ja 23 %ni Tšehhis.

Ebakindluse tunne on esikohal kolmes vastuses 14 riigis, kusjuures kõige tõenäolisemalt mainivad seda vastajad Kreekas (66 %), Küprosel (56 %) ja Slovakkias (44 %). Seevastu on see emotsionaalne seisund vähem levinud Taanis (13 %), Madalmaades (18 %) ja Soomes (21 %).

Kümnes riigis on enesekindel üks kolmest enim tsiteeritud vastusest. See tunne on kõige levinum Taanis (51 %), Soomes (47 %) ja Iirimaa (42 %), samas kui 6 % mainib seda Küprosel ja Kreekas ning 12 % Slovakkias.

Ärevustunne on esikohal kümnes riigis: 45 % Saksamaal, 43 % Austrias ja 42 % Kreekas, 7 % Hispaanias, 9 % Tšehhis ja 11 % Rumeenias.

Rahulik on üks kolmest kõige sagedamini mainitud emotsioonidest, mida vastajad kirjeldavad oma emotsionaalse seisundi kirjeldamiseks 11 riigis. Seda nimetab neli kümnest või rohkem Leedus (46 %), Lätis (41 %) ja Rootsis (40 %). Skaala teises otsas valivad selle vastuse 13 % Kreekas ning 15 % Horvaatias ja Slovakkias.

Need, kes väidavad, et nad on motiveeritud, on eriti suured Madalmaades (45 %) ja Rootsis (42 %). Madalmaad (63 %) on samuti riik, kus kõige suurem osa vastanutest väidab, et need on täidetud, samal ajal kui Prantsusmaal (41 %) nimetab end kõige rohkem hirmuäratavaks.

QA10ab mõeldes elule, mida te juhite, kuidas kirjeldaksite kõige paremini oma praegust emotsionaalset seisundit? Esiteks? Ja siis? (KUNI 4 VASTUST) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Lootusrikas	37	28	22	23	45	40	48	55	26	44	24	31	48	15	55	33	34	38	28	40	35	30	40	30	31	34	52	42
Ebakindel	34	27	36	38	13	33	22	27	66	40	29	30	42	56	24	30	26	34	32	18	33	31	41	29	22	44	21	22
Confident	27	17	24	15	51	41	24	42	6	20	21	22	26	6	30	38	35	24	30	26	36	19	31	32	30	12	47	20
Ärevil	27	32	31	9	27	45	18	15	42	7	21	38	20	35	26	22	13	34	29	40	43	28	20	11	30	39	30	18
Rahulik	26	27	26	38	36	27	39	35	13	27	24	15	20	17	41	46	38	25	31	32	23	21	20	24	37	15	30	40
Motiveeritud	24	30	23	21	32	22	24	31	4	25	21	30	25	5	31	32	27	29	32	45	24	17	24	25	33	16	27	42
Fulfilled	17	30	15	23	50	9	27	17	6	23	11	24	15	4	15	18	10	10	31	63	12	15	12	19	12	11	45	33
Hirmuäratav	16	19	12	8	6	12	6	9	27	8	41	12	14	21	6	5	26	14	6	4	15	14	28	12	5	16	2	5
Abitu	16	12	14	20	4	13	7	6	10	7	28	18	26	23	13	9	13	18	19	3	14	16	8	21	17	21	2	7
Tõrjutud	15	15	25	9	2	10	5	7	28	16	17	13	21	19	5	18	6	13	13	7	11	16	21	24	6	28	2	9
Pettunud	15	20	9	12	12	17	16	13	57	16	11	15	11	54	16	11	7	8	20	12	20	13	11	16	4	13	19	30
Rõõmsameel	14	13	10	19	36	10	18	18	3	22	10	16	7	9	17	8	14	17	21	29	15	18	15	18	27	11	19	37
Vihane	13	11	16	18	2	11	7	4	48	3	22	14	13	28	9	7	4	8	13	2	19	12	5	14	9	15	4	7
Volitatud	11	12	2	11	18	7	13	10	6	5	16	14	17	6	19	4	13	18	3	6	9	9	4	22	8	11	5	18
Muu (spontaanne)	1	2	1	1	0	0	3	0	1	3	1	0	0	1	1	3	2	0	1	0	5	0	1	0	2	1	0	1
Ei tea	1	0	1	2	1	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3	0	0	0	0	0

Kõige sagedamini mainitud toode

2. Kõige sagedamini mainitud punkt

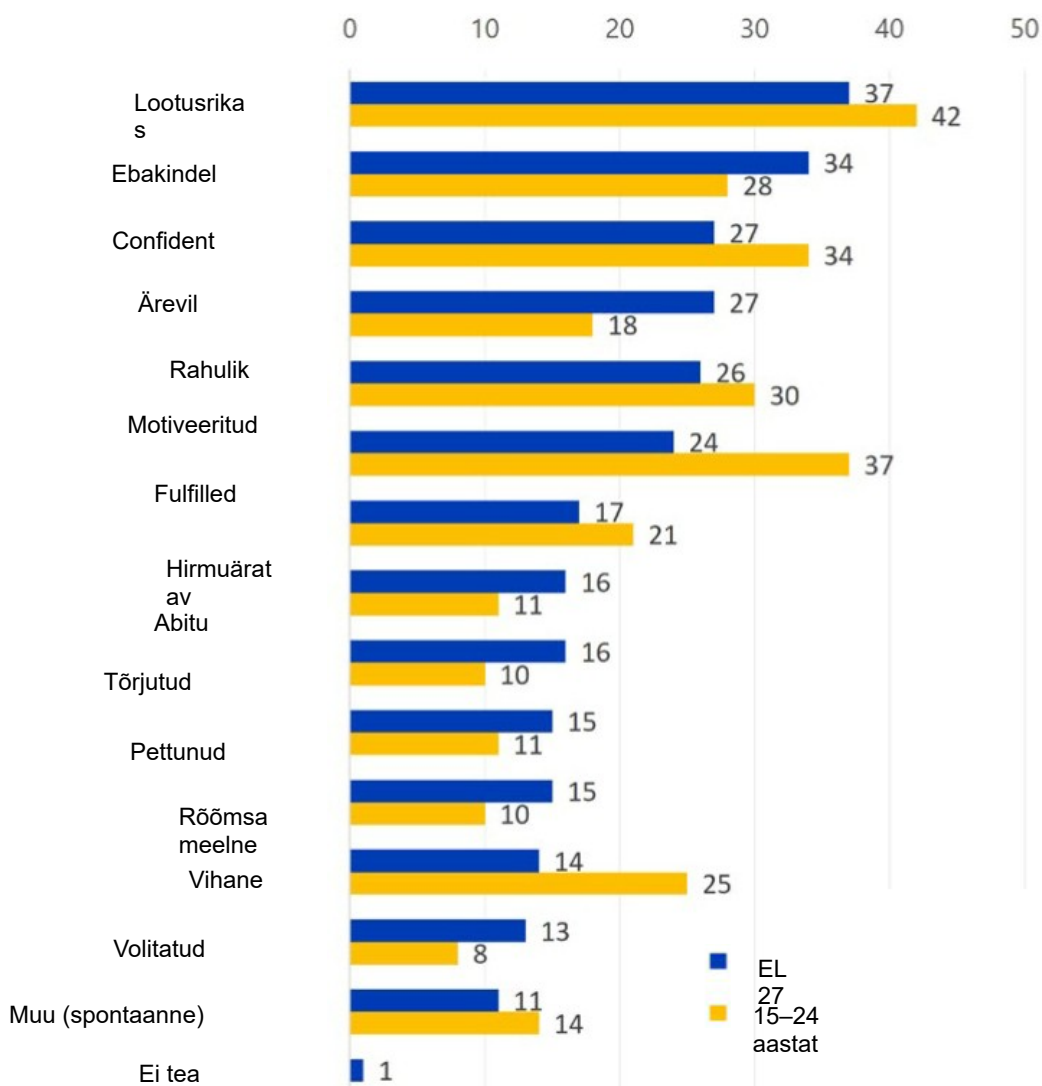
3. Kõige sagedamini mainitud teema

Märts 2022

Kõige nooremate vastajate, st 15–24-aastaste seas domineerivad positiivsed tunded tuntavamalt kui üldise elanikkonna seas. Kuigi 15–24-aastaste ja üldise elanikkonna seas (42 % vs. 37 %) on vastuste loetelu lootusrikas, on motiveeritud noorim teine kõige sagedamini nimetatud termin oma emotsionaalse seisundi kirjeldamiseks (37 % vs. 24 %), millele järgneb enesekindel (34 % vs. 27 %). Lisaks keskmisest lootusetumatele, motiveeritumatele ja rahulikumatele tunnetele tunnevad 15–24-aastased vastajad end palju tõenäolisemalt rõõmsana (25 % vs. 14 %) ja veidi tõenäolisemalt rahulikuna (30 % vs. 26 %) ja täidetud (21 % vs. 17 %).

Kuid nad on keskmisest vähem tõenäolised, et valida oma emotsionaalse seisundi kirjeldamiseks negatiivseid termineid. Eelkõige on noorimate seas vähem levinud ärevustunne (18 % vs. 27 %), ebakindlus (28 % vs. 34 %), abituse (10 % vs. 16 %), kartlikkus (11 % vs. 16 %), frustratsioon (10 % vs. 15 %) ja viha (8 % vs. 13 %).

QA10ab mõeldes elule, mida te juhite, kuidas kirjeldaksite kõige paremini oma praegust emotsionaalset seisundit? Esiteks? Ja siis? (EL 27) (%)

Vaadates sotsiaaldemograafilisi andmeid kuue kõige sagedamini nimetatud emotsiooni kohta, tundub selge, et mehed tunnevad end tõenäolisemalt rahulikuna (29 % vs. 22 % naistest), enesekindlad (29 % vs 25 %) ja motiveeritud (26 % vs. 22 %), samas kui naised tunnevad suurema tõenäosusega ärevust (30 % vs 24 % meestest) ja ebakindlad (36 % vs 32 %).

Vastajad, kes veetsid rohkem aega hariduses, mainivad tõenäolisemalt positiivseid tundeid. Näiteks arvab 29 % 20-aastastest või vanematest inimestest, et nad tunnevad end motiveerituna, võrreldes 13 %-ga neist, kes lahkusid 15-aastastest või noorematest. Vastupidine kehtib negatiivsete tunnete kohta, kus 15-aastased või nooremad hariduse omandanud inimesed ütlevad suurema tõenäosusega, et nad on ebakindlad (43 % vs 29 % 20-aastastest või vanematest) või murelikud (33 % vs 25 %).

Vastajad, kellel on kõige vähem raskusi arvete tasumisega, kirjeldavad kõige tõenäolisemalt oma emotsionaalset seisundit positiivsete terminite abil. Näiteks 31 %, kellel ei ole kunagi või peaaegu kunagi raskusi, ütlevad, et nad on kindlad, võrreldes 15 %ga neist, kellel on raskusi suurema osa ajast. Ka need vastajad tunnevad end kõige vähem ebakindlana (29 % vs 41–42 % neist, kellel on raskusi vähemalt aeg-ajalt) või ärevuses (25 % vs 32 % neist, kellel on enamasti raskusi).

Neil, kellel on EList positiivne kuvand, on positiivsed tunded tõenäolisemad kui need, kellel on negatiivne kuvand. Näiteks 47 % neist, kellel on EList positiivne kuvand, tunnevad lootust, võrreldes 18 %-ga neist, kellel on negatiivne kuvand. Vastupidine kehtib ebakindluse (40 % neist, kellel on negatiivne pilt vs 28 % neist, kellel on positiivne kuvand) ja ärevuse (34 % vs 22 %) kohta.

Vastajad, kes arvavad, et asjad oma elus liiguvad õiges suunas, kirjeldavad tõenäolisemalt oma emotsionaalset seisundit positiivsete terminite abil ja vähem tõenäoliselt valivad negatiivseid termineid. Näiteks tunneb 43 % vastanutest lootusetust (võrreldes 23 %-ga neist, kes ütlevad, et asjad liiguvad vales suunas) ja 30 % tunneb end ebakindlana (võrreldes 41 %-ga). Sama kehtib ka nende kohta, kes arvavad, et asjad liiguvad ELis või oma riigis õiges suunas.

Need, kes ootavad, et nende elutingimused ja riigi majanduse olukord oleksid ühe aasta jooksul paremad, mainivad tõenäolisemalt positiivseid tundeid. Näiteks tunneb 36 % neist, kes arvavad, et nende elutingimused on paremad, motiveeritud, samas kui 16 % neist, kes arvavad, et asjad on halvemad. Seevastu vastajad, kes ootavad olukorra halvenemist, tunnevad suurema tõenäosusega ebakindlust või ärevust. Näiteks 38 % neist, kes arvavad, et asjad on riigi majanduse jaoks halvemad, tunnevad ebakindlust, samas kui 25 % neist, kes arvavad, et asjad on paremad.

Samamoodi on vastajatel, kes on rahul ELi või riiklike meetmetega elukalliduse tõusu vastu võitlemiseks, suurema tõenäosusega positiivsed tunded, samas kui negatiivsete tunnete puhul on vastupidine. Näiteks tunneb 36 % ELi meetmetega rahul olevatest inimestest end enesekindlalt (võrreldes 22 %-ga neist, kes ei ole rahul), samas kui 39 % neist, kes ei ole rahul, tunnevad end ebakindlana (võrreldes 25 %-ga neist, kes on rahul).

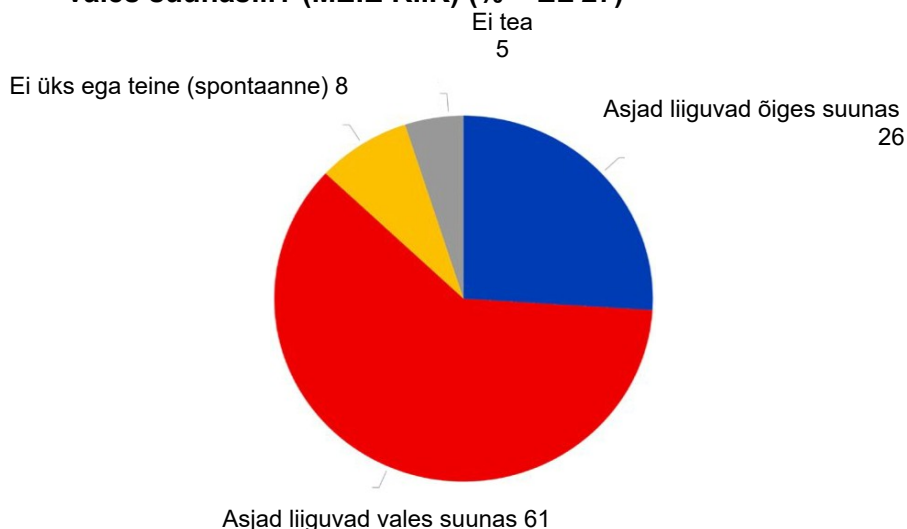
QA10ab mõeldes elule, mida te juhite, kuidas kirjeldaksite kõige paremini oma praegust emotsionaalset seisundit? Esiteks? Ja siis? (% – EL 27)

	Lootusrikas	Enesekindel	Ebakindel	Rahulik	Ärevil	Motiveeritud
EL 27	36	26	34	26	26	24
Sugu						
Man	37	29	32	29	24	26
Naine	36	25	36	22	30	22
Age						
15–24	42	34	28	30	18	37
25–39	37	26	33	25	24	29
40–54	36	27	34	24	26	25
55+	35	25	36	26	31	16
Haridus (Lõpp)						
15–	34	19	43	22	33	13
16–19	35	26	36	24	28	20
20+	38	29	29	28	25	29
Õpib ikka veel	44	36	28	31	20	37
Raskused arvete maksmisel						
Suurema osa ajast	26	15	42	15	32	16
Aeg-ajalt	33	21	41	20	28	19
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	39	31	29	29	25	27
ELi maine						
Positiivne	47	36	28	30	22	31
Neutraalne	33	23	38	25	28	20
Negatiivne	18	13	40	17	34	15
Asjad sinu elus lähevad sisse						
Õige suund	43	33	30	29	24	29
Vale suund	23	14	41	17	32	13
Ei	33	20	44	22	33	18
Ootused riigi majanduses						
Parem	46	36	25	29	21	33
Hullem	31	22	38	23	30	21
Samad	42	32	31	29	24	27
Elutingimuste ootused						
Parem	44	33	25	26	19	36
Hullem	27	18	41	20	33	16
Samad	43	33	30	30	23	28
Rahulolu elukalliduse vähendamiseks võetud riiklike meetmetega						
Rahuldatud	43	36	27	30	25	28
Ei ole rahul	34	22	38	23	28	22
Rahulolu elukalliduse vähendamiseks võetud ELi meetmetega						
Rahuldatud	45	36	25	30	23	30
Ei ole rahul	32	22	39	22	29	21

Kuidas asjad ELis ja liikmesriikides liiguvad

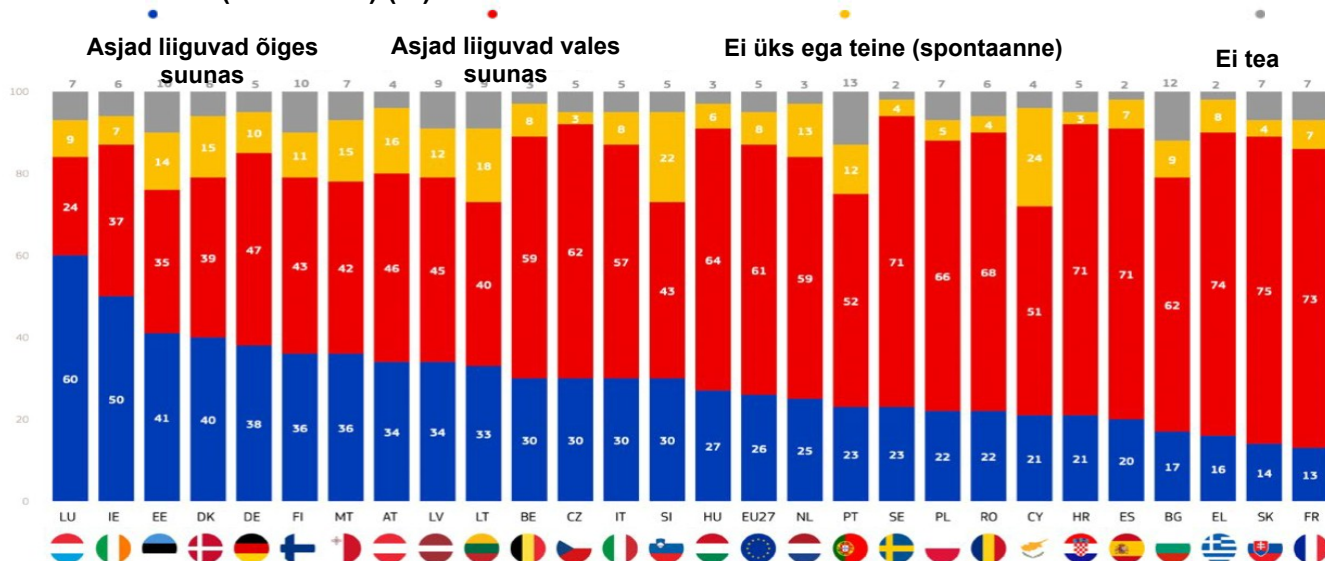
Ligikaudu veerand vastanutest (26 %, + 2 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini) näeb, et asjad liiguvad oma riigis õiges suunas, samas kui selge enamus (61 %, -1 protsendipunkti) arvab, et asjad liiguvad vales suunas. Pärast seda, kui 2022. aasta aprillist maini kuni oktoobrini-novembrini vähenesid positiivsed tunded riigi suuna suhtes, on tulemused püsinud käesolevas uuringus üldjoontes stabiilsed.

D73.1 Kas te ütleksite praegusel ajal, et asjad liiguvad üldiselt õiges suunas või vales suunas...? (MEIE RIIK) (% – EL 27)

Mispuutub sellesse, kuidas asjad oma riigis liiguvad, siis neljas liikmesriigis arvab enamus, et asjad liiguvad õiges suunas: Luksemburg (60 %), Iirimaa (50 %), Eesti (41 %) ja Taani (40 %). Ülejäänud 23 liikmesriigis näeb enamik asju vales suunas, eriti laialt levinud Slovakkias (75 %), Kreekas (74 %) ja Prantsusmaal (73 %).

D73.1 Kas te ütleksite praegusel ajal, et asjad liiguvad üldiselt õiges suunas või vales suunas...? (MEIE RIIK) (%)

Kümne liikmesriigi vastajad on 2022. aasta oktoobrist novembrini suurema tõenäosusega positiivsed oma riigi suuna suhtes. See kehtib eelkõige Eesti (41 %, + 12 protsendipunkti), Taani (40 %, + 11 protsendipunkti) ja Saksamaa (38 %, + 9 protsendipunkti) kohta. Sellele vaatamata arvavad vastajad nüüd vähem tõenäoliselt, et nende riik liigub õiges suunas veel kümnes liikmesriigis, kusjuures Malta (36 %, -29 protsendipunkti) seisab selle osakaalu eriti suure vähenemise eest, järgnevad Portugal (23 %, -7 protsendipunkti) ja Luksemburg (60 %, -5 protsendipunkti). Seitsmes riigis on vastajate osakaal püsinud stabiilsena või muutumatuna.

D73.1 Kas te ütleksite praegusel ajal, et asjad liiguvad üldiselt õiges suunas või vales suunas...? (MEIE RIIK) (%)

Asjad liiguvad õiges suunas	Märts 2023	26	41	40	38	36	30	30	21	33	50	22	17	20	27	25	21	30	22	34	34	23	16	13	30	14	60	23	36
	Δ	▲2	▲12	▲11	▲9	▲9	▲6	▲5	▲5	▲5	▲4	▲3	▲2	▲2	▲1	▲1	=	▼2	▼2	▼3	▼3	▼3	▼4	▼4	▼4	▼4	▼5	▼7	▼29
Asjad liiguvad vales suunas	oktoober/november 2022	61	35	39	47	43	59	57	51	40	37	66	62	71	64	59	71	62	68	45	46	71	74	73	43	75	24	52	42
	Δ	▼1	▼11	▼9	▼6	▼16	▼6	▼5	▼13	▼10	▲1	▼4	▼3	▼1	▼4	▼6	=	▲1	=	▲4	▲3	▲8	▲6	▲3	▲4	▲3	▲5	▲9	▲29
Ei üks ega teine (spontaanne)	Märts 2023	8	14	15	10	11	8	8	24	18	7	5	9	7	6	13	3	3	4	12	16	4	8	7	22	4	9	12	15
	Δ	=	▲2	▼3	▼2	▲4	▲2	▲3	▲8	▲2	▼2	▲1	▲1	=	▲2	▲3	=	▼1	▲1	▼1	=	▼3	▼1	=	▲2	=	▼3	▲1	▼3
Ei tea	oktoober/november 2022	5	10	6	5	10	3	5	4	9	6	7	12	2	3	3	5	5	6	9	4	2	2	7	5	7	7	13	7
	Märts 2023	▼1	▼3	▲1	▼1	▲3	▼2	▼3	=	▲3	▼3	=	=	▼1	▲1	▲2	=	▲2	▲1	=	=	▼2	▼1	▲1	▼2	▲1	▲3	▼3	▲3
	Δ																												
	oktoober/november 2022																												
	Märts 2023																												
	Δ																												
	oktoober/november 2022																												

Sotsiaaldemograafilise jaotuse lähemal vaatlemine kinnitab, et enamus kõigist kategooriatest näeb, et nende riik liigub vales suunas.

Kuigi tulemused on kõigis vanuserühmades sarnased, on vastajate haridustasemes väike erinevus, kuna 20-aastased või vanemad täisajaga hariduse omandajad arvavad tõenäolisemalt, et nende riik liigub õiges suunas võrreldes nendega, kes jätsid 19- või nooremad (29 % vs. 24 %).

Juhid (35 %) on kõige tõenäolisemalt positiivsed suuna suhtes, mida nende riik liigub, eriti võrreldes töötute (16 %) ja kodukasutajatega (18 %).

Paremates finantstingimustes olevad inimesed on samuti tõenäoliselt positiivsed. Vastajad, kellel on harva või mitte kunagi raskusi arvete tasumisega (31 %), on suurema tõenäosusega kui need, kellel on raskusi (13 %) arvata, et nende riik liigub õiges suunas.

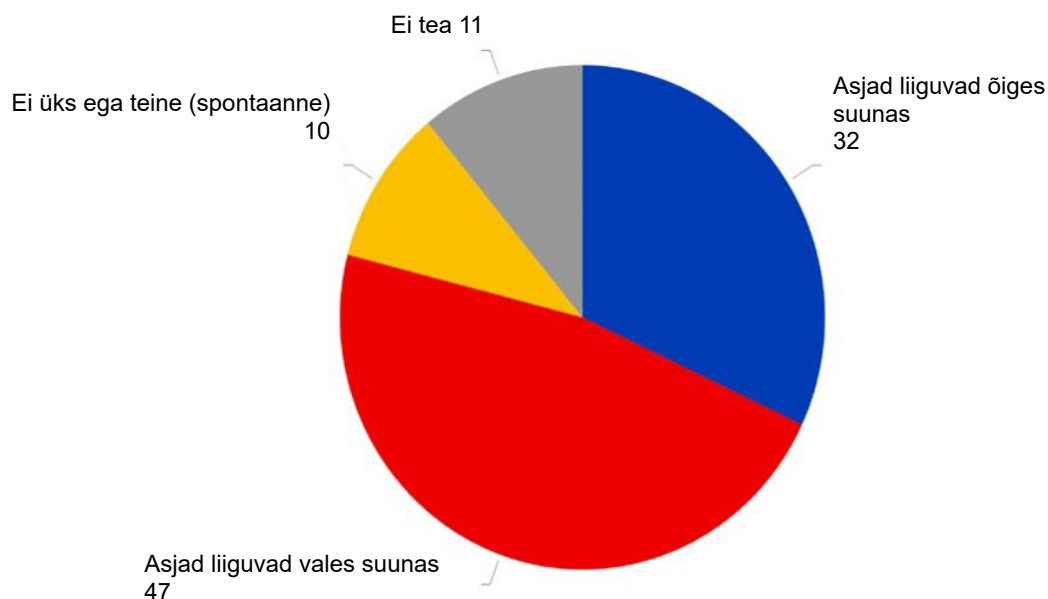
Vastajad, kes on rahul demokraatiaga oma riigis (42 % vs 6 % neist, kes ei ole rahul), need, kes nõustuvad oma häälega, loevad oma riigis (37 % vs 11 % neist, kes ei nõustunud) ja need, kes hääletasid viimastel riiklikel valimistel (28 % vs 19 % neist, kes ei hääletanud), arvavad suurema tõenäosusega, et asjad liiguvad õiges suunas. Sama kehtib ka nende kohta, kes ootavad oma riigi majanduse olukorra paranemist (53 % vs 14 % neist, kes arvavad, et see on halvem).

D73.1 Kas te ütleksite praegusel ajal, et asjad liiguvad üldiselt õiges suunas või vales suunas...? (MEIE RIIK) (% – EL 27)

	Asjad liiguvad õiges suunas	Asjad liiguvad vales suunas	Ei tea
EL 27	26	61	5
Sugu			
Mees	28	59	5
Naine	24	61	6
Age			
15–24	28	54	9
25–39	26	62	4
40–54	25	64	4
55+	26	59	6
Haridus (Lõpp)			
15–	24	61	8
16–19	24	64	4
20+	29	58	4
Õpib ikka veel	31	50	10
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	28	60	4
Juhid	35	52	4
Muud valged kaelarihmad	27	62	4
Töölised	20	68	4
Koduinimesed	18	69	6
Töötud	16	72	5
Pensionil	27	57	7
Õpilased	31	50	10
Raskused arvete maksmisel			
Suurema osa ajast	13	76	4
Aeg-ajalt	20	69	5
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	31	54	6
Minu hääl loeb (meie riik)			
Nõus	37	49	5
Ei nõustu	11	79	4
Rahulolu demokraatiaga oma riigis			
Rahuldatud	42	42	6
Ei ole rahul	6	86	3
Ootused riigi majanduses			
Paremini	53	35	4
Hullem	14	76	4
Samad	35	49	6
Hääletati viimastel riiklikel valimistel			
Jah	28	59	5
Ei	19	66	6

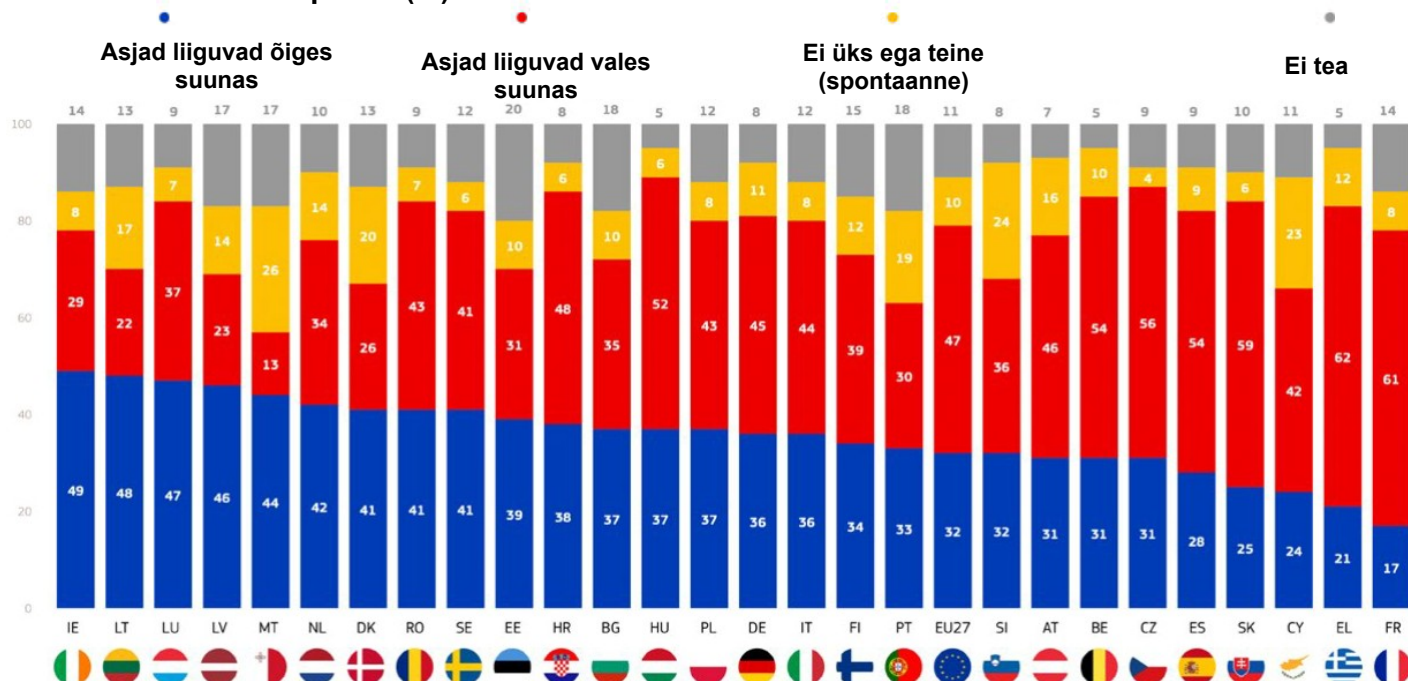
ELi kodanikud kalduvad olema veidi positiivsemad selles suunas, kuhu Euroopa Liit liigub. Nende vastajate osakaal, kes näevad, et asjad liiguvad ELis õiges suunas, jääb stabiilseks – vaid ligikaudu kolmandik vastanutest (32 %, + 1 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini) pärast suurt langust 2022. aasta aprillist maini kuni oktoobrini-novembrini. Seevastu nende vastajate osakaal, kes tunnevad, et asjad liiguvad ELis vales suunas, on vähenenud nelja protsendipunkti võrra 47 %ni.

D73.2 Kas te ütleksite praegusel ajal, et asjad liiguvad üldiselt õiges suunas või vales suunas...? Euroopa Liit (% – EL 27)

Üheksas riigis arvab enamus, et asjad liiguvad ELis õiges suunas. See seisukoht on kõige laialdasemalt levinud Iirimaa (49 %), Leedus (48 %) ja Luksemburgis (47 %). Arvamused jagunevad Rootsis (41 % „õige suund“ vs 41 % „vale suund“). Ülejäänud 17 riigis on enamik vastajaid, kes arvavad, et asjad liiguvad vales suunas. See kehtib eelkõige Kreekas (62 %), Prantsusmaal (61 %) ja Slovakkias (59 %).

D73.2 Kas te ütleksite praegusel ajal, et asjad liiguvad üldiselt õiges suunas või vales suunas...? Euroopa Liit (%)

14 riigis on positiivsed hoiakud ELi suuna suhtes muutunud laialdasemaks kui 2022. aasta oktoobris-novembris. Kõige rohkem kasvab nende osakaal, kes arvavad, et asjad liiguvad õiges suunas, Taanis (41 %, + 10 protsendipunkti), Eestis (39 %, + 10 protsendipunkti) ja Soomes (34 %, + 9 protsendipunkti). Vastanute osakaal on vähenenud kuues riigis ning nagu ka riigi tasandil, on suurim langus Maltal (44 %, -21 protsendipunkti). Ülejäänud seitsmes riigis on see osakaal jäänud suures osas stabiilseks.

D73.2 Kas te ütleksite praegusel ajal, et asjad liiguvad üldiselt õiges suunas või vales suunas...? Euroopa Liit (%)

																													
Asjad liiguvad õiges suunas	Märts 2023	32	41	39	34	38	48	31	41	36	36	24	42	37	28	41	37	49	46	47	25	33	32	21	37	31	31	17	44
	Δ	▲1	▲10	▲10	▲9	▲8	▲8	▲6	▲6	▲5	▲5	▲5	▲4	▲3	▲3	▲1	▲1	▼1	▼1	▼1	▼2	▼2	▼3	▼3	▼5	▼5	▼6	▼21	
	oktoober/november 2022	47	26	31	39	48	22	54	41	45	44	42	34	52	54	43	35	29	23	37	59	30	36	62	43	56	46	61	13
Asjad liiguvad vales suunas	Märts 2023	▼4	▼14	▼6	▼16	▼7	▼8	▼8	▼2	▼3	▼11	▼14	▼10	▼6	▼6	▼7	▼3	▼2	▼3	▲5	▲4	▼5	▲1	=	▲1	▲1	▲1	▲2	▲4
	Δ	10	20	10	12	6	17	10	6	11	8	23	14	6	9	7	10	8	14	7	6	19	24	12	8	4	16	8	26
	oktoober/november 2022	▲1	▼1	▼1	▲5	=	▼2	▲4	▼4	▼2	▲3	▲4	▲1	▲1	=	▲3	▲2	▼1	▲4	▼8	=	▲7	▲3	▲2	▲1	▼1	▲2	▲2	▲12
Ei üks ega teine (spontaanne)	Märts 2023	11	13	20	15	8	13	5	12	8	12	11	10	5	9	9	18	14	17	9	10	18	8	5	12	9	7	14	17
	Δ	▲2	▲5	▼3	▲2	▼1	▲2	▼2	=	=	▲3	▲5	▲4	▲1	▲3	▲1	=	▲2	=	▲4	▼3	=	▼2	▲1	▲1	▲5	▲2	▲2	▲5
	oktoober/november 2022																												
Ei tea	Märts 2023																												
	Δ																												
	oktoober/november 2022																												

Sotsiaaldemograafilised mustrid arvamustes selle kohta, kuidas asjad ELi tasandil liiguvad, on üldjoontes sarnased nendega, mida täheldati varem võrreldes riigi tasandiga. Seekord võib täheldada selgemat lahkavust vanuserühmade vahel: Mida nooremad vastajad, seda tõenäolisemalt arvavad nad, et asjad liiguvad ELis õiges suunas (37 % 15–24aastastest ja 29 % 55-aastastest või vanematest).

Vastajate haridustase mõjutab ka hoiakuid, sest 20-aastased või vanemad täisajaga hariduse omandanud inimesed ütlevad tõenäolisemalt, et asjad liiguvad õiges suunas kui need, kes lahkusid 19-aastaseks või nooremaks (39 % vs 22–29 %).

Juhid (46 %) ütlevad kõige tõenäolisemalt, et asjad liiguvad ELis õiges suunas, eriti võrreldes töötutega (22 %) või majapidamistega (23 %). Oluline on ka finantstingimused, kusjuures vastajad, kellel on harva või mitte kunagi raskusi arvete tasumisega, on suurema tõenäosusega positiivsed seoses asjade suunaga (38 % vs 15 % neist, kellel on raskusi suurema osa ajast).

Need, kellel on ELis positiivne kuvand, arvavad tõenäolisemalt kui need, kellel on negatiivne kuvand, et asjad liiguvad õiges suunas (53 % vs. 6 %). Samamoodi tunnevad need, kes on nõus, et nende hääle loeb ELis (50 % vs 17 % neist, kes ei ole nõus), need, kes on rahul demokraatiaga ELis (51 % vs 11 % neist, kes ei ole rahul) ja need, kes hääletasid viimastel Euroopa Parlamendi valimistel (39 % vs 23 % neist, kes ei hääletanud), tunnevad suurema tõenäosusega, et asjad liiguvad õiges suunas. Lisaks jagavad seda arvamust tõenäolisemalt ka need, kes järgivad Euroopa poliitikat, võrreldes nendega, kes seda ei tee (40 % vs 23 %).

Lõpuks on hoiakud olukorra suhtes nii riiklikul kui ka ELi tasandil omavahel seotud. Kolm neljandikku neist, kes arvavad, et asjad liiguvad oma riigis õiges suunas, arvab samuti, et asjad lähevad ELis hästi, samal ajal kui 70 % neist, kes arvavad, et asjad liiguvad riigi tasandil vales suunas, tunnevad ka negatiivset suhtumist selles suunas, mida asjad ELis liiguvad.

D73.2 Kas te ütleksite praegusel ajal, et asjad liiguvad üldiselt õiges suunas või vales suunas...? Euroopa Liit (% – EL 27)

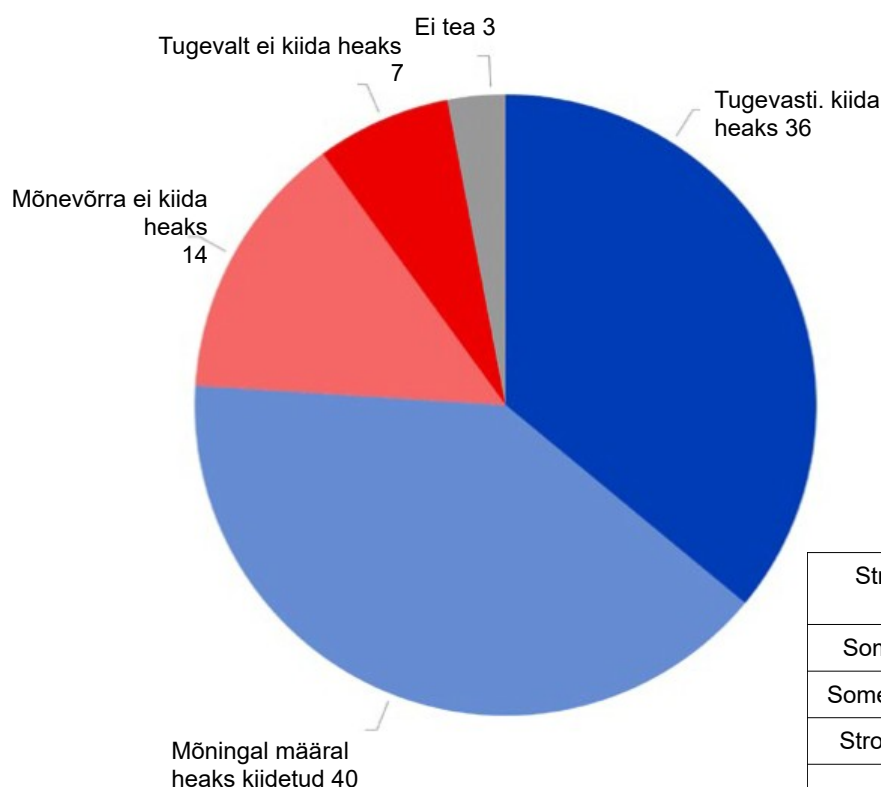
	Asjad liiguvad õiges suunas	Asjad liiguvad vales suunas	Ei tea
EL 27	32	47	11
Sugu			
Man	34	48	9
Naine	31	47	12
Age			
15–24	37	38	15
25–39	36	46	9
40–54	32	51	8
55+	29	49	12
Haridus (Lõpp)			
–15	22	52	16
16–19	29	53	9
20+	39	43	8
Õpib ikka veel	39	34	16
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	34	47	8
Juhid	46	39	6
Muud valged kaelarihmad	37	48	8
Töölised	27	55	8
Koduinimesed	23	53	14
Töötud	22	56	13
Pensionil	28	48	13
Õpilased	39	34	16
Raskused arvete maksmisel			
Suurema osa ajast	15	65	9
Aeg-ajalt	26	57	9
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	38	41	11
ELi maine			
Positiivne	53	27	10
Neutraalne	20	56	13
Negatiivne	6	85	4
Asjad maal lähevad...			
Õige suund	75	16	5
Vale suund	18	70	7
Ei	14	7	6
Minu hääl loeb ELis			
Nõus	50	32	8
Ei nõustu	17	64	10
Rahulolu demokraatiaga ELis			
Rahuldatud	51	29	10
Ei ole rahul	11	74	6
Hääletati viimastel Euroopa Parlamendi valimistel			
Jah	39	42	8
Ei	23	56	13
Jälgige Euroopa poliitikat			
Järgne	40	43	7
Ei järgi	23	53	15

1.1. Venemaa agressioon Ukraina vastu

Euroopa Liidu toetus Ukrainale on endiselt tugev aasta pärast Venemaa sõja algust. Rohkem kui kolm neljandikku kiidab heaks ELi toetuse Ukrainale, mis on stabiilne areng võrreldes 2022. aasta oktoobrist novembrini (76 %, + 2 protsendipunkti). 36 % „nõustub kindlalt“ ELi toetusest – kasv kolme protsendipunkti võrra. Umbes viiendik (21 %, -2 protsendipunkti) ei kiida heaks ELi toetust Ukrainale, sealhulgas 7 % (muutusteta), kes „ei kiida täielikult heaks“.

Need tulemused on kooskõlas Euroopa Komisjoni 2023. aasta jaanuaris-veebruari korraldatud Eurobaromeetri standarduuringu andmetega, mis näitavad, et suur enamus ELi kodanikest (protsendiga 65–91 %) on nõus mitmete meetmetega, mida EL on võtnud vastuseks Venemaa sissetungile Ukrainasse¹⁸.

QA23 Üldiselt, kas te kiidate heaks või ei kiida heaks Euroopa Liidu toetust Ukrainale pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse? (EL 27) (%)

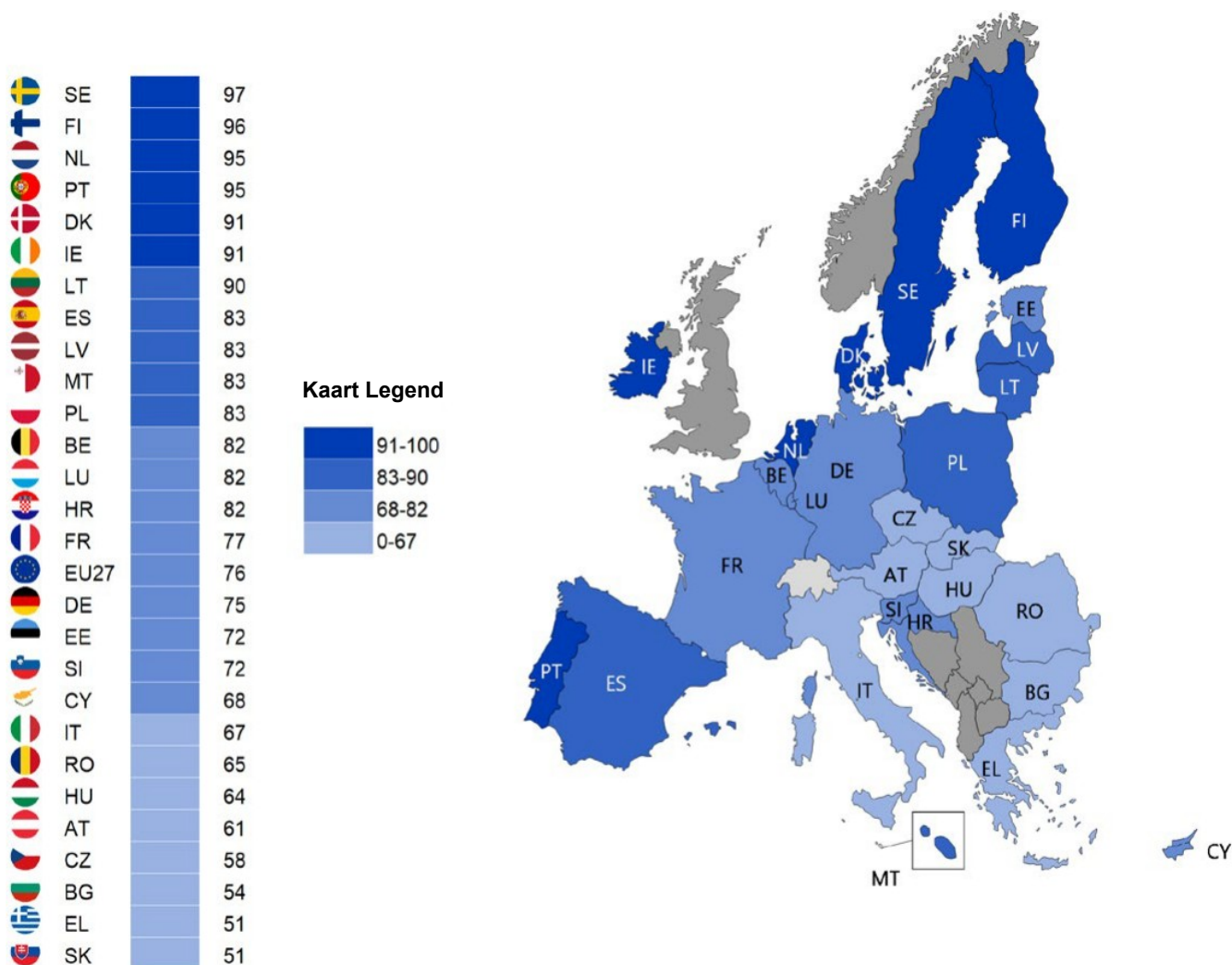

Strongly approve	+3
Somewhat approve	-1
Somewhat disapprove	-2
Strongly disapprove	0
Don't know	0

Kõigis riikides kiidab absoluutne enamus heaks ELi toetuse Ukrainale pärast Venemaa sissetungi. See osakaal on suurim Rootsis (97 %), Soomes (96 %), Madalmaades ja Portugalis (mõlemas 95 %). Kõige vähem kiidavad heaks Slovakkias, Kreekas (mõlemas 51 %) ja Bulgaarias (54 %) vastajad. Kreeka (46 %), Slovakkia (44 %) ja Bulgaaria (39 %) on samuti riigid, kus rahulolematust on kõige suurem, samuti Tšehhi (39 %). Nagu ka eelmises uuringus, on ELi toetuse hukkamõist Ukrainale Kagu-Euroopa piirkondades laialdasem.

¹⁸ Euroopa Komisjon, Eurobaromeetri standarduuring nr 98 – talv 2022–2023 (EB 98.2), kättesaadav aadressil: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA23 Üldiselt, kas te kiidate heaks või ei kiida heaks Euroopa Liidu toetust Ukrainale pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse? „Heakskiide“ kokku (%)

Ukrainale antava ELi toetuse heakskiitmise tase on tõusnud 14 riigis alates selle küsimuse viimasest esitamisest 2022. aasta oktoobris-novembris. Eelkõige on kõige rohkem suurenenud Küprosel (68 %, + 15 protsendipunkti), kellele järgnevad Belgia ja Horvaatia (mõlemad 82 %, + 7 protsendipunkti). Sellele vaatamata on Tšehhis (58 %, -10 protsendipunkti) ja Eestis (72 %, -4 protsendipunkti) vähenenud heakskiidu tase. See näitaja on Rootsis püsinud stabiilsena või muutumatuna.

QA23 Üldiselt, kas te kiidate heaks või ei kiida heaks Euroopa Liidu toetust Ukrainale pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse? (%)

	Kiidaks tugevalt heaks		Mõnevõrra heaks kiita		Mõnevõrra ei kiida heaks		Tugevalt ei kiida heaks		Ei tea		„Heakskiidetud“ kokku		„Tagasilükkamine“ kokku	
	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022
EL 27	36	3	40	-1	14	-2	7	0	3	0	76	2	21	-2
OLEMA	33	7	49	0	12	-4	5	-3	1	0	82	7	17	-7
BG	16	2	38	4	22	-7	17	2	7	-1	54	6	39	-5
CZ	28	-8	30	-2	24	6	15	3	3	1	58	-10	39	9
DK	61	0	30	-1	4	-1	3	1	2	1	91	-1	7	0
DE	42	6	33	-4	15	-1	7	-1	3	0	75	2	22	-2
EE	40	0	32	-4	15	3	6	-1	7	2	72	-4	21	2
IE	57	7	34	-5	5	-1	3	1	1	-2	91	2	8	0
EL	14	1	37	2	26	0	20	-2	3	-1	51	3	46	-2
ES	32	-4	51	7	10	-2	4	0	3	-1	83	3	14	-2
FR	38	2	39	-3	11	2	6	-1	6	0	77	-1	17	1
HR	38	11	44	-4	12	-5	5	-2	1	0	82	7	17	-7
SEE	15	3	52	1	23	-3	8	-1	2	0	67	4	31	-4
CY	19	2	49	13	17	-5	12	-8	3	-2	68	15	29	-13
LV	49	-10	34	13	9	2	4	-4	4	-1	83	3	13	-2
LT	63	4	27	-1	5	-1	4	-1	1	-1	90	3	9	-2
LU	43	11	39	-8	12	0	5	1	1	-4	82	3	17	1
HU	17	3	47	2	21	-5	13	1	2	-1	64	5	34	-4
MT	53	-8	30	6	8	1	7	2	2	-1	83	-2	15	3
NL	69	3	26	-1	3	0	2	-1	0	-1	95	2	5	-1
KELL	26	1	35	0	19	-1	16	-1	4	1	61	1	35	-2
PL	37	2	46	-4	14	3	2	0	1	-1	83	-2	16	3
PT	65	17	30	-14	3	0	1	-1	1	-2	95	3	4	-1
RO	13	-2	52	7	25	-4	8	0	2	-1	65	5	33	-4
SI	36	9	36	-6	17	-2	9	-1	2	0	72	3	26	-3
SK	15	2	36	0	28	1	16	-3	5	0	51	2	44	-2
FI	80	-3	16	4	2	-1	2	0	0	0	96	1	4	-1
SE	85	4	12	-4	1	-1	1	0	1	1	97	0	2	-1

Kõrgemalt haritud vastajad kiidavad suurema tõenäosusega heaks ELi toetuse Ukrainale pärast Venemaa sissetungi (81 % 20-aastastest või vanematest hariduse omandanutest võrreldes 72–73 % varem lahkunud isikutega). Heakskiidu tase on kõrgem ka paremas sotsiaal-majanduslikus olukorras olevate inimeste seas. Eriti puudutab see juhte (83 % vs 68 % majapidamistest), neid, kellel ei ole kunagi või peaaegu kunagi raskusi arvete tasumisega (82 % vs 62 % neist, kellel on raskusi suurema osa ajast) ja neid, kes näevad end ühiskonna ülemise või ülemise keskklassi kuuluvana (86–94 % vs 72 % neist, kes peavad end töö- või madalamaks keskklassiks).

ELi toetus Ukrainale on samuti suurem nende seas, kelle kuvand EList on positiivne (91 % võrreldes 46 %ga nendest, kelle kuvand EList on negatiivne).

Vastajad, kes eeldavad, et nende elutingimused ja riigi majanduse olukord paranevad ühe aasta jooksul, kiidavad tõenäolisemalt heaks ELi toetuse Ukrainale (80–83 % vs 67–71 % neist, kes eeldavad, et need halvenevad). Samamoodi kalduvad need, kes on rahul kasvava elukalliduse vastu võitlemiseks võetud ELi ja riiklike meetmetega, selle toetuse heaks kiitma (88–89 % vs 68–70 % neist, kes ei ole rahul).

QA23 Üldiselt, kas te kiidate heaks või ei kiida heaks Euroopa Liidu toetust Ukrainale pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse? (%)

	„Heakskiidetud“ kokku	„Tagasilükkamine“ kokku
EL 27	76	21
Sugu		
Mees	76	22
Naine	76	21
Age		
15–24	79	18
25–39	75	23
40–54	74	23
55+	77	20
Haridus (Lõpp)		
–15	72	24
16–19	73	25
20+	81	16
Õpib ikka veel	81	15
Sotsiaal-ametialane kategooria		
Füüsilisest isikust ettevõtja	78	20
Juhid	83	15
Muud valged kaelarihmad	79	19
Töölised	70	28
Koduinimesed	68	29
Töötud	70	27
Pensionil	77	20
Õpilased	81	15
Raskused arvete maksmisel		
Suurema osa ajast	62	34
Aeg-ajalt	69	28
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	82	16
Võtke arvesse kuulumist		
Töölisklass	72	25
Alumine keskklass	72	25
Keskklass	78	20
Ülemine keskklass	86	13
Ülemine klass	94	5
ELi maine		
Positiivne	91	8
Neutraalne	73	23
Negatiivne	46	51
Ootused riigi majanduses		
Parem	83	15
Hullem	71	26
Samad	81	16
Elutingimuste ootused		
Parem	80	19
Hullem	67	30
Samad	83	14
Rahulolu elukalliduse vähendamiseks võetud riiklike meetmetega		
Rahuldatud	88	11
Ei ole rahul	70	27
Rahulolu elukalliduse vähendamiseks võetud ELi meetmetega		
Rahuldatud	89	10
Ei ole rahul	68	29

1.2. Inflatsioon ja elukalliduse tõus

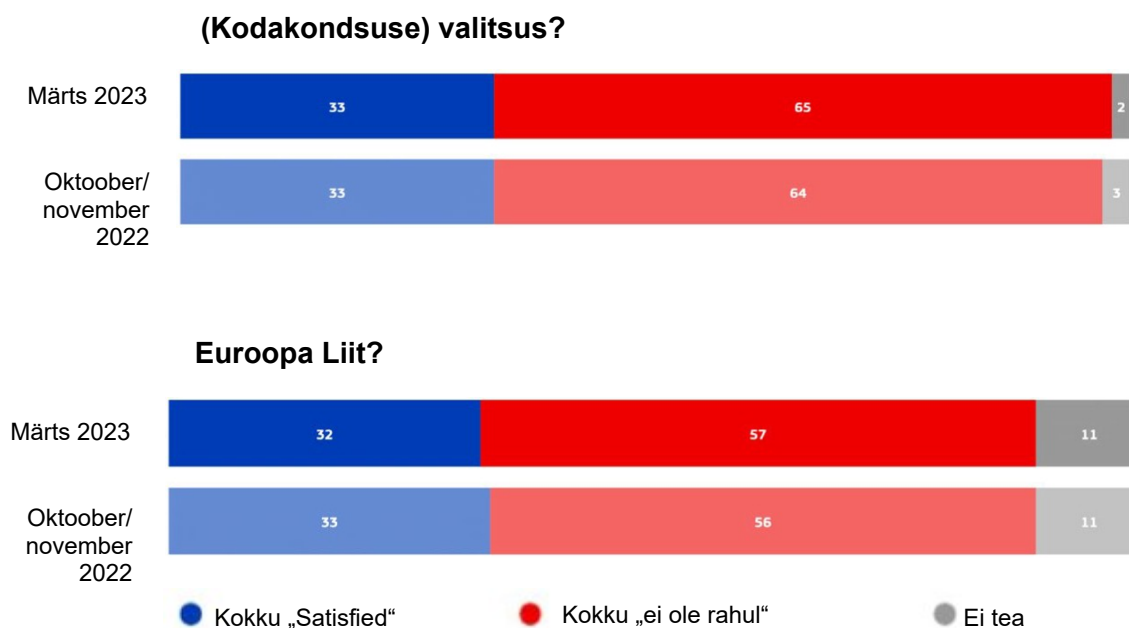
Seoses kasvava inflatsioonitaseme ja kodumajapidamiste ostujõudu mõjutava elukalliduse kriisiga ei ole enamik ELi kodanikke rahul meetmetega, mida EL ja liikmesriikide valitsused on selle probleemi lahendamiseks seni võtnud, ning nende osakaal on püsunud stabiilsena alates 2022. aasta oktoobrist novembrini.

Eelkõige on rohkem kui kolm inimest kümnest (33 %, muutusteta alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini) rahul meetmetega, mida nende riikide valitsused on võtnud elukalliduse tõusuga võitlemiseks. Peaaegu kaks kolmandikku (65 %, + 1 protsendipunkti) ütlevad, et nad ei ole rahul, sealhulgas 28 % (+ 1 protsendipunkti), kes ei ole „üldse rahul“.

Sarnane osakaal (32 %, -1 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist novembrini) näitab, et nad on rahul ELi võetud meetmetega, samas kui 57 % (+ 1 protsendipunkti) ei ole rahul, sealhulgas ligi veerand (23 %, + 1 protsendipunkti), kes ütlevad, et nad ei ole üldse rahul.

Nagu eelmises uuringus, kalduvad vastajad suhtuma kriitilisemalt oma riikide valitsuste võetud meetmetesse kui ELi võetud meetmetesse (vastavalt 65 % vs 57 % ei ole rahul), kuigi „ei tea“ vastuseid antakse ELi suhtes tõenäolisemalt kui riikide valitsuste puhul (vastavalt 11 % vs. 2 %).

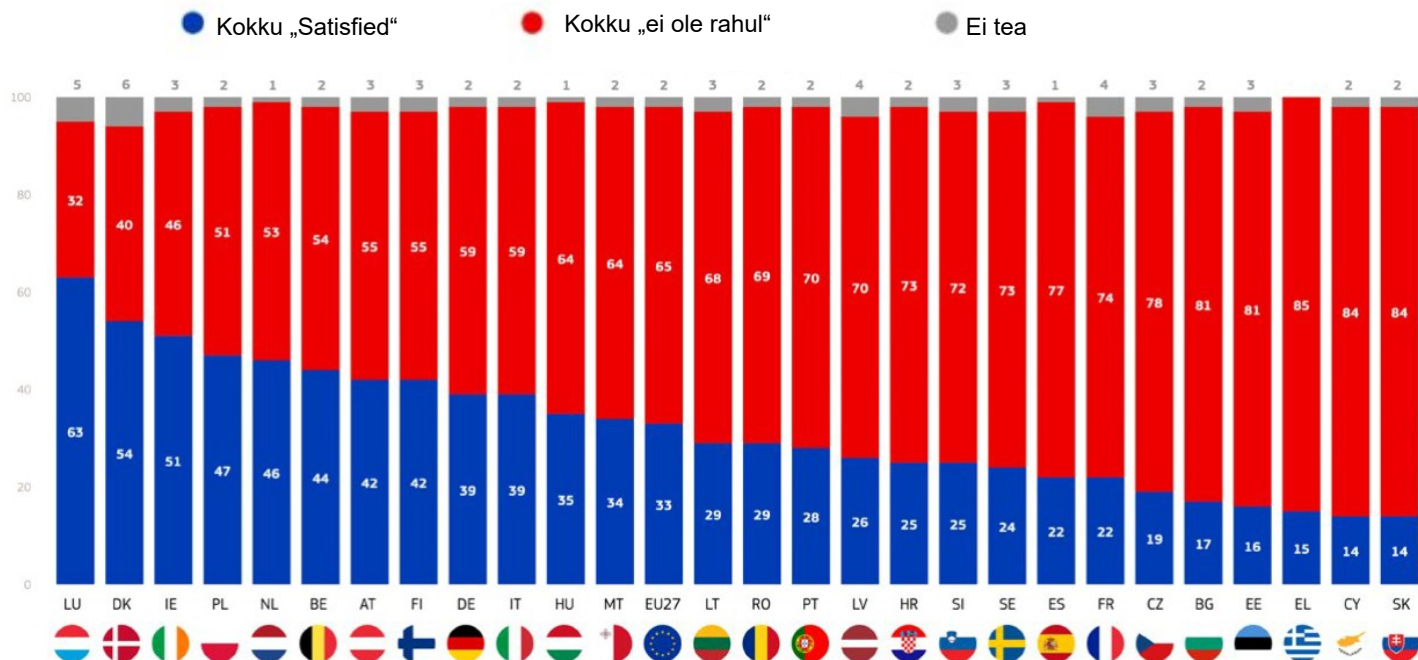
QA24 Kui rahul olete või mitte seni võetud meetmetega, et võidelda elukalliduse tõusuga (nt toiduainete või energiahindade tõus) (EL 27) (%)

Märts 2023 – oktoober/november 2022

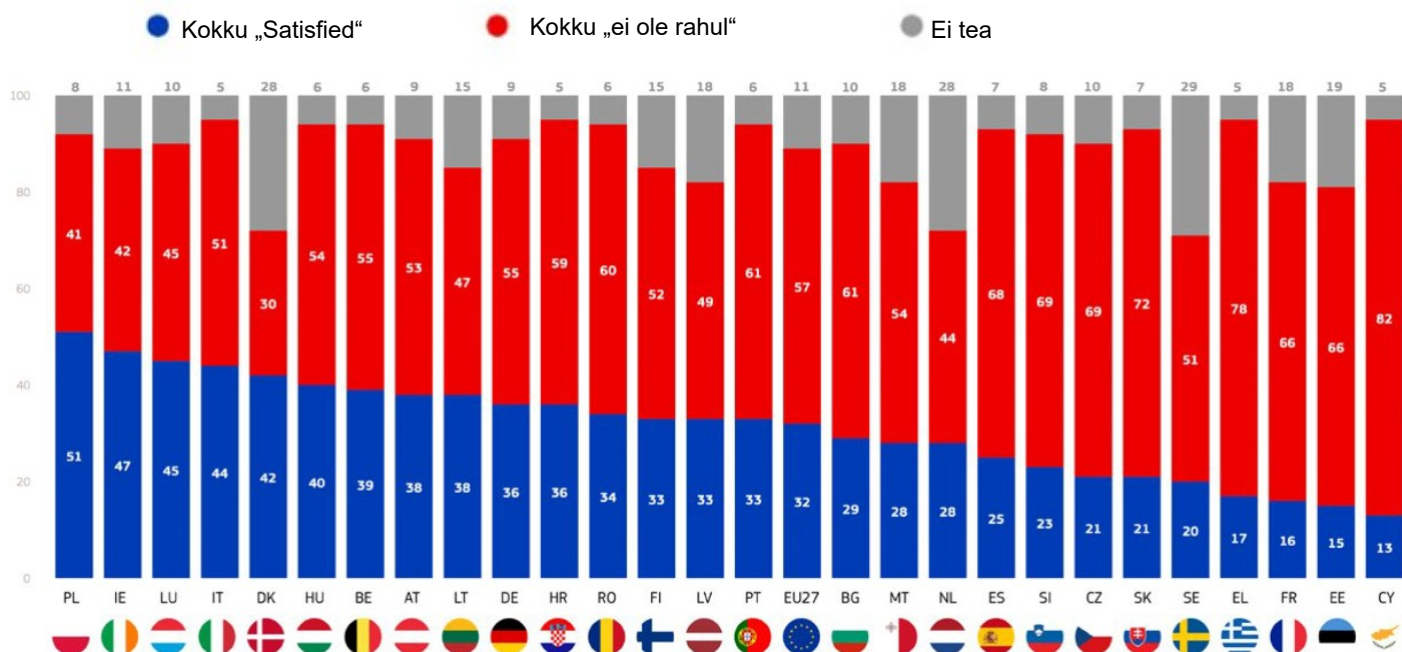
Enamik on rahul meetmetega, mida nende riikide valitsused on siiani võtnud, et vähendada elukalliduse tõusu kolmes riigis, st Luksemburgis (63 %), Taanis (54 %) ja Iirimaa (51 %). Ülejäänud 24 riigis ei ole enamik siiski rahul oma riigi valitsuse tegevusega. See puudutab eelkõige Kreekat (85 %), Küprost ja Slovakkia (mõlemas 84 %).

QA24.1 Kui rahul olete või ei ole rahul meetmetega, mida (NATIONALITY) valitsus on seni võtnud, et võidelda elukalliduse (näiteks tõusvate toiduainete või energiahindade) vastu? (%)

Kolmes liikmesriigis ütles enamik vastanutest, et nad on rahul meetmetega, mida EL on seni võtnud, et võidelda elukalliduse tõusu vastu: Poola (51 %), Iirimaa (47 %) ja Taani (42 %). 23 riigis ei ole enamik rahul, kusjuures suurim osakaal oli Küprosel (82 %), Kreekas (78 %) ja Slovakkias (72 %). Arvamused jagunevad Luksemburgis (45 % „rahulolevad“ ja 45 % „ei ole rahul“).

QA24.2 Kui rahul olete või ei ole rahul meetmetega, mida EL on seni võtnud, et võidelda elukalliduse (näiteks tõusvate toiduainete või energiahindade) vastu? (%)

Võrreldes 2022. aasta oktoobrist novembrini on 14 riigis vähenenud rahulolu liikmesriikide valitsuste poolt elukalliduse tõusuga võitlemiseks võetud meetmetega. Malta (34 %, -32 protsendipunkti) on eriti suur rahulolu vähenemine, millele järgnevad Portugal (28 %, -11 protsendipunkti) ja Sloveenia (25 %, -10 protsendipunkti). Seevastu rahulolu tase on kasvanud kuues riigis: Poola (47 %, + 9 protsendipunkti), Taani (54 %, + 8 protsendipunkti), Belgia (44 %, + 8 protsendipunkti), Saksamaa (39 %, + 8 protsendipunkti), Leedu (29 %, + 8 protsendipunkti) ja Läti (26 %, + 4 protsendipunkti).

Rahulolu ELi võetud meetmetega on alates 2022. aasta oktoobrist novembrini vähenenud 13 riigis, kusjuures Maltal (28 %, -24 protsendipunkti), Portugalis (33 %, -12 protsendipunkti) ja Sloveenias (23 %, -11 protsendipunkti) on see taas vähenenud. Seevastu on see osakaal suurenenud kaheksas riigis, eriti Saksamaal (36 %, + 9 protsendipunkti), Lätis (33 %, + 9 protsendipunkti) ja Belgias (39 %, + 8 protsendipunkti). Tulemused on stabiilsed veel kuues riigis.

QA24.2 Kui rahul olete või ei ole rahul meetmetega, mida EL on seni võtnud, et võidelda elukalliduse (näiteks toiduvate toiduainete või energiahindade) vastu? (%)

	Kokku „Satisfied“		Kokku "Ei ole rahul			
	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/nove mber 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/nove mber 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/nove mber 2022
EL 27	32	-1	57	1	11	0
OLEMA	39	8	55	-9	6	1
BG	29	-3	61	6	10	-3
CZ	21	-10	69	7	10	3
DK	42	3	30	-6	28	3
DE	36	9	55	-6	9	-3
EE	15	2	66	1	19	-3
IE	47	-8	42	7	11	1
EL	17	-2	78	1	5	1
ES	25	-7	68	9	7	-2
FR	16	-6	66	5	18	1
HR	36	3	59	-3	5	0
SEE	44	6	51	-5	5	-1
CY	13	-8	82	6	5	2
LV	33	9	49	-11	18	2
LT	38	4	47	-1	15	-3
LU	45	-2	45	5	10	-3
HU	40	1	54	-3	6	2
MT	28	-24	54	17	18	7
NL	28	-4	44	0	28	4
KELL	38	-1	53	0	9	1
PL	51	4	41	-3	8	-1
PT	33	-12	61	14	6	-2
RO	34	-2	60	4	6	-2
SI	23	-11	69	10	8	1
SK	21	-3	72	8	7	-5
FI	33	-5	52	2	15	3
SE	20	-8	51	9	29	-1

Sügavad sotsiaaldemograafilised kihid näitavad järjepidevaid hoiakuid riikide valitsuste ja ELi poolt kasvava elukalliduse vastu võitlemiseks võetud meetmete suhtes. Rahulolu tase varieerub vastavalt vastajate haridustasemele ja sotsiaal-majanduslikele tingimustele. Need, kes on lõpetanud täisajaga hariduse 20-aastased või vanemad (36 % liikmesriikide valitsustest ja 35 % EList), on suurema tõenäosusega rahul kui need, kes lahkusid 15-aastastest või noorematest (31 % ja 27 %). Sotsiaal-majanduslikke tegureid vaadeldes on rahulolu kõige suurem juhtide seas (40 % valitsuste ja koos teiste valgete kaelarihmadega, 40 % ELi puhul) ja nende seas, kellel on harva või mitte kunagi raskusi arvete tasumisega (37 % ja 35 %), samas kui töötute (20 % ja 21 %) ja nende seas, kellel on raskusi arvete tasumisega, on nad enamasti (21 % ja 20 %).

Vastajad, kellel on EList positiivne kuvand, on suurema tõenäosusega rahul ELi võetud meetmetega kui need, kellel on negatiivne kuvand (48 % vs 10 %). Lisaks on nad suurema tõenäosusega rahul oma riigi valitsuse tegevusega (44 % vs 17 %).

Need, kes ootavad oma riigi majanduse olukorra ja elutingimuste paranemist ühe aasta jooksul, on suurema tõenäosusega rahul võetud meetmetega. Näiteks 47 % neist, kes eeldavad, et nende elutingimused paranevad, on rahul oma riikide valitsuste ja ELi võetud meetmetega, samas kui 22 % neist, kes näevad ette oma elutingimuste halvenemist, on rahul.

Samamoodi on need, kes väidavad, et nende elatustase on langenud, vähem tõenäoline, et nad on rahul oma riikide valitsuste ja ELi võetud meetmetega (mõlema puhul 23 %) võrreldes nendega, kes väidavad, et nad on kogenud tõusu või ei oota muutusi (49 % liikmesriikide valitsuste ja 45 % ELi puhul).

QA24 Kui rahul või mitte olete te seni võetud meetmetega, et võidelda elukalliduse (näiteks tõusvate toiduainete või energiahindade) vastu... (% – EL 27)

	(Riiklik) valitsus	EL
EL 27	33	32
Sugu		
Man	34	33
Naine	32	31
Age		
15–24	32	34
25–39	32	34
40–54	33	33
55+	34	30
Haridus (Lõpp)		
–15	31	27
16–19	32	32
20+	36	35
Õpib ikka veel	34	34
Sotsiaal-ametialane kategooria		
Füüsilisest isikust ettevõtja	36	33
Juhid	40	40
Muud valged kaelarihmad	35	40
Töölised	29	29
Koduinimesed	25	26
Töötud	20	21
Pensionil	34	29
Õpilased	34	34
Raskused arvete maksmisel		
Suurema osa ajast	21	20
Aeg-ajalt	27	30
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	37	35
ELi maine		
Positiivne	44	48
Neutraalne	27	24
Negatiivne	17	10
Ootused riigi majanduses		
Parem	58	54
Hullem	22	24
Samad	41	40
Elutingimuste ootused		
Parem	47	47
Hullem	22	22
Samad	40	38
Sinu elatustase on...		
Vähendatakse juba	23	23
Ei ole veel vähendatud, kuid on	40	40
Ei ole muutunud/ suurenenud	49	45

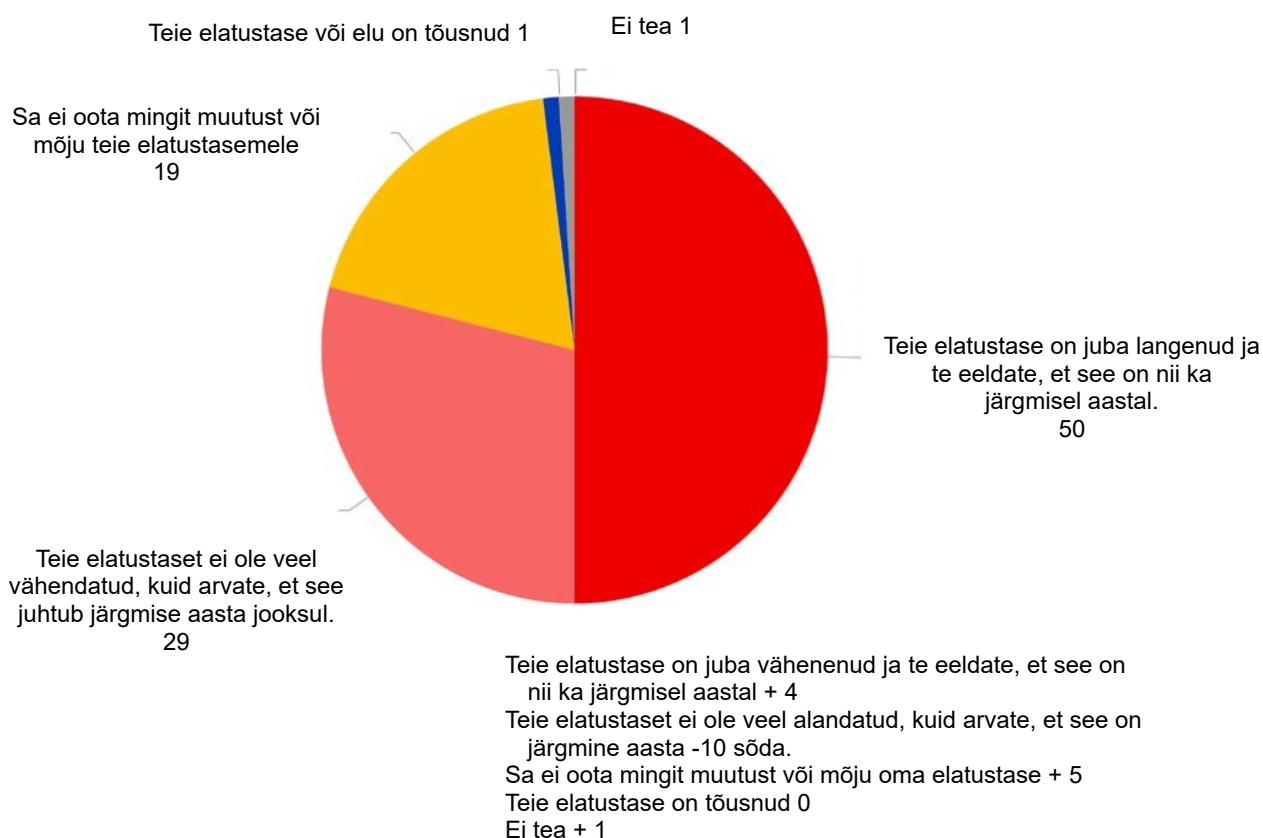
1.3. Kodanike elu mitme kriisi ajal

Muutused eurooplaste elatustasemes

Ligi kaheksa inimest kümnest on oma elatustaset järgmise aasta jooksul juba vähendanud või prognoosinud, kuigi see osakaal on languses.

Vastajatel paluti mõelda oma isiklikule elatustasemele, mõeldes sellistele küsimustele nagu COVID-19 pandeemia tagajärjed, sõda Ukrainas ning kasvav inflatsioon ja hinnad. Pooled vastanutest väidavad, et nende elatustaset on juba vähendatud ja nad eeldavad, et see kehtib ka järgmisel aastal. Ligi kolm kümnest (29 %) näitab, et nende elatustaset ei ole veel vähendatud, kuid nad arvavad, et see juhtub järgmisel aastal. Ligi viiendik (19 %) ei oota muutusi ega mõju nende elatustasemele, samas kui 1 % ütleb, et nende elatustase on tõusnud.

QA25 Paljud tegurid, nagu COVID-19 pandeemia tagajärjed, sõda Ukrainas ning kasvav inflatsioon ja hinnad mõjutavad maailmamajandust, sealhulgas Euroopa Liidu liikmesriike. Mõeldes oma isiklikule elatustasemele (nt kaubad ja teenused, mida saate endale lubada), milline neist väidetest on teie isiklikule olukorrale kõige lähemal? (%)

Need tulemused on kooskõlas 2023. aasta jaanuari-veebruari Eurobaromeetri standarduuringu tulemustega, milles keskenduti täpsemalt Ukraina sõja mõjule isiklikele rahalistele vahenditele, kusjuures valdav enamik ELi kodanikke (63 %) ütles, et Ukraina sõjal on neile isiklikult tõsised finantstagajärjed¹⁹.

¹⁹ Euroopa Komisjon, Eurobaromeetri standarduuring nr 98 – talv 2022–2023 (EB 98.2), kättesaadav aadressil: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

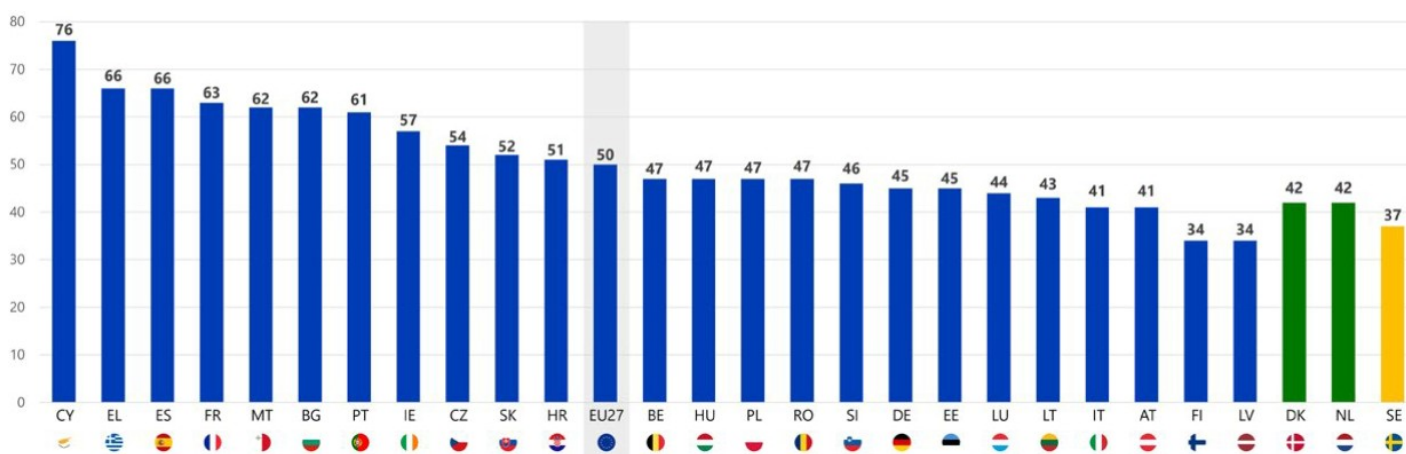
Võrreldes neid tulemusi 2022. aasta oktoobris-novembris täheldatud tulemustega, ilmneb ELi kodanike elatustaseme muutumisest erinev pilt. Ühelt poolt on nende inimeste osakaal, kelle elatustase on halvenenud, veidi suurenenud (+ 4 protsendipunkti). Teisest küljest ütlevad vastajad praegu palju vähem tõenäoliselt, et kuigi nende elatustaset ei ole veel alandatud, ootavad nad siiski järgmise aasta jooksul halvenemist (–10 protsendipunkti) ning nad viitavad suurema tõenäosusega ka sellele, et nad ei oota muutusi (+ 5 protsendipunkti).

24 riigis (võrreldes 14 riigiga 2022. aasta oktoobris-novembris) on vastajate kõige levinum vastus, et nende elatustase on juba langenud ja nad eeldavad, et see on nii ka järgmisel aastal. Nende inimeste osakaal, kelle elatustase on halvenenud, on eriti kõrge Küprosel (76 %), Kreekas ja Hispaanias (mõlemas 66 %).

Taanis ja Madalmaades (mõlemas 42 %) ütles enamik vastanuid, et nad ei oota mingit muutust ega mõju teie elatustasemele, samas kui Rootsi elanikud (37 %) näitavad kõige tõenäolisemalt, et nende elatustase ei ole veel langenud, kuid nad arvavad, et see juhtub järgmisel aastal.

QA25 Paljud tegurid, nagu COVID-19 pandeemia tagajärjed, sõda Ukrainas ning kasvav inflatsioon ja hinnad mõjutavad maailmamajandust, sealhulgas Euroopa Liidu liikmesriike. Mõeldes oma isiklikule elatustasemele (nt kaubad ja teenused, mida saate endale lubada), milline neist väidetest on teie isiklikule olukorrale kõige lähemal? (% – kõige rohkem mainitud vastus riikide kaupa)

- Teie elatustase on juba langenud ja te eeldate, et see juhtub ka järgmisel aastal.
- Sa ei oota mingit muutust ega mõju oma elatustasemele
- Teie elatustaset ei ole veel vähendatud, kuid arvate, et see juhtub järgmisel aastal.

17 riigis on vastajad 2022. aasta oktoobrist novembrini suurema tõenäosusega öelnud, et nende elatustase on juba langenud, ja eeldavad, et seekehtib ka järgmisel aastal. Hispaanias (66 %, + 12 protsendipunkti), Bulgaarias (62 %, + 11 protsendipunkti), Slovakkias (52 %, + 11 protsendipunkti), Iirimaa (57 %, + 10 protsendipunkti) ja Poolas (47 %, + 10 protsendipunkti) on täheldatud vähemalt kümne protsendipunkti suurust kasvu. Vastajate osakaal vähenes Taanis (34 %, -5 protsendipunkti), Lätis (34 %, -4 protsendipunkti), Belgias (47 %, -3 protsendipunkti) ja Maltal (62 %, -3 protsendipunkti).

Nende inimeste osakaal, kelle elatustaset ei ole veel alandatud, kuid mille puhul eeldatakse, et see juhtub järgmisel aastal, on languses kõigis riikides, eelkõige Luksemburgis (31 %, -18 protsendipunkti), Taanis (22 %, -16 protsendipunkti), Tšehhis (26 %, -16 protsendipunkti), Soomes (30 %, -16 protsendipunkti) ja Slovakkias (34 %, -16 protsendipunkti). Seevastu vastajad väidavad praegu suurema tõenäosusega, et nad ei oota 17 riigis mingit muutust ega mõju oma

elatusasemele. Eelkõige puudutab see Taanit (42 %, + 20 protsendipunkti), Belgia (23 %, + 12 protsendipunkti) ja Madalmaid (42 %, + 12 protsendipunkti).

QA25 Paljud tegurid, nagu COVID-19 pandeemia tagajärjed, sõda Ukrainas ning kasvav inflatsioon ja hinnad mõjutavad maailmamajandust, sealhulgas Euroopa Liidu liikmesriike. Mõeldes oma isiklikule elatusasemele (nt kaubad ja teenused, mida saate endale lubada), milline neist väidetest on teie isiklikule olukorrale kõige lähemal? (%)

	Teie elatusase on juba langenud ja te eeldate, et see on nii ka järgmisel aastal.		Teie elatusaset ei ole veel vähendatud, kuid arvate, et see juhtub järgmisel aastal.		Sa ei oota mingit muutust ega mõju oma elatusasemele		Teie elatusase on tõusnud		Ei tea		Kokku „Te arvate, et teie elatusase väheneb järgmisel aastal“	
	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober /novemb er 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober /novemb er 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober /novemb er 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober /novemb er 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober /novemb er 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober /novemb er 2022
EL 27	50	4	29	-10	19	5	1	0	1	1	79	-6
OLEMA	47	-3	27	-10	23	12	2	1	1	0	74	-13
BG	62	11	20	-8	15	-2	1	0	2	-1	82	3
CZ	54	6	26	-16	17	7	1	1	2	2	80	-10
DK	34	-5	22	-16	42	20	2	2	0	-1	56	-21
DE	45	5	33	-13	21	8	1	0	0	0	78	-8
EE	45	-1	31	-6	20	6	2	1	2	0	76	-7
IE	57	10	26	-12	14	1	1	1	2	0	83	-2
EL	66	0	25	-4	9	4	0	0	0	0	91	-4
ES	66	12	24	-12	9	-1	0	0	1	1	90	0
FR	63	1	21	-5	12	0	2	2	2	2	84	-4
HR	51	5	36	-4	11	-2	2	1	0	0	87	1
SEE	41	0	30	-10	26	9	2	1	1	0	71	-10
CY	76	6	13	-5	8	-3	2	1	1	1	89	1
LV	34	-4	29	-11	30	11	6	4	1	0	63	-15
LT	43	3	26	-15	25	10	4	2	2	0	69	-12
LU	44	8	31	-18	22	9	2	1	1	0	75	-10
HU	47	3	40	-7	13	5	0	-1	0	0	87	-4
MT	62	-3	21	-9	14	11	3	3	0	-2	83	-12
NL	31	-2	21	-14	42	12	6	4	0	0	52	-16
KELL	41	8	36	-9	20	1	2	1	1	-1	77	-1
PL	47	10	35	-10	15	-1	1	0	2	1	82	0
PT	61	4	28	-6	8	1	1	1	2	0	89	-2
RO	47	7	37	-5	13	-3	2	1	1	0	84	2
SI	46	7	28	-11	23	4	2	0	1	0	74	-4
SK	52	11	34	-16	13	5	0	0	1	0	86	-5
FI	34	7	30	-16	31	6	4	3	1	0	64	-9
SE	24	0	37	-10	36	9	3	1	0	0	61	-10

Enamiku sotsiaaldemograafiliste kategooriate kodanike elatusase on halvenenud ja eeldatakse, et see juhtub ka järgmisel aastal.

15–24-aastaste vastajate puhul on vähem tõenäoline, et nende elatustase on juba langenud (43 % vs 49–52 % vanematest) ja veidi tõenäolisemalt väidavad nad, et nad ei eelda oma elatustaseme muutumist ega mõju (22 % vs 17 %–19 %). Vastajad, kes lahkusid täisajaga haridusest 15-aastased või nooremad, ütlesid suurema tõenäosusega, et nende elatustase on juba halvenenud (61 % vs 41 % neist, kes lõpetasid 20-aastased või vanemad), samas kui need, kes lõpetasid hariduse 20-aastaselt või vanemad, väidavad kõige tõenäolisemalt, et nad ei oota muutusi (23 % vs 14–15 % neist, kes lõpetasid 19-aastased või nooremad).

Halvemas sotsiaal-majanduslikus olukorras olevad vastajad väidavad suurema tõenäosusega, et nende elatustase on halvenenud ja vähem tõenäoline, et nad ei oota muutusi. Näiteks rohkem kui kaks kolmandikku (67 %) töötutest väidab, et nende elatustase on halvenenud, võrreldes 38 % juhtidega. Enam kui kolm neljandikku (78 %) neist, kellel on enamasti raskusi arvete tasumisega, väidab, et nende elatustase on halvenenud, võrreldes 41 %-ga neist, kellel ei ole kunagi või harva raskusi.

Mida kõrgemad vastajad asetavad end sotsiaalsele redelile, seda väiksem on tõenäosus, et nad ütlevad, et on näinud oma elatustaseme halvenemist: Seda ütleb 26–28 % inimestest, kes peavad end ühiskonna ülemise või ülemise keskklassi osaks, samas kui 67 % neist, kes näevad end tööliisklassina.

QA25 Paljud tegurid, nagu COVID-19 pandeemia tagajärjed, sõda Ukrainas ning kasvav inflatsioon ja hinnad mõjutavad maailmamajandust, sealhulgas Euroopa Liidu liikmesriike. Mõeldes oma isiklikule elatustasemele (nt kaubad ja teenused, mida saate endale lubada), milline neist väidetest on teie isiklikule olukorrale kõige lähemal? (%)

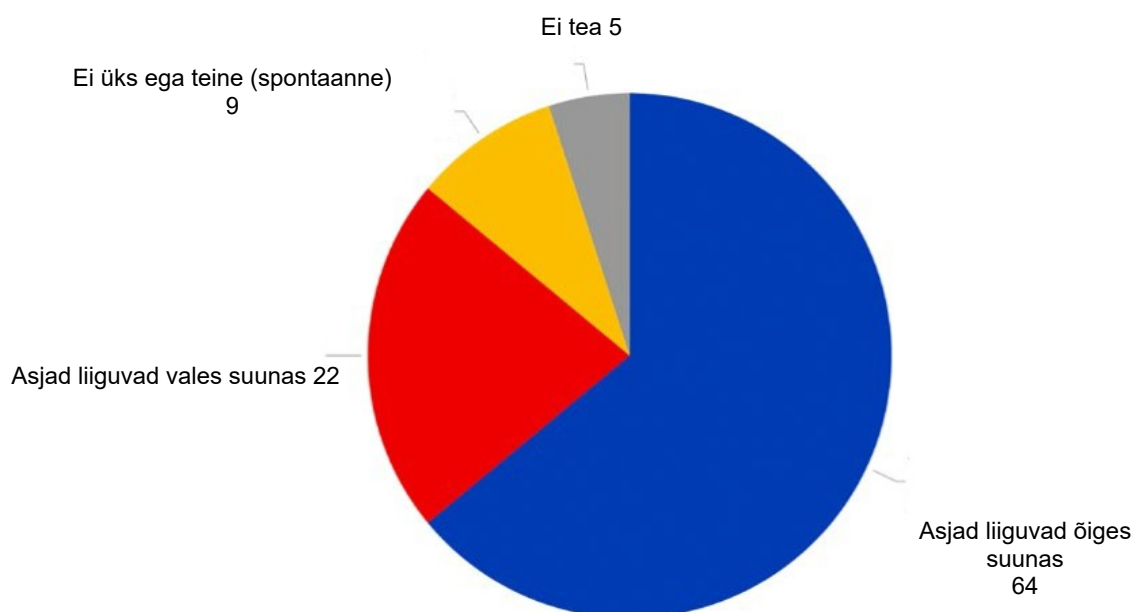
	Teie elatustase on juba langenud ja te eeldate, et see on nii ka järgmisel aastal.	Teie elatustaset ei ole veel vähendatud, kuid arvate, et see juhtub järgmisel aastal.	Sa ei oota mingit muutust ega mõju oma elatustasemele	Teie elatustase on tõusnud
EL 27	50	29	19	1
Sugu				
Mees	48	29	20	2
Naine	52	29	17	1
Age				
15–24	43	29	22	3
25–39	49	31	17	2
40–54	51	29	17	2
55+	52	27	19	1
Haridus (Lõpp)				
–15	61	23	14	1
16–19	55	28	15	1
20+	42	32	23	2
Õpib ikka veel	41	30	25	1
Sotsiaal-ametialane kategooria				
Füüsilisest isikust ettevõtja	45	30	23	2
Juhid	38	33	26	2
Muud valged kaelarihmad	45	34	18	2
Töölised	56	28	13	2
Koduinimesed	61	23	14	2
Töötud	67	18	12	1
Pensionil	53	26	19	1
Õpilased	41	30	25	1
Raskused arvete maksmisel				
Suurema osa ajast	78	13	7	1
Aeg-ajalt	62	26	10	1
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	41	32	24	2
Euroopa Parlamendi maine				
Positiivne	41	34	23	2
Neutraalne	51	29	17	1
Negatiivne	65	20	13	1

Kuidas kodanike isiklikus elus asjad edenevad?

Ligi kaks kolmandikku (64 %, + 1 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist novembrini) tunneb, et asjad liiguvad oma elus isiklikult õiges suunas, samas kui veidi üle viiendiku (22 %, -2 protsendipunkti) ütlevad, et asjad liiguvad vales suunas.

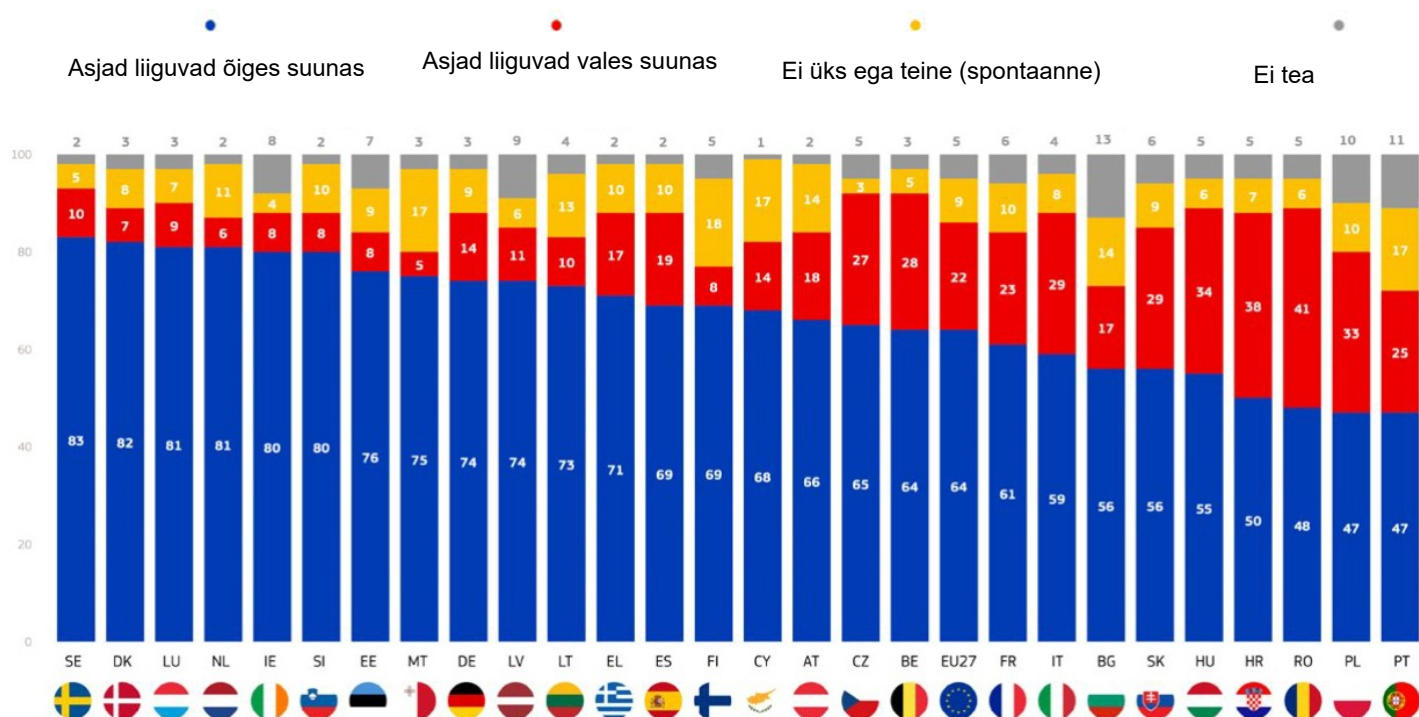
Võttes arvesse nende inimeste üldise osakaalu mõningast vähenemist, kelle elatustase on juba langenud või kes prognoosivad seda järgmise aasta jooksul, ei ole üllatav, et õiges suunas liikumise osakaal on praeguses uuringus stabiliseerunud pärast halvenemist 2022. aasta aprillist maini kuni oktoobrini-novembrini.

D73.4 Kas te ütleksite praegusel ajal, et asjad liiguvad üldiselt õiges suunas või vales suunas...? Teie isiklik elu (EL 27) (%)

Kõigis liikmesriikides tunneb enamik inimesi, et asjad liiguvad nende jaoks isiklikult õiges suunas, kusjuures rohkem kui kaheksa inimest kümnest jagab seda tunnet Rootsis (83 %), Taanis (82 %), Madalmaades ja Luksemburgis (mõlemas 81 %). Teisel pool spektrit on vähem kui pooled Poolas, Portugalis (mõlemas 47 %) ja Rumeenias (48 %) oma isikliku elu suhtes positiivsed.

D73.4 Kas te ütleksite praegusel ajal, et asjad liiguvad üldiselt õiges suunas või vales suunas...? Teie elu isiklikult (%)

Optimism, et asjad liiguvad oma isiklikus elus õiges suunas, on tavalisem kui 2022. aasta oktoobrist novembrini üheksas riigis, eelkõige Belgias (64 %, + 10 protsendipunkti), Itaalias (59 %, + 9 protsendipunkti), Taanis (82 %, + 7 protsendipunkti) ja Soomes (69 %, + 7 protsendipunkti). Selle asemel on see vähenenud Tšehhis (65 %, -6 protsendipunkti), Austrias (66 %, -5 protsendipunkti) ja Slovakkias (56 %, -4 protsendipunkti). See, kes tunneb, et asjad liiguvad õiges suunas, on püsinud stabiilsena või muutumatuna 15 riigis.

D73.4 Kas te ütleksite praegusel ajal, et asjad liiguvad üldiselt õiges suunas või vales suunas...? Teie elu isiklikult (%)

	Asjad liiguvad õiges suunas		Asjad liiguvad vales suunas		Ei üks ega teine (spontaanne)		Ei tea	
	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022
EL 27	64	1	22	-2	9	1	5	0
OLEMA	64	10	28	-7	5	0	3	-3
BG	56	3	17	0	14	1	13	-4
CZ	65	-6	27	5	3	0	5	1
DK	82	7	7	-5	8	-3	3	1
DE	74	-2	14	1	9	0	3	1
EE	76	5	8	-3	9	1	7	-3
IE	80	0	8	-1	4	-2	8	3
EL	71	1	17	1	10	-1	2	-1
ES	69	2	19	-4	10	2	2	0
FR	61	0	23	-3	10	2	6	1
HR	50	-2	38	4	7	-1	5	-1
SEE	59	9	29	-7	8	0	4	-2
CY	68	0	14	1	17	1	1	-2
LV	74	1	11	-1	6	-2	9	2
LT	73	1	10	-1	13	0	4	0
LU	81	-1	9	2	7	-2	3	1
HU	55	5	34	-7	6	0	5	2
MT	75	-1	5	0	17	1	3	0
NL	81	4	6	-5	11	1	2	0
KELL	66	-5	18	5	14	0	2	0
PL	47	0	33	-3	10	3	10	0
PT	47	1	25	-3	17	5	11	-3
RO	48	-1	41	1	6	1	5	-1
SI	80	1	8	-1	10	1	2	-1
SK	56	-4	29	6	9	-2	6	0
FI	69	7	8	-7	18	4	5	-4
SE	83	3	10	0	5	-3	2	0

Mida nooremad vastajad, seda tõenäolisem on, et nad tunnevad end optimistlikult suuna suhtes, mida asjad oma isiklikus elus liiguvad (74 % 15–24-aastastest vs 60 % 55-aastastest või vanematest). Oma osa mängib ka haridustase: 72 % 20-aastastest või vanematest täisajaga hariduse omandanud inimestest tunnevad, et asjad liiguvad õiges suunas, samas kui 52 % tunneb seda 15-aastaste või nooremate haridustee lõpetanute seas.

Kõige tõenäolisemalt on positiivsed juhid (79 %) (võrreldes 42 %-ga töötutest), nagu ka need, kellel on kõige vähem rahalisi raskusi (75 % neist, kellel on raskusi arвете tasumisega harva või mitte kunagi, võrreldes 34 %ga neist, kellel on raskusi suurema osa ajast). Lisaks jagab enamik inimesi, kellel on kõige raskem oma arveid maksta, tunnet, et asjad liiguvad oma elus vales suunas (49 %).

Need, kes asetavad end sotsiaalsele redelile kõrgemale, tunnevad suurema tõenäosusega positiivset suunda, mida nende elu võtab (83 % neist, kes peavad ennast ülemise või ülemise keskklassi osaks, võrreldes 51 % neist, kes näevad end tööliklassina).

Need, kes on näinud oma elatustaseme halvenemist, tunnevad palju vähem, et asjad liiguvad oma elus õiges suunas kui need, kes ei ole (veel) kogenud langust (55 % vs 72–78 %).

D73.4 Kas te ütleksite praegusel ajal, et asjad liiguvad üldiselt õiges suunas või vales suunas...? Teie elu isiklikult (% – EL 27)

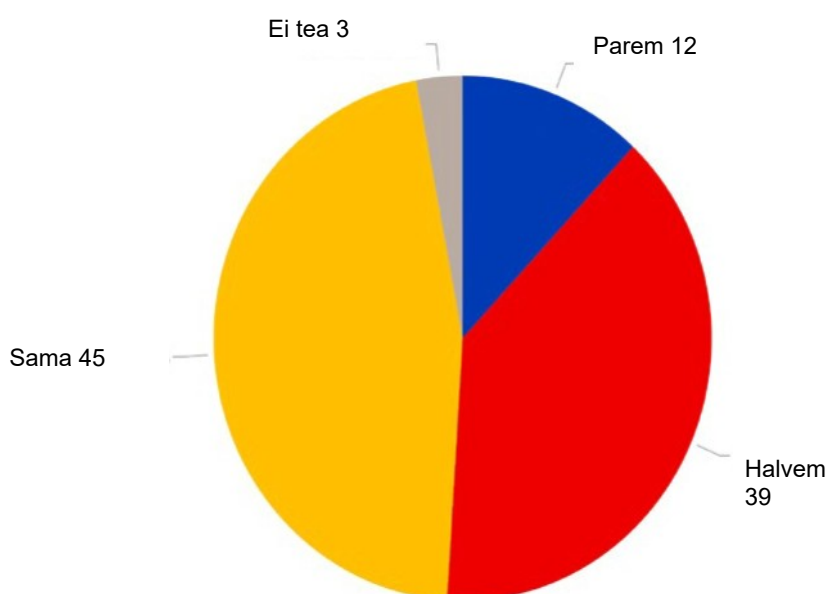
	Asjad liiguvad õiges suunas	Asjad liiguvad vales suunas	Ei tea
EL 27	64	22	5
Sugu			
Man	66	21	4
Naine	63	23	5
Age			
15–24	74	16	3
25–39	68	20	4
40–54	63	24	4
55+	60	23	6
Haridus (Lõpp)			
–15	52	29	7
16–19	60	26	4
20+	72	16	4
Õpib ikka veel	77	13	4
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	69	18	5
Juhid	79	11	3
Muud valged kaelarihmad	67	22	4
Töölised	59	27	4
Koduinimesed	52	31	7
Töötud	42	41	4
Pensionil	61	22	6
Õpilased	77	13	4
Raskused arvete maksmisel			
Suurema osa ajast	34	49	5
Aeg-ajalt	50	35	5
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	75	13	4
Võtke arvesse kuulumist			
Töölisklass	51	31	6
Alumine keskklass	55	30	4
Keskklass	71	17	4
Ülemine keskklass	83	10	2
Ülemine klass	83	11	3
Sinu elatustase on			
Juba vähendatud	55	28	5
Ei ole veel vähendatud, kuid on	72	17	4
Ei ole muutunud/suurenenud	78	13	3

Kodanike ootused elutingimuste suhtes ühe aasta jooksul

Umbes neli kümnest (39 %, -1 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini) eeldavad, et nende elutingimused on ühe aasta jooksul halvemad, samas kui veidi rohkem kui üks kümnest (12 %, -1 protsendipunkti) arvab, et need on paremad. Enamik (46 %, +4 protsendipunkti) eeldab, et nad jäävad samaks.

Sarnaselt optimismiga nende isikliku elu edasises suunas on stabiliseerunud ka ootused, et elamistingimused halvenevad pärast 2021. aasta novembri-detsembri ja 2022. aasta oktoobri-novembri vahelist suurt kasvu.

SD21.1 Kas te arvate, et ühe aasta jooksul on kõik järgnevad asjad paremad, halvemad või samad, mis täna? Teie elutingimused (EL 27) (%)

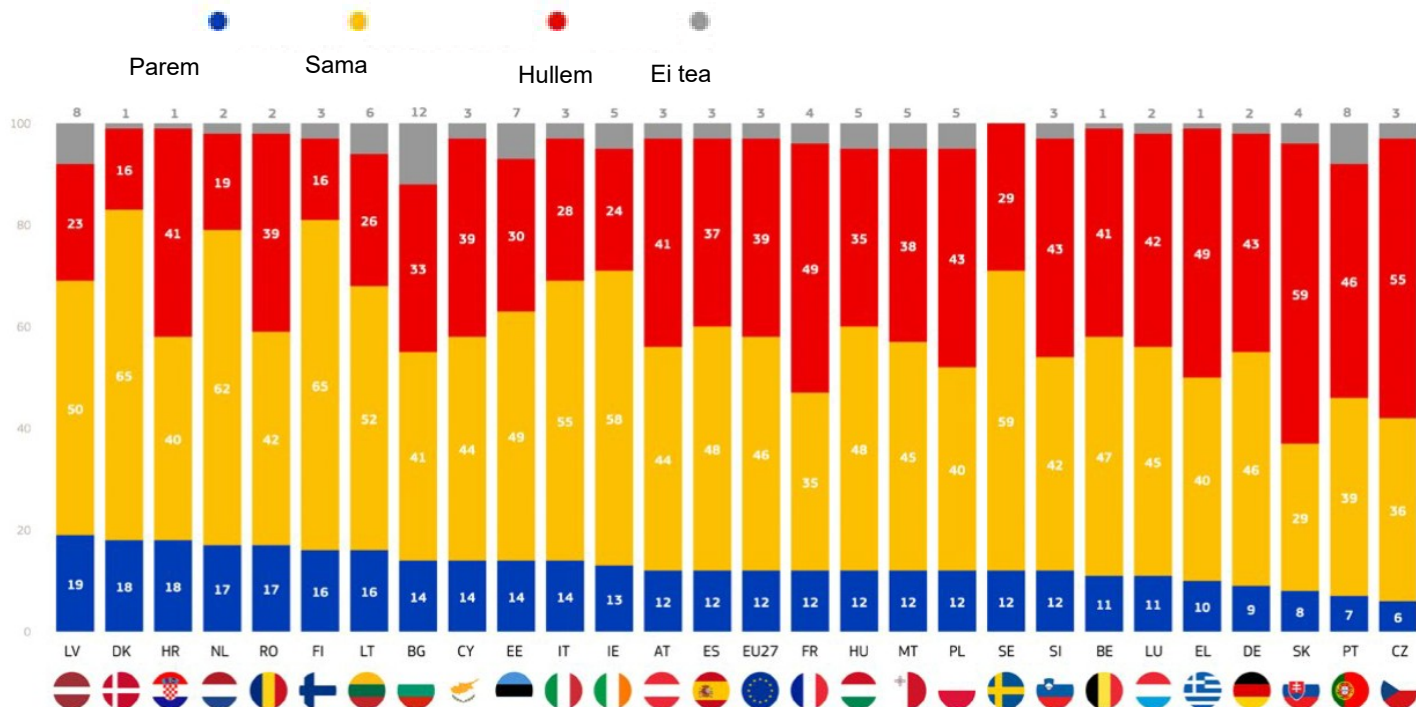

Kaheksas riigis on enamik seisukohal, et elutingimused halvenevad järgmisel aastal, kusjuures suurim osakaal on Slovakkias (59 %), Tšehhis (55 %), Prantsusmaal ja Kreekas (mõlemas 49 %). Ülejäänud 19 riigis eeldab enamik inimesi, et elamistingimused jäävad samaks. See kehtib eelkõige Taani, Soome (mõlemad 65 %) ja Madalmaade (62 %) kohta.

Kõigis riikides arvab vähem kui üks viiest, et nende elutingimused on aasta pärast paremad. Vastajad jagavad seda seisukohta kõige tõenäolisemalt Lätis (19 %), Horvaatias ja Taanis (mõlemas 18 %).

Kaheksas riigis prognoosivad vastajad 2022. aasta oktoobrist novembrini vähem tõenäoliselt, et nende elutingimused on ühe aasta jooksul paremad, kusjuures suurim langus esines Rootsis (12 %, -7 protsendipunkti), Luksemburgis (11 %, -6 protsendipunkti) ja Rumeenias (17 %, -6 protsendipunkti).

SD21.1 Kas te arvate, et ühe aasta jooksul on kõik järgnevad asjad paremad, halvemad või samad, mis täna? Teie elutingimused (%)

Hispaania (37 %, + 8 protsendipunkti), Luksemburg (42 %, + 7 protsendipunkti), Prantsusmaa (49 %, + 4 protsendipunkti) ja Sloveenia (43 %, + 4 protsendipunkti) on ainsad riigid, kus nende elutingimuste halvenemine on järgmise aasta jooksul suurenenud. Kokkuvõttes on vastanute osakaal vähenenud 11 riigis, kõige rohkem Maltal (38 %, -9 protsendipunkti), Lätis (23 %, -9 protsendipunkti), Ungaris (35 %, -8 protsendipunkti) ja Leedus (26 %, -8 protsendipunkti).

SD21.1 Kas te arvate, et ühe aasta jooksul on kõik järgnevad asjad paremad, halvemad või samad, mis täna? Teie elutingimused (%)

	Parem		Hullem		Sama		Ei tea	
	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022
EL 27	12	-1	39	-1	46	4	3	-2
OLEMA	11	-2	41	-6	47	9	1	-1
BG	14	0	33	-2	41	3	12	-1
CZ	6	-2	55	2	36	0	3	0
DK	18	0	16	-6	65	7	1	-1
DE	9	1	43	-6	46	7	2	-2
EE	14	1	30	-3	49	3	7	-1
IE	13	-4	24	1	58	4	5	-1
EL	10	1	49	-4	40	4	1	-1
ES	12	-4	37	8	48	-3	3	-1
FR	12	0	49	4	35	-3	4	-1
HR	18	-4	41	2	40	2	1	0
SEE	14	-4	28	-6	55	13	3	-3
CY	14	2	39	-4	44	6	3	-4
LV	19	1	23	-9	50	10	8	-2
LT	16	2	26	-8	52	5	6	1
LU	11	-6	42	7	45	2	2	-3
HU	12	2	35	-8	48	4	5	2
MT	12	-1	38	-9	45	10	5	0
NL	17	-4	19	-1	62	4	2	1
KELL	12	0	41	2	44	0	3	-2
PL	12	0	43	0	40	1	5	-1
PT	7	-2	46	-3	39	7	8	-2
RO	17	-6	39	-4	42	12	2	-2
SI	12	-2	43	4	42	-1	3	-1
SK	8	-2	59	2	29	3	4	-3
FI	16	-1	16	0	65	1	3	0
SE	12	-7	29	-1	59	9	0	-1

Enamiku sotsiaaldemograafiliste rühmade vastajad arvavad tõenäolisemalt, et nende elutingimused on aasta pärast halvemad kui arvata, et nad on paremad.

25-aastased ja vanemad vastajad eeldavad tõenäolisemalt, et nende elutingimused halvenevad (37–41 % vs 30 %). Elutingimused on halvemad ka vastajate seas, kes lõpetasid täisajaga hariduse enne 20-aastaseks saamist (43–46 % võrreldes 35 %ga 20-aastastest või vanematest).

Töötud (48 %), koduabilised (46 %) ja töölised (45 %) arvavad kõige tõenäolisemalt, et nende elutingimused on ühe aasta jooksul halvemad, eriti võrreldes juhtidega (31 %). Sama kehtib nende kohta, kellel on kõige raskem arveid maksta (61 % vs 32 % neist, kellel ei ole kunagi või harva raskusi).

Vastajad, kes peavad end ühiskonna kõrgemasse klassi kuuluvaks, on ainsad, kelle seas on levinud tunne, et elutingimused on paremad (26 % „paremad“ ja 20 % „halvemad“) ning koos

nendega, kes näevad end kõrgema keskklassina (22 %), on kõige vähem tõenäoline, et tingimused halvenevad (võrreldes 50 %-ga neist, kes peavad end tööliklassiks).

Maapiirkondades või väikestes/keskmise suurusega linnades elavad vastajad ootavad olukorra halvenemist tõenäolisemalt kui suuremates linnades elavad vastajad (40–41 % vs 35 %).

Nende vastajate osakaal, kes ootavad oma elutingimuste paranemist järgmise aasta jooksul, on suurim 15–24-aastaste (20 %), töötute (19 %) ja nende seas, kes näevad end kõrgema klassina (26 %).

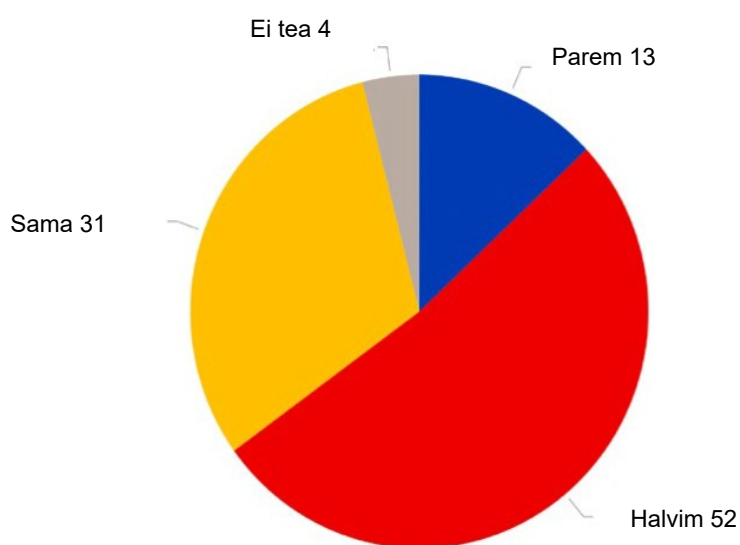
SD21.1 Kas te arvate, et ühe aasta jooksul on kõik järgnevad asjad paremad, halvemad või samad, mis täna? Teie elutingimused (EL 27) (%)

	Parem	Hullem	Sama	Ei tea
EL 27	12	39	46	3
Sugu				
Man	14	37	46	3
Naine	10	41	46	3
Age				
15–24	20	30	45	5
25–39	18	37	42	3
40–54	12	41	44	3
55+	7	41	49	3
Haridus (Lõpp)				
–15	7	46	43	4
16–19	12	43	42	3
20+	13	35	50	2
Õpib ikka veel	18	28	48	6
Sotsiaal-ametialane kategooria				
Füüsilisest isikust ettevõtja	15	34	48	3
Juhid	14	31	53	2
Muud valged kaelarihmad	13	36	48	3
Töölised	14	45	38	3
Koduinimesed	9	46	42	3
Töötud	19	48	29	4
Pensionil	5	42	50	3
Õpilased	18	28	48	6
Raskused arvete maksmisel				
Suurema osa ajast	11	61	26	2
Aeg-ajalt	11	49	37	3
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	13	32	52	3
Võtke arvesse kuulumist				
Töölisklass	9	50	38	3
Alumine keskklass	9	48	40	3
Keskklass	14	34	49	3
Ülemine keskklass	16	22	60	2
Ülemine klass	26	20	53	1
Subjektiivne linnastumine				
Maaküla	10	41	46	3
Väike/keskmine linn	13	40	44	3
Suur linn	13	35	48	4

Kodanike ootused oma riigi majanduse suhtes

ELi kodanikud on muutunud oma riigi majanduse olukorra suhtes vähem pessimistlikuks, kuigi see ei tähenda otseselt tugevamat positiivset väljavaadet. Enamik vastanutest (52 %) eeldab, et riigi majanduslik olukord halveneb ühe aasta jooksul. See osakaal on alates 2022. aasta oktoobrist novembrini vähenenud kaheksa protsendipunkti võrra pärast vastajate osakaalu olulist suurenemist 2021. aasta novembrist detsembrini kuni 2022. aasta oktoobrini (+ 23 protsendipunkti). Umbes kolm kümnest (31 %) arvab, et olukord jääb samaks – kasv on seitse protsendipunkti. Rohkem kui üks kümnest (13 %, + 2 protsendipunkti) eeldab olukorra paranemist järgmise aasta jooksul.

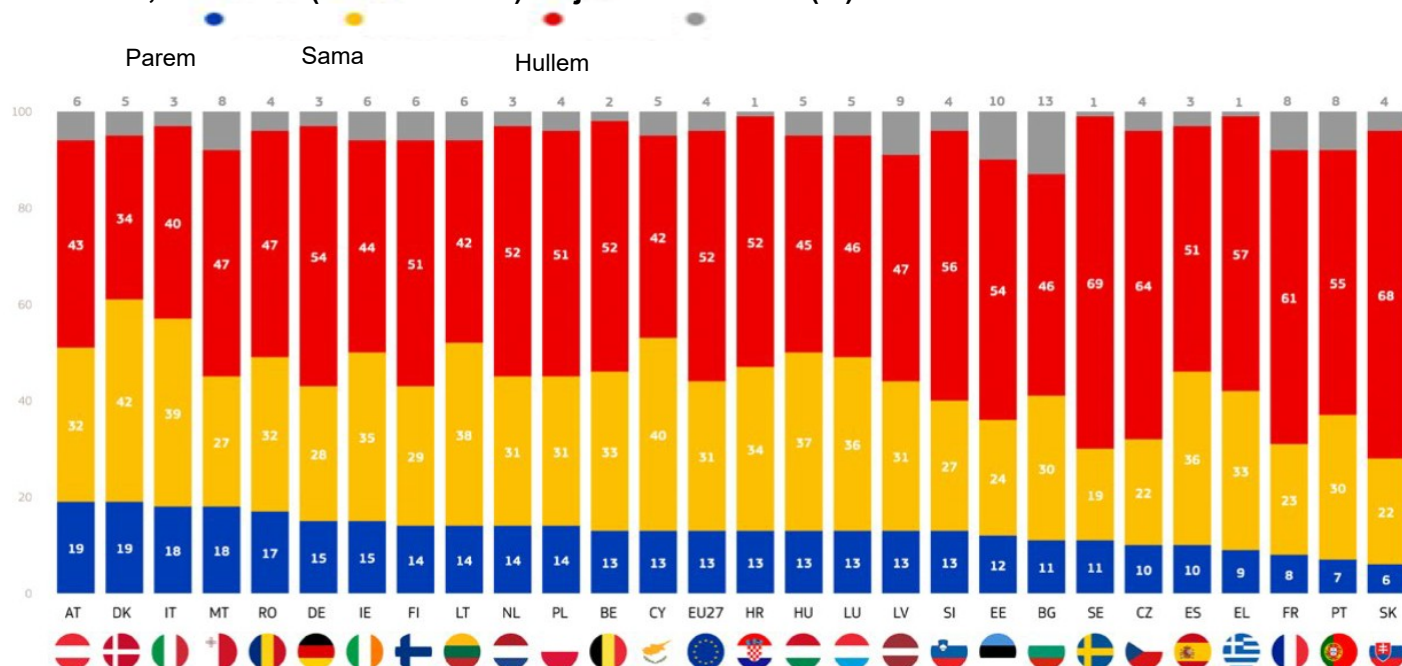
SD21.2 Kas te arvate, et ühe aasta jooksul on kõik järgnevad asjad paremad, halvemad või samad, mis täna? (Kodakondsuse)majanduse (EL 27) olukord (%)

Enamik liikmesriike peale ühe leiab, et nende riigi majanduse olukord on ühe aasta jooksul halvem, ulatudes 69 %-st Rootsis, 68 %-st Slovakkias ja 64 %-ni Tšehhis, 40 %-ni Itaalias ning 42 %-ni Leedus ja Küprosel. Taani (34 %) on ainus riik, kus vastajad, kes ootavad olukorra halvenemist, on vähemuses.

Koos Taaniga (42 %) arvab Küprosel (40 %), Itaalias (39 %) ja Leedus (38 %) vastanute suhteliselt suur osakaal, et olukord riigi majanduses jääb samaks. Vähem kui iga viies riik eeldab, et olukord paraneb. Kõige tõenäolisemalt on optimistlikud vastajad Taanis, Austrias (mõlemas 19 %), Itaalias ja Maltal (18 %).

SD21.2 Kas te arvate, et ühe aasta jooksul on kõik järgnevad asjad paremad, halvemad või samad, mis täna? (NATIONALITY) majanduse olukord (%)

21 riigis on vähenenud proportsioonid, kes eeldavad, et riigi majanduse olukord halveneb ühe aasta jooksul. Langus on toimunud vähemalt kümne protsendipunkti võrra üheksas riigis, eelkõige Saksamaal (54 %, -20 protsendipunkti), Madalmaades (52 %, -17 protsendipunkti) ja Leedus (42 %, -16 protsendipunkti).

Optimism riigi majanduse olukorra suhtes järgmisel aastal on suurenenud kaheksas riigis, eriti Saksamaal (15 %, + 9 protsendipunkti), Austrias (19 %, + 5 protsendipunkti), Ungaris (13 %, + 5 protsendipunkti) ja Soomes (14 %, + 5 protsendipunkti).

SD21.2 Ma olen aasta aega, kas sa arvad, et iga järgnev on parem, halvem või sama nagu täna? (Kodakondsuse)majanduse olukord (%)

	Parem		Hullem		Sama		Ei tea	
	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022
EL 27	13	2	52	-8	31	7	4	-1
OLEMA	13	3	52	-12	33	9	2	0
BG	11	-1	46	-3	30	1	13	3
CZ	10	2	64	-8	22	6	4	0
DK	19	2	34	-11	42	8	5	1
DE	15	9	54	-20	28	12	3	-1
EE	12	4	54	-13	24	6	10	3
IE	15	1	44	-2	35	5	6	-4
EL	9	1	57	-6	33	6	1	-1
ES	10	-1	51	1	36	2	3	-2
FR	8	1	61	-1	23	-2	8	2
HR	13	-2	52	-3	34	6	1	-1
SEE	18	0	40	-9	39	10	3	-1
CY	13	1	42	-10	40	10	5	-1
LV	13	-1	47	-4	31	8	9	-3
LT	14	2	42	-16	38	13	6	1
LU	13	-1	46	0	36	5	5	-4
HU	13	5	45	-10	37	4	5	1
MT	18	-1	47	-7	27	8	8	0
NL	14	3	52	-17	31	13	3	1
KELL	19	5	43	-9	32	4	6	0
PL	14	1	51	-7	31	7	4	-1
PT	7	0	55	-6	30	8	8	-2
RO	17	-2	47	-3	32	6	4	-1
SI	13	3	56	-2	27	0	4	-1
SK	6	-1	68	-4	22	7	4	-2
FI	14	5	51	-12	29	6	6	1
SE	11	-1	69	-1	19	3	1	-1

Sotsiaaldemograafilised leiud sarnanevad elutingimuste ootustele. Üle 24 aasta vanused vastajad kalduvad rohkem kui nooremad kolleegid eeldama, et nende riigi majanduse olukord halveneb ühe aasta jooksul (52–55 % vs 45 %).

Majapidamistöötajad (60 %), töötud ja töölised (mõlemad 57 %) arvavad kõige tõenäolisemalt, et riigi majanduslik olukord on halvem, võrreldes juhtidega (51 %), füüsilisest isikust ettevõtjate ja muude valgete kaelarihmadega (mõlemad 50 %).

Vastajad, kellel on enamasti raskusi arvete tasumisega, on palju tõenäolisemad kui need, kellel on harva või mitte kunagi raskusi olukorra halvenemisega (67 % vs 48 %). Samamoodi on need, kes peavad end ühiskonna kõrgemasse klassi kuuluvaks, vähem tõenäolised kui need, kes peavad end tööliklassiks või madalamaks keskklassiks, arvavad, et riigi majanduslik olukord halveneb (43 % vs 57–58 %).

Ootused riigi majandusliku olukorra suhtes on seotud ka elutingimustega. Rohkem kui kaheksa kümnest (86 %) neist, kes eeldavad, et nende elutingimused halvenevad, ootavad seda ka oma riigi majanduse jaoks.

Optimism oma rahvamajanduse väljavaadete suhtes ühe aasta jooksul on kõige levinum 15–24-aastaste (15 %), juhtide (16 %), kellel ei ole kunagi või harva raskusi arvete tasumisega (15 %) ja nende seas, kes näevad end kõrgemasse või kõrgemasse keskklassi kuuluvana (19–20 %).

SD21.2 Kas te arvate, et ühe aasta jooksul on kõik järgnevad asjad paremad, halvemad või samad, mis täna? (NATIONALITY) majanduse olukord (% – EL 27)

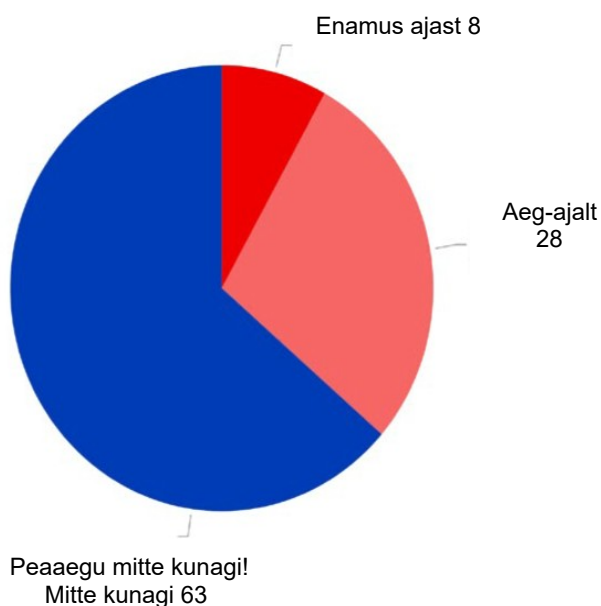
	Parem	Hullem	Sama	Ei tea
EL 27	13	52	31	4
Sugu				
Man	14	50	31	5
Naine	12	54	30	4
Age				
15–24	15	45	33	7
25–39	14	54	29	3
40–54	13	55	29	3
55+	11	52	32	5
Sotsiaal-ametialane kategooria				
Füüsilisest isikust ettevõtja	15	50	31	4
Juhid	16	51	31	2
Muud valged kaelarihmad	15	50	32	3
Töölised	12	57	27	4
Koduinimesed	9	60	28	3
Töötud	11	57	27	5
Pensionil	11	51	32	6
Õpilased	15	43	35	7
Raskused arvete maksmisel				
Suurema osa ajast	8	67	21	4
Aeg-ajalt	10	57	29	4
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	15	48	33	4
Võtke arvesse kuulumist				
Töölisklass	8	58	29	5
Alumine keskklass	10	57	29	4
Keskklass	15	48	33	4
Ülemine keskklass	19	49	29	3
Ülemine klass	20	43	36	1
Elutingimuste ootused				
Parem	56	28	14	2
Hullem	4	86	8	2
Samad	9	31	57	3

Raskused arvete maksmisel

Enamikul vastanutest (63 %) ei ole kunagi või peaaegu kunagi raskusi arvete tasumisega, mis tähendab kasvu kolme protsendipunkti võrra alates 2022. aasta oktoobrist novembrini. Peaaegu kolmel kümnest (28 %, -2 protsendipunkti) on aeg-ajalt raskusi ja vähem kui ühel kümnest (8 %, -1 protsendipunkti) on enamasti raskusi.

Enamik liikmesriike peale ühe leiab, et nende riigi majanduse olukord on ühe aasta jooksul halvem, ulatudes 69 %-st Rootsis, 68 %-st Slovakkias ja 64 %-ni Tšehhis, 40 %-ni Itaalias ning 42 %-ni Leedus ja Küprosel. Taani (34 %) on ainus riik, kus vastajad, kes ootavad olukorra halvenemist, on vähemuses.

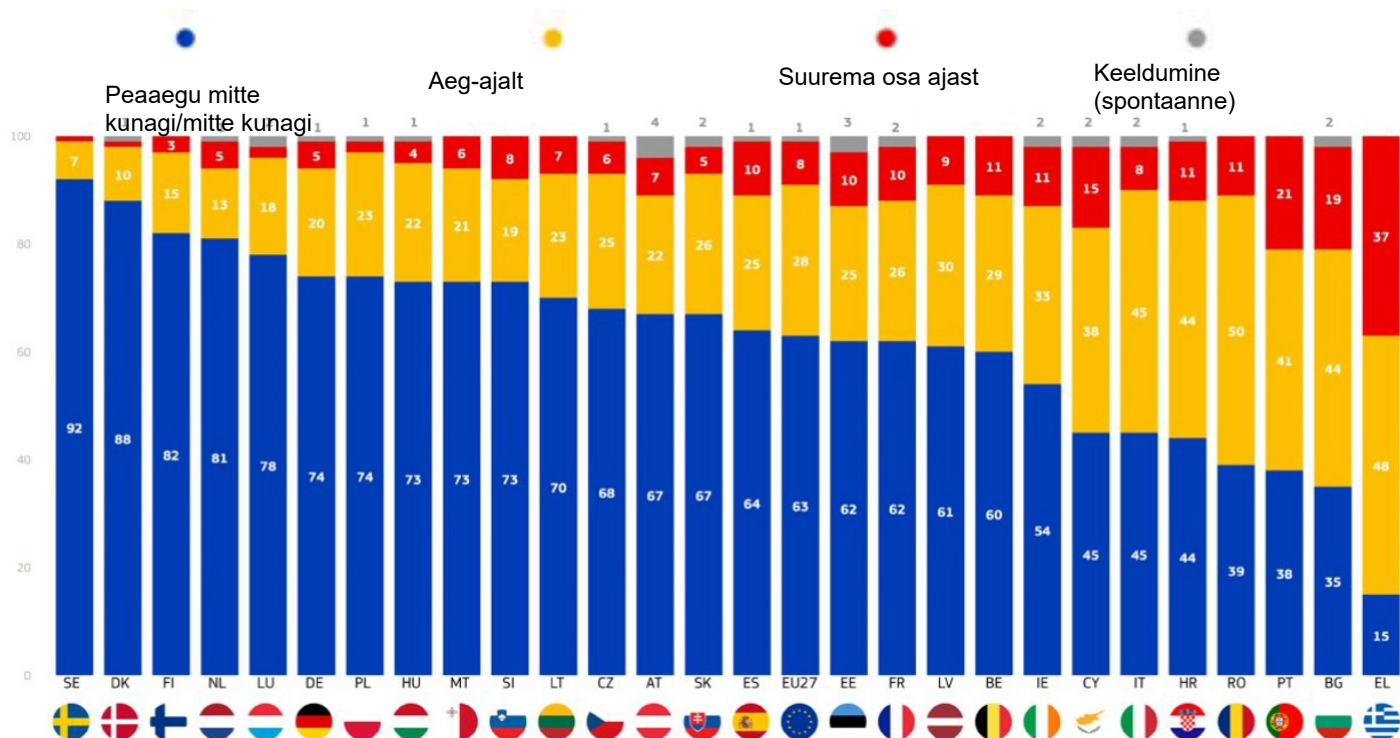
D60 Viimase 12 kuu jooksul ütleksite, et teil oli raskusi arvete tasumisega kuu lõpus...? (EL 27) (%)

20 riigisväidab enamik riike, et neil ei ole kunagi või harva raskusi arvete tasumisega, kusjuures suurim osakaal oli Rootsis (92 %), Taanis (88 %) ja Soomes (82 %).

Kreeka vastajad (37 %) väidavad ülekaalukalt kõige tõenäolisemalt, et neil on enamasti raskusi arvete tasumisega, järgnevad Portugalis (21 %) ja Bulgaarias (19 %). Kreeka on ka ainus riik, kus raskustes olevate vastajate osakaal on suurem kui see, kellel ei ole kunagi või peaaegu kunagi raskusi (15 %).

D60 Viimase 12 kuu jooksul ütleksite, et teil oli raskusi arvete tasumisega kuu lõpus...? (%)

Võrreldes 2022. aasta oktoobrist novembrini väidavad Malta vastajad (73 %, + 23 protsendipunkti) oluliselt tõenäolisemalt, et neil ei ole kunagi või peaaegu kunagi raskusi arvete tasumisega, järgnevad Itaalias (45 %, + 11 protsendipunkti), Sloveenias (73 %, + 6 protsendipunkti) ja Küprosel (45 %, + 5 protsendipunkti). Malta (6 %, -6 protsendipunkti) ja Itaalia (8 %, -5 protsendipunkti) on samuti riigid, kus on oluliselt vähenenud nende vastajate osakaal, kes väidavad, et neil on enamasti raskusi.

D60 Viimase 12 kuu jooksul ütleksite, et teil oli raskusi arvete tasumisega kuu lõpus...? (%)

	Suurema osa ajast		Aeg-ajalt		Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi		Keeldumine (spontaanne)	
	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022
EL 27	8	-1	28	-2	63	3	1	0
OLEMA	11	0	29	-2	60	3	0	-1
BG	19	1	44	-2	35	1	2	0
CZ	6	-1	25	3	68	-2	1	0
DK	1	0	10	2	88	-3	1	1
DE	5	0	20	-2	74	2	1	0
EE	10	2	25	-5	62	1	3	2
IE	11	2	33	-2	54	0	2	0
EL	37	2	48	-3	15	1	0	0
ES	10	1	25	-1	64	-1	1	1
FR	10	-1	26	-2	62	1	2	2
HR	11	2	44	-6	44	3	1	1
SEE	8	-5	45	-6	45	11	2	0
CY	15	-3	38	-3	45	5	2	1
LV	9	1	30	4	61	-4	0	-1
LT	7	-3	23	1	70	3	0	-1
LU	2	-1	18	4	78	-4	2	1
HU	4	0	22	-2	73	2	1	0
MT	6	-6	21	-17	73	23	0	0
NL	5	0	13	2	81	-2	1	0
KELL	7	1	22	-1	67	0	4	0
PL	2	-1	23	-4	74	4	1	1
PT	21	4	41	-7	38	4	0	-1
RO	11	1	50	-3	39	2	0	0
SI	8	-3	19	-3	73	6	0	0
SK	5	2	26	-2	67	-1	2	1
FI	3	-1	15	-1	82	2	0	0
SE	1	-1	7	0	92	1	0	0

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab, et vanimad vastajad (55-aastased või vanemad) väidavad kõige tõenäolisemalt, et neil ei ole kunagi või harva raskusi arvete tasumisega (66 % vs 59–61 % 15–54-aastastest). Sama kehtib kõrgeima haridustasemega inimeste kohta (75 % 20-aastastest või vanematest täisajaga hariduse omandanutest ja 51–57 % neist, kes lahkusid 19-aastastest või noorematest).

Juhid (81 %) väidavad kõige tõenäolisemalt, et neil ei ole kunagi või peaaegu kunagi raskusi, eriti võrreldes töötutega (33 %). Mida kõrgemad vastajad asetavad end sotsiaalsele redelile, seda tõenäolisem on, et nad ei koge kunagi või harva rahalisi raskusi (87–91 % neist, kes näevad end ühiskonna ülemise või ülemise keskklassi osana, võrreldes 45 %ga neist, kes peavad end tööliisklassiks).

Need, kes on näinud oma elatustaseme langust, ütleavad kõige vähem, et neil ei ole kunagi või peaaegu kunagi raskusi arvete maksimisega (51 % vs 70–79 % neist, kes ütleavad, et nende elatustaset ei ole veel alandatud, kuid ootavad, ja need, kes ei ole kogenud mingeid muutusi).

Kõige rohkemon 15-aastaseid või nooremaid (15 %), töötuid (28 %) ja neid, kes peavad end tööliklassi kuuluvaks, kõige rohkem neid, kellel on raskusi arvete tasumisega.

D60 Viimase 12 kuu jooksul ütleksite, et teil oli raskusi arvete tasumisega kuu lõpus...?

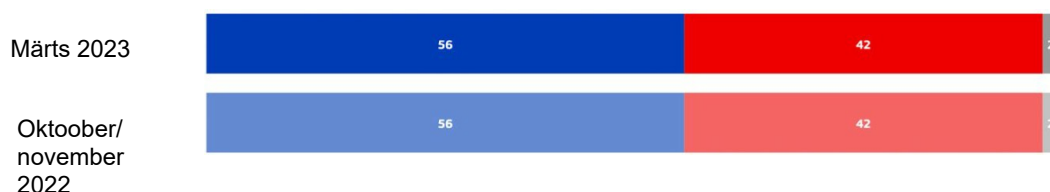
	Suurema osa ajast	Aeg-ajalt	Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi
EL 27	8	28	63
Sugu			
Man	8	26	64
Naine	8	30	61
Age			
15–24	8	29	59
25–39	9	30	61
40–54	9	30	60
55+	8	25	66
Haridus (Lõpp)			
–15	15	33	51
16–19	9	33	57
20+	5	19	75
Õpib ikka veel	6	26	63
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	8	24	67
Juhid	2	16	81
Muud valged kaelarihmad	6	29	64
Töölised	10	36	53
Koduinimesed	15	37	48
Töötud	28	39	33
Pensionil	7	24	68
Õpilased	6	26	63
Võtke arvesse kuulumist			
Tööliklass	18	36	45
Alumine keskklass	12	37	50
Keskklass	4	25	70
Ülemine keskklass	2	10	87
Ülemine klass	0	8	91
Sinu elatustase on			
Juba vähendatud	13	35	51
Ei ole veel vähendatud, kuid on	4	25	70
Ei ole muutunud/suurenenud	4	16	79

1.4. Demokraatia olukord ELis

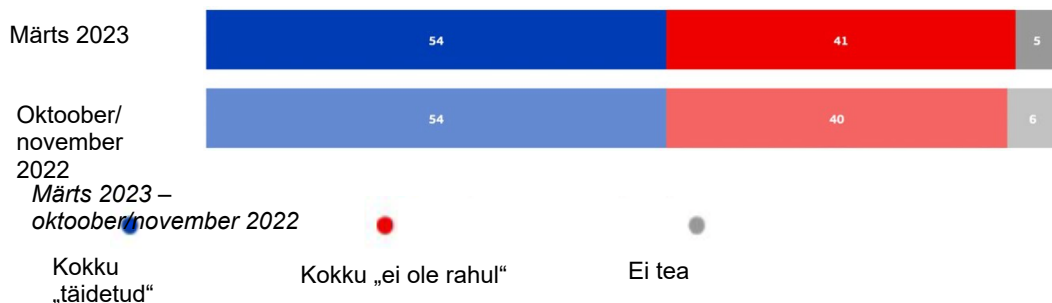
Enamik eurooplasi on rahul sellega, kuidas demokraatia toimib nii ELis kui ka oma riigis. Rohkem kui pooled (54 %) on rahul sellega, kuidas demokraatia ELis toimib, sealhulgas iga kahekümnes, kes on „väga rahul“. Need näitajad on püsunud muutumatuna alates 2022. aasta oktoobrist novembrini. Umbes neli kümnest (41 %, + 1 protsendipunkti) ütlevad, et nad ei ole rahul, kusjuures üks kümnest (muutuseteta) on „ei ole üldse rahul“.

Samamoodi on peaaegu kuus kümnest (56 %) rahul sellega, kuidas demokraatia oma riigis toimib, 7 % ütleb, et nad on „väga rahul“. Isegi käesoleval juhul on näitajad püsunud muutumatuna alates 2022. aasta oktoobrist novembrini. Ligikaudu neli kümnest (42 %, muutuseteta) ei ole rahul, sealhulgas 11 % (-1 protsendipunkti), kes „ei ole üldse rahul“.

SD18a Kas te olete üldiselt väga rahul, üsna rahul, mitte väga rahul või üldse mitte rahul sellega, kuidas demokraatia toimib (meie riigis)?

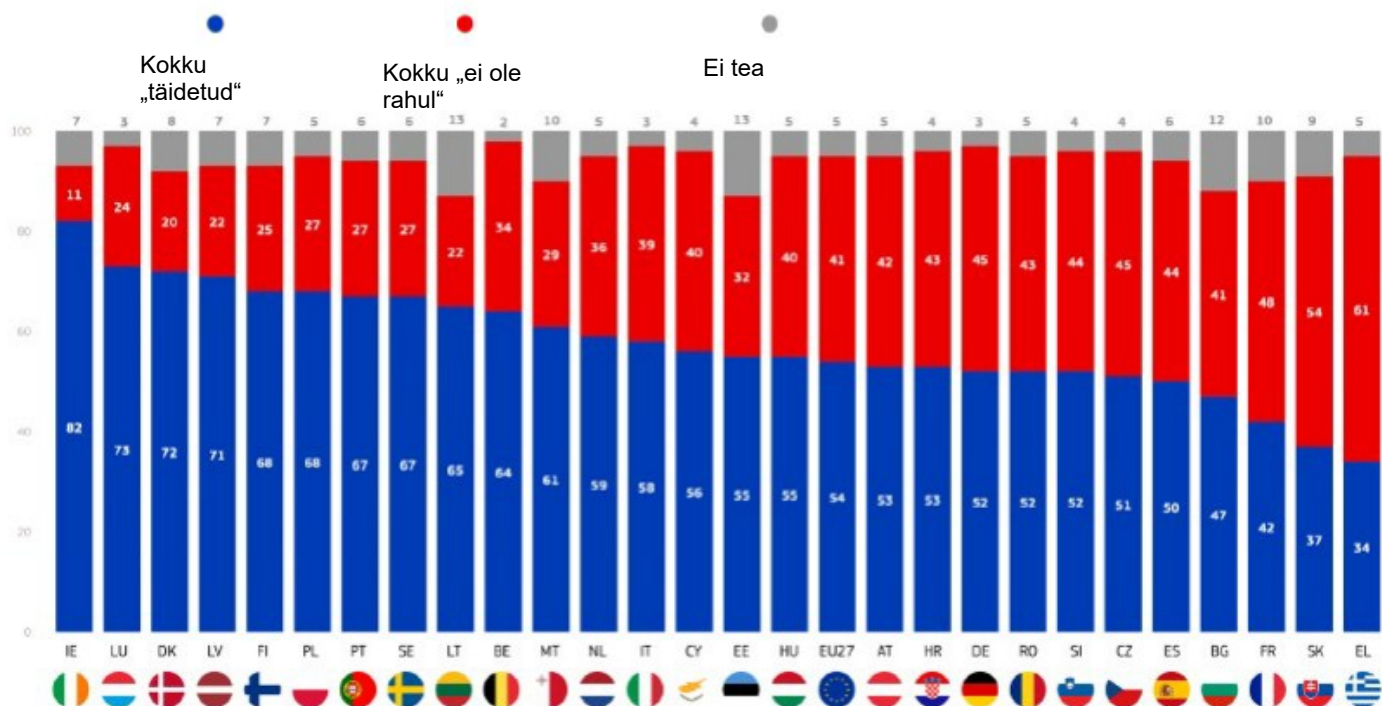

SD18b Ja kuidas on lood demokraatia toimimisega ELis?

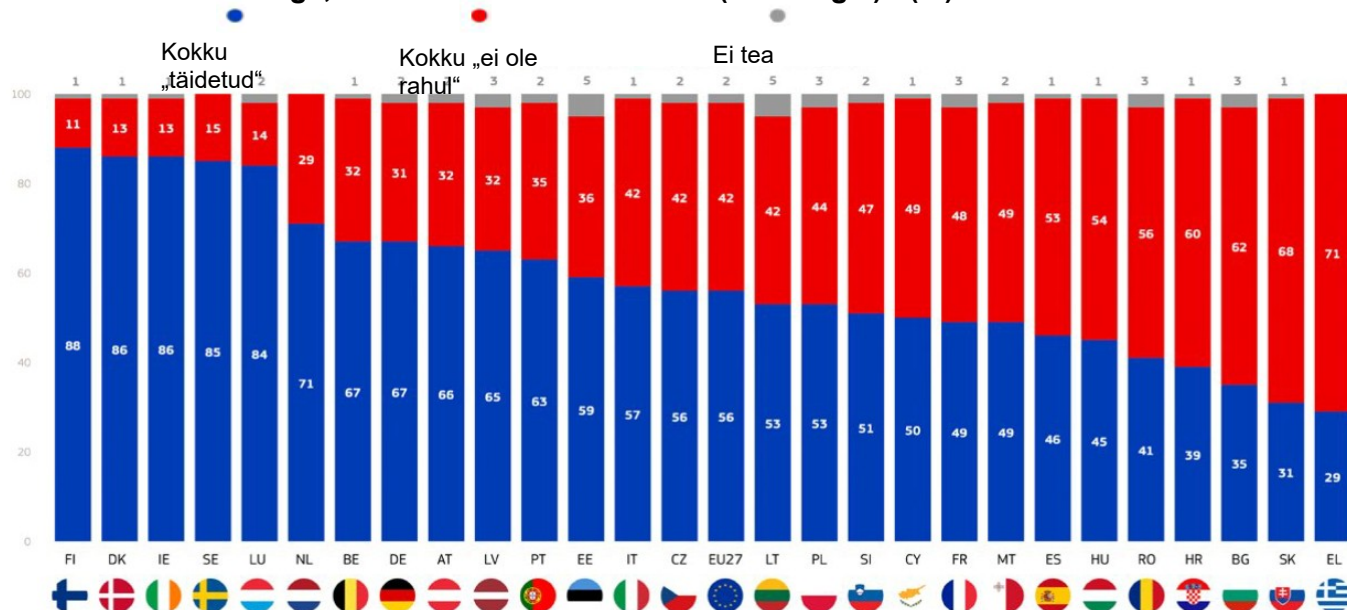
24 riigis on enamik rahul demokraatia toimimisega ELi tasandil, kusjuures suurim osakaal oli Iirimaa (82 %), Luksemburgis (73 %) ja Taanis (72 %). Kreeka (34 % „rahuldav“ vs 61 % „ei ole rahul“), Slovakkia (37 % vs 54 %) ja Prantsusmaa (42 % vs 48 %) on ainsad riigid, kus on rahul ainult vähemus. Suhteliselt suur osakaal, kes on „väga rahul“ demokraatia toimimisega ELis, on Iirimaa (21 %) ja Taanis (14 %).

SD18b Ja kuidas on lood demokraatia toimimisega ELis? (%)

Enamus 19 riigis on rahul demokraatia toimimisega oma riigis, kusjuures kõige tõenäolisemalt on rahul Soomes (88 %), Taanis ja Iirimaa (86 %). Rahulolu tase on madalaim Kreekas (29 %), Slovakkias (31 %) ja Bulgaarias (35 %). Nendes riikides ja neljas ülejäänud riigis on rahulolematuse seisukoht, samal ajal kui Malta arvamused jagunevad (49 % „rahulolevad“ ja 49 % ei ole rahul). Rohkem kui viiendik vastanutest Taanis (40 %), Soomes (28 %), Iirimaa (25 %) ja Rootsis (24 %) on väga rahul sellega, kuidas demokraatia toimib riiklikul tasandil.

SD18a Kas te olete üldiselt väga rahul, üsna rahul, mitte väga rahul või üldse mitte rahul sellega, kuidas demokraatia toimib (meie riigis)? (%)

Rahulolu selle üle, kuidas demokraatia toimib riiklikul tasandil, on alates 2022. aasta oktoobrist novembrini suurenenud 12 liikmesriigis ning kõige märgatavamalt Madalmaades (71 %, + 12 protsendipunkti), Küprosel (50 %, + 10 protsendipunkti) ja Leedus (53 %, + 8 protsendipunkti). Rahulolu on vähenenud seitsmes riigis, kusjuures Maltal (49 %, -21 protsendipunkti) on väga suur langus, millele järgnesid Rumeenia (41 %, -6 protsendipunkti) ja Portugal (63 %, -5 protsendipunkti).

SD18a Kas te olete üldiselt väga rahul, üsna rahul, mitte väga rahul või üldse mitte rahul sellega, kuidas demokraatia toimib (meie riigis)? (%)

	Väga rahul		Üsna rahul		Ei ole väga rahul		Ei ole üldse rahul		Ei tea		Ei tea		Kokku „Ei ole rahul“	
	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022
EL 27	7	0	49	0	31	1	11	-1	2	0	56	0	42	0
OLEMA	7	0	60	4	26	-1	6	-3	1	0	67	4	32	-4
BG	4	1	31	0	36	0	26	-1	3	0	35	1	62	-1
CZ	7	1	49	-5	30	4	12	-1	2	1	56	-4	42	3
DK	40	-3	46	0	9	2	4	1	1	0	86	-3	13	3
DE	8	1	59	-2	25	2	6	-1	2	0	67	-1	31	1
EE	8	4	51	0	25	-2	11	-1	5	-1	59	4	36	-3
IE	25	2	61	0	11	0	2	0	1	-2	86	2	13	0
EL	2	-1	27	-4	40	1	31	5	0	-1	29	-5	71	6
ES	6	-1	40	-3	40	3	13	3	1	-2	46	-4	53	6
FR	4	-1	45	0	31	2	17	-1	3	0	49	-1	48	1
HR	2	0	37	0	46	1	14	-1	1	0	39	0	60	0
SEE	5	0	52	5	34	-1	8	-4	1	0	57	5	42	-5
CY	4	-1	46	11	39	-1	10	-9	1	0	50	10	49	-10
LV	7	0	58	4	23	0	9	-4	3	0	65	4	32	-4
LT	3	-1	50	9	36	-3	6	-6	5	1	53	8	42	-9
LU	19	-3	65	2	12	2	2	-1	2	0	84	-1	14	1
HU	3	0	42	1	38	2	16	-3	1	0	45	1	54	-1
MT	4	-34	45	13	35	12	14	10	2	-1	49	-21	49	22
NL	12	4	59	8	23	-9	6	-2	0	-1	71	12	29	-11
KELL	16	3	50	1	22	-4	10	0	2	0	66	4	32	-4
PL	5	0	48	6	29	-1	15	-4	3	-1	53	6	44	-5
PT	1	0	62	-5	31	5	4	0	2	0	63	-5	35	5
RO	3	1	38	-7	45	7	11	-1	3	0	41	-6	56	6
SI	2	0	49	3	38	-5	9	1	2	1	51	3	47	-4
SK	1	-1	30	1	50	2	18	-2	1	0	31	0	68	0
FI	28	7	60	-2	10	-2	1	-1	1	-2	88	5	11	-3
SE	24	-3	61	6	12	-4	3	1	0	0	85	3	15	-3

Rahulolu demokraatia toimimisega ELis on suurenenud kümnes riigis võrreldes 2022. aasta oktoobrist novembrini. Küpros (56 %, + 13 protsendipunkti) paistab silma rahulolevate inimeste osakaalu olulise suurenemise poolest, kellele järgnevad Läti (71 %, + 8 protsendipunkti) ja Belgia (64 %, + 8 protsendipunkti). Vastajate osakaal on vähenenud kuues riigis, eelkõige Maltal (61 %, - 11 protsendipunkti), Tšehhis (51 %, -7 protsendipunkti) ja Taanis (72 %, -6 protsendipunkti).

SD18b Ja kuidas on lood demokraatia toimimisega ELis? (%)

	Väga rahul		Üsna rahul		Ei ole väga rahul		Ei ole üldse rahul		Ei tea		Ei tea		Kokku „Ei ole rahul“	
	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022
EL 27	5	0	49	0	31	1	10	0	5	-1	54	0	41	1
OLEM A	6	2	58	6	27	-3	7	-4	2	-1	64	8	34	-7
BG	8	-1	39	0	26	0	15	1	12	0	47	-1	41	1
CZ	4	0	47	-7	32	6	13	0	4	1	51	-7	45	6
DK	14	-3	58	-3	16	3	4	0	8	3	72	-6	20	3
DE	4	0	48	-1	37	2	8	-1	3	0	52	-1	45	1
EE	5	2	50	4	23	-2	9	0	13	-4	55	6	32	-2
IE	21	2	61	2	9	-3	2	-1	7	0	82	4	11	-4
EL	2	0	32	-1	37	2	24	-2	5	1	34	-1	61	0
ES	6	-1	44	-1	35	2	9	1	6	-1	50	-2	44	3
FR	0	-2	42	-1	30	2	18	1	10	0	42	-3	48	3
HR	3	1	50	-1	38	-1	5	0	4	1	53	0	43	-1
SEE	5	0	53	5	33	1	6	-6	3	0	58	5	39	-5
CY	3	-2	53	15	32	-7	8	-5	4	-1	56	13	40	-12
LV	7	0	64	8	18	-1	4	-4	7	-3	71	8	22	-5
LT	6	0	59	6	18	-7	4	-1	13	2	65	6	22	-8
LU	11	2	62	-5	16	0	8	3	3	0	73	-3	24	3
HU	2	-2	53	3	31	-1	9	1	5	-1	55	1	40	0
MT	3	-35	58	24	25	5	4	3	10	3	61	-11	29	8
NL	3	0	56	2	29	-1	7	0	5	-1	59	2	36	-1
KELL	11	1	42	2	29	-1	13	-3	5	1	53	3	42	-4
PL	11	-1	57	2	22	-1	5	1	5	-1	68	1	27	0
PT	2	0	65	-3	24	4	3	0	6	-1	67	-3	27	4
RO	6	2	46	-4	33	-1	10	3	5	0	52	-2	43	2
SI	3	2	49	1	35	-4	9	1	4	0	52	3	44	-3
SK	2	-1	35	2	39	0	15	2	9	-3	37	1	54	2
FI	7	3	61	2	22	-4	3	-1	7	0	68	5	25	-5
SE	5	-3	62	4	23	0	4	1	6	-2	67	1	27	1

Sotsiaaldemograafiline analüüs toob esile sarnased mustrid seoses sellega, kuidas demokraatia toimib nii ELi kui ka riiklikul tasandil, kusjuures nooremad ja haritumad vastajad ning paremas sotsiaal-majanduslikus olukorras olevad vastajad on suurema tõenäosusega rahul.

15–24-aastased vastajad on kõige tõenäolisemalt rahul sellega, kuidas demokraatia toimib nii ELis (61 % vs 51–56 % 25-aastastest ja vanematest) kui ka riiklikul tasandil (62 % vs 55–56 %). 20-aastaste või vanemate täisajaga hariduse omandanud vastajad on samuti suurema tõenäosusega rahul kui need, kes on lõpetanud 19-aastase või noorema (61 % vs 43–51 % ELi tasandil, 63 % vs 49–52 % riiklikul tasandil).

Juhid (66 % ELi tasandil, 69 % riiklikul tasandil) on kõige tõenäolisemalt rahul demokraatia toimimisega, eriti võrreldes töötutega (40 % ja 41 %). Vastajad, kellel ei ole kunagi või harva

raskusi arvete tasumisega, on suurema tõenäosusega rahul kui need, kellel on raskusi sagedamini (60 % vs 32–48 % ELi tasandil, 64 % vs 32–47 % riiklikul tasandil).

Lisaks on need, kellel on ELis positiivne kuvand, suurema tõenäosusega rahul sellega, kuidas demokraatia ELis toimib (78 % vs 16 %). Sama kehtib ka Euroopa Parlamendi kuvandi kohta (81 % vs 19 %).

SD18 Üldiselt olete te väga rahul, üsna rahul, mitte väga rahul või üldse mitte rahul sellega, kuidas demokraatia toimib. (% – EL 27)

	(Meie riik)	EL
EL 27	56	54
Sugu		
Man	58	56
Naine	56	53
Age		
15–24	62	61
25–39	56	56
40–54	55	54
55+	56	51
Haridus (Lõpp)		
–15	49	43
16–19	52	51
20+	63	61
Õpib ikka veel	65	65
Sotsiaal-ametialane kategooria		
Füüsilisest isikust ettevõtja	58	55
Juhid	69	66
Muud valged kaelarihmad	60	61
Töölised	50	48
Koduinimesed	47	47
Töötud	41	40
Pensionil	56	51
Õpilased	65	65
Raskused arvete maksmisel		
Suurema osa ajast	32	32
Aeg-ajalt	47	48
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	64	60
ELi maine		
Positiivne	73	78
Neutraalne	51	43
Negatiivne	27	16
Euroopa Parlamendi kuvand		
Positiivne	74	81
Neutraalne	56	48

Negatiivne

28

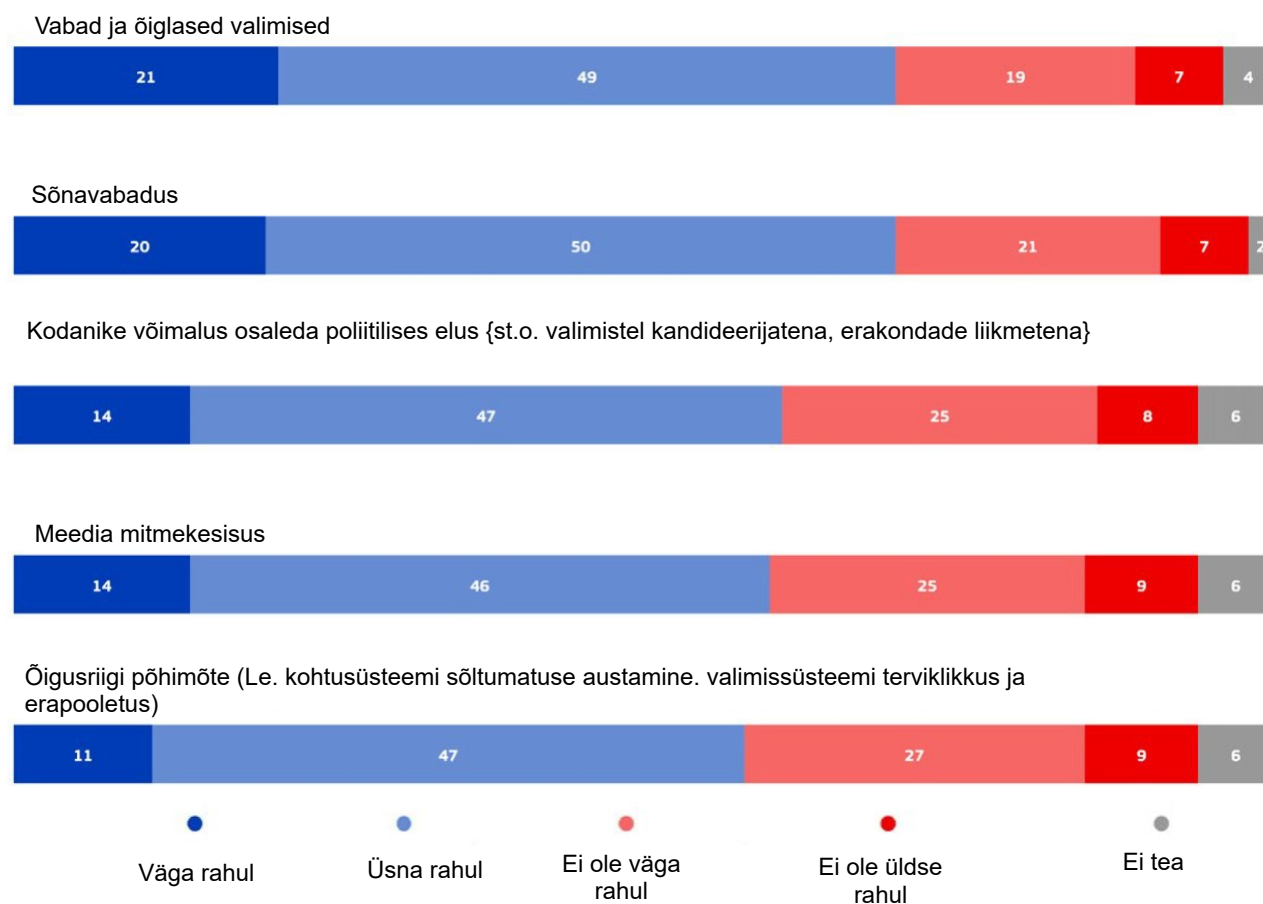
19

Rahulolu demokraatia eri aspektidega ELis

Käesolevas uuringus hinnatakse ka rahulolu taset ELi demokraatia kümne eri aspektiga ning leitakse, et enamik ELi kodanikke on neist kümnest aspektist seitsmega rahul.

ELi kodanikud on kõige enam rahul vabade ja õiglaste valimistega (70 %) ja sõnavabadusega (70 %), millele järgneb põhiõiguste austamine (66 %), üksikkodanike võimalus osaleda poliitilises elus (61 %) ja meedia mitmekesisus (60 %). Enamik on rahul ka kodanikuühiskonna (st kodanikud, ühendused, valitsusvälised organisatsioonid) võimalustega kaitsta demokraatiat (59 %) ja õigusriigi põhimõttega (58 %).

QA11 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus? (EL 27) (%)

Erakondade rahulolu on siiski märkimisväärselt väiksem, võttes arvesse selliste inimeste huve (43 %), võitlust desinformatsiooni vastu meedias (41 %) ja korruptsioonivastast võitlust (35 %). Need on ka ainsad aspektid, mille puhul valitseb rahulolematust (vastavalt 52 %, 52 % ja 60 %).

QA11 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus? (EL 27) (%)

Põhiõiguste austamine

Kodanikuühiskonna (Le. kodanikud, ühendused, N605) võimalused demokraatia kaitsmiseks

Erakonnad võtavad arvesse teiesuguste inimeste huve

Meedias leviva desinformatsiooni vastane võitlus (Le. vale. liialdatud või valesti esitatud uudised)

Korruptsioonivastane võitlus

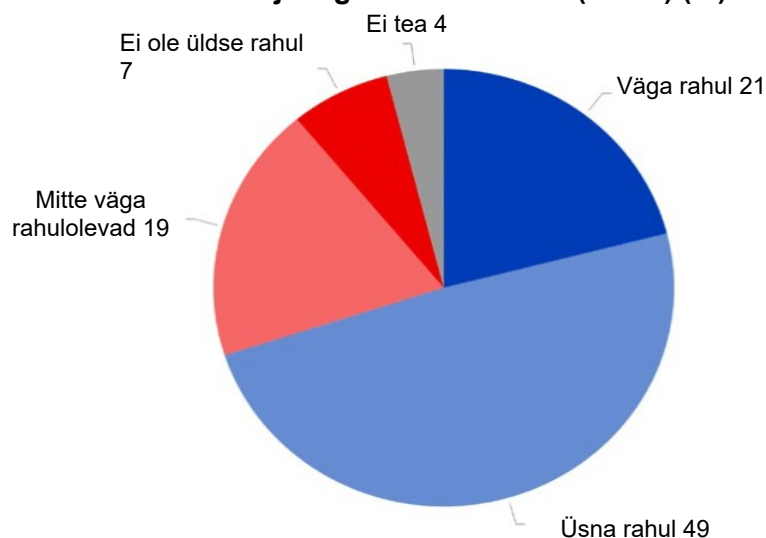
Väga rahul

Üsna rahul

Ei ole väga
rahulEi ole üldse
rahul

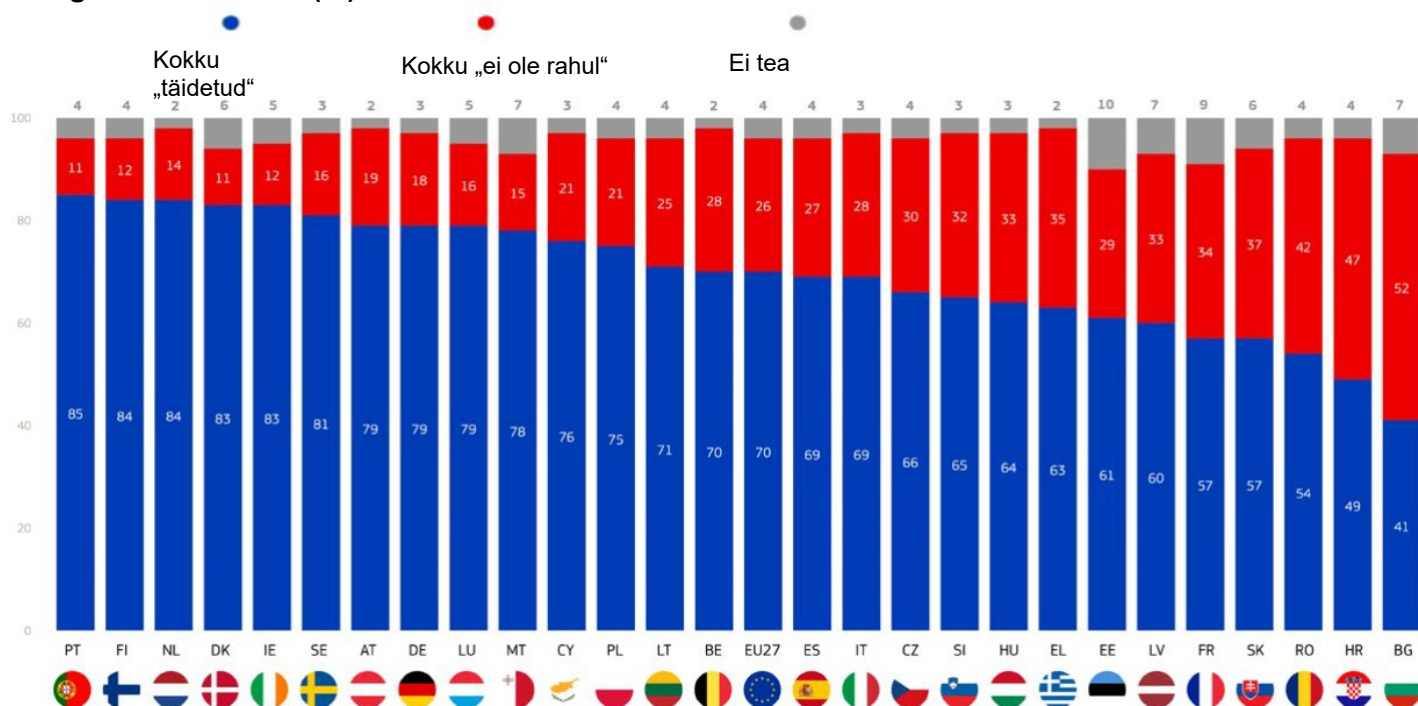
Ei tea

Seitse kümnest on rahul vabade ja õiglaste valimistega ELis, sealhulgas umbes viiendik (21 %) on väga rahul. Seevastu umbes veerand (26 %) ütleb, et nad ei ole selle aspektiga rahul.

QA11.1 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus või mitte? Vabad ja õiglaste valimised (EL 27) (%)

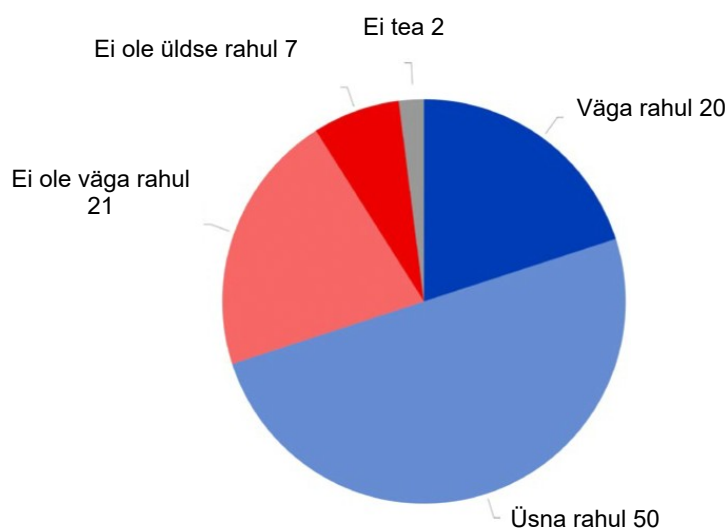
Kõigis riikides peale ühe on enamik vastanutest rahul vabade ja õiglaste valimistega ELis, kusjuures suurim osakaal oli Portugalis (85 %), Madalmaades ja Soomes (mõlemas 84 %). Ainus erand on Bulgaaria, kus 41 % on rahul ja 52 % ei ole rahul. Koos Bulgaariaga on rahulolu tase madalaim Horvaatias (49 %) ja Rumeenias (54 %).

QA11.1 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus või mitte? Vabad ja õiglaste valimised (%)

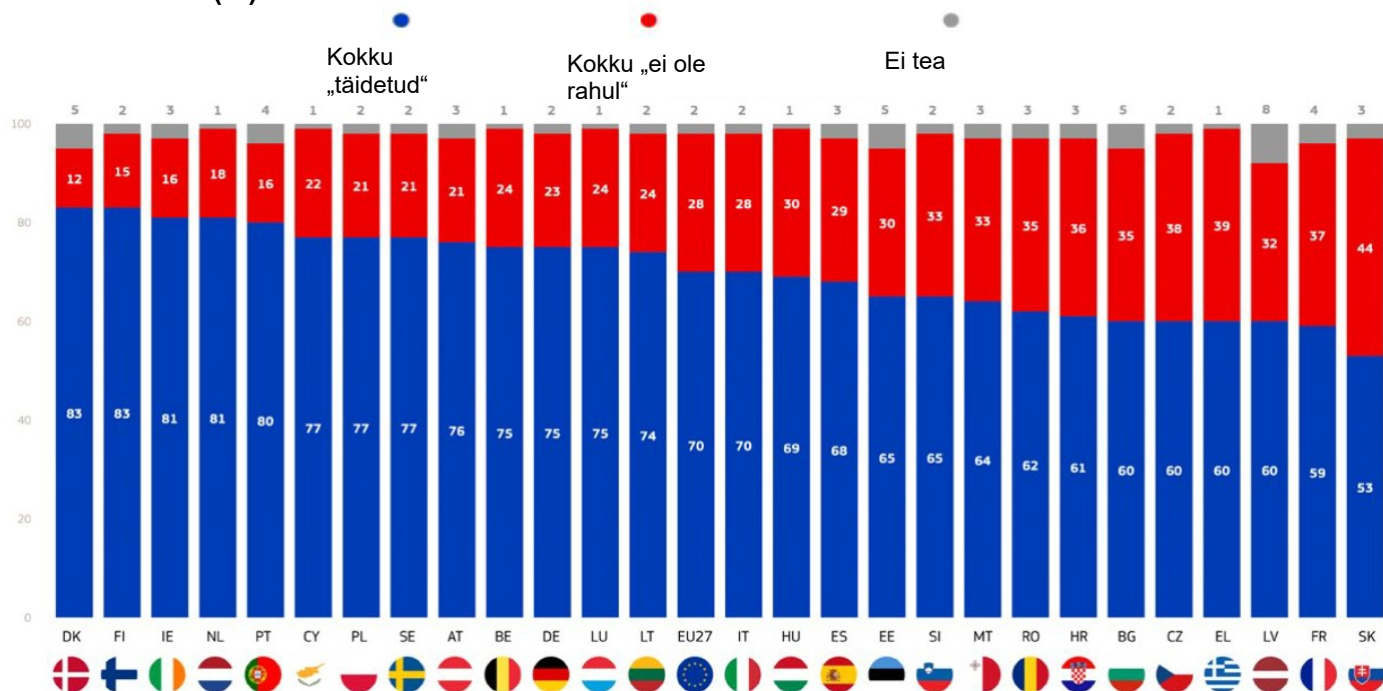
Seitse kümnest on samuti rahul sõnavabadusega, viies ütleb, et nad on „väga rahul“. Peaaegu kolm kümnest (28 %) ei ole selle aspektiga rahul.

QA11.2 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus või mitte? Sõnavabadus (EL 27) (%)

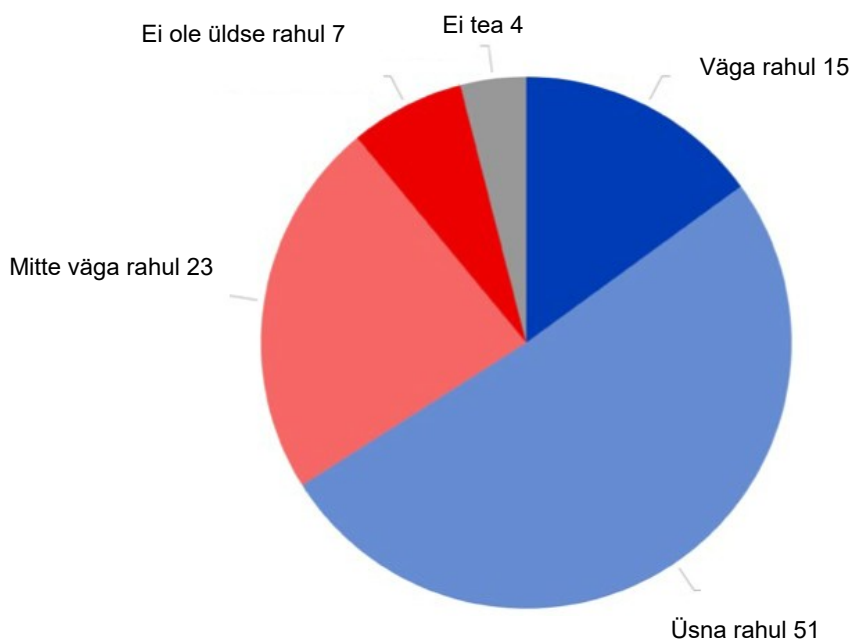
Sõnavabadusega rahul olevad vastajad on enamikus riikides. Osakaal ulatub rohkem kui kaheksast kümnest Taanis, Soomes (mõlemas 83 %), Iirimaa ja Madalmaades (mõlemas 81 %) kuni kuuest kümnest või vähem Slovakkias (53 %), Prantsusmaal (59 %), Bulgaarias, Tšehhis, Kreekas ja Lätis (kõik 60 %).

QA11.2 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus või mitte? Sõnavabadus (%)

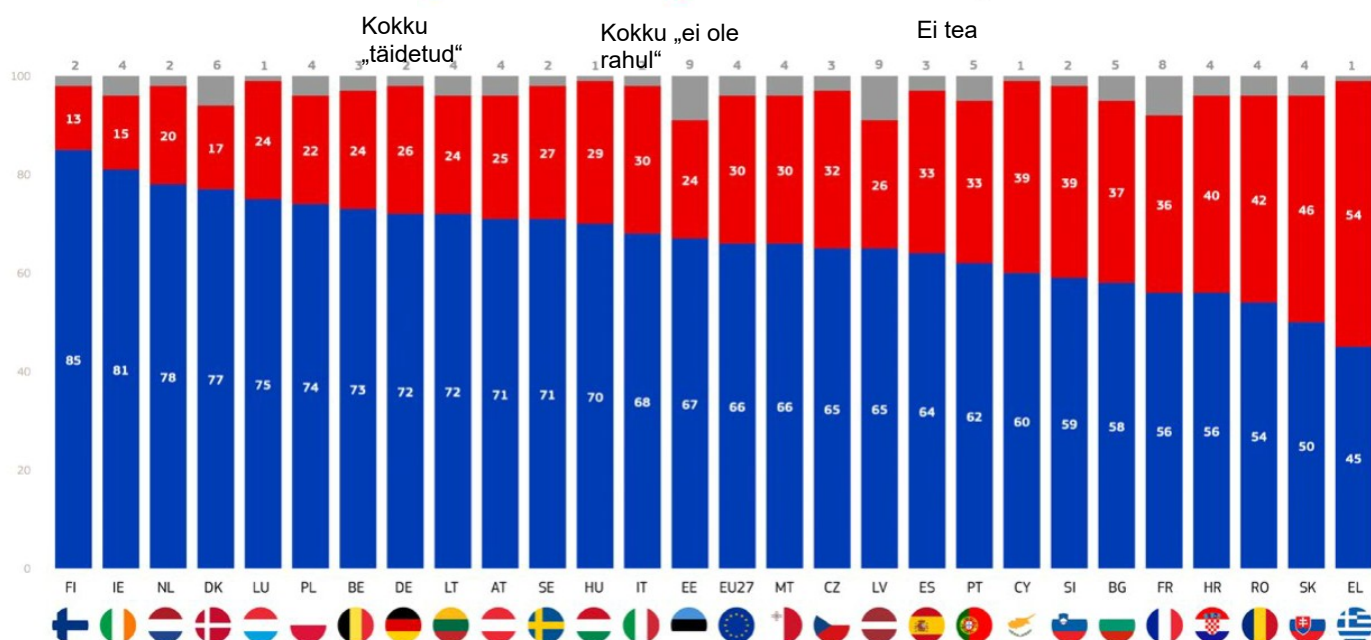
Kaks kolmandikku vastanutest (66 %) on rahul põhiõiguste austamisega, sealhulgas 15 %, kes on „väga rahul“, samas kui kolm kümnest väidab, et nad ei ole rahul.

QA11.6 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus või mitte? Põhiõiguste austamine (EL 27) (%)

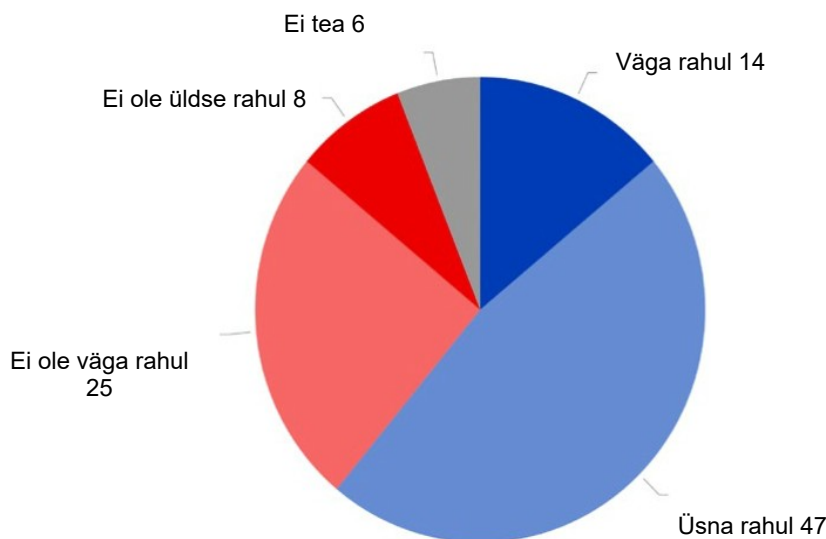
Enamik on rahul põhiõiguste austamisega 26 ELi liikmesriigis. Vastajad on selle aspektiga kõige tõenäolisemalt rahul Soomes (85 %), Iirimaa (81 %) ja Madalmaades (78 %). Skaala teises otsas on Kreeka ainus riik, kus rahulolevad inimesed on vähemuses (45 % „rahul“ ja 54 % „dissatisfied“). Rahulolu tase on suhteliselt madalam ka Slovakkias (50 %) ja Rumeenias (54 %).

QA11.6 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus või mitte? Põhiõiguste austamine (%)

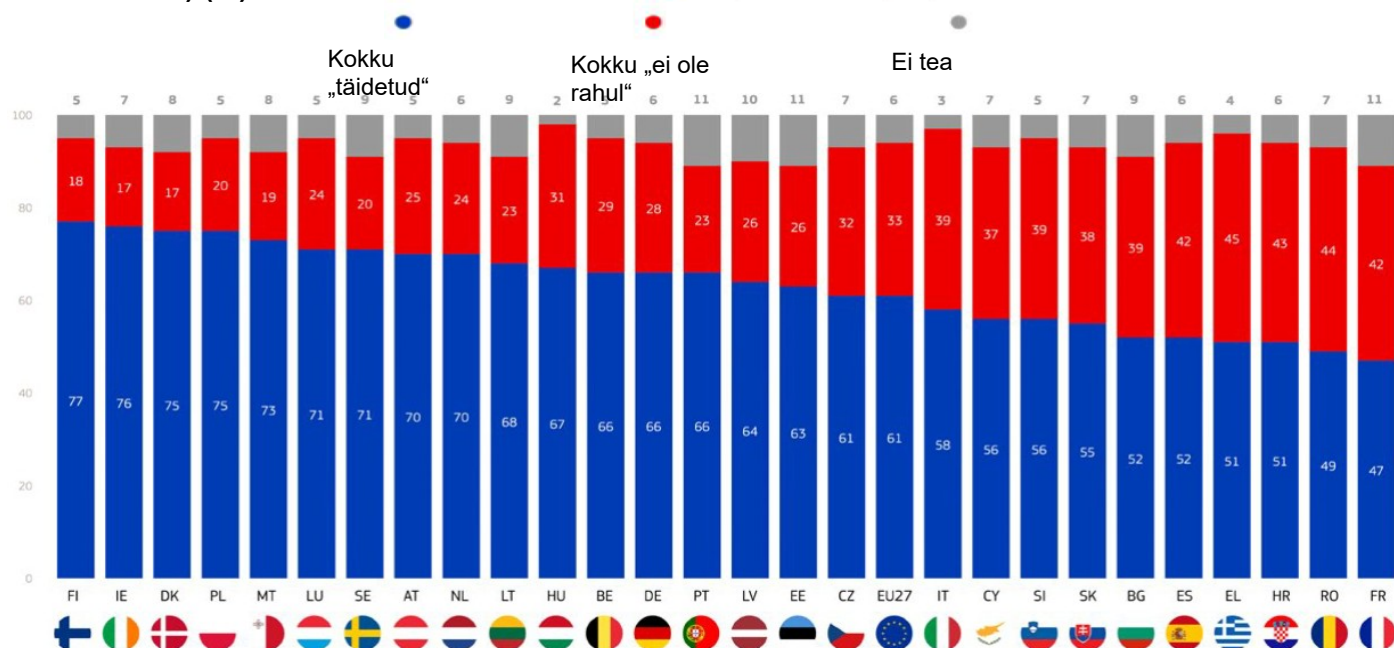
Ligikaudu kuus kümnest (61 %) väljendab rahulolu kodanike võimalusega osaleda poliitilises elus, kusjuures 14 % ütles, et nad on „väga rahul“. Kolmandik vastanutest (33 %) ei ole rahul demokraatia selle aspektiga ELis.

QA11.4 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus või mitte? Kodanike võimalus osaleda poliitilises elus (st valimistel kandidaatidena, erakondade liikmetena) (EL 27) (%)

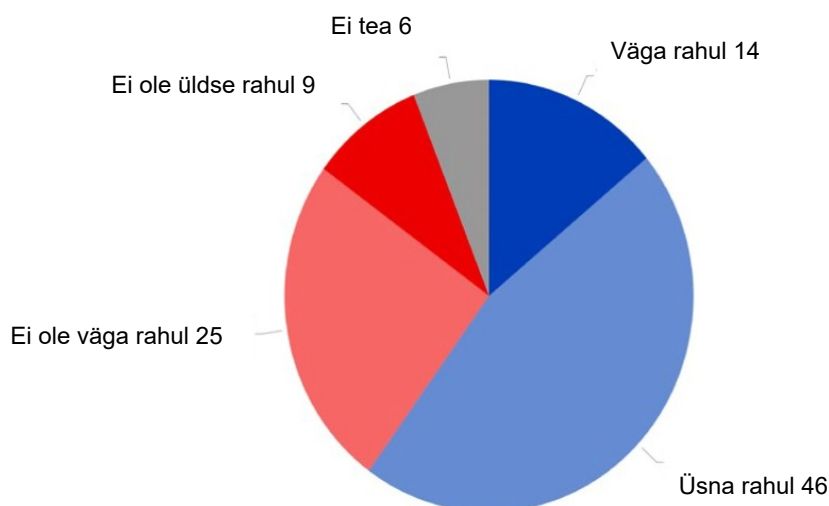
Enamik kõigist riikidest on rahul kodanike võimalusega osaleda poliitilises elus, kusjuures osakaal ulatub vähemalt kolmest neljandikust Soomes (77 %), Iirimaa (76 %), Taanis ja Poolas (mõlemas 75 %) kuni vähem kui pooleni Prantsusmaal (47 %) ja Rumeenias (49 %).

QA11.4 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus või mitte? Kodanike võimalus osaleda poliitilises elus (st kandidaatidena valimistel, erakondade liikmetena) (%)

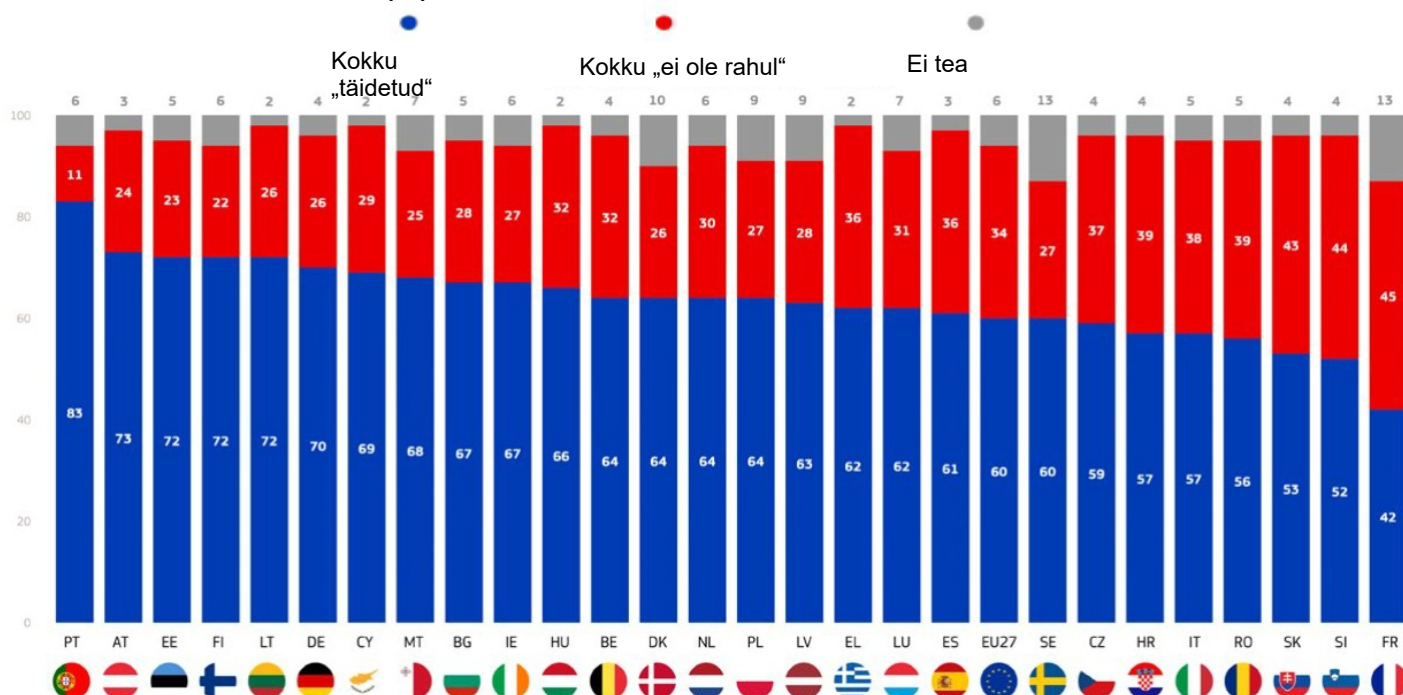
Kuus kümnest ütleb, et nad on rahul meedia mitmekesisusega ELis, sealhulgas 14 %, kes on „väga rahul“. Veidi rohkem kui kolmandik (34 %) ütleb, et nad ei ole selle aspektiga rahul.

QA11.3 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus või mitte? Meedia mitmekesisus (EL 27) (%)

Rahulolu meedia mitmekesisusega kaalub üles rahulolematuse kõigis ELi liikmesriikides peale ühe. Rohkem kui seitse kümnest Portugalis (83 %), Austrias (73 %), Eestis, Soomes ja Leedus (kõik 72 %) on selle aspektiga rahul, samas kui Prantsusmaa on ainus riik, kus vähemus on rahul (42 % „rahulolevad“ vs 45 % „dissatisfied“). Koos Prantsusmaaga on rahulolu tase madalaim Sloveenias (52 %) ja Slovakkias (53 %).

QA11.3 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus või mitte? Meedia mitmekesisus (%)

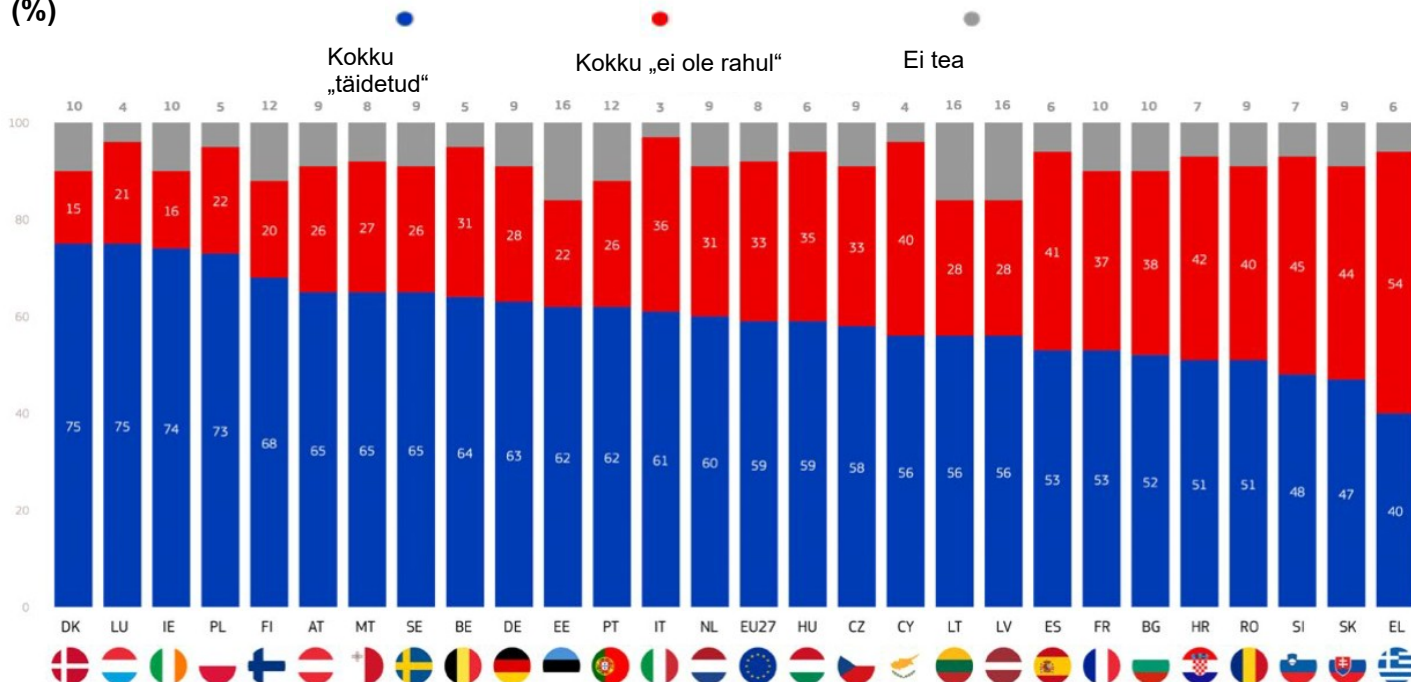
Enamik vastanutest (59 %) on rahul kodanikuühiskonna (st kodanikud, ühendused, valitsusvälised organisatsioonid) võimalustega kaitsta demokraatiat, millest 11 % on „väga rahul“. Kolmandik vastanutest (33 %) väljendab rahulolematust demokraatia selle aspektiga ELis.

QA11.7 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus? Kodanikuühiskonna (st kodanike, ühenduste, valitsusväliste organisatsioonide) võimalused demokraatia kaitsmiseks (EL 27) (%)

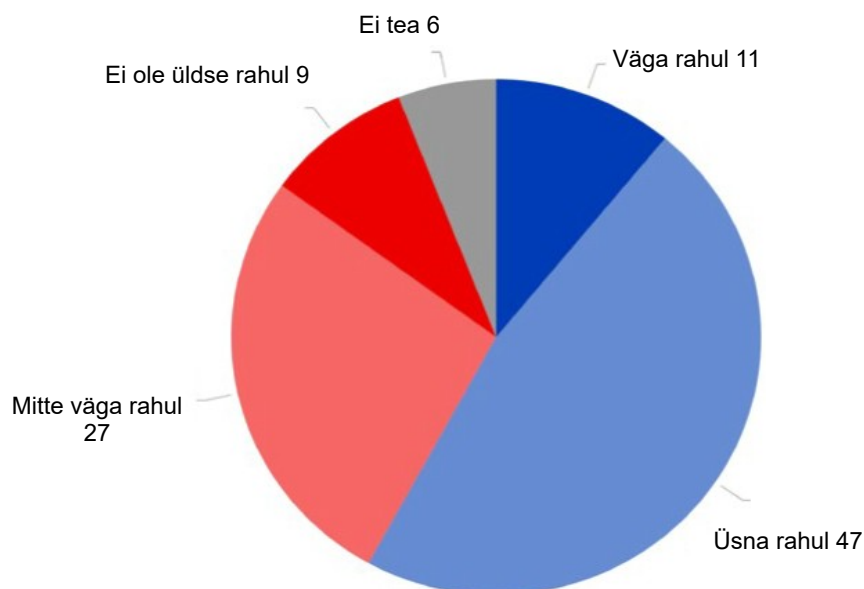
Vastajad, kes on rahul kodanikuühiskonna (st kodanikud, ühendused, valitsusvälised organisatsioonid) võimalustega kaitsta demokraatiat, on enamuses 26 riigis. Rahulolu tase on eriti kõrge Taanis, Luksemburgis (mõlemas 75 %) ja Iirimaa (74 %). Kreeka on ainus riik, kus vähemus vastanutest on rahul (40 % „rahulolevad“ ja 54 % „dissatisfied“) ning vähem kui pooled on rahul ka Slovakkias (47 %) ja Sloveenias (48 %).

QA11.7 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus? Kodanikuühiskonna (st kodanike, ühenduste, valitsusväliste organisatsioonide) võimalused demokraatia kaitsmiseks (%)

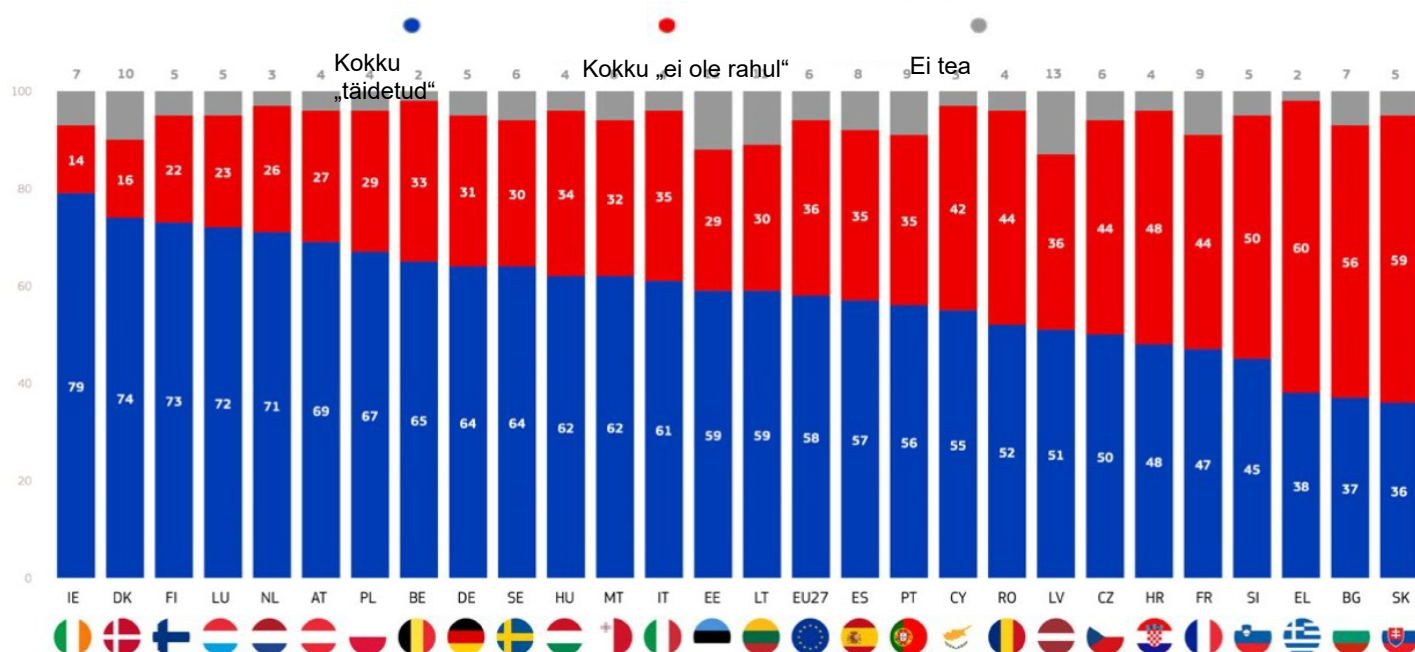
Ligi kuus kümnest (58 %) ütleb, et nad on rahul õigusriigi põhimõttega Euroopa Liidus, sealhulgas umbes üks kümnest (11 %), kes ütlevad, et nad on „väga rahul“. Rohkem kui kolmandik (36 %) väljendab rahulolematust.

QA11.5 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus või mitte? Õigusriigi põhimõte (st kohtusüsteemi sõltumatuse austamine, valimissüsteemi terviklikkus ja erapooletus) (EL 27) (%)

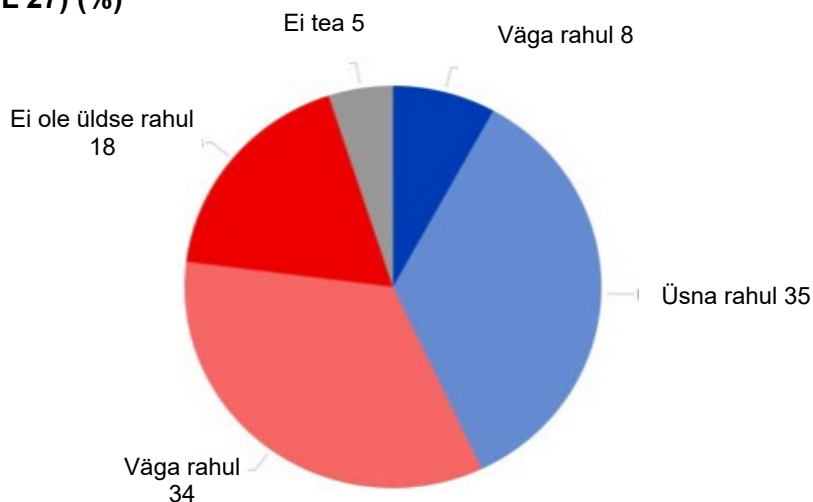
22 riigis on Euroopa Liidus õigusriigi põhimõttega rahul enamik vastanutest Iirimaa (79 %), Taanis (74 %) ja Soomes (73 %). Rahulolematus on seevastu suurem kui rahulolu neljas riigis: Slovakkia (36 % „rahuldav“ vs 59 % „dissatisfied“), Bulgaaria (37 % vs 56 %), Kreeka (38 % vs 60 %) ja Sloveenia (45 % vs 50 %). Arvamused jagunevad Horvaatias (48 % „rahulolevad“ ja 48 % „dissatisfied“).

QA11.5 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus või mitte? Õigusriigi põhimõtte (st kohtusüsteemi sõltumatuse austamine, valimissüsteemi terviklikkus ja erapooletus) (%)

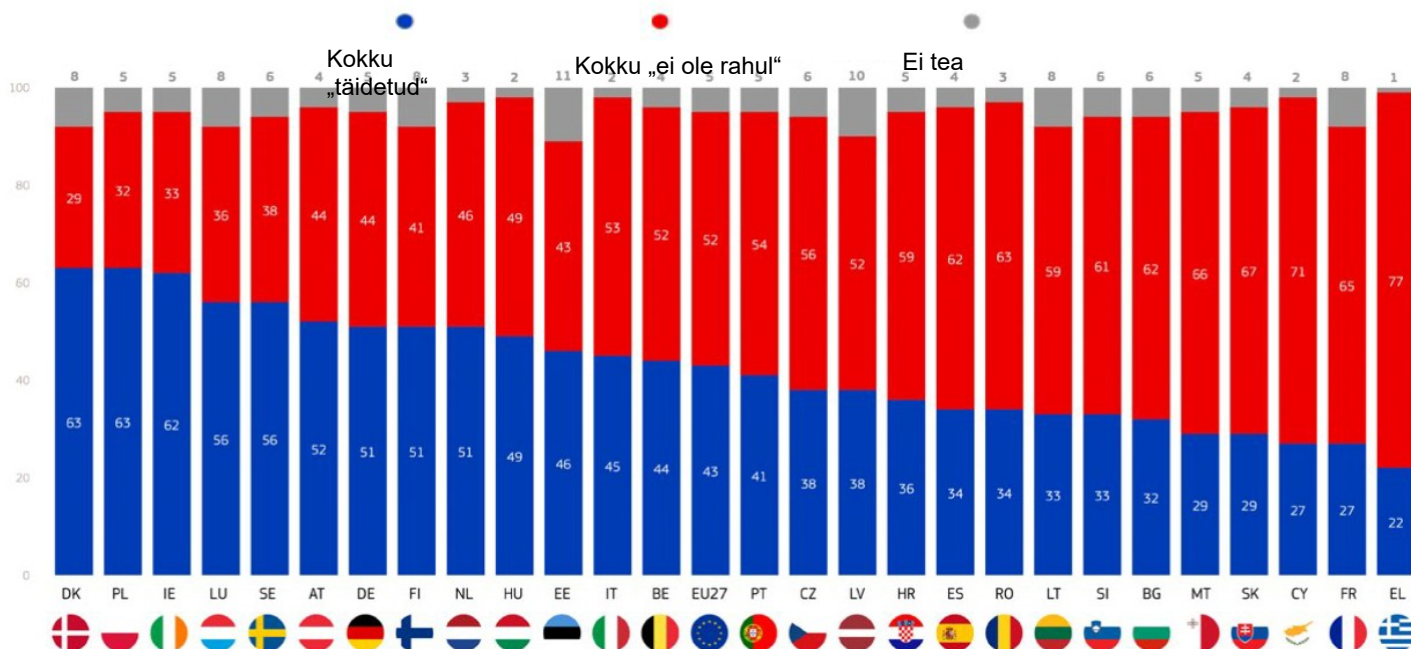
Maa kui neli kümnest (43 %) on rahul erakondadega, võttes arvesse nendesuguste inimeste huve, kusjuures vähem kui kümnendik (8 %) ütleb, et nad on „väga rahul“. Seevastu enamik (52 %) ei ole selle aspektiga rahul, sealhulgas peaaegu viiendik (18 %), kes ütlevad, et nad ei ole üldse rahul.

QA11.8 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus või mitte? Erakonnad, mis võtavad arvesse teiesuguste inimeste huve (EL 27) (%)

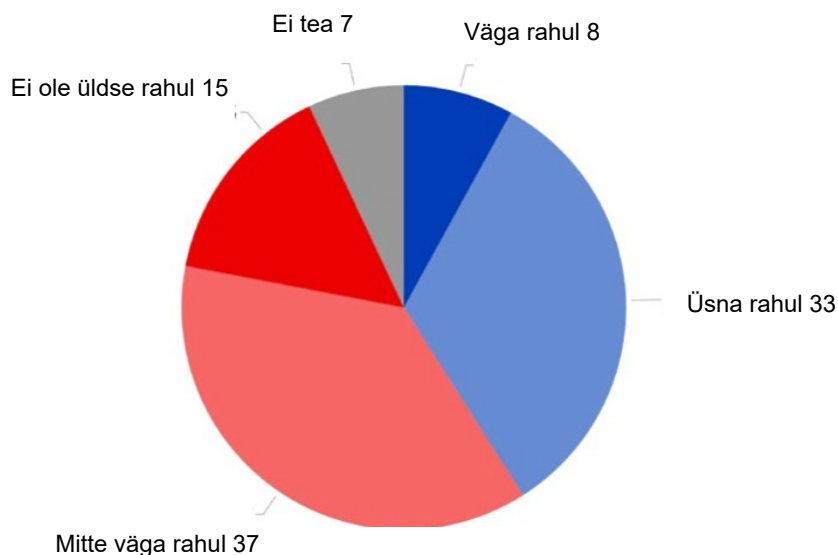
Kümnes riigis on vastajad suurema tõenäosusega rahul kui rahulolematud erakondadega, võttes arvesse selliste inimeste huve, kelle osakaal ulatub rohkem kui kuuest kümnest Taanis, Poolas (mõlemas 63 %) ja Iirimas (62 %) kuni 22 %-ni Kreekas ning 27 %-ni Küprosel ja Prantsusmaal.

QA11.8 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus või mitte? Erakonnad, võttes arvesse teiesuguste inimeste huve (%)

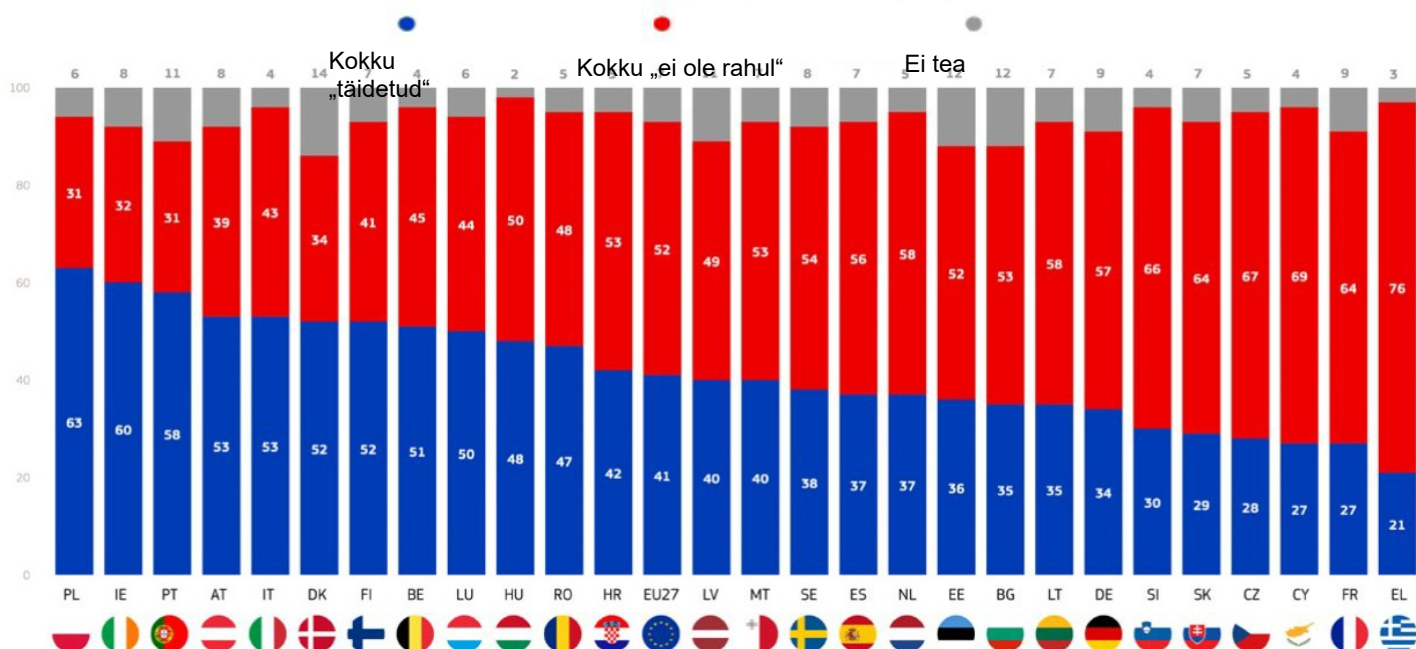
Väike osa vastanutest (41 %) on rahul võitlusega desinformatsiooni vastu meedias, sealhulgas vähem kui üks kümnest (8 %), kes on „väga rahul“. Seevastu üle poole (52 %) ei ole selle aspektiga rahul. See osakaal hõlmab 15 %, kes ütlevad, et nad ei ole üldse rahul.

QA11.9 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus või mitte? Võitlus desinformatsiooni vastu meedias (st valed, liialdatud või valesti esitatud uudised) (EL 27) (%)

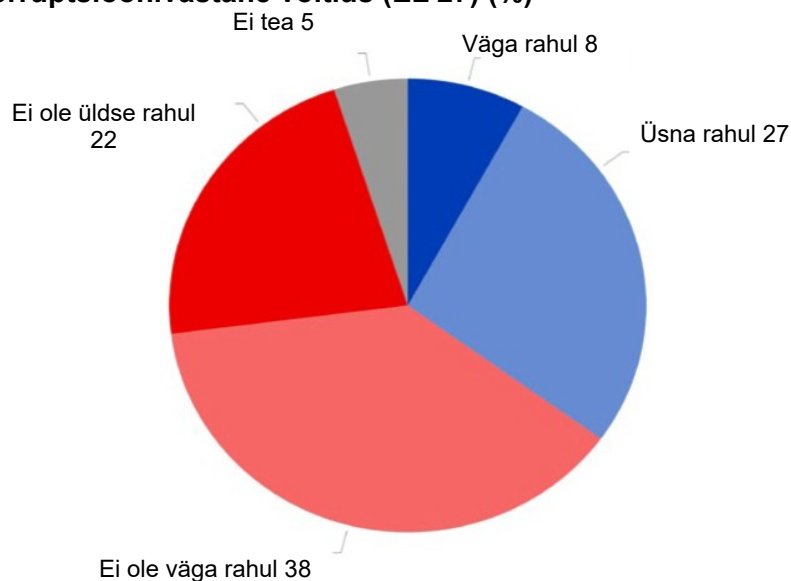
Rahulolu desinformatsioonivastase võitlusega meedias kaalub üles rahulolematuse üheksas riigis. Poola (63 %), Iirimaa (60 %) ja Portugal (58 %) on riigid, kus vastajad on kõige tõenäolisemalt selle aspektiga rahul. 21 % Kreekas ning 27 % Küprosel ja Prantsusmaal ütlevad, et nad on rahul.

QA11.9 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus või mitte? Võitlus desinformatsiooni vastu meedias (st valed, liialdatud või valesti esitatud uudised) (%)

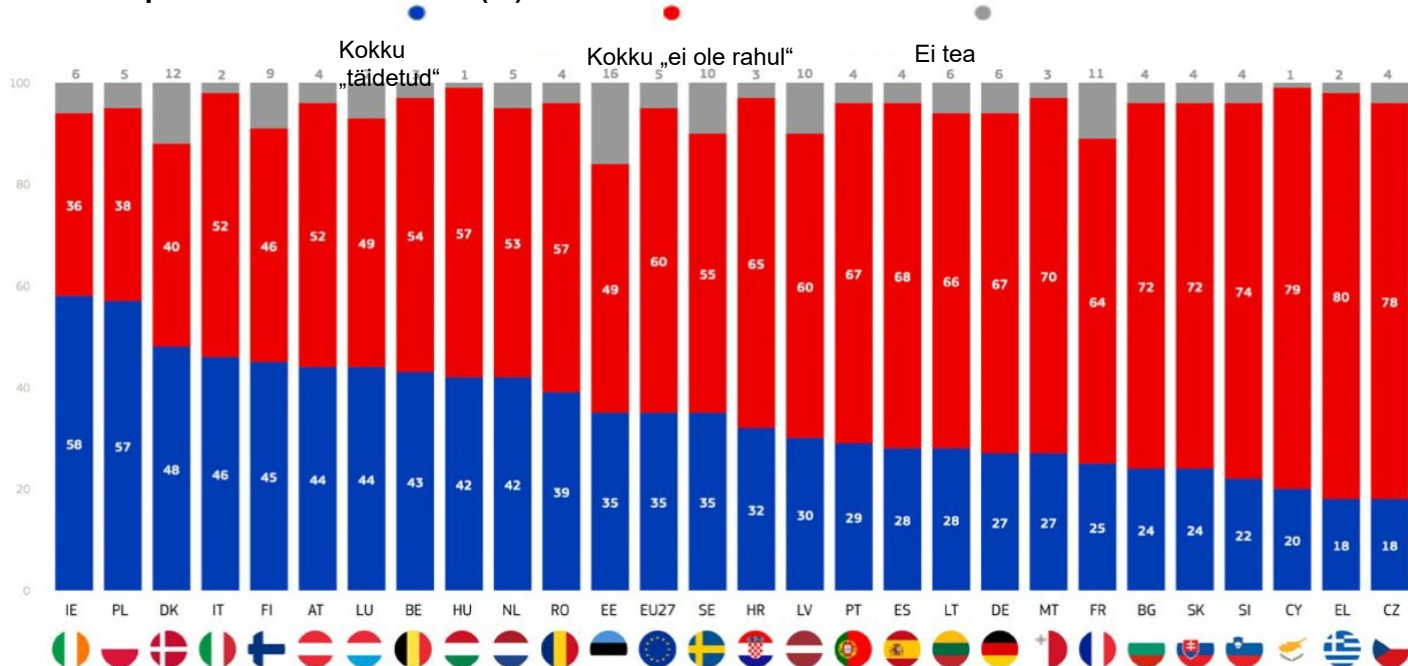
Veidi üle kolmandiku (35 %) on korruptsioonivastase võitlusega rahul, 8 % ütles, et nad on „väga rahul“. Enamik vastanutest (60 %) väljendab siiski rahulolematust selle aspektiga, sealhulgas rohkem kui viiendiku (22 %) puhul, kes „ei ole üldse rahul“.

QA11.10 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus? Korruptsioonivastane võitlus (EL 27) (%)

Iirimaa (58 %), Poolas (57 %) ja Taanis (48 %) on enamik rahul korruptsioonivastase võitlusega, samas kui ülejäänud 24 riigis on see seisukoht vähemuses. Madalaim rahulolu tase on Tšehhis, Kreekas (mõlemas 18 %) ja Küprosel (20 %).

QA11.10 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus? Korruptsioonivastane võitlus (%)

Vastajate sotsiaaldemograafiliste omaduste põhjal saadud tulemuste analüüsimisel võib täheldada järjepidevaid rahulolu tasemete mustreid demokraatia kõigis aspektides Euroopa Liidus. Eelkõige

varieerub rahulolu tase sõltuvalt vanusest, haridustasemest, sotsiaal-majanduslikust staatusest ja suhtumisest ELi.

Noorimad vastajad (15–24aastased) kipuvad väljendama suuremat rahulolu enamiku demokraatia aspektidega ELis. See muster on kõige tähelepanuväärsem korruptsioonivastases võitluses (40 % vs 31 % 55-aastastest ja vanematest) ja erakondadest, võttes arvesse nende sarnaste inimeste huve (48 % vs 40 %).

Kõrgema haridusega vastajad on suurema tõenäosusega rahul iga konkreetse aspektiga. Näiteks need, kes lõpetasid täisajaga 20-aastased või vanemad, on suurema tõenäosusega rahul põhiõiguste austamisega (72 % vs 59 % 15-aastastest või noorematest) ning kodanikuühiskonna võimalustega kaitsta demokraatiat (64 % vs 51 %).

Juhid on kõige tõenäolisemalt rahul enamiku aspektidega. Näiteks peaaegu seitse kümnest (68 %) juhtidest on rahul kodanikuühiskonna võimalustega kaitsta demokraatiat, võrreldes 49 %-ga koduinimestest.

Vastajad, kellel ei ole kunagi või harva raskusi arvete tasumisega, kalduvad palju rohkem kui need, kellel on enamasti raskusi, et olla rahul demokraatia iga aspektiga. Eriti puudutab see põhiõiguste austamist (72 % vs 49 %) ja õigusriigi põhimõtet (63 % vs 40 %). See muster on sarnane neile, kes peavad end ühiskonna ülemise või ülemise keskklassi osaks, võrreldes nendega, kes näevad end tööliisklassina, ja neile, kes ütlevad, et nende elatustase ei ole muutunud võrreldes nendega, kes on kogenud halvenemist. See järeldus näitab, et rahulolu iga demokraatia aspektiga kipub suurenema vastanute (tajutud) sotsiaal-majandusliku staatusega.

Vastajad, kellel on ELis positiivne kuvand, on suurema tõenäosusega rahul iga aspektiga kui need, kellel on negatiivne kuvand. See kehtib eelkõige põhiõiguste austamise kohta (83 % vs 36 %) ja õigusriigi põhimõtte kohta (75 % vs. 28 %). Samamoodi, kui vastajad nõustuvad, et nende hääl loeb nii ELis kui ka oma riigis, väljendavad nad suurema tõenäosusega rahulolu iga aspektiga. Näiteks 76 % neist, kes on nõus, et nende hääl loeb ELis (46 % neist, kes ei ole nõus) ja 72 % neist, kes nõustuvad, et nende hääl loeb nende kodumaal (42 % neist, kes ei nõustu) on rahul kodanike võimalusega osaleda poliitilises elus.

Rahulolu määr on kõrgem nende seas, kes hääletasid viimastel Euroopa Parlamendi valimistel, eriti vabade ja õiglaste valimiste puhul (76 % vs 61 % neist, kes ei hääletanud).

QA11 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus? (% – EL 27)

	Vabad ja õiglasel valimised	Sõnavabadus	Kodanike võimalus osaleda poliitilises elus (st kandidaadidena valimistel, erakondade liikmetena)	Meedia mitmekesisus	Õigusriigi põhimõte (st kohtusüsteemi sõltumatuse austamine, Eetorali süsteemi terviklikkus ja erapooletus)
EL 27	70	70	61	60	56
Sugu					
Man	72	71	61	61	66
Naine	68	69	60	66	57
Age					
15–24	73	73	64	64	63
25–39	71	69	62	61	60
40–54	67	69	59	60	59
55+	71	70	59	60	56
Haridus (Lõpp)					
–15	66	66	53	57	53
16–19	67	67	58	59	56
20+	75	75	65	64	64
Õpib ikka veel	75	75	66	65	64
Sotsiaal-ametialane kategooria					
Füüsilisest isikust ettevõtja	72	70	58	61	61
Juhid	78	77	68	65	67
Muud valged kaelarimad	72	72	65	65	63
Töölised	65	66	56	59	53
Koduinimesed	62	65	50	53	53
Töötud	63	62	53	54	49
Pensionil	70	70	60	60	56
Õpilased	75	75	66	65	64
Raskused arвете maksmisel					
Suurema osa ajast	56	56	43	51	46
Aeg-ajalt	63	64	55	56	54
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	76	75	65	65	63
Võtke arvesse kuulumist					
Töölisklass	63	61	51	55	50
Alumine keskklass	67	67	56	59	54
Keskklass	73	73	64	62	61
Ülemine keskklass	81	81	72	68	71
Ülemine klass	81	83	72	67	77
ELi maine					
Positiivne	84	85	75	74	75
Neutraalne	66	66	55	57	53
Negatiivne	42	39	35	38	26
Minu hääle loeb ELis					
Nõus	83	83	76	74	74
Ei nõustu	58	58	46	49	45
Minu hääle loeb (meie riik)					
Nõus	81	60	72	71	70
Ei nõustu	54	54	42	45	41
Hääletati viimastel Euroopa Parlamendi valimistel					
Jah	76	75	65	65	64
Ei	61	62	52	53	51
Sinu elatustase on...					
Juba vähendatud	64	64	54	55	51
Ei ole veel vähendatud, kuid on	76	76	67	67	67
Ei ole muutunud/suurenenud	77	77	68	67	67

QA11 Kui rahul olete järgmiste demokraatia aspektidega Euroopa Liidus? (% – EL 27)

	Põhiõiguste austamine	Kodanikuühiskonna (st kodanike, ühenduste, valitsusväliste organisatsioonide) võimalused demokraatia kaitsmiseks	Erakonnad võtavad arvesse teiesuguste inimeste huve	Võitlus desinformatsiooni vastu meedias (st valed, liialdatud või valesti esitatud uudised)	Korruptsioonivastane võitlus
EL 27	66	59	43	41	35
Sugu					
Mees	68	61	43	41	35
Naine	65	59	42	40	35
Age					
15–24	70	63	48	45	40
25–39	68	63	45	43	38
40–54	66	58	43	42	35
55+	65	57	40	38	31
Haridus (Lõpp)					
–15	59	51	35	35	29
16–19	64	57	42	41	34
20+	72	64	46	42	35
Õpib ikka veel	71	67	50	45	41
Sotsiaal-ametialane kategooria					
Füüsilisest isikust ettevõtja	68	58	42	40	35
Juhid	74	68	50	43	39
Muud valged kaelarihmad	72	63	49	49	39
Töölised	62	57	41	41	35
Koduinimesed	58	49	38	36	36
Töötud	59	50	29	34	27
Pensionil	64	57	39	36	29
Õpilased	71	67	50	45	41
Raskused arвете maksmisel					
Suurema osa ajast	49	43	25	31	24
Aeg-ajalt	60	52	38	41	35
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	72	64	47	43	36
Võtke arvesse kuulumist					
Töölisklass	57	50	33	35	29
Alumine keskklass	62	54	38	40	30
Keskklass	70	64	46	44	38
Ülemine keskklass	78	70	57	45	41
Ülemine klass	86	78	63	42	53
ELi maine					
Positiivne	83	75	58	53	46
Neutraalne	60	54	36	37	29
Negatiivne	35	30	18	21	17
Minu hääl loeb ELis					
Nõus	80	75	59	51	46
Ei nõustu	53	46	28	32	26
Minu hääl loeb (meie riik)					
Nõus	77	71	54	48	42
Ei nõustu	49	42	26	30	25
Hääletati viimastel Euroopa Parlamendi valimistel					
Jah	71	65	48	44	37
Ei	58	52	37	37	32
Sinu elatustase on...					
Juba vähendatud	59	53	34	35	28
Ei ole veel vähendatud, kuid on	73	66	52	49	42
Ei ole muutunud/suurenenud	75	68	54	45	42

2. EUROOPA PARLAMENDI AMETIAJA LÄBIVAATAMINE: NELI AASTAT

Teises peatükis keskendutakse eurooplaste teadlikkusele ja hoiakutele Euroopa Liidu ja Euroopa Parlamendi tegevuse suhtes viimastel aastatel. Kõigepealt uuritakse, kas kodanikud on lugenud, näinud või kuulnud meedias midagi Euroopa Parlamendi kohta ja sellest teabest jäänud muljet. Seejärel analüüsitakse üldist suhtumist ELi meetmete mõjusse ning nii teadlikkust kui ka rahulolu ELi ja Euroopa Parlamendi hiljutiste meetmetega mitmes poliitikavaldkonnas.

Tulemused näitavad, et teave Euroopa Parlamendi kohta, mida meedia edastab, on jätnud ELi kodanikele soodsa mulje ning valdav enamus on teadlik ELi mõjust nende igapäevaelule. Lisaks on olukorras, mida iseloomustavad kiired suured muutused ELi poliitikas, mis on suunatud mitme kriisiga toimetulekule, üldiselt kõrge teadlikkus ja rahulolu ELi tegevusega viimastel aastatel. Aasta pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse on ELi toetus Ukrainale kaugelt see, et kodanikud on nii kõige teadlikumad kui ka kõige rahulolevamad.

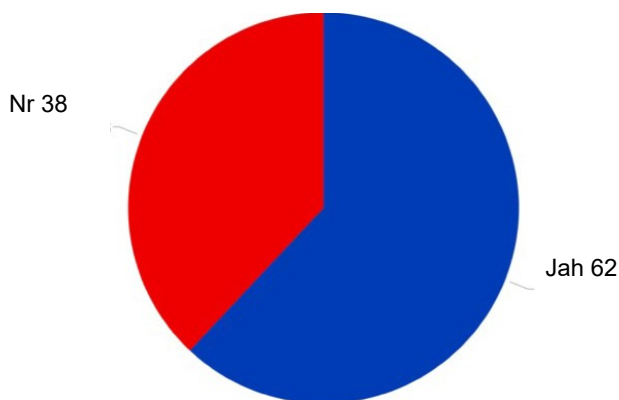
Euroopa Parlamendi nähtavus meedias

ELi kodanike teadlikkus Euroopa Parlamendist on üldiselt väga kõrge. Eurobaromeetri standarduuringud on näidanud, et Euroopa Parlament on alates 2006. aastast pidevalt ELi institutsioonide nimekirja kandnud. Viimase, 2023. aasta jaanuaris-veebruaris läbi viidud Eurobaromeetri standarduuringu tulemused ei ole erandlikud, sest peaaegu üheksa kümnest ütles, et on kuulnud Euroopa Parlamendist²⁰.

Seega ei ole üllatav, et praeguses uuringus on selge enamus kodanikke (62 %, -2 protsendipunkti alates oktoobrist kuni novembrini 2022) lugenud ajakirjanduses, näinud internetis või televisioonis või kuulnud raadios midagi Euroopa Parlamendi kohta. Seevastu vähem kui neli kümnest (38 %, + 2 protsendipunkti) vastavad sellele küsimusele negatiivselt. Need näitajad on püsunud üldjoontes stabiilsena võrreldes 2022. aasta oktoobrist novembrini.

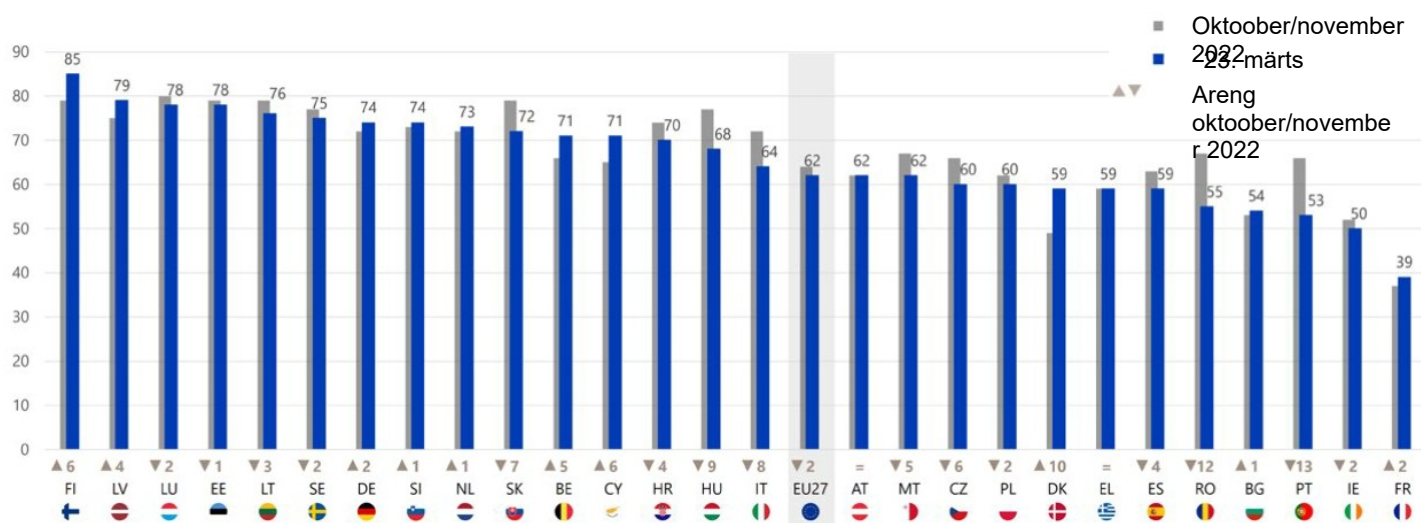
20 Euroopa Komisjon, Eurobaromeetri standarduuring nr 98 – talv 2022–2023 (EB 98.2), kättesaadav aadressil: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA1 Kas olete hiljuti lugenud ajakirjanduses, näinud internetis või televisioonis või kuulnud raadios midagi Euroopa Parlamendi kohta? (EL 27) (%)

Vähemalt kolm neljandikku vastanutest kuues riigis on hiljuti lugenud, näinud või kuulnud midagi Euroopa Parlamendi kohta kas internetist, televisioonist või raadiost: Soome (85 %), Läti (79 %), Eesti, Luksemburg (mõlemad 78 %), Leedu (76 %) ja Rootsi (75 %). Sellele küsimusele vastas 39 % Prantsusmaal, 50 % Iirimaa ja 53 % Portugalis.

QA1 Kas olete hiljuti lugenud ajakirjanduses, näinud internetis või televisioonis või kuulnud raadios midagi Euroopa Parlamendi kohta? (% – jah)

Võrreldes 2022. aasta oktoobrist novembrini on kümnes riigis vähenenud nende vastajate osakaal, kes on hiljuti Euroopa Parlamendi kohta midagi lugenud, näinud või kuulnud. Suurimat langust täheldati Portugalis (53 %, -13 protsendipunkti), Rumeenias (55 %, -12 protsendipunkti) ja Ungaris (68 %, -9 protsendipunkti). Samal ajal on vastajate osakaal suurenenud viies riigis: Taani (59 %, +10 protsendipunkti), Soome (85 %, +6 protsendipunkti), Küpros (71 %, +6 protsendipunkti), Belgia (71 %, +5 protsendipunkti) ja Läti (79 %, +4 protsendipunkti). Ülejäänud 12 riigis on see näitaja püsinud stabiilsena või muutumatuna.

Mehed ütlevad naistest suurema tõenäosusega, et nad on hiljuti lugenud, näinud või kuulnud midagi Euroopa Parlamendi kohta kas internetist, televisioonist või raadiost (66 % vs 57 %). Lisaks sellele suureneb see osakaal vanusega, kusjuures kaks kolmandikku 55-aastastest ja vanematest (66 %) ütles, et nad on hiljuti lugenud, näinud või kuulnud midagi Euroopa Parlamendi kohta, võrreldes vähem kui poolega 15–24-aastastest (49 %).

Mida kauem vastajad täisajaga haridust omandasid, seda tõenäolisemalt nad ütlevad, et on hiljuti lugenud, näinud või kuulnud midagi Euroopa Parlamendi kohta. See kehtib 69 % puhul 20-aastastest või vanematest inimestest, võrreldes 55 %ga neist, kes lahkusid 15-aastastest või noorematest. Juhid (72 %) vastavad sellele küsimusele kõige tõenäolisemalt positiivselt, eriti võrreldes töötutega (45 %) ja majapidamistega (46 %). Suurem osa vastajatest, kes on Euroopa Parlamendi kohta midagi lugenud, näinud või kuulnud, on samuti nende hulgas, kellel ei ole kunagi või harva raskusi arvete tasumisega (66 % vs 49 % neist, kellel on raskusi suurema osa ajast).

Vastanutel, kellel on EList positiivne kuvand, on suurem tõenäosus öelda, et nad on hiljuti lugenud, näinud või kuulnud midagi Euroopa Parlamendi kohta (69 % vs 61 %), ning sarnast erinevust võib täheldada nende vahel, kellel on Euroopa Parlamendist positiivne kuvand ja kellel on negatiivne kuvand (73 % vs 60 %).

Lisaks võib nende seas, kes on hiljuti lugenud, näinud või kuulnud midagi Euroopa Parlamendi kohta, leida rohkem neid, kes arvavad, et nende hääl loeb ELis (70 % vs 56 % neist, kes arvavad, et nende hääl ei loe) ja neid, kes hääletasid viimastel Euroopa Parlamendi valimistel (71 % vs 48 % neist, kes ei hääletanud).

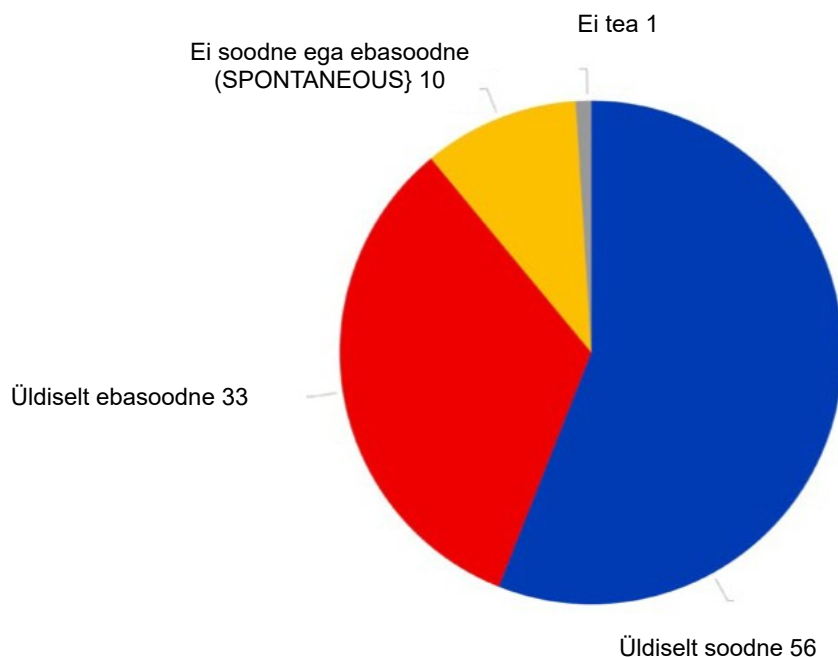
QA1 Kas olete hiljuti lugenud ajakirjanduses, näinud internetis või televisioonis või kuulnud raadios midagi Euroopa Parlamendi kohta? (% – EL)

EL 27	62	38	0
Sugu			
Mees	66	33	1
Naine	57	43	0
Age			
15–24	49	51	0
25–39	58	42	0
40–54	63	36	1
55+	66	33	1
Haridus (Lõpp)			
–15	55	44	1
16–19	61	39	0
20+	69	31	0
Õpib ikka veel	53	47	0
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	67	32	1
Juhid	72	28	0
Muud valged kaelarihmad	65	35	0
Töölised	57	43	0
Koduinimesed	46	54	0
Töötud	45	55	0
Pensionil	67	32	1
Õpilased	53	47	0
Raskused arvete maksmisel			
Suurema osa ajast	49	50	1
Aeg-ajalt	56	44	0
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	66	34	0
Tghe EU kuvand			
Positiivne	69	31	0
Neutraalne	54	46	0
Negatiivne	61	39	0
Minu hääl loeb ELis			
Nõus	70	30	0
Ei nõustu	56	44	0
Hääletati viimastel Euroopa Parlamendi valimistel			
Jah	71	29	0
Ei	48	51	1
Euroopa Parlamendi kuvand			
Positiivne	73	27	0
Neutraalne	53	46	1
Negatiivne	60	39	1

Meediakajastusest jäänud mulje Euroopa Parlamendi kohta

Vastajatelt, kes ütlesid, et nad on hiljuti midagi lugenud, näinud või kuulnud, küsiti ka, kas see on jätnud neile üldiselt soodsa või ebasoodsa mulje Euroopa Parlamendist. Enamik (56 %) ütles, et neile jäi üldiselt soodne mulje, samas kui kolmandik (33 %) ütles spontaanselt, et mulje oli ebasoodne ja iga kümnes ütleb, et see ei olnud soodne ega ebasoodne.

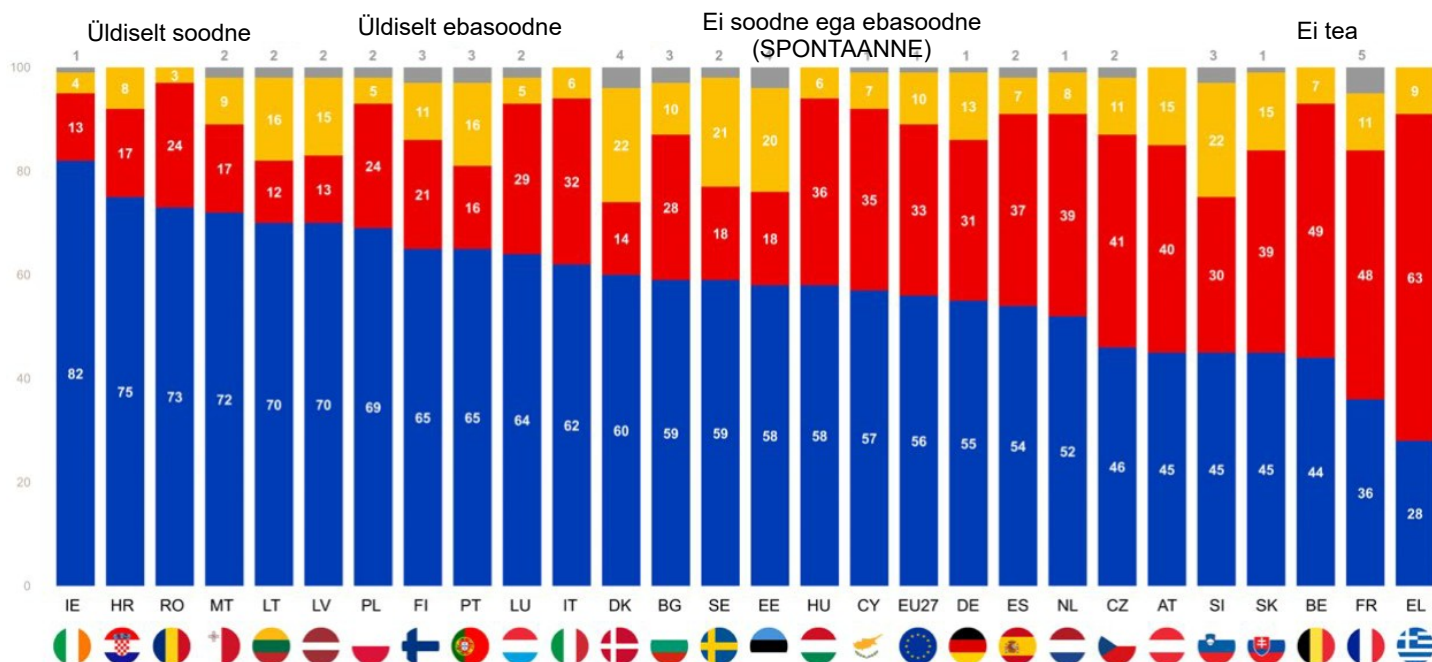
Kas see, mida olete lugenud, näinud või kuulnud, on jätnud teile üldiselt soodsa või ebasoodsa mulje Euroopa Parlamendist? (EL 27) (%)

Olulisi muutusi võib täheldada pärast seda, kui see küsimus esitati viimati 2015. aasta septembris. Eelkõige on nende inimeste osakaal, kes ütlevad, mida nad on lugenud, näinud või kuulnud, jätnud neile soodsa mulje, 26 protsendipunkti võrra – kasv, mis tuleneb peaaegu täielikult selle osa vähenemisest, kes väidavad, et neile on jäetud mulje, ei olnud ei soodne ega ebasoodne (-23 protsendipunkti).²¹ Vastupidi, nende osakaal, kes ütlevad, et tarbitud uudised on jätnud neile negatiivse mulje, on jäänud stabiilseks (-2 protsendipunkti).

²¹ Tulebmärkida, et 2015. aasta septembris olime keset rändekriisi ja enamik intervjuueeritavaid pidas silmas Aylani surma, see väike laps leiti Türgi rannikul uppumas. See kontekst mängib kindlasti rolli suures arengus võrreldes eelmise lainega. Lisaks tuleks mainida, et spontaansed koodid olid intervjuueeritavate jaoks nähtavamad: selle tulemusena mainis sel perioodil neid spontaanseid koode rohkem vastajaid.

QA1B Kas see, mida olete lugenud, näinud või kuulnud, on jätnud Euroopa Parlamendist üldiselt soodsa või ebasoodsa mulje? (%)

Vastajate osakaal, kes väidavad, et saadud teave on jätnud neile üldiselt soodsa mulje Euroopa Parlamendist, on väga erinev. Kõige rohkem andsid positiivset vastust Iirimaa (82 %), Horvaatias (75 %) ja Rumeenias (73 %). Võrreldes 28 %-ga Kreekas, 36 %-ga Prantsusmaal ja 44 %-ga Belgias, kes ütlevad, et neile jäi soodne mulje.

Kajastades suurt positiivset arengut ELi tasandil alates 2015. aasta septembrist, on nende vastajate osakaal, kellele jäi Euroopa Parlamendi suhtes üldiselt soodne mulje, kasvanud kõigis riikides ja 12 riigis on kasv vähemalt 30 protsendipunkti. Eelkõige puudutab see Lätit (70 %, + 53 protsendipunkti), Maltat (72 %, + 42 protsendipunkti) ja Iirimaa (82 %, + 37 protsendipunkti).

Nooremad ja haritumad vastajad väidavad suurema tõenäosusega, et uudised, mida nad Euroopa Parlamendi kohta tarbisid, on jätnud neile soodsa mulje. Jaatava vastuse annab eelkõige 64 % 15–24aastastest (võrreldes 53 %ga 55-aastastest ja vanematest) ja 58 % 20-aastastest või vanematest täisajaga hariduse omandanud inimestest (48 % neist, kes lahkusid 15-aastastest või noorematest).

Valgekraede töötajad (61 %) ja juhid (60 %) ütlevad kõige tõenäolisemalt, et neile jäi soodne mulje, eriti võrreldes töötutega (48 %) ja majapidamistega (49 %). Ka need, kellel ei ole kunagi või harva raskusi arvete tasumisega, annavad sellele vastuse suurema tõenäosusega kui need, kellel on raskusi suurema osa ajast (57 % vs 43 %).

Need, kellel on EList positiivne kuvand, ütlevad palju tõenäolisemalt seda, mida nad hiljuti lugesid, nägid või kuulsid, on jätnud neile Euroopa Parlamendist soodsa mulje (77 % vs 12 % neist, kellel on negatiivne kuvand). See kehtib ka nende seas, kes nõustuvad oma häälega ELis (69 % vs 40 % neist, kes ei ole nõus), nende seas, kes on rahul demokraatiaga ELis (72 % vs 33 % neist, kes ei ole rahul) ja nende seas, kes hääletasid viimastel Euroopa Parlamendi valimistel (59 % vs 47 % neist, kes ei hääletanud).

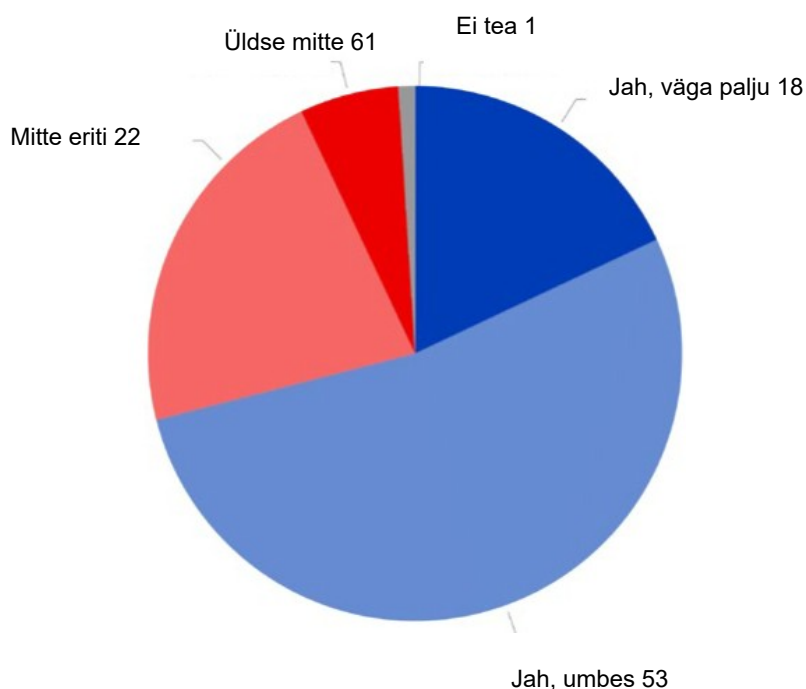
Kas see, mida olete lugenud, näinud või kuulnud, on jätnud teile üldiselt soodsa või ebasoodsa mulje Euroopa Parlamendist? (% – EL)

	Üldiselt soodne	Üldiselt ebasoodne	Ei soodne ega ebasoodne (SPONTANEOUS)	Ei tea
EL 27	56	33	10	1
Sugu				
Man	55	34	10	1
Naine	56	32	10	2
Age				
15–24	64	26	8	2
25–39	58	31	10	1
40–54	55	35	9	1
55+	53	35	10	2
Haridus (Lõpp)				
–15	48	39	11	2
16–19	54	35	10	1
20+	58	30	10	2
Õpib ikka veel	61	27	10	2
Sotsiaal-ametialane kategooria				
Füüsilisest isikust ettevõtja	54	34	10	2
Juhid	60	30	9	1
Muud valged kaelarihmad	61	29	9	1
Töölised	55	35	9	1
Koduinimesed	49	36	12	3
Töötud	48	42	9	1
Pensionil	52	35	11	2
Õpilased	61	27	10	2
Raskused arvete maksmisel				
Suurema osa ajast	43	46	9	2
Aeg-ajalt	54	38	7	1
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	57	30	11	2
ELi maine				
Positiivne	77	14	8	1
Neutraalne	44	39	15	2
Negatiivne	12	83	4	1
Minu hääl loeb ELis				
Nõus	69	21	9	1
Ei nõustu	40	49	10	1
Rahulolu demokraatiaga ELis				
Rahuldatud	72	18	9	1
Ei ole rahul	33	56	10	1
Hääletati viimastel Euroopa Parlamendi valimistel				
Jah	59	30	10	1
Ei ole rahul	47	41	10	2

ELi tajutav mõju kodanike igapäevaelule

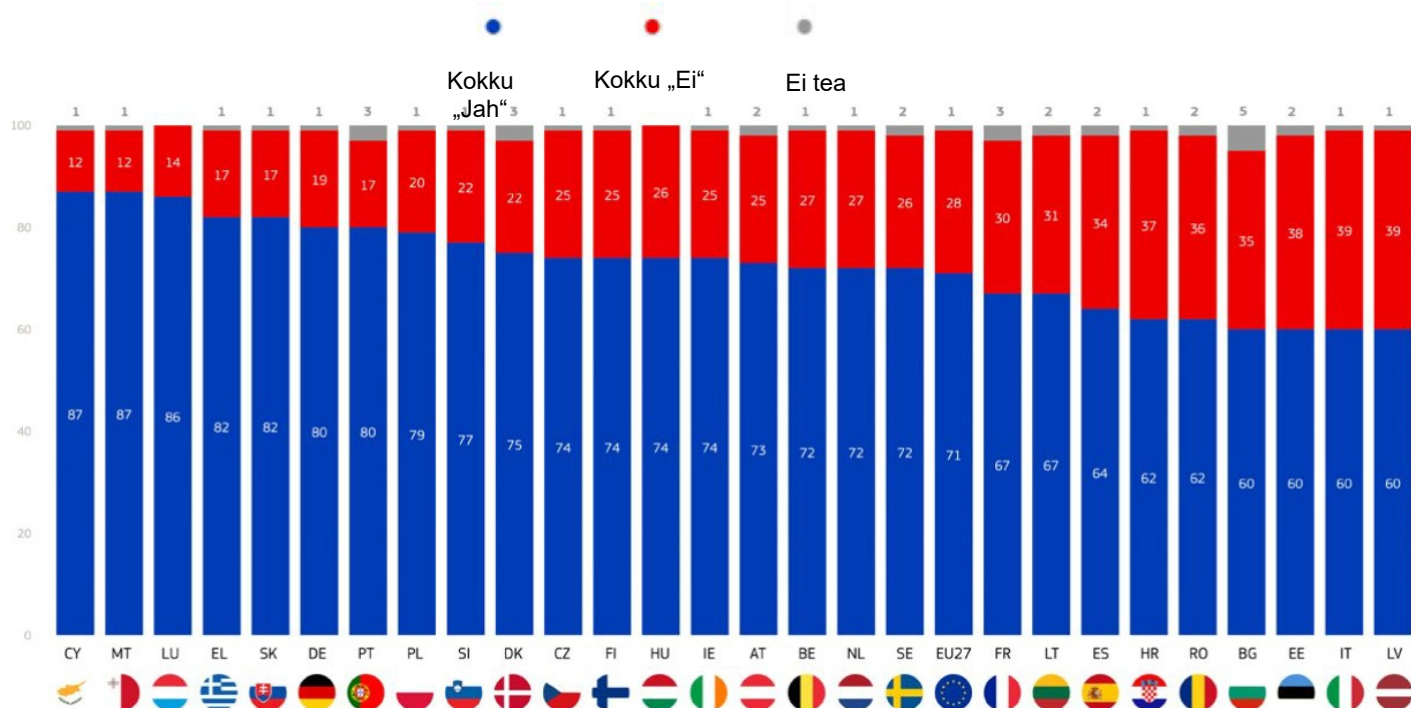
Valdav enamus arvab, et ELi tegevus mõjutab nende igapäevaelu. Umbes seitse kümnest (71 %) jagab seda arvamust, sealhulgas peaaegu viiendik (18 %), kellele ELi meetmed „väga palju“ avaldavad mõju. Seevastu peaaegu kolm kümnest (28 %) arvab, et see nii ei ole, 6 % ütles, et EL ei mõjuta nende igapäevaelu üldse.

QA12 Kas ütleksite, et ELi tegevus mõjutab teie igapäevaelu? (EL 27) (%)

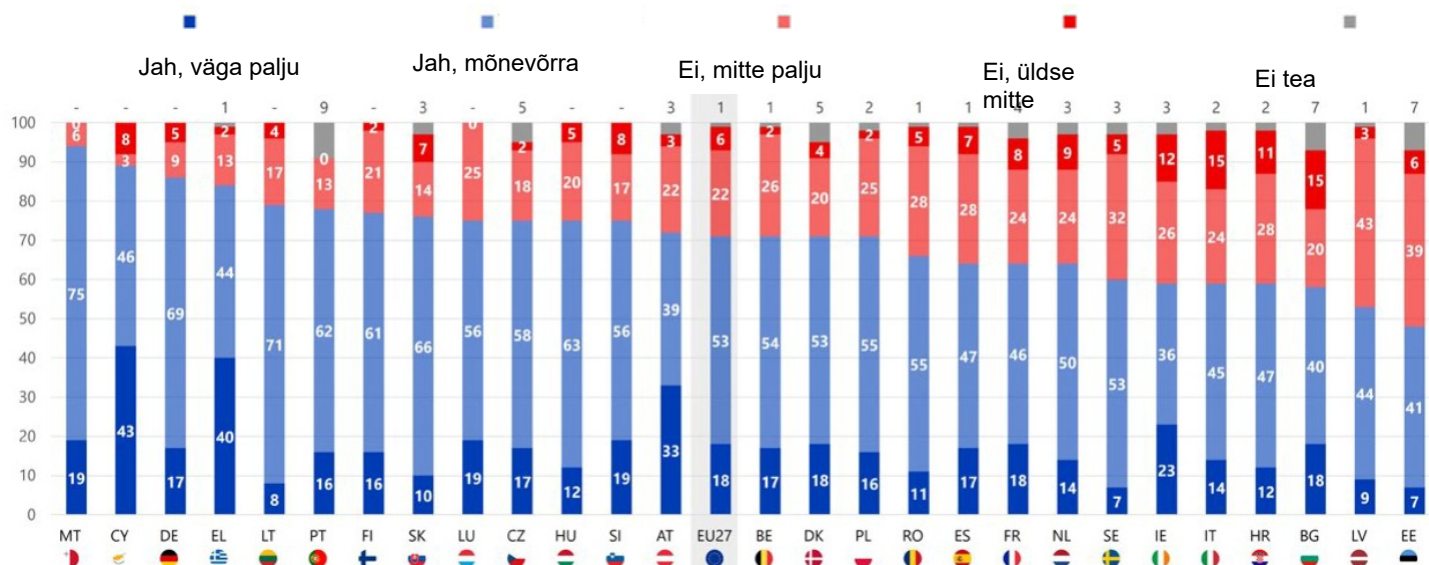
Enamik riike arvab, et ELi tegevus mõjutab nende igapäevaelu, ulatudes 87 %-st Küprosel ja Maltal ning 86 %-st Luksemburgis kuni 60 %-ni Bulgaarias, Eestis, Itaalias ja Lätis. Itaalia, Läti (mõlemad 39 %) ja Eesti (38 %) on samuti riigid, kus ELi mõju nende elule on kõige suurem.

QA12 Kas ütleksite, et ELi tegevus mõjutab teie igapäevaelu? (%)

Kõige nooremate vastajate keskendumine tulemustele näitab, et selles küsimuses ei ole olulisi erinevusi 15–24-aastaste ja üldelanikkonna suhtumise vahel. Seitse kümnest 15–24-aastastest arvab, et ELi meetmed mõjutavad nende igapäevaelu (keskmiselt 71 %), 17 % (võrreldes 18 %ga) ütlevad, et need meetmed mõjutavad väga palju. Seevastu 28 % (sama mis ELi keskmine) arvab, et EL ei mõjuta nende igapäevaelu.

QA12 Kas ütleksite, et ELi tegevus mõjutab teie igapäevaelu? (% – 15–24-aastased)

Keskealiste rühmade (st 25–54aastased) vastajad nõustuvad tõenäolisemalt kui nooremad või vanemad vastajad, et ELi meetmed mõjutavad nende igapäevaelu (74 % vs 68 % 55-aastastest ja 70 % 15–24aastastest). Ka need, kellel on kõrgem haridustase, ütlevad suurema tõenäosusega, et

ELi tegevus mõjutab. Sellele küsimusele vastab positiivselt üle kolme neljandiku (77 %) 20-aastastest või vanematest täisajaga hariduse omandanutest, võrreldes vähem kui kuuega kümnest (58 %) neist, kes lõpetasid 15-aastased või nooremad.

Juhid (82 %) arvavad kõige tõenäolisemalt, et ELi tegevusel on mõju, eriti võrreldes koduisikutega (65 %), ning need, kellel on harva või mitte kunagi raskusi arvete tasumisega, on veidi tõenäolisemad kui need, kellel on sagedamini raskusi selle vastuse andmisega (73 % vs 68 %).

Vastajad, kellel on EList positiivne kuvand, ütlevad suurema tõenäosusega, et ELi tegevus mõjutab nende igapäevaelu (79 % vs. 69 % neist, kellel on negatiivne kuvand). Sama võib täheldada ka nende puhul, kes järgivad Euroopa poliitikat (81 % vs 58 %, kes seda ei teinud) ja nende puhul, kes hääletasid viimastel Euroopa Parlamendi valimistel (76 % vs 63 % neist, kes ei hääletanud).

QA12 Kas ütleksite, et ELi tegevus mõjutab teie igapäevaelu? (% – EL 27)

	Kokku „Jah“	Kokku „Ei“
EL 27	71	28
Sugu		
Man	73	26
Naine	69	29
Age		
15–24	70	28
25–39	74	25
40–54	74	25
55+	68	30
Haridus (Lõpp)		
–15	58	39
16–19	70	29
20+	77	22
Õpib ikka veel	72	26
Sotsiaal-ametialane kategooria		
Füüsilisest isikust ettevõtja	77	22
Juhid	82	18
Muud valged kaelarihmad	76	23
Töölised	68	31
Koduinimesed	65	33
Töötud	66	32
Pensionil	66	31
Õpilased	72	26
Raskused arvete maksmisel		
Suurema osa ajast	68	29
Aeg-ajalt	68	30
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	73	26
ELi maine		
Positiivne	79	20
Neutraalne	63	35
Negatiivne	69	30
Hääletati viimastel Euroopa Parlamendi valimistel		
Jah	76	23
Ei	63	35
Jälgige Euroopa poliitikat		
Järgne	81	19
Ei järgi	58	39

Teadlikkus Euroopa Parlamendi tegevusest konkreetsetes poliitikavaldkondades

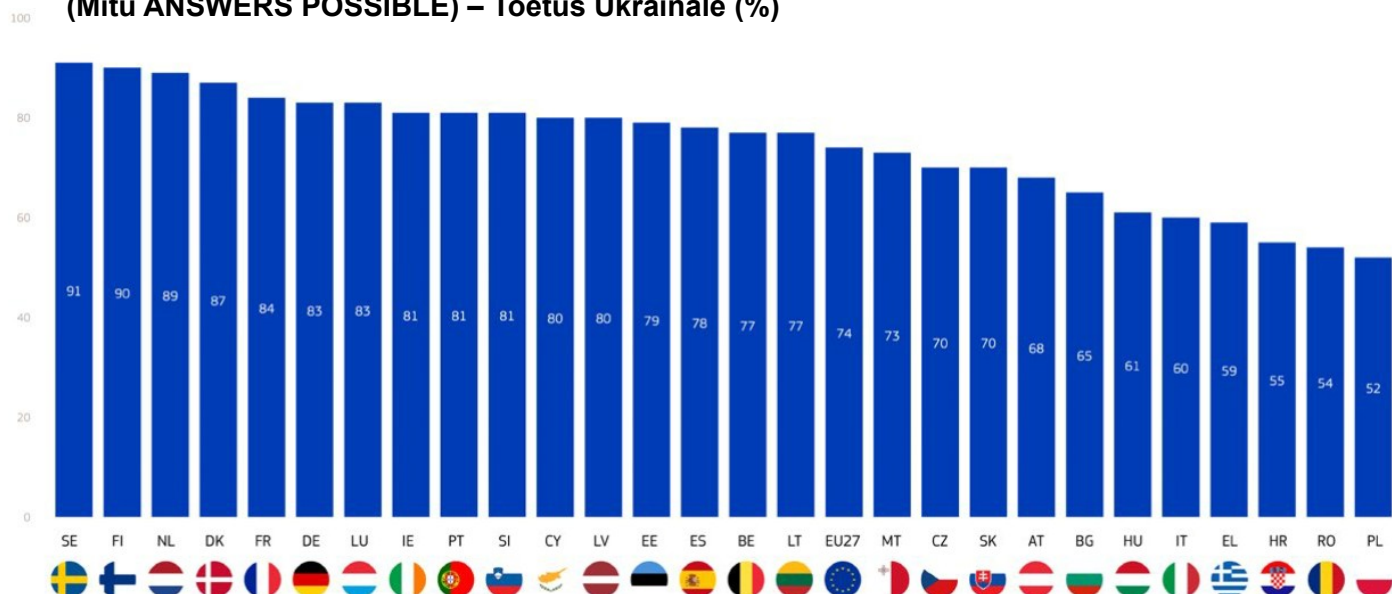
Mõeldes teemadele, millele EL ja eelkõige Euroopa Parlament on viimase nelja aasta jooksul reageerinud, on Ukraina toetamine (74 %) kaugelt see, mida ELi kodanikud on kõige rohkem lugenud, näinud või kuulnud. Sellele järgnevad rände ja varjupaigaga seotud teemad (38 %) ning ELi roheline kokkulepe (37 %). Välispoliitikat (29 %) ning majanduslikku ja sotsiaalset taastumist (28 %) mainitakse peaaegu kolm korda kümnest, samas kui vähem kui veerand tuletab meelde, et nad on lugenud, näinud või kuulnud tervishoiust ja tarbijakaitsest (24 %), demokraatlikest õigustest ja õigusriigi põhimõtete austamisest (23 %) ning digitaalarengu tegevuskavast (17 %).

QA2 Euroopa Liit ja eelkõige Euroopa Parlament on viimase nelja aasta jooksul tegutsenud mitmel teemal. Milline järgmistest teemadest, kui üldse, olete lugenud, näinud või kuulnud? (VÕIMALIK MITU VASTUST) (EL 27) (%)

Kõigis liikmesriikides on toetus Ukrainale esikohal teemade loetelus, mida vastajad on lugenud, näinud või kuulnud nende hulgas, keda EL ja eelkõige Euroopa Parlament on viimase nelja aasta jooksul käsitlenud. Sellele teemale viitajate osakaal ulatub 91 %-st Rootsis, 90 %-st Soomes ja 89 %-ni Madalmaades, 52 %-ni Poolas, 54 %-ni Rumeenias ja 55 %-ni Horvaatias. Seda teemat mainitakse Põhjamaades ja lääneriikides rohkem kui idapoolsetes riikides.

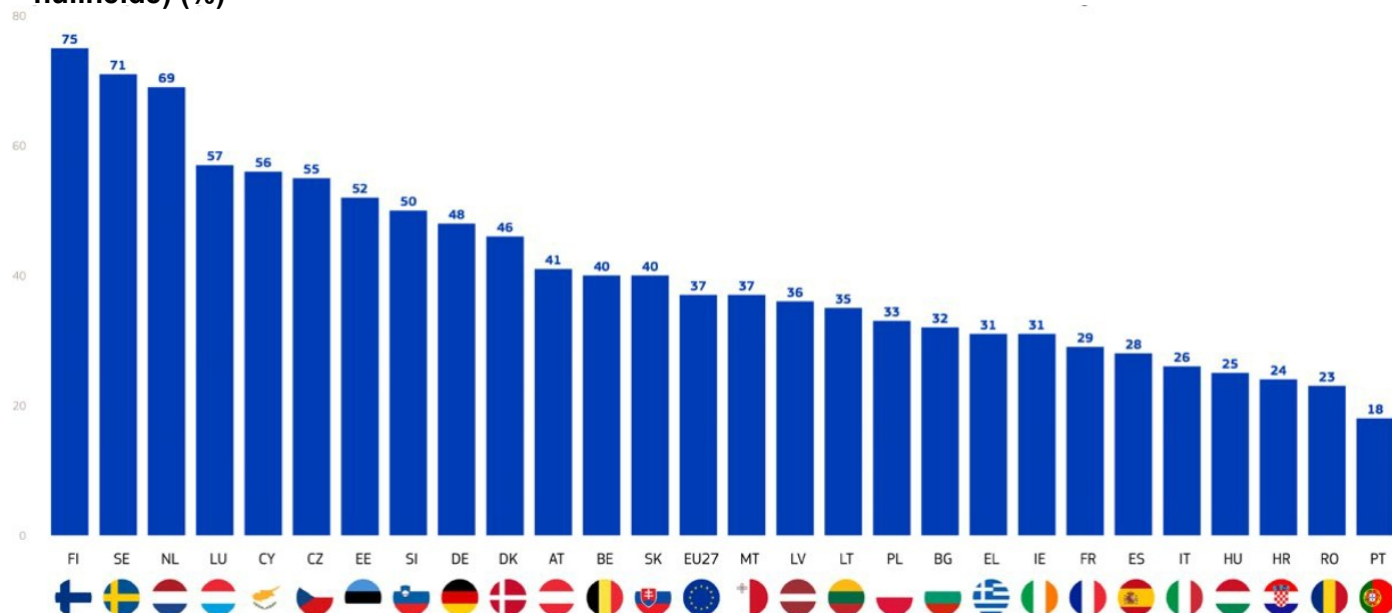
QA2 Euroopa Liit ja eelkõige Euroopa Parlament on viimase nelja aasta jooksul tegutsenud mitmel teemal. Milline järgmistest teemadest, kui üldse, olete lugenud, näinud või kuulnud? (Mitu ANSWERS POSSIBLE) – Toetus Ukrainale (%)

24 riigis on rände- ja varjupaigaküsimused kolme peamise teema hulgas, mida vastajad on kõige rohkem lugenud, näinud või kuulnud. Neid teemasid mainib rohkem kui kaks kolmandikku Madalmaades (77 %), Rootsis (71 %) ja Soomes (68 %), samas kui vähem kui veerand seda teeb Horvaatias (17 %), Poolas (19 %) ja Portugalis (22 %).

ELi roheline kokkulepe on üks kolmest kõige kõrgemal kohal olevast teemast 20 riigis, kusjuures vastajad Soomes (75 %), Rootsis (71 %) ja Madalmaades (69 %) mainivad seda taas kõige tõenäolisemalt. Spektri teises otsas on vastajad Portugalis (18 %), Rumeenias (23 %) ja Horvaatias (24 %) kõige vähem tõenäoliselt lugenud, näinud või kuulnud ELi rohelist kokkulepet.

QA2 Euroopa Liit ja eelkõige Euroopa Parlament on viimase nelja aasta jooksul tegutsenud mitmel teemal. Milline järgmistest teemadest, kui üldse, olete lugenud, näinud või kuulnud? (Mitu ANSWERS POSSIBLE) – ELi roheline kokkulepe (st eesmärk saavutada süsinikdioksiidi nullheide) (%)

Rootsi (60 %), Soome (54 %), Taani ja Madalmaad (mõlemad 48 %) on samuti kõige tõenäolisemalt lugenud, näinud või kuulnud välispoliitika küsimusi. See vastandub vähem kui viiendikule, kes mainisid neid teemasid Portugalis (12 %), Horvaatias, Poolas (mõlemas 18 %) ja Rumeenias (19 %).

Küpros (59 %) on ülekaalukalt kõige suurem osa vastanutest, kes väidavad, et nad on lugenud, näinud või kuulnud majandusliku ja sotsiaalse taastumisega seotud teemasid, järgnevad Rootsis (44 %) ja Madalmaades (43 %). Seevastu kaks kümnest või vähem mainivad neid teemasid Portugalis (17 %), Tšehhis (18 %), Bulgaarias, Eestis ja Poolas (kõik 20 %).

Küpros (54 %) eristub taas eriti suurest tervise- ja tarbijakaitsest, järgnevad Sloveenia (38 %) ja Soome (35 %). Suur osa vastanutest ütles, et nad on lugenud, näinud või kuulnud teemasid, mis on seotud demokraatlike õiguste ja õigusriigi austamisega Soomes (50 %), Rootsis (47 %) ja Küprosel (42 %). Lisaks Taanile (35 %) ja Küprosele (33 %) on ka Rootsi (37 %) riik, kus digitaalarengu tegevuskava kõige rohkem mainitakse.

QA2 Euroopa Liit ja eelkõige Euroopa Parlament on viimase nelja aasta jooksul tegutsenud mitmel teemal. Milline järgmistest teemadest, kui üldse, olete lugenud, näinud või kuulnud? (VÕIMALIK MITU VASTUST) (%)

	Demokraatlikud õigused ja õigusriigi põhimõtte austamine	Majanduslik ja sotsiaalne taastumine (st miinimumpanga seaduse rakendamine)	ELi roheline kokkulepe (st eesmärk saavutada CO2-heide null)	Digitaalne tegevuskava (st tagada turvalised, õiglasel ja läbipaistval internetipõhisel teenusel ja platvormid)	Välispoliitika (st Euroopa kui ülemaailmse partneri)	Ränne ja varjupaik (st kolmandate riikide kodanike õiglane kohtlemine või välispiiride kaitse)	Tervishoid ja tarbijakaitse (st terviseloomine või säästva tarbimise edendamine)	Toetus Ukrainale	Muu (SPONTANEOUS)	Puudub (SPONTANEOUS)	Ei tea
EL 27	23	28	37	17	29	38	24	74	0		
OLEMA	19	29	40	14	28	44	24	77	1		
BG	14	20	32	10	22	26	12	65	0		
CZ	20	18	55	17	27	45	19	70	0		
DK	33	40	46	35	48	52	25	87	0	4	2
DE	30	31	48	21	42	49	25	83	0	2	0
EE	19	20	52	19	35	45	18	79	1	7	4
IE	17	26	31	13	23	39	17	81	0	2	3
EL	10	28	31	7	24	27	17	59	4	2	1
ES	18	37	28	15	24	28	21	78	1	3	0
FR	17	21	29	16	23	33	28	84	0	1	2
HR	20	28	24	12	18	17	21	55	0	4	1
SEE	16	30	26	14	22	33	23	60	0	17	2
CY	42	59	56	33	33	63	54	80	0	6	2
LV	24	36	36	16	36	39	27	80	0	6	2
LT	19	30	35	16	41	43	30	77	0	2	1
LU	32	34	57	22	35	51	35	83	0	2	1
HU	30	26	25	13	20	46	21	61	0	5	2
MT	23	29	37	23	27	43	22	73	0	3	1
NL	36	43	69	31	48	77	33	89	0	5	3
KELL	23	24	41	16	30	43	21	68	0	1	0
PL	29	20	33	12	18	19	20	52	0	2	1
PT	15	17	18	9	12	22	19	81	0	2	7
RO	21	25	23	19	19	27	26	54	0	2	0
SI	35	38	50	29	35	48	38	81	0	4	2
SK	24	26	40	20	32	39	25	70	0	2	3
FI	50	36	75	32	54	68	35	90	0	4	5
SE	47	44	71	37	60	71	28	91	0	2	2

Vastajate sotsiaaldemograafiliste iseärasuste tulemuste põhjalikum vaatlemine näitab, et EL ja eelkõige Euroopa Parlament on viimase nelja aasta jooksul tegutsenud teemade hulgas, kus mehed ütlevad tõenäolisemalt kui naised, et nad on lugenud, näinud või kuulnud rände- ja varjupaigaküsimusi (41 % vs 36 %), välispoliitikat (33 % vs 25 %), demokraatlikke õigusi ja õigusriigi põhimõtte austamist (26 % vs 20 %) ning digitaalarengu tegevuskava (20 % vs 15 %).

55-aastased ja vanemad vastajad mainivad suurema tõenäosusega rännet ja varjupaika (41 % vs 34 % 15–24aastaste seas), välispoliitikat (31 % vs 24 %), tervishoidu ja tarbijakaitset (26 % vs. 21 %) ning demokraatlikke õigusi ja õigusriigi põhimõtte austamist (25 % vs 19 %). Kõige nooremad on kõige vähem teadlikud ELi rohelise kokkuleppe (33 % vs 37–38 % vanematest vastanutest) ning majandusliku ja sotsiaalse taastumise (22 % vs. 29–30 %) meetmetest.

Juhid on kõige tõenäolisemalt öelnud, et nad on hankinud teavet iga teema kohta. See kehtib eelkõige ELi rohelise kokkuleppe kohta, mida mainib 51 % juhtidest, võrreldes 25 %ga, kes teevad seda koduisikute seas. Need, kes on paremas finantsolukorras, mainivad ka suurema tõenäosusega kõiki teemasid. Näiteks 43 % neist, kellel on harva või mitte kunagi raskusi arvete tasumisega, ütlevad, et nad on rände- ja varjupaigaküsimusi lugenud, näinud või kuulnud, võrreldes 29 %ga neist, kellel on enamasti raskusi.

Tavalised internetikasutajad on suurema tõenäosusega teadlikud iga teema puhul võetud meetmetest. Näiteks need, kes kasutavad internetti iga päev, mainivad ELi rohelist kokkulepet tõenäolisemalt kui neid, kes kasutavad seda harvemini (39 % vs 22–25 %).

Need, kes järgivad Euroopa poliitikat, on palju tõenäolisemad kui need, kes ei ole saanud teavet iga teema kohta, kusjuures see lõhe on eriti suur rände ja varjupaiga valdkonnas (48 % vs 25 %), ELi roheline kokkulepe (47 % vs 24 %) ja välispoliitika (39 % vs 16 %).

QA2 Euroopa Liit ja eelkõige Euroopa Parlament on viimase nelja aasta jooksul tegutsenud mitmel teemal. Milline järgmistest teemadest, kui üldse, olete lugenud, näinud või kuulnud? (VÕIMALIK ON MITU VASTUST) (% – EL 27)

	Demokraatlikud õigused ja õigusriigi põhimõtte austamine	Majanduslik ja sotsiaalne taastumine (st miinimumpalga seaduse rakendamine)	ELi roheline kokkulepe (st eesmärk saavutada CO2-heide null)	Digitaalne tegevuskava (st tagada turvalised, õiglased ja läbipaistvad internetipõhised teenused ja platvormid)	Välispoliitika (st Euroopa kui ülemaailmne partner)	Ränne ja varjupaik (st kolmandate riikide kodanike õiglane kohtlemine või välispiiride kaitse)	Tervishoid ja tarbijakaitse (st terviseleidu loomine või säästva tarbimise edendamine)	Toetus Ukrainale
EL 27	23	28	37	17	29	38	24	74
Sugu								
Mees	26	29	39	20	33	41	25	74
Naine	20	28	35	15	25	36	23	73
Age								
15–24	19	22	33	15	24	34	21	76
25–39	22	29	37	18	28	36	23	72
40–54	23	30	38	18	28	38	23	72
55+	25	29	37	17	31	41	26	74
Haridus (Lõpp)								
–15	16	25	21	8	19	29	20	69
16–19	21	28	33	15	25	36	23	72
20+	30	33	48	25	39	47	28	78
Õpib ikka veel	19	22	37	17	28	36	23	76
Sotsiaal-ametialane kategooria								
Füüsilisest isikust ettevõtja	27	30	40	21	31	41	23	71
Juhid	30	31	51	26	40	49	29	80
Muud valged kaelarihmad	24	29	38	18	29	37	22	71
Töölised	21	29	32	15	24	34	23	70
Koduinimesed	15	27	25	11	19	29	18	69
Töötud	16	25	32	15	24	31	22	74
Pensionil	25	29	36	15	30	42	25	76
Õpilased	19	22	37	17	28	36	23	76
Raskused arvete maksmisel								
Suurema osa ajast	16	25	25	12	20	29	20	70
Aeg-ajalt	18	26	28	14	22	31	22	67
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	27	30	42	20	33	43	25	77
Interneti kasutamine								
Igapäevane	24	30	39	19	31	40	25	75
Sageli/mõnikord	18	25	25	11	22	33	22	69
Kunagi	16	20	22	7	17	27	19	66
Internetiühendus puudub	19	18	22	9	23	25	6	66
Jälgige Euroopa poliitikat								
Järgne	32	37	47	24	39	48	31	77
Ei järgi	13	18	24	9	16	25	16	69

Rahulolu ELi tegevusega erinevates poliitikavaldkondades

Eespool esitatud järelused näitavad, et Ukraina toetamine on ülekaalukalt teema, mida ELi kodanikud on viimase nelja aasta jooksul kõige rohkem lugenud, näinud või kuulnud EList ja eelkõige Euroopa Parlamendist. Ukraina toetamine on ka valdkond, kus rahulolu ELi tegevusega on kõige suurem: peaaegu seitse kümnest (69 %) ütlevad, et nad on ELi tegevusega „väga“ või „õiglaselt“ rahul. Rahulolu on kõrge ka ELi tegevusega demokraatlike õiguste ja õigusriigi põhimõtte austamise valdkonnas (64 %) ning üle poole on rahul sellega, mida EL on teinud välispoliitika (54 %), tervishoiu ja tarbijakaitse (53 %), digitaalarengu tegevuskava ning majandusliku ja sotsiaalse taastumise valdkonnas (mõlemad 51 %).

Vähem kui pooled väidavad, et nad on rahul ELi rohelise kokkuleppega (47 %), samas kui ränne ja varjupaigaküsimused on ainus valdkond, kus väike osa vastanutest on rahul ELi tegevusega (43 % on rahul ja 50 % ei ole rahul).

QA13 Viimase paari aasta jooksul on Euroopa Liit keskendunud mitmele olulisele poliitikavaldkonnale. Kui rahul olete või ei ole rahul sellega, mida EL on teinud kõigis järgmistes valdkondades? (EL 27) (%)

Toetus Ukrainale

Demokraatlikud õigused ja õigusriigi põhimõtte austamine

Välispoliitika (st Euroopa kui ülemaailmne partner)

Tervishoid ja tarbijakaitse (st terviseleidi loomine või säästva tarbimise edendamine)

Majanduslik ja sotsiaalne taastumine (st miinimumpalga seaduse rakendamine)

Digitaalne tegevuskava (st tagada turvalised, õiglased ja läbipaistvad internetipõhised teenused ja platvormid)

ELi roheline kokkulepe (st eesmärk saavutada CO2-heide null)

Ränne ja varjupaik (st kolmandate riikide kodanike õiglane kohtlemine või välispiiride kaitse)

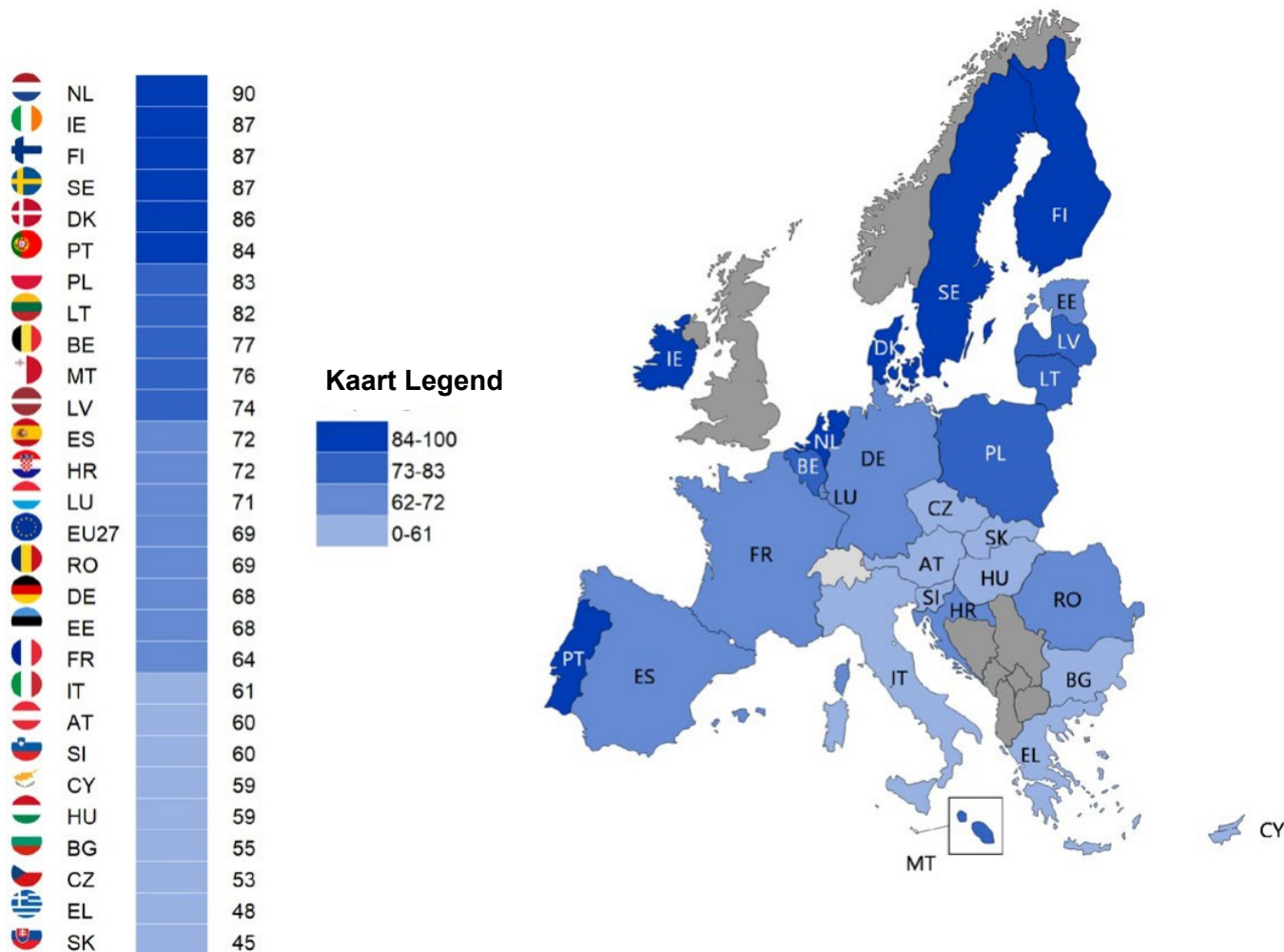
Väga rahul Üsna rahul Ei ole väga rahul Ei ole üldse rahul Ei tea

Riigi tasandil on kõige suurem osa vastanutest, kes on rahul ELi tegevusega kõigis valdkondades, Iirimaa ja Poolas. Ainus erand on Ukraina toetamine, kusjuures Iirimaa vastajad on siiski ELi tegevusega kõige rahul. Kreeka ja vähemal määral Bulgaaria, Prantsusmaa, Slovakkia ja Sloveenia on siiski järjekindlalt madalaima rahulolutasemega riikide seas.

Peaaegu seitse kümnest (69 %) on rahul sellega, mida EL on Ukraina toetamisel teinud, sealhulgas umbes viiendik (21 %), kes ütlevad, et nad on „väga rahul“. Seevastu ligikaudu veerand (26 %) ei ole rahul ELi tegevusega selles valdkonnas.

Enamik 25 riigis on rahul ELi toetusega Ukrainale, eelkõige Madalmaades (90 %), Soomes, Iirimaa ja Rootsis (kõik 87 %). Slovakkia (45 % „rahuldav“ vs 51 % „ei ole rahul“) ja Kreeka (48 % vs 49 %) on ainsad riigid, kus enamus ei ole rahul.

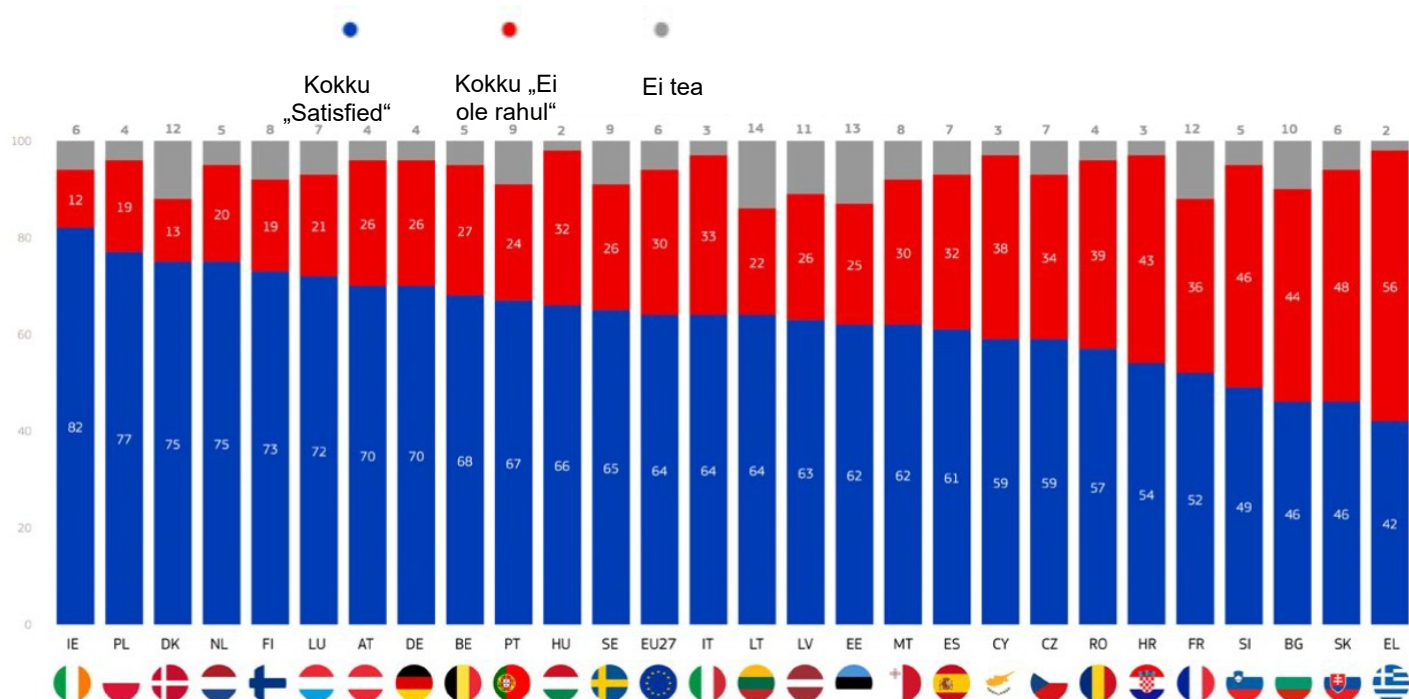
QA13.8 Viimase paari aasta jooksul on Euroopa Liit keskendunud mitmele olulisele poliitikavaldkonnale. Kui rahul olete või ei ole rahul sellega, mida EL on teinud kõigis järgmistes valdkondades? Ukrainale antav toetus – Kokku „Satisfied“ (%)

Peaaegu kaks kolmandikku vastanutest (64 %) on rahul ELi tegevusega demokraatlike õiguste ja õigusriigi põhimõtte austamise valdkonnas, kusjuures veidi rohkem kui üks kümnest (12 %) ütles, et nad on „väga rahul“. Kolm kümnest väljendab rahulolematust sellega, mida EL on selles valdkonnas teinud.

25 riigis on enamik vastanutest rahul ELi tegevusega demokraatlike õiguste ja õigusriigi põhimõtte austamise valdkonnas. Rahulolu tase on eriti kõrge Iirimaa (82 %), Poolas (77 %), Taanis ja Madalmaades (mõlemas 75 %). Kreeka (42 % „rahul“ vs 56 % „ei ole rahul“) ja Slovakkia (46 % vs 48 %) on ainsad riigid, kus enamus ei ole rahul, kusjuures vähem kui pooled neist on rahul ka Bulgaarias (46 %) ja Sloveenias (49 %).

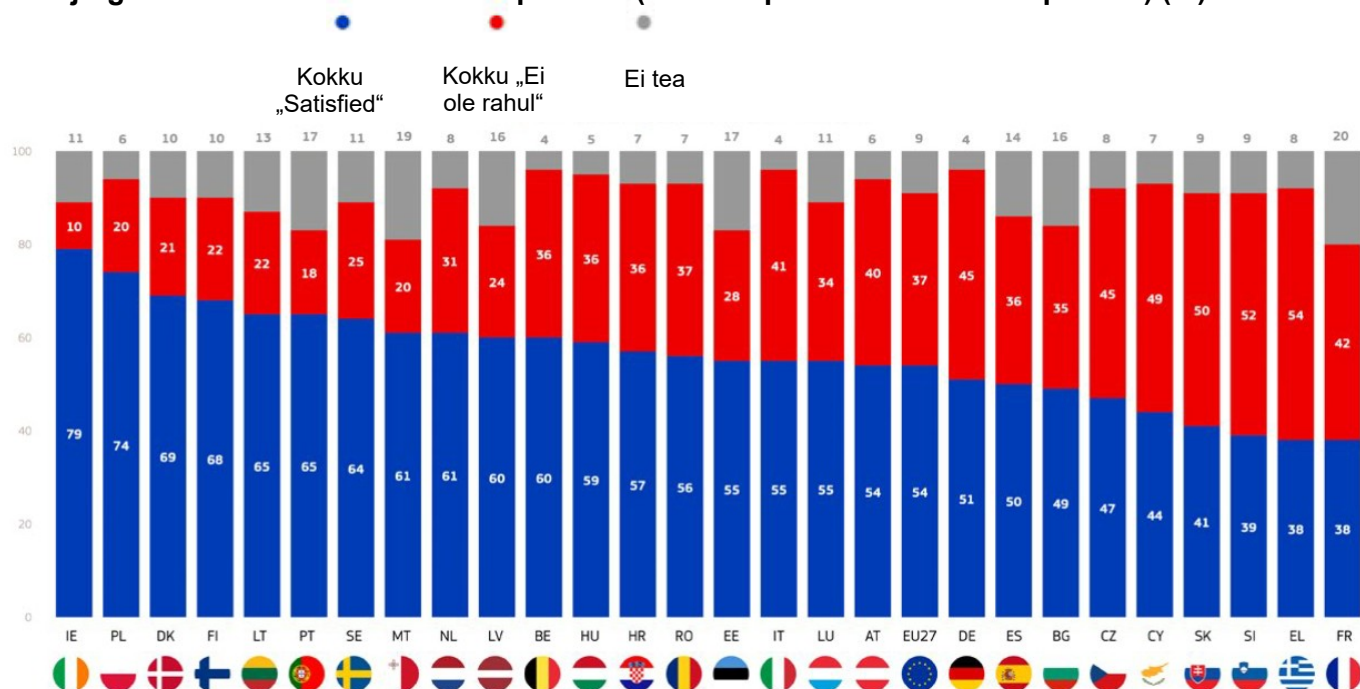
QA13.1 Viimase paari aasta jooksul on Euroopa Liit keskendunud mitmele olulisele poliitikavaldkonnale. Kui rahul olete või ei ole rahul sellega, mida EL on teinud kõigis järgmistes valdkondades? Demokraatlikud õigused ja õigusriigi põhimõtte austamine (%)

Üle poole (54 %) on rahul ELi tegevusega välispoliitika valdkonnas, millest 9 % on väga rahul. Rohkem kui kolmandik (37 %) ütleb, et nad ei ole rahul.

Enamik vastanutest väljendas rahulolu sellega, mida EL on välispoliitikas teinud 22 riigis, kusjuures osakaal ulatub 79 %-st Iirimaa, 74 %-st Poolas ja 69 %-ni Taanis, 38 %-ni Prantsusmaal ja Kreekas ning 39 %-ni Sloveenias.

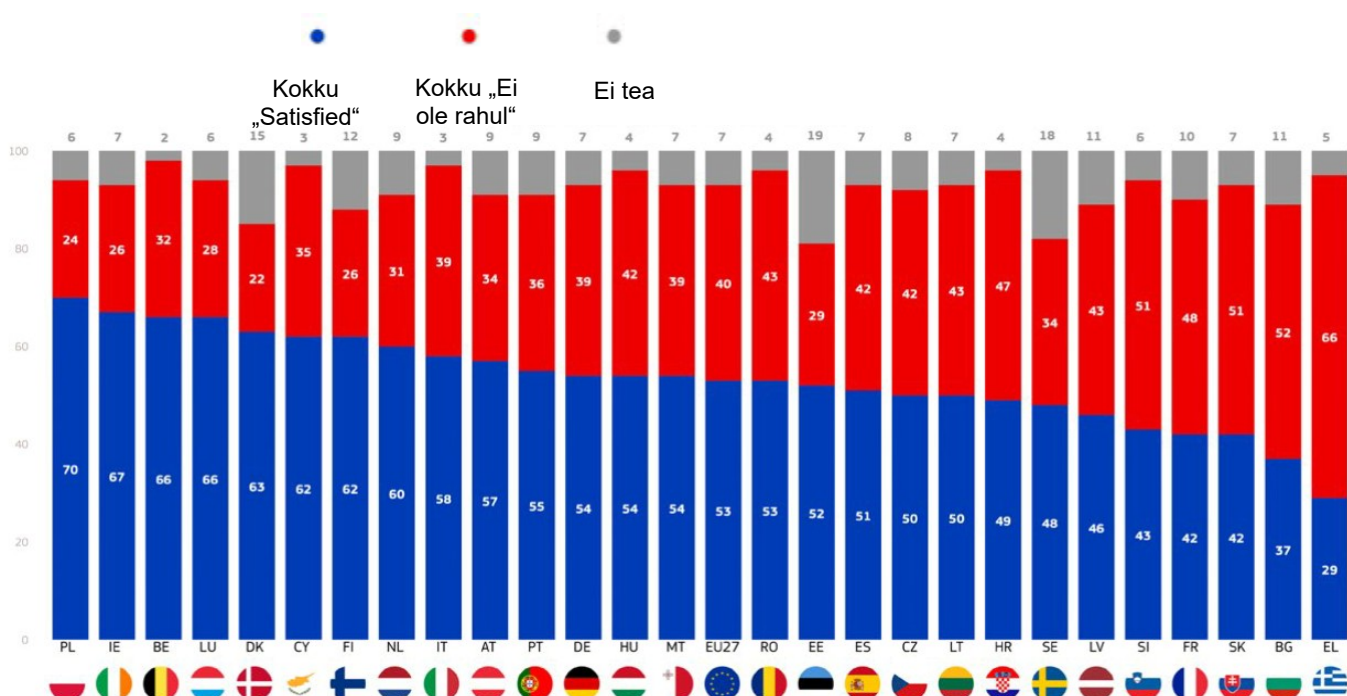
QA13.5 Viimase paari aasta jooksul on Euroopa Liit keskendunud mitmele olulisele poliitikavaldkonnale. Kui rahul olete või ei ole rahul sellega, mida EL on teinud kõigis järgmistes valdkondades? Välispoliitika (st Euroopa kui ülemaailmne partner) (%)

Absoluutne enamik vastanutest (53 %) on rahul ELi tegevusega tervishoiu ja tarbijakaitse valdkonnas, kusjuures peaaegu iga kümnes (9 %) ütles, et nad on väga rahul. Neli kümnest väljendab rahulolematust, sealhulgas üks kümnest, kes „ei ole üldse rahul“.

22 riigis on enamik rahul sellega, kuidas EL tegeleb tervishoiu ja tarbijakaitsega, mida juhivad Poola (70 %), Iirimaa (67 %), Belgia ja Luksemburg (mõlemad 66 %). ELi tegevusega selles valdkonnas on kõige vähem rahul Kreekas (29 %), Bulgaarias (37 %), Prantsusmaal ja Slovakkias (mõlemas 42 %).

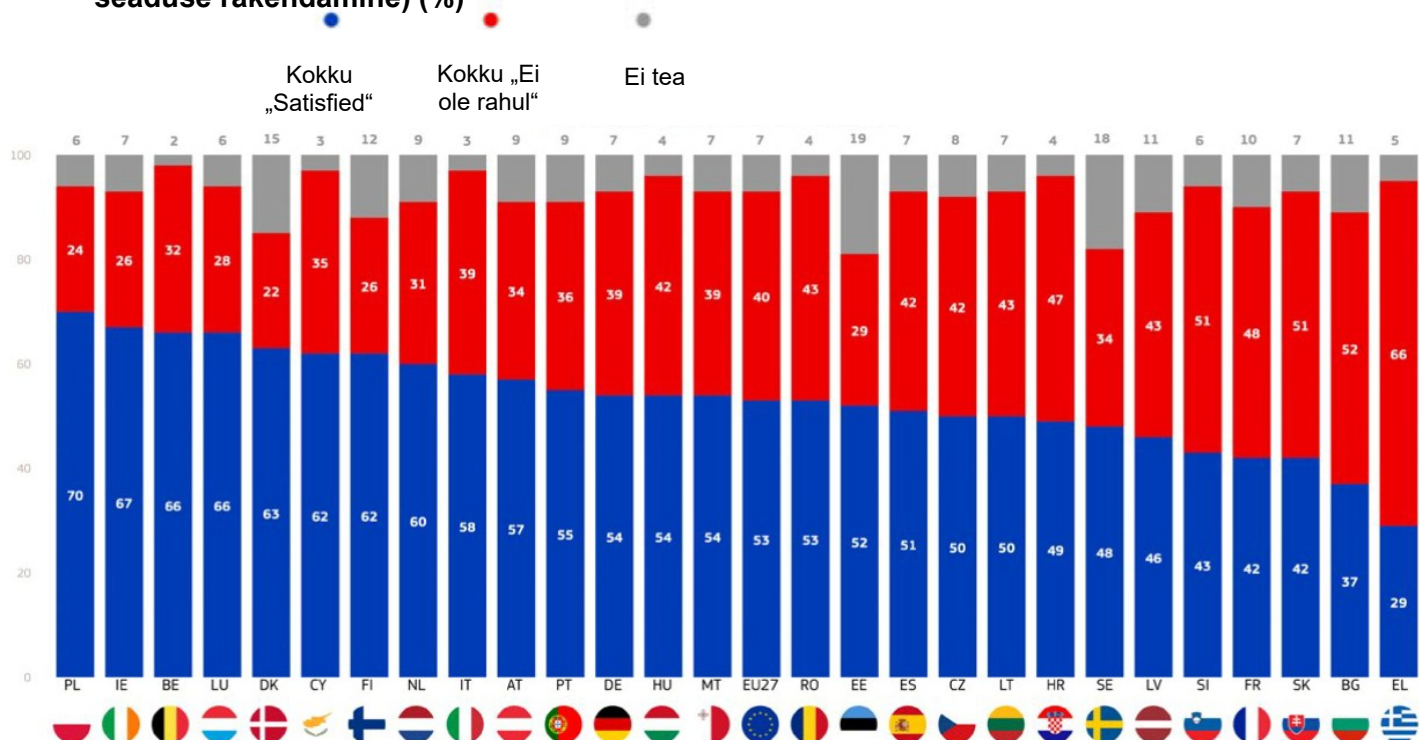
QA13.7 Viimase paari aasta jooksul on Euroopa Liit keskendunud mitmele olulisele poliitikavaldkonnale. Kui rahul olete või ei ole rahul sellega, mida EL on teinud kõigis järgmistes valdkondades? Tervishoid ja tarbijakaitse (st terviseelu loomine või säästva tarbimise edendamine) (%)

Veidi üle poole (51 %) on rahul sellega, mida EL on teinud seoses majandusliku ja sotsiaalse taastumisega, kusjuures iga kümnes ütleb, et on „väga rahul“. Rohkem kui neli inimest kümnest (42 %) ei ole rahul, sealhulgas 11 %, kes „ei ole üldse rahul“.

18 riigis on enamik vastanutest rahul ELi meetmetega majandusliku ja sotsiaalse taastumise valdkonnas. Rahulolu tase on eriti kõrge Poolas (75 %), Iirimaa ja Madalmaades (mõlemas 71 %), samas kui veidi üle viiendiku Kreekas (22 %), 33 % Prantsusmaal ja 34 % Bulgaarias väljendab rahulolu.

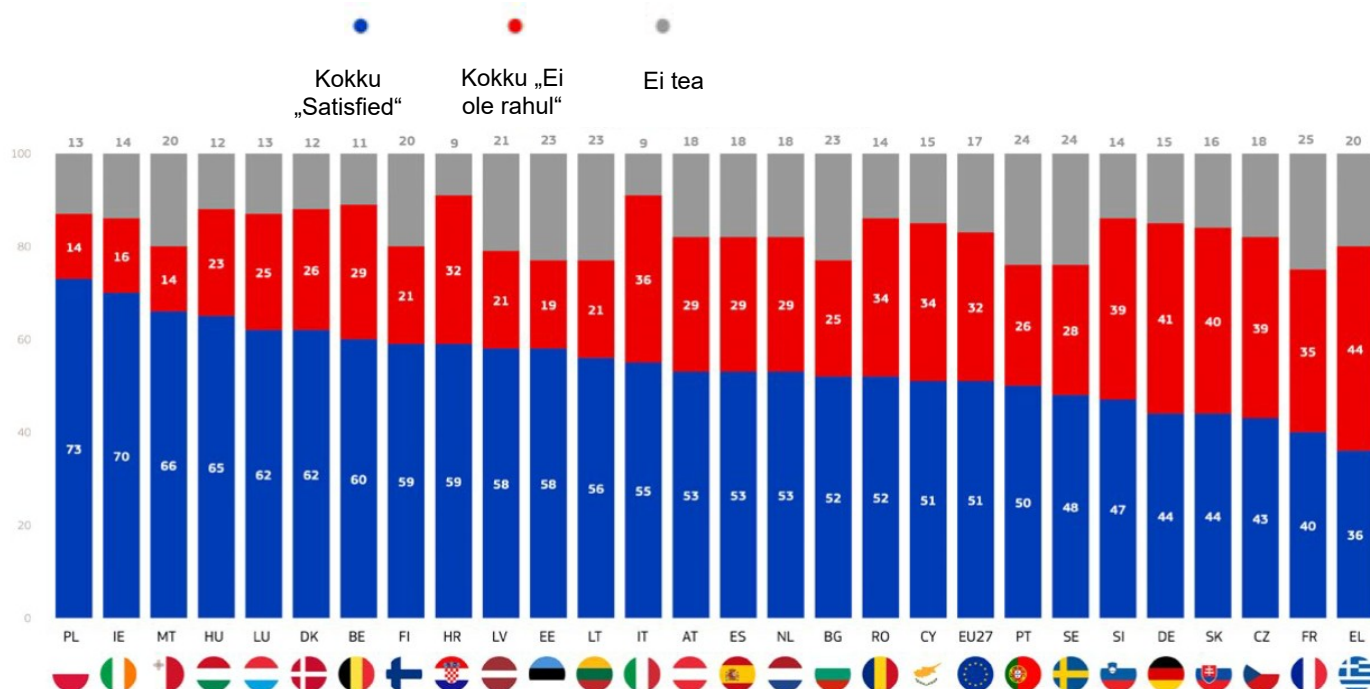
QA13.2 Viimase paari aasta jooksul on Euroopa Liit keskendunud mitmele olulisele poliitikavaldkonnale. Kui rahul olete või ei ole rahul sellega, mida EL on teinud kõigis järgmistes valdkondades? Majanduslik ja sotsiaalne taastumine (st miinimumpalga seaduse rakendamine) (%)

Enamik vastanutest (51 %) on ELi tegevusega digitaalarengu tegevuskavas rahul, 9 % ütles, et nad on „väga rahul“. Ligikaudu kolmandik (32 %) ei ole rahul ELi tegevusega selles valdkonnas. See on ainus valdkond, kus rohkem kui üks kümnest (17 %) vastab, et nad ei tea, kas nad on rahul või mitte.

Enamik vastanutest 26 riigis ütles, et nad on rahul sellega, mida EL on teinud seoses digitaalarengu tegevuskavaga, kusjuures osakaal ulatub vähemalt kahest kolmandikust Poolas (73 %), Iirimaa (70 %) ja Maltal (66 %) kuni 36 %-ni Kreekas, 40 %ni Prantsusmaal ja 43 %ni Tšehhis. Siiski tuleb märkida, et vähemalt üks viiest ütleb, et nad ei tea kümnes riigis, eriti Prantsusmaal (25 %), Portugalis ja Rootsis (mõlemas 24 %).

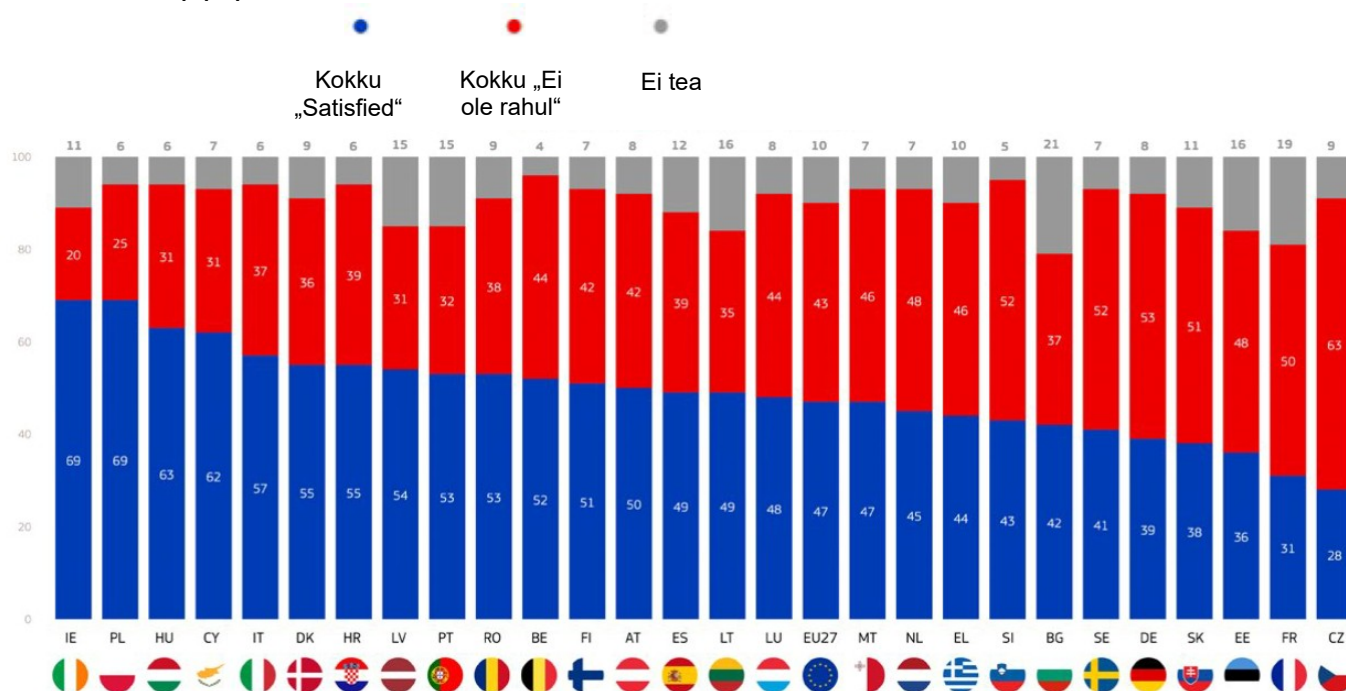
QA13.4 Viimase paari aasta jooksul on Euroopa Liit keskendunud mitmele olulisele poliitikavaldkonnale. Kui rahul olete või ei ole rahul sellega, mida EL on teinud kõigis järgmistes valdkondades? Digitaalne tegevuskava (st tagada turvalised, õiglased ja läbipaistvad internetipõhised teenused ja platvormid) (%)

Rohkem kui neli kümnest (47 %) on rahul ELi tegevusega ELi roheline kokkuleppe osas, sealhulgas iga kümnes, kes ütlevad, et nad on „väga rahul“. Vähemus (43 %) ütleb, et nad ei ole rahul, 12 % ütleb, et nad ei ole üldse rahul.

Valdav osa vastanutest 18 riigis on rahul ELi roheline kokkuleppega, kusjuures rahulolu tase on kõrgeim Iirimaa, Poolas (mõlemas 69 %) ja Ungaris (63 %). Pöördepolelt ütles 28 % Tšehhis, 31 % Prantsusmaal ja 36 % Eestis, et nad on rahul sellega, mida EL on selles valdkonnas teinud.

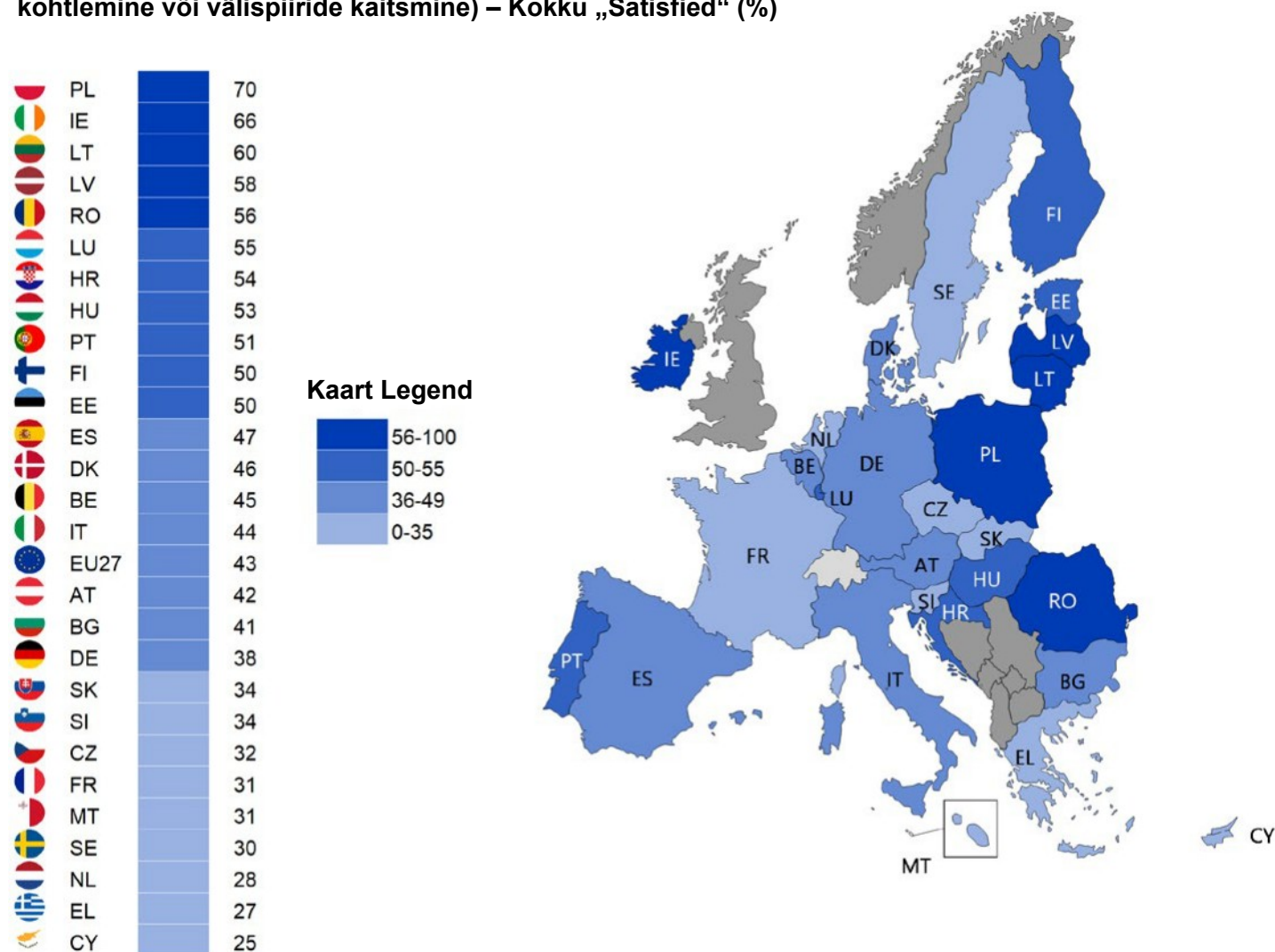
QA13.3 Viimase paari aasta jooksul on Euroopa Liit keskendunud mitmele olulisele poliitikavaldkonnale. Kui rahul olete või ei ole rahul sellega, mida EL on teinud kõigis järgmistes valdkondades? ELi roheline kokkulepe (st eesmärk saavutada süsinikdioksiidi nullheide) (%)

Ränne ja varjupaigaküsimused on ainus valdkond, kus vastajad, kes ütlevad, et on ELi tegevusega rahul, on vähemuses (43 %), vähem kui üks kümnest (8 %) ütleb, et nad on „väga rahul“. Seevastu pooled vastanutest ei ole rahul sellega, mida EL on teinud, sealhulgas 14 %, kes „ei ole üldse rahul“.

12 riigis on enamik rahul ELi tegevusega rände ja varjupaiga valdkonnas, kusjuures Poola (70 %), Iirimaa (66 %) ja Leedu (60 %) on kõige rahulolevamad. Vähem kui kolm inimest kümnest on rahul Küprosel (25 %), Kreekas (27 %) ja Madalmaades (28 %). Arvamused jagunevad Taanis (46 % „rahulolevad“ ja 46 % „ei ole rahul“).

QA13.6 Viimase paari aasta jooksul on Euroopa Liit keskendunud mitmele olulisele poliitikavaldkonnale. Kui rahul olete või ei ole rahul sellega, mida EL on teinud kõigis järgmistes valdkondades? Ränne ja varjupaik (st kolmandate riikide kodanike õiglane kohtlemine või välispiiride kaitsmine) – Kokku „Satisfied“ (%)

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab, et noorimad vastajad on kõige tõenäolisemalt rahul sellega, mida EL on teinud igas uuringus testitud valdkonnas. See on kõige ilmsem digitaalarengu tegevuskava puhul, kus 15–24-aastaste seas on rahul kuus kümnest, võrreldes 44 %ga 55-aastastest ja vanematest.

Välja arvatud rände- ja varjupaigaküsimused, mida kõrgem on haridustase, seda tõenäolisem on vastajate rahulolu ELi tegevusega. Näiteks need, kes lõpetasid täisajaga 20-aastased või vanemad, väljendavad suurema tõenäosusega rahulolu sellega, mida EL on teinud digitaalarengu tegevuskavaga (56 % vs 37 % 15-aastastest või noorematest haridusasutustest) ning demokraatlike õiguste ja õigusriigi põhimõtte austamise valdkonnas (69 % vs 56 %).

Paremas finantsolukorras olevad vastajad on suurema tõenäosusega rahul ELi tegevusega igas valdkonnas. See kehtib eelkõige demokraatlike õiguste ja õigusriigi põhimõtte järgimise kohta, mille puhul 69 % neist, kellel ei ole kunagi või harva raskusi arvete tasumisega, on rahul ELi tegevusega, võrreldes 45 %ga neist, kellel on raskusi enamasti, ning majandusliku ja sotsiaalse taastumise puhul (56 % vs 32 %).

Need, kellel on EList positiivne kuvand, on igas valdkonnas suurema tõenäosusega rahul kui need, kellel on negatiivne kuvand, kusjuures lõhe demokraatlike õiguste ja õigusriigi põhimõtte austamise osas on kõige suurem (82 % vs 30 %). Rahulolu tase on kõrgem ka nende seas, kes järgivad Euroopa poliitikat ja kes räägivad sagedamini Euroopa poliitilistest küsimustest. Näiteks 59 % neist, kes järgivad Euroopa poliitikat (võrreldes 41 %-ga nendest, kes seda ei tee) ja 61 % neist, kes sageli räägivad Euroopa poliitilistest küsimustest (võrreldes 41 %-ga neist, kes seda kunagi ei tee), on rahul ELi tegevusega majandusliku ja sotsiaalse taastumisega tegelemisel.

QA13 Viimase paari aasta jooksul on Euroopa Liit keskendunud mitmele olulisele poliitikavaldkonnale. Kui rahul olete või ei ole rahul sellega, mida EL on teinud kõigis järgmistes valdkondades? (% – EL 27)

	Demokraatlikud õigused ja õigusriigi põhimõtte austamine	Majanduslik ja sotsiaalne taastumine (st miinimumpalga seaduse rakendamine)	ELi roheline kokkulepe (st eesmärki saavutada CO2-heide null)	Digitaalne tegevuskava (st tagada turvalised, õiglasel ja läbipaistval internetipõhisel teenusel ja platvormid)	Välispoliitika (st Euroopa kui ülemaailmse partneri)	Ränne ja varjupaik (st kolmandate riikide kodanike õiglane kohtlemine või välispiiride kaitse)	Tervishoid ja tarbijakaitse (st terviseleidu loomine või säästva tarbimise edendamine)	Toetus Ukrainale
EL 27	64	51	47	51	54	43	53	69
Sugu								
Mees	64	53	48	53	54	43	55	68
Naine	63	51	46	49	53	42	52	70
Age								
15–24	69	55	50	60	58	49	60	74
25–39	65	54	49	59	56	44	55	69
40–54	63	52	48	54	53	43	54	69
55+	62	48	45	44	52	40	50	68
Haridus (Lõpp)								
–15	56	43	42	37	47	41	47	64
16–19	61	50	47	50	52	42	52	66
20+	69	54	49	56	58	43	55	74
Õpib ikka veel	71	57	49	59	60	49	62	76
Raskused arvete maksmisel								
Suurema osa ajast	45	32	34	36	39	30	35	54
Aeg-ajalt	58	47	47	50	51	43	50	64
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	69	56	49	54	57	45	57	73
Räägi Euroopa poliitilistest küsimustest								
Tihti	70	61	57	61	64	48	60	73
Aeg-ajalt	67	55	50	55	57	45	56	71
Kunagi	55	41	38	42	44	37	45	64
ELi maine								
Positiivne	82	66	61	65	72	56	69	85
Neutraalne	57	45	40	45	45	38	47	64
Negatiivne	30	27	24	29	24	21	29	40
Jälgige Euroopa poliitikat								
Järgne	70	59	54	57	61	47	60	74
Ei järgi	55	41	39	44	45	38	45	63

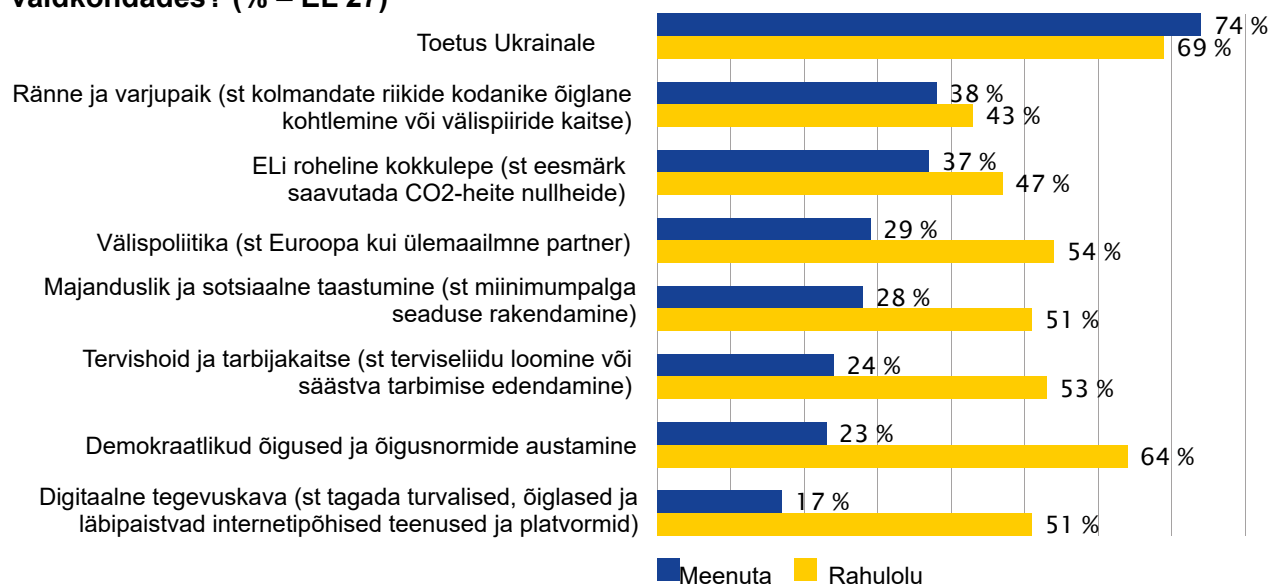
Kodanike teadlikkuse ühendamise ELi tegevusest konkreetsetes poliitikavaldkonnas ja nende rahulolu selle meetmega annab täiendavat teavet. ELi toetuse puhul Ukrainale on tagasikutsumine (74 %) ja rahulolu (69 %) omavahel tihedalt kooskõlas. Ülejäänud seitsmes poliitikavaldkonnas on kodanike teadlikkus ja rahulolu väga erinev. Ukrainale antava toetuse järel on kõige suurem teadlikkus rändest ja varjupaigast (38 %) ning ELi rohelisest kokkuleppest (37 %), kuid nende rahulolu on ülejäänud teemadega võrreldes kõige madalam (vastavalt 43 % ja 47 %).

Muud ELi tegevusvaldkonnad on kodanikele vähem tuntud, kuid tunnevad suuremat rahulolu, näiteks digitaalne tegevuskava, mille puhul on 17 % tagasi kutsutud, kuid 51 % rahuloluga. Samuti tuleb 23 % meelde meetmeid demokraatlike õiguste ja õigusriigi valdkonnas, kuid rahulolu on teisel kohal (64 %). Välispoliitika on tagasikutsumise poolest keskpunktis (29 %), kuid selle rahulolu väärtus on kolmandal kohal (54 %).

QA2 Millist järgmistest teemadest (kui üldse) olete lugenud, näinud või kuulnud? (% – EL 27)

& &

QA13 Kui rahul olete või ei ole rahul sellega, mida EL on teinud kõigis järgmistes valdkondades? (% – EL 27)

3. AASTA ENNE 2024. AASTA EUROOPA PARLAMENDI VALIMISI: KODANIKUD HÄÄLETUSVOORU EES

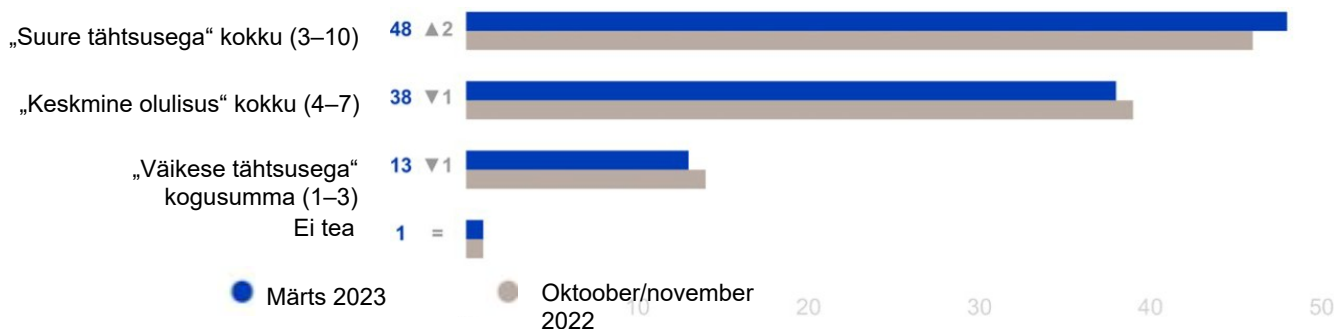
Kolmandas peatükis käsitletakse kodanike suhtumist valimistesse, eelkõige Euroopa Parlamendi valimistesse. Muu hulgas hinnatakse selles tähtsust, mida eurooplased omistavad Euroopa ja riiklikel valimistel hääletamisele, huvi ja tõenäosust hääletada järgmistel Euroopa Parlamendi valimistel 2024. aastal, oma teadlikkust valimiskuupäevast, valimiskäitumist ja oma seisukohti põhjuste kohta, miks inimesed hääletama või mitte hääletada. Peatükis keskendutakse ka Euroopa noorte suhtumisele järgmistesse Euroopa Parlamendi valimistesse.

Üldiselt peavad eurooplased nii Euroopa kui ka riiklikel valimistel hääletamist väga oluliseks ning on huvitatud järgmistest Euroopa Parlamendi valimistest. Seetõttu on tõenäosus hääletada nendel valimistel endiselt suur, kusjuures märkimisväärne osa neist on juba valimiskuupäevast teadlikud. Oluline on see, et kodanikud on Euroopa Parlamendi valimistest rohkem huvitatud kui nad olid sarnasel ajal enne viimaseid valimisi 2019. aastal ning nad on ka paremini kursis valimiskuupäevaga.

3.1. Euroopa Parlamendi valimised

Euroopa Parlamendi valimistel hääletamise tähtsus

QA16a Palun öelge, kui oluline on teil isiklikult Euroopa Parlamendi valimistel hääletada või mitte? Palun kasutage skaalat 1–10, kui 1 tähendab, et hääletamine on midagi, millel pole teie jaoks mingit tähtsust, ja 10 tähendab, et hääletamine on midagi, mida peate oluliseks või peamiseks kohustuseks teie kui kodaniku jaoks. Ülejäänud numbrid näitavad midagi nende kahe positsiooni vahel. (%)

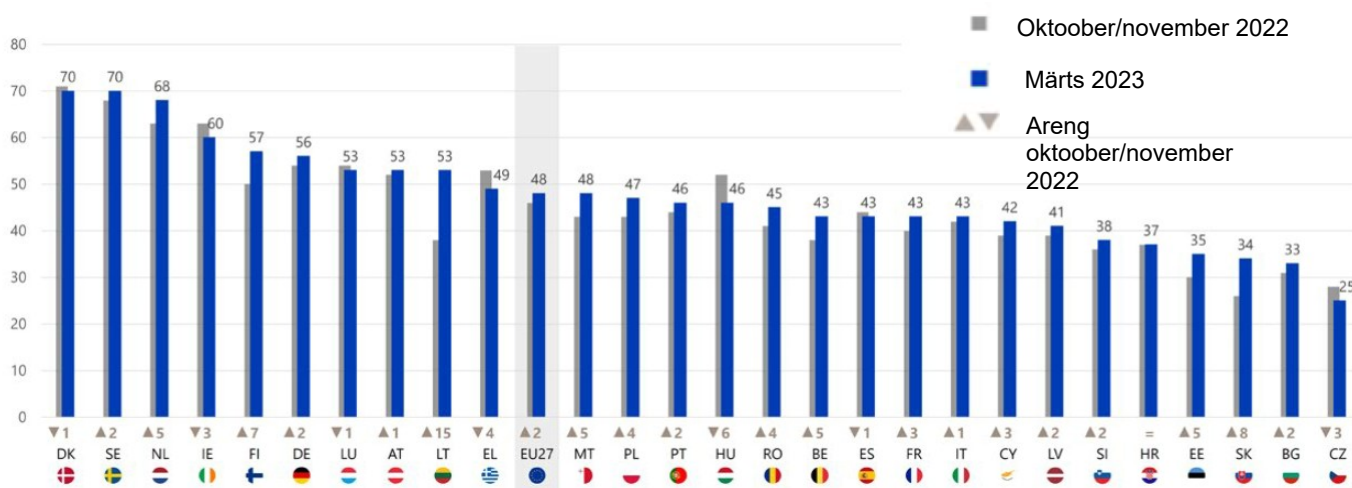

Euroopa Parlamendi valimistel hääletamisetähtsus on praeguses uuringus võrreldes 2022. aasta oktoobrist novembrini jäänud üldjoontes stabiilseks, kusjuures hääletamisel on väga oluline peaaegu pool kodanikest (48 %, + 2 protsendipunkti). Peaaegu neli kümnest (38 %, -1 protsendipunkti) leiavad, et hääletamine Euroopa Parlamendi valimistel on keskmise tähtsusega, samas kui 13 % (-1 protsendipunkti) peab neid valimisi vähetähtsaks.

Väärrib märkimist, et need arvud on kooskõlas nendega, mis registreeriti samal ajal enne viimaseid Euroopa Parlamendi valimisi 2019. aastal. Euroopa Parlamendi 2018. aasta aprillis (st umbes 13 kuud enne valimisi) korraldatud Eurobaromeetri uuringus pidas 49 % hääletamist tähtsaks ja 17 % pidas seda vähetähtsaks²².

17 riigis tunnustatakse Euroopa Parlamendi valimiste usaldusväärset häälteenamusega, kusjuures kõige suurem osakaal ütleb, et hääletamine on nende jaoks väga oluline Taanis, Rootsis (mõlemas 70 %) ja Madalmaades (68 %). Üheksas liikmesriigis peab enamus valimistel hääletamist keskmiselt tähtsaks, eelkõige Rumeenias, Itaalias (mõlemas 46 %) ja Horvaatias (45 %). Belgias omistatakse neile valimistele suurt tähtsust (43 %) ja keskmist tähtsust (43 %). Kuues riigis on vähemalt iga viies riik nendel valimistel hääletamisel vähetähtis, vastanute osakaal Tšehhis (30 %), Bulgaarias (23 %), Küprosel ja Slovakkias (mõlemas 22 %) on kõige tõenäolisem.

QA16a Palun öelge, kui oluline on teil isiklikult Euroopa Parlamendi valimistel hääletada või mitte? Palun kasutage skaalat 1–10, kui 1 tähendab, et hääletamine on midagi, millel pole teie jaoks mingit tähtsust, ja 10 tähendab, et hääletamine on midagi, mida peate oluliseks või peamiseks kohustuseks teie kui kodaniku jaoks. Ülejäänud numbrid näitavad midagi nende kahe positsiooni vahel. (% – suure tähtsusega (8–10)) kokku

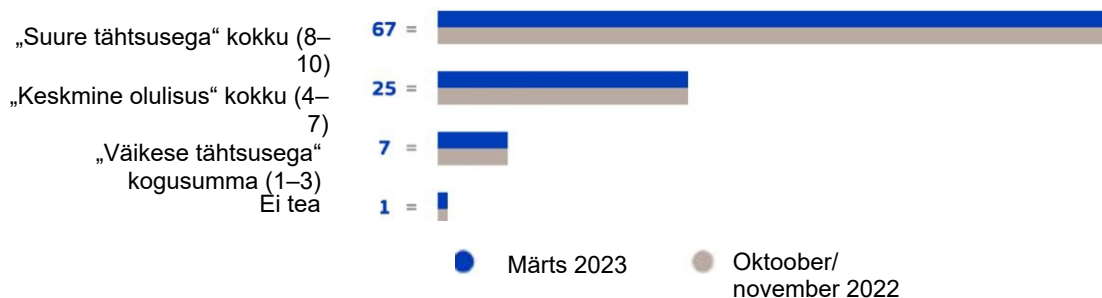
11 riigis omistavad vastajad 2022. aasta oktoobrist novembrini suurema tõenäosusega isiklikku tähtsust Euroopa Parlamendi valimistel hääletamisel. Leedu (53 %, + 15 protsendipunkti) on eriti suur positiivne areng, millele järgnevad Slovakkia (34 %, + 8 protsendipunkti) ja Soome (57 %, + 7 protsendipunkti). See osakaal on vähenenud ainult Ungaris (46 %, -6 protsendipunkti), Kreekas (49 %, -4 protsendipunkti), Tšehhis (25 %, -3 protsendipunkti) ja Lirimaaal (60 %, -3 protsendipunkti), samas kui ülejäänud 12 riigis on see püsinud stabiilsena või muutumatuna.

²² Euroopa Parlamendi 2018. aasta aprilli Eurobaromeetri uuringu (EB 89.2) tulemused on kättesaadavad aadressil: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

Riiklikel valimistel hääletamise tähtsus

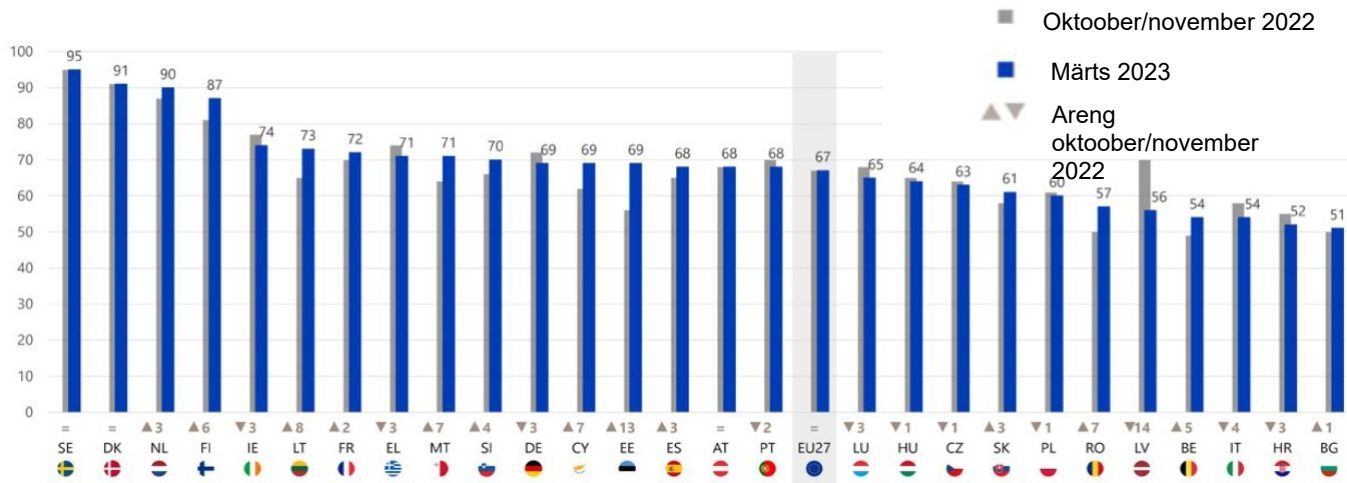
Umbes kaks kolmandikku vastanutest (67 %) peavad väga oluliseks, et nad isiklikult hääletaksid riiklikel valimistel. Neljandik omistab nendel valimistel hääletamisele keskmist tähtsust, samas kui 7 % ütleb, et see on vähetähtis. Need näitajad on püsunud muutumatuna alates 2022. aasta oktoobrist novembrini.

QA16b Ja kui oluline on hääletada riiklikel valimistel (meie RIIGU)? (EL 27) (%)

Enamik vastanutest omistab kõrgis liikmesriikides suurt isiklikku tähtsust riiklikel valimistel hääletamisel, kusjuures osakaal ulatub üheksast kümnest või enamast Rootsis (95 %), Taanis (91 %) ja Madalmaades (90 %) ning veidi üle poole Bulgaarias (51 %), Horvaatias (52 %), Belgias ja Itaalias (mõlemas 54 %). Kaheksas riigis peab vähemalt iga kümnes riik nendel valimistel hääletamist vähetähtsaks, eelkõige Bulgaarias (13 %), Küprosel, Lätis ja Maltal (kõik 11 %).

QA16b Ja kui oluline on hääletada riiklikel valimistel (meie RIIGU)? (% – suure tähtsusega (8–10)) kokku

Vastajad peavad riiklikel valimistel hääletamist suurema tõenäosusega tähtsaks kui Euroopa Parlamendi valimisi kõigis riikides. Selle erinevuse suurus on liikmesriigiti siiski väga erinev. Suurim on Tšehhi (63 %, EL 25 %), järgnevad Eesti (69 %, EL 35 %) ja Sloveenia (riiklik 70 %, EL 38 %). Kõige väiksemat erinevust võib täheldada Itaalias, Belgias (riigis 54 %, ELi 43 % mõlemas riigis), Luksemburgis (65 %, EL 53 %) ja Rumeenias (riigi 57 %, EL 45 %).

11 riigis ütlevad vastajad 2022. aasta oktoobrist novembrini suurema tõenäosusega, et hääletamine riiklikel valimistel on nende jaoks isiklikult väga oluline. Suurim kasv on Eestis (69 %, + 13 protsendipunkti), Leedus (73 %, + 8 protsendipunkti), Maltal (71 %, + 7 protsendipunkti), Küprosel (69 %, + 7 protsendipunkti) ja Rumeenias (57 %, + 7 protsendipunkti). See osakaal on

vähenenud seitsmes riigis, kuid ainult Lätis (56 %, -14 protsendipunkti) on see langus olnud märgatav. See näitaja on püsinud stabiilsena või muutumatuna üheksas riigis.

Tähtsus, mida vastajad peavad riiklikel ja Euroopa Parlamendi valimistel hääletamisele, varieerub sõltuvalt nende vanusest, haridustasemest ja sotsiaal-majanduslikust staatusest. 25-aastased või vanemad vastajad omistavad suuremat isiklikku tähtsust kui nooremad (66–70 % vs. 58 %) ja Euroopa Parlamendi valimised (48–50 % vs 42 %). Samamoodi omistavad 20-aastastele ja vanematele täisajaga hariduse omandanud isikud sellele suurt tähtsust (77 % vs 63 % riiklikel valimistel, 58 % vs 38 % ELi valimistel).

Juhtivtöötajad (80 % liikmesriikidest, 61 % EList) on kõige tõenäolisemalt väga olulised nendel valimistel hääletamisel, eriti võrreldes töötutega (53 % liikmesriikidest, 36 % EList) ja koduabilistega (55 % liikmesriikidest, 33 % EL). Need, kellel on harva või mitte kunagi raskusi arvete tasumisega, on palju tõenäolisemad kui need, kellel on sagedamini raskusi riiklikel valimistel (74 % vs. 54 %) ja Euroopa Parlamendi valimistel (55 % vs 35–37 %) hääletamisel.

Eeldatavasti on hääletamisele omistatud tähtsus seotud ka tundeaga, et häääl loeb, ning rahulolu tasemega demokraatiaga nii riiklikul kui ka ELi tasandil. Näiteks need, kes on nõus, et nende häääl loeb ELis (67 % vs 31 % neist, kes ei nõustu) ja need, kes on rahul demokraatiaga ELis (59 % vs 36 % neist, kes ei ole rahul), omistavad suuremat tähtsust Euroopa Parlamendi valimistel hääletamisele.

Samamoodi ütlevad need, kellel on Euroopa Parlamendist positiivne kuvand, suurema tõenäosusega Euroopa Parlamendi valimistel hääletamist (67 % vs 33 % negatiivse kuvandiga inimestest), nagu ka need, kes soovivad, et Euroopa Parlamendil oleks olulisem roll (59 % vs 33 % neist, kes soovivad, et parlamendi roll oleks vähem oluline).

QA16a Palun öelge, kui oluline on teil isiklikult Euroopa Parlamendi valimistel hääletada või mitte? Palun kasutage skaalat 1–10, kui 1 tähendab, et hääletamine on midagi, millel pole teie jaoks mingit tähtsust, ja 10 tähendab, et hääletamine on midagi, mida peate oluliseks või peamiseks kohustuseks teie kui kodaniku jaoks. Ülejäänud numbrid näitavad midagi nende kahe positsiooni vahel. (% – EL 27)

	„Väikese tähtsusega“ kogusumma (1–3)	„Keskmine olulisus“ kokku (4–7)	„Suure tähtsusega“ kokku (8–10)
EL 27	13	38	48
Sugu			
Man	15	37	47
Naine	13	38	48
Age			
15–24	13	42	42
25–39	12	40	48
40–54	14	38	48
55+	13	36	50
Haridus (Lõpp)			
–15	21	40	38
16–19	15	41	44
20+	9	33	58
Õpib ikka veel	11	38	48
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	12	39	49
Juhid	7	32	61
Muud valged kaelarihmad	10	40	50
Töölised	15	44	41
Koduinimesed	18	48	33
Töötud	24	39	36
Pensionil	16	33	51
Õpilased	11	38	48
Raskused arvete maksmisel			
Suurema osa ajast	24	40	35
Aeg-ajalt	15	47	37
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	11	34	55
Minu hääl loeb ELis			
Nõus	4	29	67
Ei nõustu	23	45	31
Rahulolu demokraatiaga ELis			
Rahuldatud	6	34	59
Ei ole rahul	21	43	36
Euroopa Parlamendi roll			
Tähtsam	7	34	59
Vähem oluline	23	44	33
Muudatusi ei ole	11	37	51

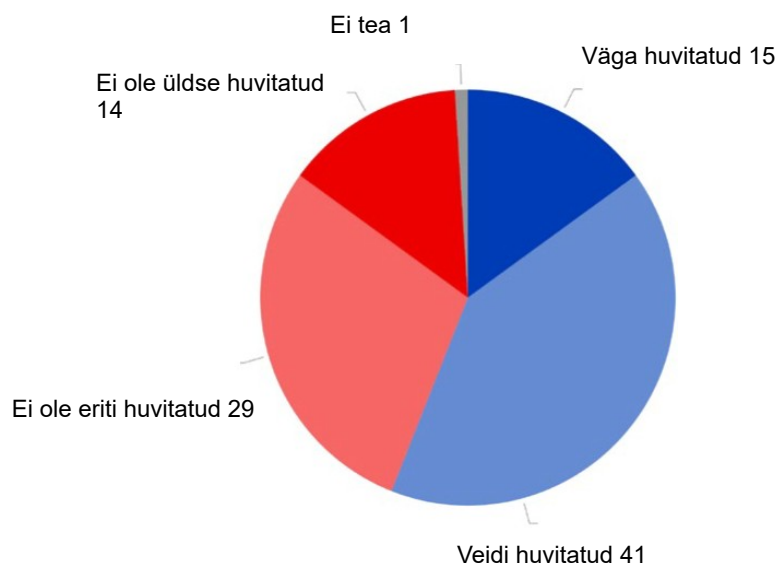
QA16b Ja kui oluline on hääletada riiklikel valimistel (meie RIIGU)? (% – EL 27)

	„Väikese tähtsusega“ kogusumma (1–3)	„Keskmine olulisus“ kokku (4–7)	„Suure tähtsusega“ kokku (8–10)
EL 27	7	25	67
Sugu			
Man	6	26	67
Naine	7	25	67
Age			
15–24	8	31	58
25–39	7	27	66
40–54	6	26	67
55+	7	23	70
Haridus (Lõpp)			
–15	12	25	63
16–19	8	30	62
20+	4	19	77
Õpib ikka veel	7	28	62
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	5	26	69
Juhid	3	17	80
Muud valged kaelarihmad	5	28	67
Töölised	9	32	59
Koduinimesed	11	33	55
Töötud	14	32	53
Pensionil	7	20	73
Õpilased	7	28	62
Raskused arвете maksmisel			
Suurema osa ajast	14	31	54
Aeg-ajalt	9	36	54
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	5	20	74
Minu hääl loeb ELis			
Nõus	2	18	80
Ei nõustu	11	32	56
Rahulolu demokraatiaga ELis			
Rahuldatud	3	21	75
Ei ole rahul	11	31	58
Euroopa Parlamendi kuvand			
Positiivne	2	17	80
Neutraalne	6	32	61
Negatiivne	15	27	57
Euroopa Parlamendi roll			
Tähtsam	4	22	74
Vähem oluline	11	33	56
Muudatusi ei ole	6	21	72

Huvi järgmiste Euroopa Parlamendi valimiste vastu

Selge enamus vastanutest (56 %, + 2 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini) on huvitatud järgmistest Euroopa Parlamendi valimistest, sealhulgas 15 % (+ 1 protsendipunkti), kes ütlevad, et nad on „väga huvitatud“. Seevastu rohkem kui neli kümnest (43 %, -2 protsendipunkti) ütlevad, et nad ei ole huvitatud, kusjuures 14 % (-1 protsendipunkti) ütles, et nad ei ole üldse huvitatud. See osakaal on püsunud stabiilsena võrreldes 2022. aasta oktoobrist novembrini.

QA15 Järgmised Euroopa Parlamendi valimised toimuvad 2024. aasta mais või juunis. Kui huvitatud või mitte te arvate, et olete nendel valimistel? (EL 27) (%)

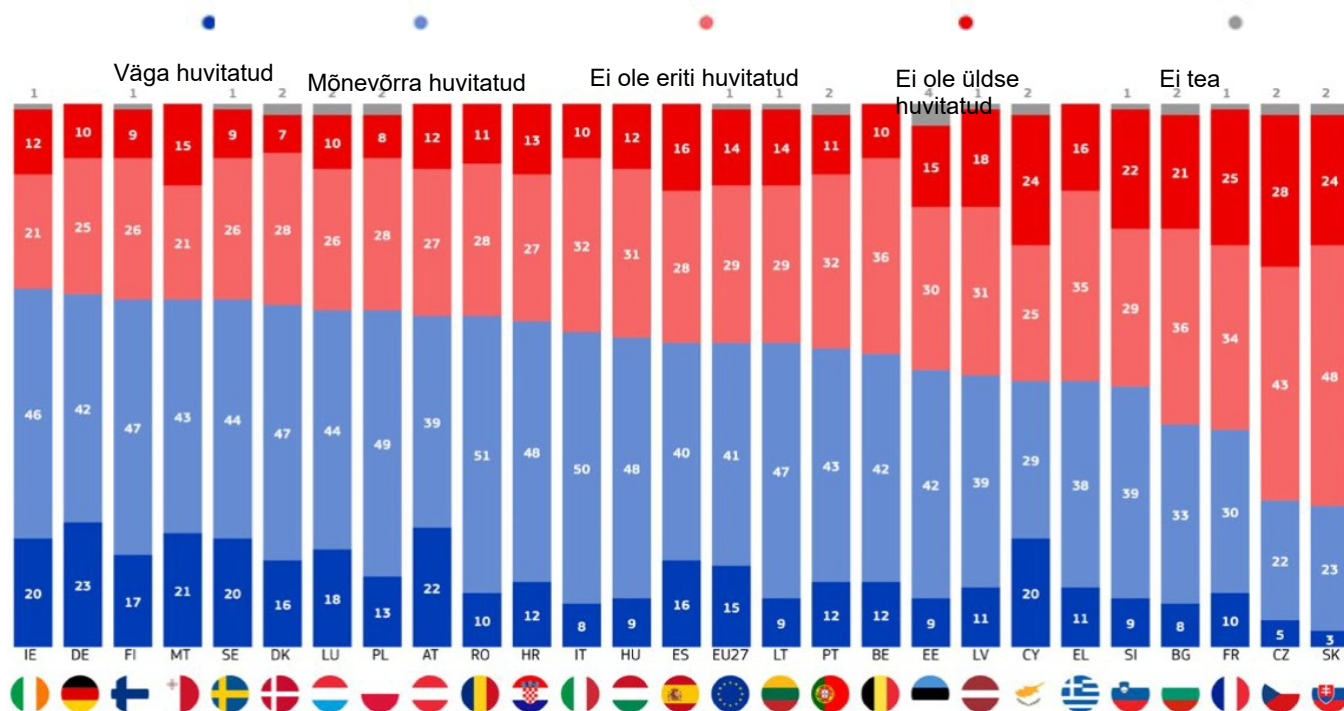

Võrreldes tulemusi nendega, mida täheldati sama aja jooksul enne viimaseid Euroopa Parlamendi valimisi, võib märkida, et järgmiste Euroopa Parlamendi valimiste vastu huvitatud vastajate osakaal on nüüd 6 protsendipunkti suurem kui 2018. aasta aprillis, kui 50 % ütles, et on huvitatud, ja 48 % ütles, et nad ei ole huvitatud.²³

20 liikmesriigis on enamik neist huvitatud järgmistest Euroopa Parlamendi valimistest, kusjuures suurim osakaal oli Madalmaades (75 %), Iirimaa (66 %) ja Saksamaal (65 %). Slovakkia (26 %) ja Tšehhi (27 %) on kaugelt need riigid, kus huvi järgmiste valimiste vastu on kõige väiksem, järgnevad Prantsusmaa (40 %) ja Bulgaaria (41 %).

²³ Euroopa Parlamendi 2018. aasta aprilli Eurobaromeetri uuringu (EB 89.2) tulemused on kättesaadavad aadressil: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

**QA15 Järgmised Euroopa Parlamendi valimised toimuvad 2024. aasta mais või juunis.
Kui huvitatud või mitte te arvate, et olete nendel valimistel? (%)**

14 riigis ütlevad vastajad 2022. aasta oktoobrist novembrini suurema tõenäosusega, et on huvitatud järgmistest Euroopa Parlamendi valimistest. Intressitase on tõusnud vähemalt kümme protsendipunkti Eestis (51 %, + 14 protsendipunkti), Soomes (64 %, + 11 protsendipunkti) ja Lätis (50 %, + 10 protsendipunkti). Sellest hoolimata on huvitatud isikute osakaal Kreekas (49 %) ja Maltal (64 %) vähenenud seitsme protsendipunkti võrra ning 11 riigis on see püsunud stabiilsena või muutumatuna.

Nagu ka hääletamisele omistatud tähtsus, varieerub huvi järgmiste Euroopa Parlamendi valimiste vastu sõltuvalt vastajate vanusest, haridustasemest ja sotsiaal-majanduslikust staatusest. 25-aastastel ja vanematel vastajatel on suurem tõenäosus kui noorematel vastajatel öelda, et nad on huvitatud (56–58 % vs 49 %). Need, kes lõpetasid täisajaga 20-aastased või vanemad, kalduvad rohkem arvama, et nad on huvitatud võrreldes nendega, kes lõpetasid hariduse 15-aastaseks või nooremaks (65 % vs 45 %). Juhtivtöötajatel (70 %) on kõige suurem huvi, eriti võrreldes töötutega (41 %), nagu ka nendel, kellel ei ole kunagi või harva raskusi arvete tasumisega (62 % vs 40 % neist, kellel on raskusi suurema osa ajast).

Suurlinnades elavad vastajad kalduvad üles näitama huvi järgmiste Euroopa Parlamendi valimiste vastu rohkem kui maakülades või väiksemates linnades elavad vastajad (62 % vs 54 %).

Lisaks sellele loeb oma häälega nõus olevad inimesed ELis (76 % vs 40 % neist, kes ei ole nõus) ja need, kes on rahul ELi demokraatiaga (69 % vs 43 % neist, kes ei ole rahul) ütlevad suurema tõenäosusega, et nad on huvitatud järgmistest Euroopa Parlamendi valimistest. Samuti on suurem huvi vastajate seas, kellel on positiivne kuvand Euroopa Parlamendist (79 % vs 35 % negatiivse kuvandiga vastajatest) ja need, kes soovivad, et sellel oleks olulisem roll (70 % vs 39 % neist, kes sooviksid, et parlamendi roll oleks vähem oluline).

QA15 Järgmised Euroopa Parlamendi valimised toimuvad 2024. aasta mais või juunis. Kui huvitatud või mitte te arvate, et olete nendel valimistel? (% – EL 27)

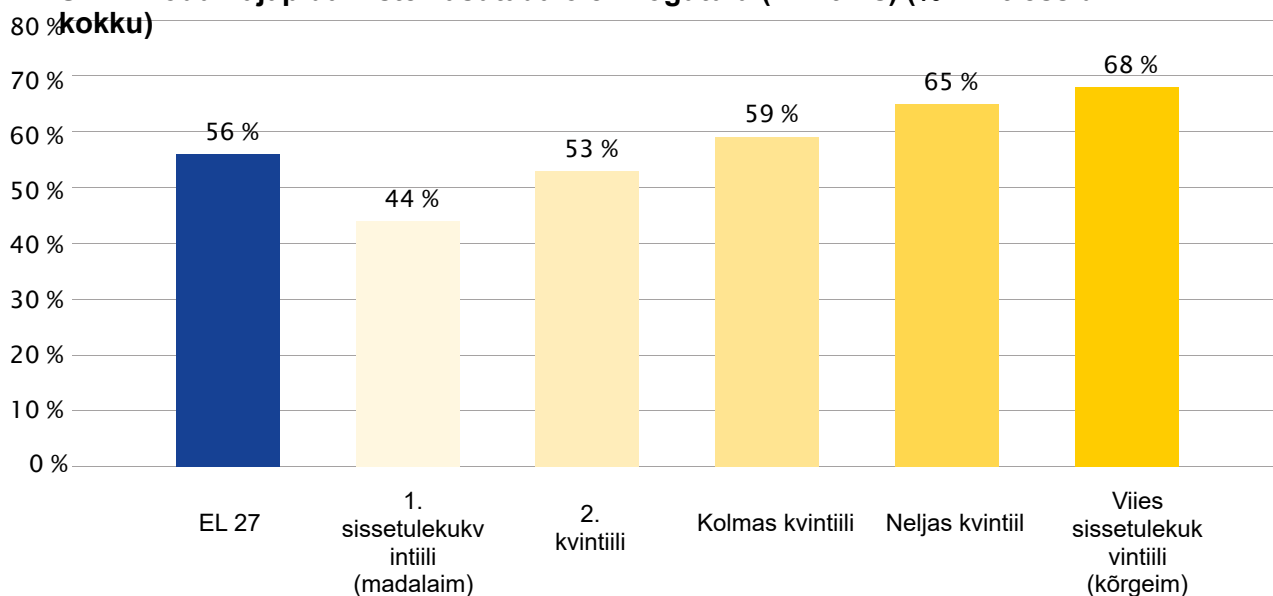
	„Huvitatud“ kokku	Kokku „ei ole huvitatud“
EL 27	56	43
Sugu		
Man	58	42
Naine	54	45
Age		
15–24	49	49
25–39	56	44
40–54	58	42
55+	58	42
Haridus (Lõpp)		
–15	45	54
16–19	53	46
20+	65	34
Õpib ikka veel	56	43
Sotsiaal-ametialane kategooria		
Füüsilisest isikust ettevõtja	61	39
Juhid	70	30
Muud valged kaelarihmad	59	40
Töölised	50	49
Koduinimesed	45	54
Töötud	41	58
Pensionil	57	42
Õpilased	56	43
Raskused arvete maksmisel		
Suurema osa ajast	40	59
Aeg-ajalt	49	50
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	62	38
Subjektiivne linnastumine		
Maaküla	54	45
Nutikas/keskmise suurusega linn	54	45
Suur linn	62	37
Minu hääl loeb ELis		
Nõus	76	24
Ei nõustu	40	59
Rahulolu demokraatiaga ELis		
Rahuldatud	69	30
Ei ole rahul	43	56
Euroopa Parlamendi kuvand		
Positiivne	79	20
Neutraalne	47	52
Negatiivne	35	64
Euroopa Parlamendi roll		
Tähtsam	70	30
Vähem oluline	39	61
Muudatusi ei ole	54	44

Selle küsimuse tulemused viitavad ka asjaolule, et kodanike huvi valimiste vastu korreleerub nende sissetuleku tasemega. Väiksema sissetulekuga Euroopa kodanikud on 2024. aasta Euroopa Parlamendi valimistest huvitatud vaid 44 %. See on ainus sissetulekurühm, kus on rohkem kodanikke, kes ei ole valimistest huvitatud (55 %) kui need, kes on huvitatud (44 %).

Nelja kõrgema sissetulekuga rühma (kvintiidid) puhul on enamik kodanikke, kes on valimistest huvitatud: 53 %, kes on huvitatud valimistest 2. kvintilis (veel alla ELi keskmise), kuni rohkem kui kaks kolmandikku ELi kodanikest suurima sissetulekukvintilis (68 %) olid nendest valimistest huvitatud.

QA15 Järgmised Euroopa Parlamendi valimised toimuvad 2024. aasta mais või juunis. Kui huvitatud või mitte te arvate, et olete nendel valimistel? (% – EL 27) & &

SD17 Kodumajapidamiste kasutada olev kogutulu (kvintilis) (% – intressid

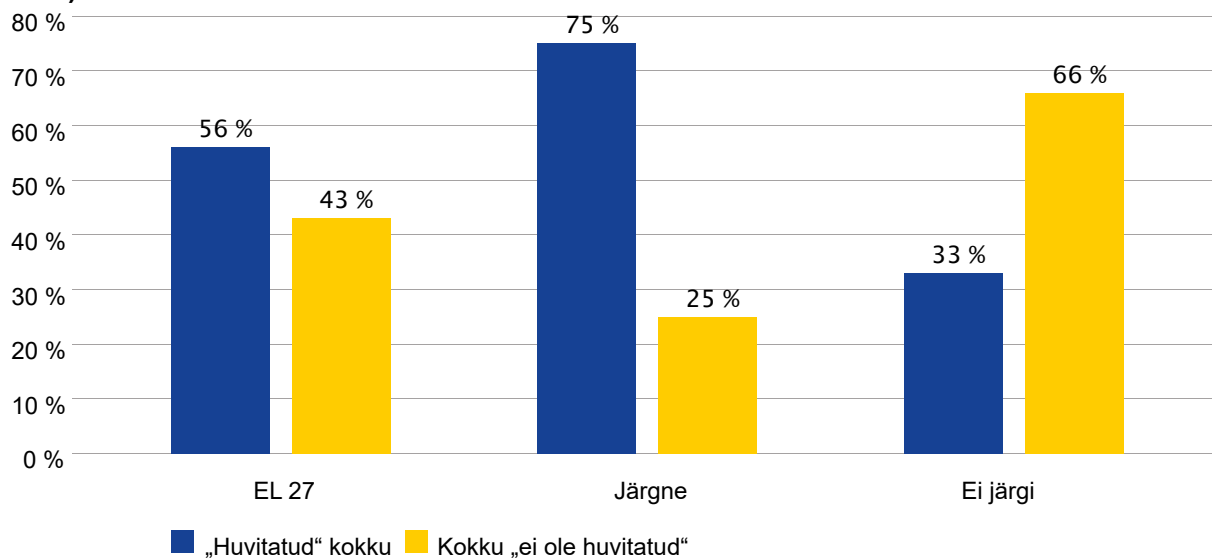
Märkus: algses graafikus oli „4. kvintili“ asemel „3th kvintil“.

Huvi 2024. aasta Euroopa Parlamendi valimiste vastu on palju suurem ka nende seas, kes järgivad Euroopa Liidu poliitikat (75 % neist on huvitatud Euroopa Parlamendi valimistest 2024), kui nende seas, kes ei järgi ELi poliitikat (33 %).

QA15 Järgmised Euroopa Parlamendi valimised toimuvad 2024. aasta mais või juunis. Kui huvitatud või mitte te arvate, et olete nendel valimistel? (% – EL 27)

& &

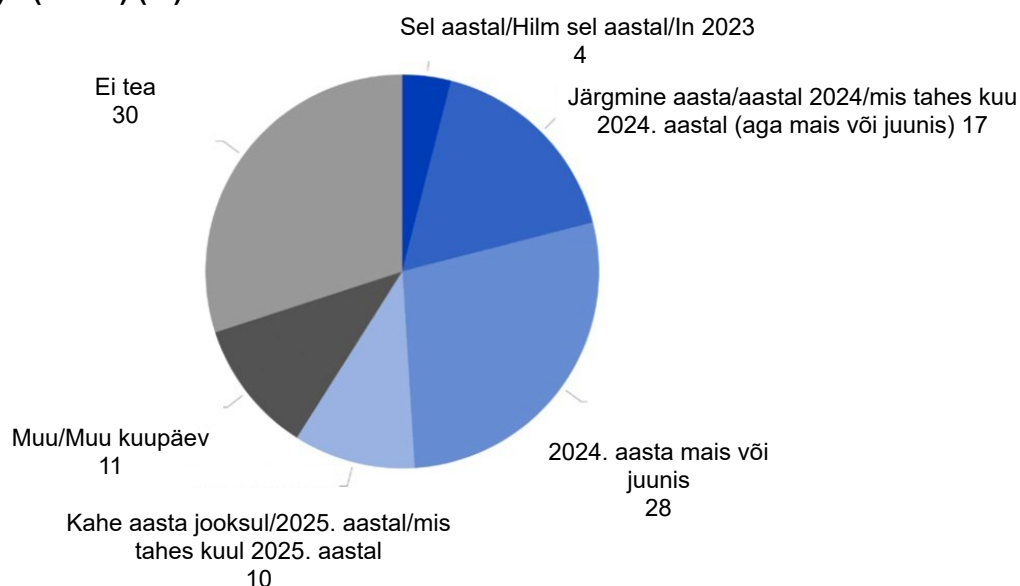
QA3 Kas te ütleksite, et jälgiksite seda, mis toimub Euroopa Liidu poliitikas: (% – intressid kokku)

Teave järgmiste Euroopa Parlamendi valimiste kuupäeva kohta

Peaaegu kolm kümnest (28 %) näitavad õigesti, et järgmised Euroopa Parlamendi valimised toimuvad 2024. aasta mais või juunis, mis tähendab kolmeprotsendilist kasvu alates 2022. aasta oktoobrist novembrini²⁴. Samuti on suurenenud osakaal, kes valib õigesti valimiste aasta, kuid ei täpsusta ühtegi kuud või näitab valet kuud, on samuti kasvanud (+ 6 protsendipunkti) ja on nüüd 17 %. Veerand (+ 1 protsendipunkti) annab vale vastuse, öeldes, et valimised toimuvad 2023. aastal (4 %, + 3 protsendipunkti) või 2025. aastal (10 %, -3 protsendipunkti) või mõne muu kuupäevaga (11 %, + 1 protsendipunkti).

QA14 Teie arvates, millal toimuvad järgmised Euroopa Parlamendi valimised siin (MEIE RIIK)? (EL 27) (%)

Teadmiste tase järgmise Euroopa Parlamendi valimiste kuupäeva kohta on praegu märkimisväärselt kõrgem (+ 9 protsendipunkti) kui enne 2019. aastal toimunud viimaseid Euroopa Parlamendi valimisi. Ligikaudu 13 kuud enne neid valimisi 2018. aasta aprillis tegi 19 % õigesti kindlaks valimiste kuupäeva (mai 2019) ja 13 % teadis ainult, et see toimub järgmisel aastal²⁵.

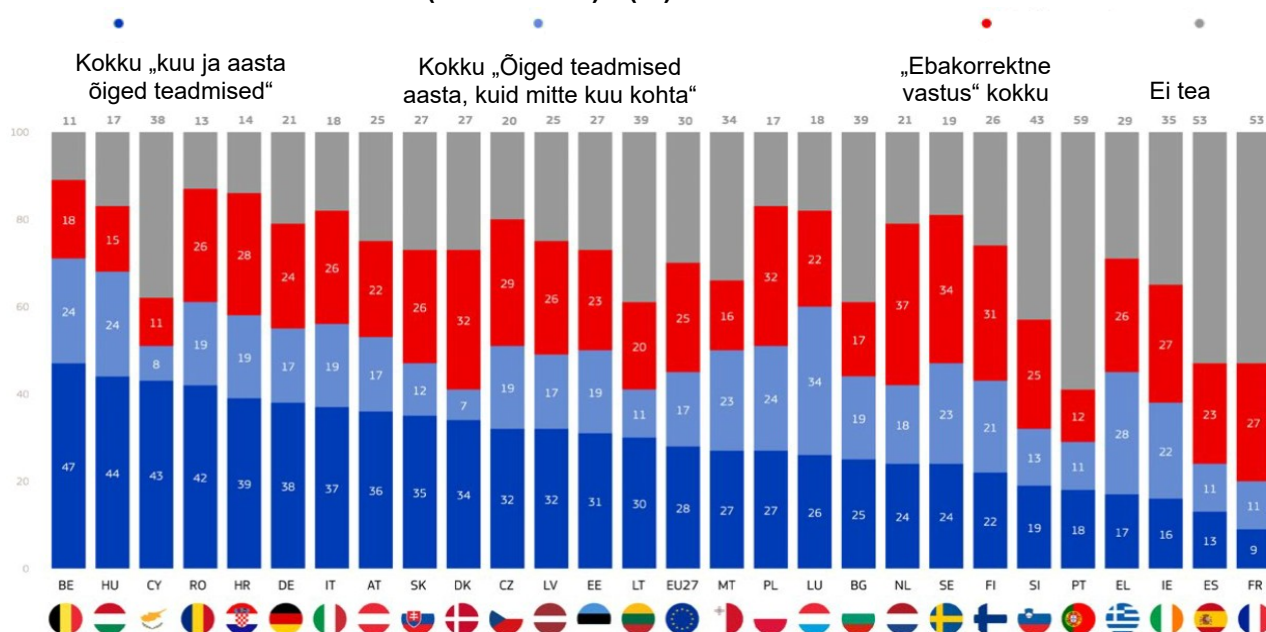
Teadmised Euroopa Parlamendi valimistest on riigiti väga erinevad. 14 liikmesriigis on vähemalt kolm liikmesriiki kümnest õigesti nimetanud 2024. aasta mai või juuni valimiste kuupäevaks, kusjuures kõige suurem osakaal oli Belgias (47 %), Ungaris (44 %) ja Küprosel (43 %). Skaala teises otsas on 9 % Prantsusmaal, 13 % Hispaanias ja 16 % Iirimaa õiged andmed täpse kuupäeva kohta (mai või juuni 2024).

Madalmaad (37 %), Rootsi (34 %), Poola ja Taani (mõlemad 32 %) on riigid, kus vastajad annavad kõige tõenäolisemalt ebaõige vastuse. Rohkem kui pooled Portugalis (59 %), Prantsusmaal ja Hispaanias (mõlemas 53 %) ütlevad, et nad ei tea.

²⁴ 2024. aasta mai/juuni peeti õigeks vastuseks, sest valimiste täpne kuupäev ei olnud välitöö ajal veel kokku lepitud.

²⁵ Euroopa Parlamendi 2018. aasta aprilli Eurobaromeetri uuringu (EB 89.2) tulemused on kättesaadavad aadressil: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

QA14 Teie arvates, millal toimuvad järgmised Euroopa Parlamendi valimised siin (meie RIIGU)? (%)

17 riigis on teadmiste tase järgmiste Euroopa Parlamendi valimiste kuupäeva kohta suurenenud alates 2022. aasta oktoobrist novembrini. See kehtib eelkõige Lätis (32 %, + 15 protsendipunkti), Rumeenias (42 %, + 12 protsendipunkti) ja Leedus (30 %, + 11 protsendipunkti). Teadmiste tase on vähenenud Maltal (27 %, -24 protsendipunkti), Luksemburgis (26 %, -13 protsendipunkti), Poolas (27 %, -7 protsendipunkti) ja Iirimaa (16 %, -6 protsendipunkti), samas kui õige vastuse andnud osakaal on kuues liikmesriigis püsinud stabiilsena või muutumatuna.

Sotsiaaldemograafilised leiud näitavad, et keskealistes rühmades (25–54-aastased) vastanutel on veidi suurem tõenäosus kui noorematel ja vanematel vastajatel määrata õigesti kindlaks järgmiste Euroopa Parlamendi valimiste kuupäev (29–30 % vs 24–26 %).

Siiski näib, et vastajate haridustase ja sotsiaal-majanduslik olukord mängivad suuremat rolli. Need, kes on omandanud täisajaga hariduse 16-aastased või vanemad, annavad õige kuupäeva tõenäolisemalt kui need, kes lõpetasid 15-aastased või nooremad (29–30 % vs 18 %). Ka juhid ja teised valged kaelarihmad vastavad küsimusele tõenäolisemalt õigesti (35–36 % vs 14 % majapidamistest), nagu ka need, kellel on raskusi arvete tasumisega aeg-ajalt või harva/mitte kunagi (27–29 % vs 17 % neist, kellel on raskusi suurema osa ajast).

Suurtes linnades elavad vastajad teavad valimiskuupäeva tõenäolisemalt kui maakülades või väiksemates linnades elavad vastajad (32 % vs 25–27 %).

Teadmiste tase on kõrgem ka nende seas, kellel on positiivne kuvand Euroopa Parlamendist (34 % vs 24 % negatiivse kuvandiga inimestest) ja nende seas, kes hääletasid viimastel Euroopa Parlamendi valimistel (33 % vs 18 % neist, kes ei hääletanud).

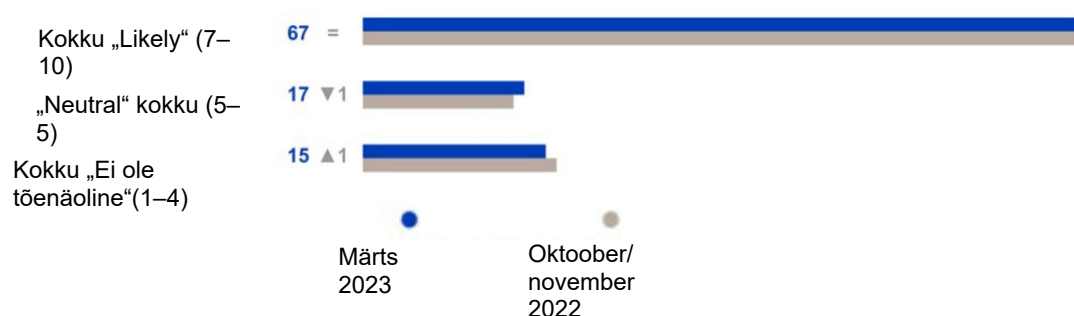
QA14 Teie arvates, millal toimuvad järgmised Euroopa Parlamendi valimised siin (meie RIIGU)? (%)

	Kokku „kuu ja aasta õiged teadmised“	Kokku „Õiged teadmised aasta, kuid mitte kuu kohta“	„Ebakorrektne vastus“ kokku
EL 27	28	17	25
Sugu			
Man	28	18	26
Naine	27	16	25
Age			
15–24	24	15	27
25–39	29	18	27
40–54	30	18	25
55+	26	17	25
Haridus (Lõpp)			
–15	18	12	25
16–19	29	17	25
20+	30	19	27
Õpib ikka veel	24	17	25
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	30	21	25
Juhid	35	20	26
Muud valged kaelarihmad	36	19	24
Töölised	26	26	28
Koduinimesed	14	14	30
Töötud	18	11	28
Pensionil	25	16	24
Õpilased	24	17	25
Raskused arvete maksmisel			
Suurema osa ajast	17	15	28
Aeg-ajalt	27	18	28
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	29	17	25
Subjektivne linnastumine			
Maaküla	25	16	26
Nutikas/keskmise suurusega linn	27	15	26
Suur linn	32	19	25
Hääletati viimastel Euroopa Parlamendi valimistel			
Jah	33	20	24
Ei	18	13	29
Euroopa Parlamendi kuvand			
Positiivne	34	20	25
Neutraalne	25	15	26
Negatiivne	24	15	28

Tõenäosus hääletada järgmistel Euroopa Parlamendi valimistel

Pärast mõningast langust 2022. aasta aprillist maini kuni oktoobrini-novembrini on tõenäosus hääletada järgmistel Euroopa Parlamendi valimistel püsunud praeguses küsitluses stabiilsena: ligikaudu kaks kolmandikku (67 %, muutusi ei ole) öelnud, et nad hääletavad tõenäoliselt sellistel valimistel, kui nad toimuvad järgmisel nädalal (7–10 skaalal 1–10).

QA22 Kui järgmisel nädalal toimuvad järgmised Euroopa Parlamendi valimised, siis kui tõenäoline on, et te nendel valimistel hääletate? Palun kasutage skaalat 1–10, kus „1“ tähendab „ei ole üldse tõenäoline“ ja „10“ tähendab „väga tõenäoline“. (EL 27) (%)

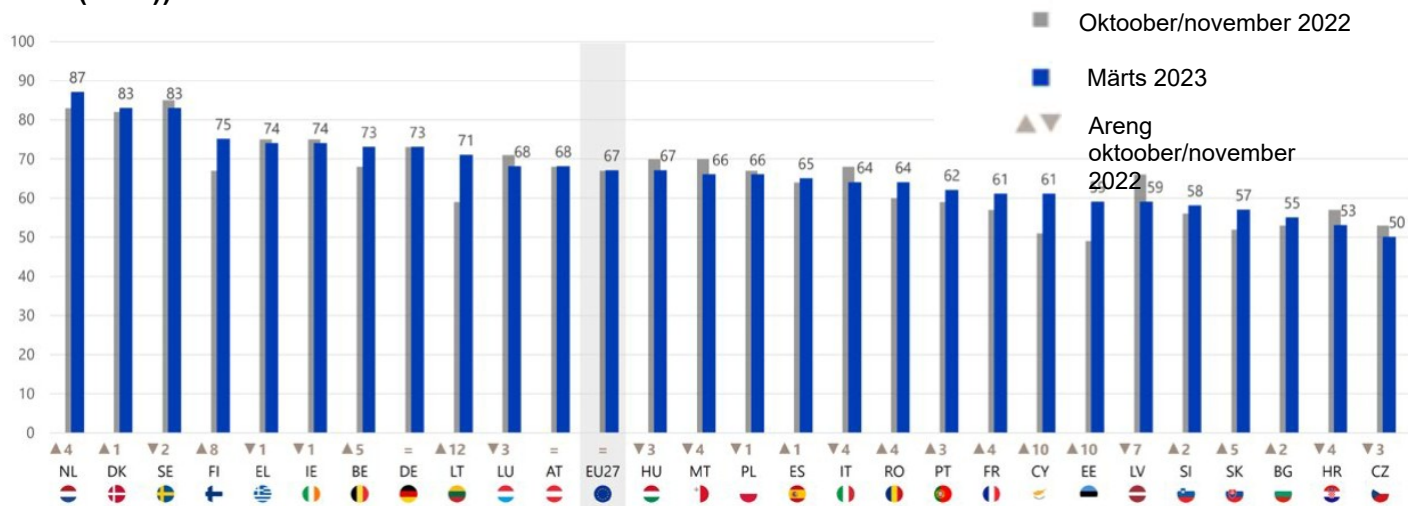

Sarnane küsimus lisati Euroopa Parlamendi Eurobaromeetri uuringusse 2018. aasta aprillis. Skaalal 1–10 küsiti vastajatelt, kui tõenäoliselt nad hääletavad järgmistel 2019. aasta mais toimuvatel Euroopa Parlamendi valimistel, kusjuures 58 % vastanutest väitis, et nad teevad seda tõenäoliselt (7–10)²⁶. Kuigi küsimus oli sõnastatud teisiti ja võrdlust tuleks tõlgendada ettevaatlikult, võib see siiski viidata sellele, et kodanikud kalduvad praegu 2024. aasta Euroopa Parlamendi valimistel osalema rohkem kui enne 2019. aasta valimisi.

Enamik riike ütleb, et nad hääletaksid tõenäoliselt Euroopa Parlamendi valimistel, kui need järgmisel nädalal toimuksid, kusjuures osakaalud ulatuvad rohkem kui kaheksast kümnest Madalmaades (87 %), Taanis ja Rootsis (mõlemas 83 %) kuni 50 %-ni Tšehhis, 53 %-ni Horvaatias ja 55 %-ni Bulgaarias. Vähemalt veerand ütleb, et nad ei lähe tõenäoliselt hääletama Tšehhis (29 %), Sloveenias (27 %), Bulgaarias, Küprosel ja Prantsusmaal (kõigis 25 %).

²⁶ Tuleb märkida, et 2018. aasta tulemused ELi tasandil hõlmasid ka Ühendkuningriiki. Euroopa Parlamendi 2018. aasta aprilli Eurobaromeetri uuringu (EB 89.2) tulemused on kättesaadavad aadressil: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

QA22 Kui järgmisel nädalal toimuvad järgmised Euroopa Parlamendi valimised, siis kui tõenäoline on, et te nendel valimistel hääletate? Palun kasutage skaalat 1–10, kus „1“ tähendab „ei ole üldse tõenäoline“ ja „10“ tähendab „väga tõenäoline“. (% – „Likely“ kokku (7–10))

Tõenäosus hääletada järgmistel Euroopa Parlamendi valimistel on alates 2022. aasta oktoobrist novembrini kasvanud kümnes riigis, eelkõige Leedus (71 %, + 12 protsendipunkti), Küprosel (61 %, + 10 protsendipunkti) ja Eestis (59 %, + 10 protsendipunkti). Nende osakaal, kes ütlevad, et hääletavad tõenäoliselt sellistel valimistel, on Lätis vähenenud seitsme protsendipunkti võrra (59 %) ja veel kuues riigis kolme või nelja protsendipunkti võrra. Kümnes riigis on vastajate osakaal püsinud stabiilsena või muutumatuna.

Tõenäosus hääletada järgmistel Euroopa Parlamendi valimistel suureneb, kuna vastajate vanus, haridustase ja sotsiaal-majanduslik staatus suurenevad.

25-aastased ja vanemad inimesed kalduvad rohkem ütlema, et nad hääletaksid tõenäoliselt, kui need valimised toimuksid järgmisel nädalal (68–70 % vs 55 % 15–24-aastastest), samuti need, kes lõpetasid täisajaga 20-aastased või vanemad (78 % vs 59 % neist, kes lõpetasid 15-aastased või nooremad). Juhid (81 % vs 54 % töötutest) ja need, kellel ei ole kunagi või harva raskusi arvete tasumisega (73 % vs 52–58 % neist, kellel on raskusi sagedamini) ütlevad samuti suurema tõenäosusega, et nad hääletavad.

Vastajad, kes räägivad sageli Euroopa poliitilistest küsimustest (84 % vs 49 % neist, kes seda kunagi ei tee) ja need, kes järgivad Euroopa poliitikat (80 % vs 51 % nendest, kes seda ei tee), ütlevad tõenäolisemalt, et nad hääletavad, kui valimised toimuvad homme, nagu ka need, kes olid juba hääletanud viimastel Euroopa Parlamendi valimistel (88 % vs 34 % neist, kes ei hääletanud). Euroopa Parlamendi kuvandile vastanutel on samuti oma roll: 85 % neist, kellel on positiivne kuvand, ütlevad tõenäolisemalt, et nad hääletavad, võrreldes 51 %-ga neist, kellel on negatiivne kuvand.

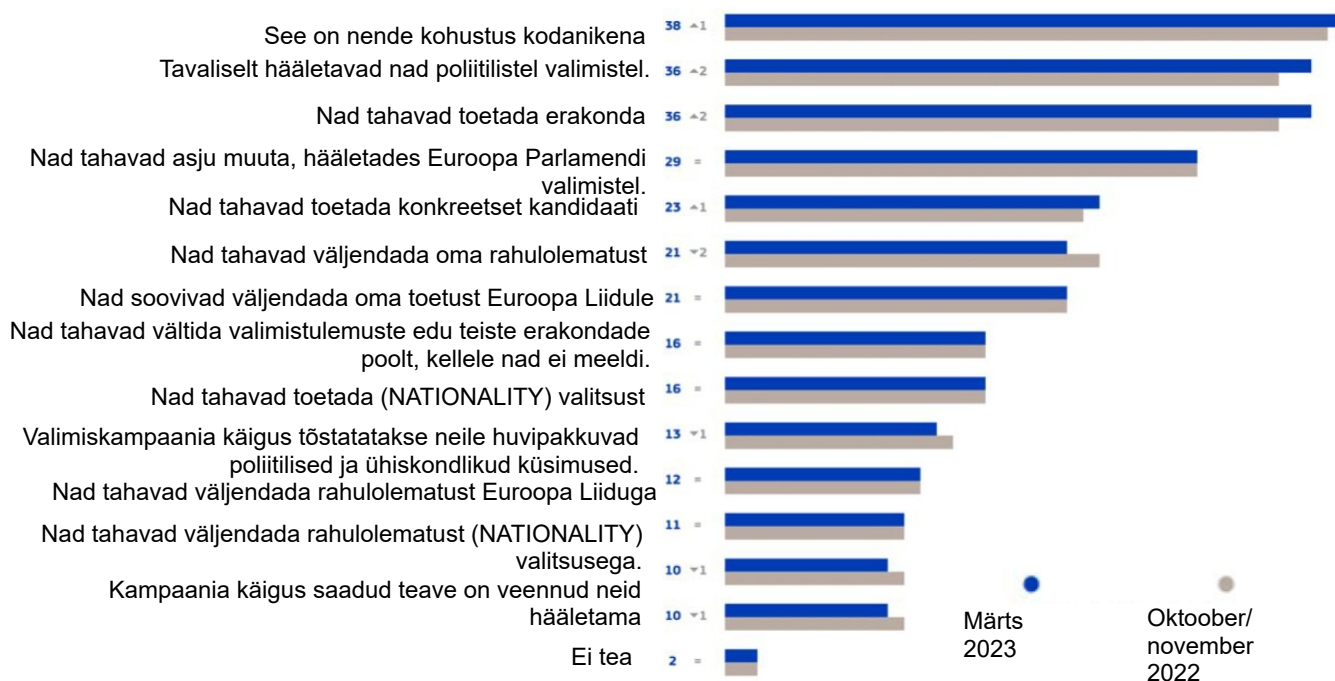
QA22 Kui järgmisel nädalal toimuvad järgmised Euroopa Parlamendi valimised, siis kui tõenäoline on, et te nendel valimistel hääletate? Palun kasutage skaalat 1–10, kus „1“ tähendab „ei ole üldse tõenäoline“ ja „10“ tähendab „väga tõenäoline“. (% – EL 27)

	Kokku „Ei ole tõenäoline“(1–4)	„Neutral“ kokku (5–5)	Kokku „Likely“ (7–10)
EL 27	17	15	67
Sugu			
Man	17	15	66
Naine	16	15	67
Age			
15–24	21	17	55
25–39	17	15	68
40–54	16	14	70
55+	16	14	69
Haridus (Lõpp)			
–15	25	15	59
16–19	18	17	64
20+	11	11	78
Õpib ikka veel	19	15	58
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	13	15	72
Juhid	8	11	81
Muud valged kaelarihmad	13	16	71
Töölised	19	18	63
Koduinimesed	24	19	56
Töötud	32	13	54
Pensionil	17	12	70
Õpilased	19	15	58
Raskused arvete maksmisel			
Suurema osa ajast	28	18	52
Aeg-ajalt	21	20	58
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	13	12	73
Subjektiivne linnastumine			
Maaküla	16	15	67
Nutikas/keskmise suurusega linn	18	16	65
Suur linn	14	13	71
Hääletati viimastel Euroopa Parlamendi valimistel			
Jah	3	9	88
Ei	40	23	34
Euroopa Parlamendi kuvand			
Positiivne	5	8	85
Neutraalne	19	19	60
Negatiivne	33	16	51

Euroopa Parlamendi valimistel hääletamise põhjused

Kõige olulisemad põhjused, miks vastajad ütlevad, et inimesed hääletavad Euroopa Parlamendi valimistel, on tingitud sellest, et see on nende kohustus kodanikena (38 %, + 1 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist novembrini), sest nad hääletavad tavaliselt poliitilistel valimistel ja soovivad toetada erakonda (mõlemad 36 %, + 2 protsendipunkti). Nende põhjuste paremusjärjestus on püsunud muutumatuna võrreldes 2022. aasta oktoobrist novembrini. Muud põhjused, mida vähemalt üks viiest esitab, on järgmised: soov muuta asju, hääletades Euroopa Parlamendi valimistel (29 %, ei muutu), soovides toetada konkreetset kandidaati (23 %, + 1 protsendipunkti), soovides väljendada oma rahulolematust (21 %, -2 protsendipunkti) ja soovides väljendada oma toetust Euroopa Liidule (21 %, ei muutu).

QA17ab Teie arvates, millised on põhjused, miks inimesed Euroopa Parlamendi valimistel hääletavad? Esiteks? Ja siis? (KUNI 4 VASTUST) (EL 27) (%)

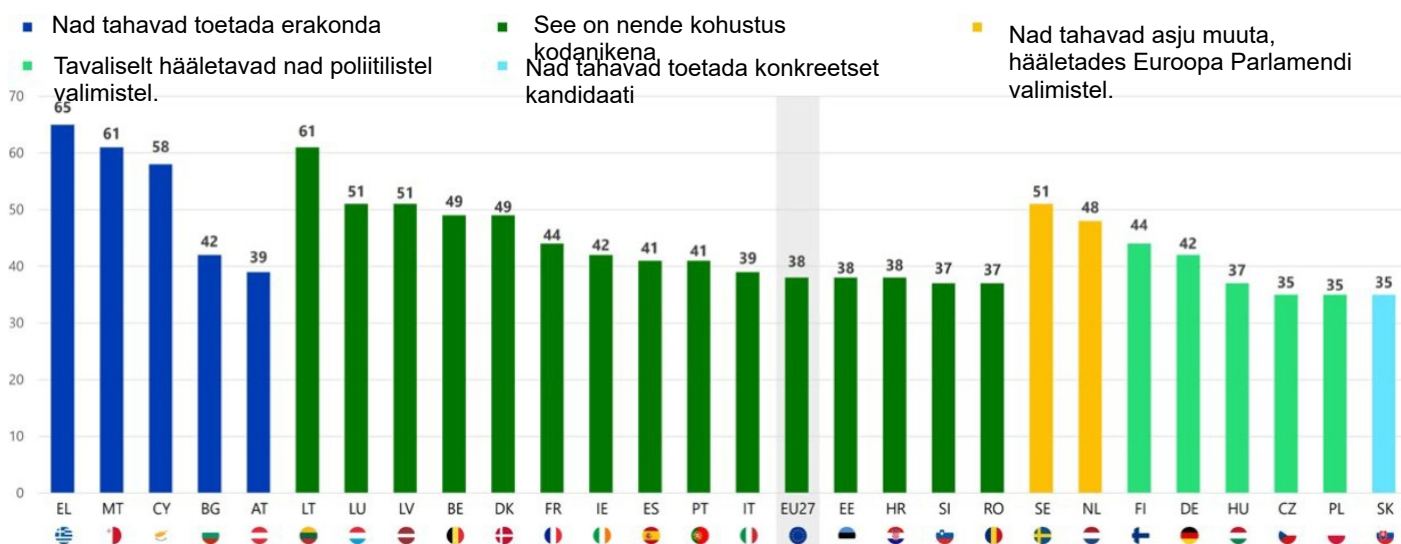
14 riigis on kõigeolulisem põhjus, miks inimesed Euroopa Parlamendi valimistel valisid, see, et see on nende kohustus kodanikena. Tavaliselt on poliitilistel valimistel hääletamine kõige levinum põhjus, mida vastajad on esitanud viies riigis ja kes soovivad toetada erakonda, on põhjuste nimekirjas veel viies. Madalmaades ja Rootsis on kõige sagedamini esitatud põhjus see, et nad tahavad Euroopa Parlamendi valimistel hääletades asju muuta, samas kui Slovakkias on soov toetada konkreetset kandidaati kõrgeimal kohal.

Kodanike kohus on üks kolmest peamisest põhjusest, miks inimesed saavad hääletada Euroopa Parlamendi valimistel 20 riigis, kusjuures suurim osakaal oli Leedus (61 %), Küprosel (52 %), Lätis ja Luksemburgis (mõlemas 51 %). Vastajad valivad selle põhjuse kõige väiksema tõenäosusega Tšehhis (17 %), Poolas ja Slovakkias (mõlemas 27 %).

17 riigis on tavaliselt poliitilistel valimistel hääletamine kolmel peamisel põhjusel. Kõige sagedamini mainisid seda vastajad Rootsis (47 %), Taanis (46 %) ja Soomes (44 %). Kõige väiksema tõenäosusega viitavad sellele põhjusena Lätis (21 %), Eestis (24 %), Belgias ja Slovakkias (mõlemas 25 %).

Soov toetada erakonda on üks kolmest peamisest põhjusest, mille tõttu arvatakse, et inimesed hääletavad 23 liikmesriigis. See osakaal on eriti suur Kreekas (65 %), Maltal (61 %) ja Küprosel (58 %). Selle valib välja vähem kui kolm inimest kümnest Eestis, Prantsusmaal, Lätis ja Luksemburgis (kõigis 29 %).

QA17ab Teie arvates, millised on põhjused, miks inimesed Euroopa Parlamendi valimistel hääletavad? Esiteks? Ja siis? (Maksimaalselt 4 ANSWERSi) (% – enim mainitud vastus riikide kaupa)

Vastajad Rootsis (51 %), Madalmaades (48 %) ja Soomes (43 %) arvavad kõige tõenäolisemalt, et inimesed hääletavad Euroopa Parlamendi valimistel, sest nad soovivad seda tehes asju muuta. See põhjus on kõige väiksem Poolas, Portugalis (mõlemas 21 %), Prantsusmaal ja Sloveenias (mõlemas 22 %).

Kõige suurem osakaal, kes nimetas soovi toetada konkreetset kandidaati Euroopa Parlamendi valimistel hääletamise põhjusena, on Küprosel (53 %), Maltal (52 %), Kreekas ja Leedus (mõlemas 39 %), samas kui Madalmaades, Hispaanias (mõlemas 13 %) ja Rootsis (14 %).

Vähemalt veerand Prantsusmaal, Madalmaades (mõlemas 31 %) ja Belgias (25 %) annavad inimestele põhjust hääletada, et nad soovivad väljendada oma rahulolematust, samal ajal kui 8 % Leedus, 10 % Bulgaarias ja 11 % Küprosel mainivad seda põhjust.

Taanis, Kreekas ja Sloveenias (kõigis 27 %) vastajad ütlevad kõige tõenäolisemalt, et inimesed hääletavad Euroopa Parlamendi valimistel, sest nad soovivad väljendada oma toetust Euroopa Liidule, samal ajal kui Küprosel (12 %), Rumeenias (15 %) ja Belgias (16 %) on kõige vähem tõenäoline, et nad seda teevad.

QA17ab Teie arvates, millised on põhjused, miks inimesed Euroopa Parlamendi valimistel hääletavad? Esiteks? Ja siis? (%)

	EL	OL EM A	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE E	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	KE LL	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
See on nende kohustus kodanikena	38	49	29	17	49	35	38	42	33	41	44	38	39	52	51	61	51	33	34	45	32	27	41	37	37	27	35	37
Tavaliselt hääletavad nad poliitilistel valimistel.	36	25	40	35	46	42	24	41	36	33	35	31	33	33	21	41	34	37	27	35	38	35	29	35	29	25	44	47
Nad tahavad toetada erakonda	36	36	42	33	36	37	29	33	65	36	29	33	35	58	29	30	29	30	61	42	39	33	34	34	34	30	41	45
Nad tahavad asju muuta, hääletades Euroopa Parlamendi valimistel.	29	28	29	32	26	33	29	26	37	26	22	29	31	34	38	27	25	27	23	48	29	21	21	25	22	29	43	51
Nad tahavad toetada konkreetset kandidaati	23	25	33	30	23	15	37	35	39	13	19	29	24	53	30	39	15	22	52	13	31	31	34	30	33	35	38	14
Nad tahavad väljendada oma rahulolematust	21	25	10	19	14	20	15	16	16	21	31	23	22	11	17	8	23	14	12	31	19	14	13	20	15	19	15	22
Nad soovivad väljendada oma toetust Euroopa Liidule	21	16	25	25	27	21	19	19	27	22	17	23	24	12	20	20	23	22	24	23	22	22	23	15	27	24	19	18
Nad tahavad toetada (NATIONALITY) valitsust	16	13	10	13	14	19	16	22	23	12	12	10	21	17	21	17	14	17	26	9	21	14	28	16	17	11	15	9
Nad tahavad vältida valimistulemuste edu teiste erakondade poolt, kellele nad ei meeldi.	16	21	13	18	8	20	16	8	16	15	17	13	10	12	17	16	13	23	15	17	20	14	12	13	10	14	7	21
Valimiskampaania käigus tõstatatakse neile huvipakkuvad poliitilised ja ühiskondlikud küsimused.	13	19	14	12	24	14	18	17	14	9	6	17	14	7	13	12	8	14	9	28	20	12	11	16	12	14	23	26
Nad tahavad väljendada rahulolematust Euroopa Liiduga	12	13	7	16	12	12	10	8	12	8	13	11	13	5	5	3	10	12	4	23	14	8	8	11	7	12	13	15
Nad tahavad väljendada rahulolematust (NATIONALITY) valitsusega.	11	14	8	10	4	10	6	8	13	7	14	15	10	4	11	4	5	14	10	10	14	13	8	13	7	10	4	6
Nad tahavad mõjutada seda, kellest saab järgmine Euroopa Komisjoni president.	10	11	9	7	10	11	8	10	10	11	8	13	13	4	6	3	7	15	5	7	20	12	13	11	8	9	3	5
Kampaania käigus saadud teave on veennud neid hääletama	10	11	12	13	12	10	14	16	9	9	6	13	12	3	10	7	6	19	8	10	14	11	9	15	11	16	14	14
Samal ajal toimusid veel mõned olulised valimised.	5	10	3	9	13	4	2	8	4	3	2	6	7	1	4	7	2	6	5	6	6	7	4	12	5	3	2	6
Ei tea	2	1	3	4	4	1	2	1	1	2	5	2	1	0	2	1	2	2	3	0	1	2	3	0	2	3	2	1
Muud (spontaansed)	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0
Puuduvad (spontaansed)	1	0	0	3	1	2	2	1	0	2	3	1	1	3	2	2	4	1	1	1	2	0	0	0	1	2	1	2

Nende vastajate osakaal, kes ütlevad, et inimesed hääletavad Euroopa Parlamendi valimistel nende kui kodanike kohuse tõttu, on alates 2022. aasta oktoobrist novembrini suurenenud 14 riigis, eelkõige Luksemburgis (51 %, + 13 protsendipunkti), Leedus (61 %, + 10 protsendipunkti) ja Rumeenias (37 %, + 8 protsendipunkti). See osakaal on vähenenud kaheksas riigis, kusjuures suurim langus esines Rootsis (37 %, -8 protsendipunkti), Portugalis (41 %, -8 protsendipunkti), Tšehhis (17 %, -7 protsendipunkti). Vastajate osakaal on püsinud stabiilsena või muutumatuna viies riigis.

12 riigis ütlevad vastajad 2022. aasta oktoobrist novembrini suurema tõenäosusega, et inimesed hääletavad Euroopa Parlamendi valimistel, sest nad hääletavad tavaliselt poliitilistel valimistel. Kuue protsendipunkti suurune kasv on näha Soomes (44 %) ja Leedus (41 %), samas kui Küprosel (33 %, -4 protsendipunkti) ja Eestis (24 %, -3 protsendipunkti) on see osakaal vaid veidi vähenenud ning 13 riigis on see püsinud stabiilsena või muutumatuna.

Nende vastajate osakaalu suurenemine, kes ütlevad, et inimesed hääletavad Euroopa Parlamendi valimistel, sest nad soovivad toetada erakonda, on registreeritud 12 liikmesriigis. Need on vähemalt kümme protsendipunkti Maltal (61 %, + 18 protsendipunkti), Lätis (29 %, + 13 protsendipunkti) ja Kreekas (65 %, + 10 protsendipunkti). Vähenemine on toimunud ainult Küprosel (58 %, -7 protsendipunkti) ja Tšehhis (33 %, -5 protsendipunkti), samas kui 13 riigis on vastanute osakaal stabiilne või püsinud muutumatuna.

Seitsmes riigis on suurenenud nende vastajate osakaal, kes mainisid, et nad soovivad toetada konkreetset kandidaati kui põhjust, miks inimesed hääletama hakkavad, eelkõige Malta (52 %, + 7 protsendipunkti), Portugal (34 %, + 6 protsendipunkti) ja Belgia (25 %, + 6 protsendipunkti). Langus registreeriti Tšehhis (30 %, -5 protsendipunkti), Slovakkias (35 %, -4 protsendipunkti), Eestis (37 %, -3 protsendipunkti), Saksamaal (15 %, -3 protsendipunkti) ja Madalmaades (13 %, -3 protsendipunkti). See osakaal on püsinud stabiilsena või muutumatuna 15 riigis.

Nende vastajate osakaal, kes ütlevad, et hääletab Euroopa Liidu toetamise poolt, on alates 2022. aasta oktoobrist novembrini veidi suurenenud kaheksas riigis, eriti Eestis (19 %, + 5 protsendipunkti), Taanis, Kreekas, Sloveenias (kõigis 27 %, -4 protsendipunkti) ja Küprosel (12 %, -4 protsendipunkti). Vastajate osakaal on vähenenud viies riigis, eelkõige Maltal (24 %, -10 protsendipunkti), Luksemburgis (23 %, -5 protsendipunkti) ja Rootsis (18 %, -4 protsendipunkti) ning see on püsinud stabiilsena või muutumatuna 14 riigis.

Vastajad ütlevad 2022. aasta oktoobrist novembrini suurema tõenäosusega, et inimesed hääletavad Euroopa Parlamendi valimistel rahulolematuse väljendamiseks Luksemburgis (23 %, + 6 protsendipunkti), Rootsis (22 %, + 5 protsendipunkti), Lätis (17 %, + 5 protsendipunkti) ja Madalmaades (31 %, + 3 protsendipunkti). Seevastu on see osakaal vähenenud Kreekas (16 %, -7 protsendipunkti), Prantsusmaal (31 %, -4 protsendipunkti), Itaalias (22 %, -4 protsendipunkti), Bulgaarias (10 %, -4 protsendipunkti) ja Saksamaal (20 %, -3 protsendipunkti) ning see on püsinud stabiilsena või muutumatuna 18 liikmesriigis.

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab, et naised ütlevad veidi tõenäolisemalt kui mehed, et inimesed hääletavad Euroopa Parlamendi valimistel, sest see on nende kohustus kodanikena (40 % vs 36 %). Lisaks ütlevad 55-aastased ja vanemad vastajad tõenäolisemalt, et inimesed hääletavad, sest see on nende kohustus kodanikena (40 % vs 35 % 15–24-aastastest) ja et nad hääletavad tavaliselt poliitilistel valimistel (39 % vs 32 %), samas kui 15–24-aastased mainivad kõige tõenäolisemalt soovi olukorda muuta (33 % vs. 28 % 55-aastastest või vanematest).

Mida kauem vastajad täiskohaga haridust omandasid, seda tõenäolisemalt hääletavad inimesed sellepärast, et nad tahavad asju muuta (31 % 20-aastastest või vanematest ja 25 % 15-aastastest või noorematest noortest) ja seetõttu, et nad soovivad väljendada oma toetust Euroopa Liidule (24 % vs 17 %).

Vastajad, kellel on kõige vähem raskusi arvete tasumisega, ütlevad tõenäolisemalt, et inimesed hääletavad, sest see on nende kohustus kodanikena (40 % vs 32–33 % neist, kellel on raskusi aeg-ajalt või sagedamini), sest nad hääletavad tavaliselt poliitilistel valimistel (38 % vs 31–34 %) ja soovivad väljendada oma toetust Euroopa Liidule (23 % vs 18 %). Seevastu need, kellel on raskusi suurema osa ajast, kalduvad rohkem mainima soovi toetada konkreetset kandidaati kui põhjust hääletada (28 % vs 21 % neist, kellel on raskusi harva või mitte kunagi).

Need, kes hääletasid viimastel Euroopa Parlamendi valimistel, on tõenäolisemad kui need, kes ei hääletanud, et inimesed hääletaksid, sest see on nende kohustus kodanikena (43 % vs. 28 %), sest nad hääletavad tavaliselt poliitilistel valimistel (39 % vs 32 %), toetavad erakonda (38 % vs 33 %), muudavad asju (31 % vs 26 %) ja väljendavad oma toetust Euroopa Liidule (23 % vs 18 %).

KEVAD 2023 | EB 99.1 3. AASTA ENNE 2024. AASTA EUROOPA PARLAMENDI VALIMISI: KODANIKUD
HÄÄLETUSVOORU EES

QA17ab Teie arvates, millised on põhjused, miks inimesed Euroopa Parlamendi valimistel hääletavad? Esiteks? Ja siis? (% – EL 27)

	See on nende kohustus kodanikena	Nad tahavad asju muuta, hääletades Euroopa Parlamendi valimistel	Nad tahavad mõjutada seda, kellest saab järgmine Euroopa Komisjoni president.	Nad tahavad väljendada oma rahulolematust	Nad tahavad toetada (NATIONALITY) valitsust	Nad tahavad väljendada rahulolematust (NATIONALITY) valitsusega.	Nad tahavad väljendada rahulolematust Euroopa Liiduga	Tavaliselt hääletavad nad poliitilisel valimistel.	Nad soovivad väljendada oma toetust Euroopa Liidule	Valimiskampaania käigus tõstatatakse neile huvipakkuvad poliitilised ja ühiskondlikud küsimused.	Nad tahavad vältida valimiste tulemuste edu teiste erakondade poolt, kellele nad ei meeldi.	Nad tahavad toetada erakonda
EL 27	38	29	10	21	16	11	12	36	21	13	16	36
Sugu												
Mees	36	29	10	21	16	11	13	37	21	14	16	37
Naine	40	30	10	21	16	10	11	35	21	13	15	35
Age												
15–24	35	33	14	22	15	14	12	32	19	14	17	35
25–39	36	31	11	23	14	11	13	35	20	14	17	36
40–54	36	29	12	21	16	11	13	35	21	14	15	37
55+	40	28	8	19	17	9	11	39	22	13	15	35
Haridus (Lõpp)												
–15	40	25	8	21	20	9	9	36	17	9	12	35
16–19	37	28	10	21	17	12	12	35	20	12	16	35
20+	39	31	10	20	14	10	13	39	24	16	16	38
Õpib ikka veel	36	34	13	23	14	12	12	33	19	16	17	36
Sotsiaal-ametialane kategooria												
Füüsilisest isikust ettevõtja	32	30	11	18	16	11	13	37	24	15	14	36
Juhid	41	32	11	20	13	11	13	38	27	16	18	40
Muud valged kaelarhmad	36	31	12	20	18	11	13	36	22	15	15	39
Töölised	35	28	11	23	17	12	12	32	19	12	16	33
Koduinimesed	41	28	7	21	16	9	11	34	19	10	11	34
Töötud	35	26	11	26	11	15	13	36	15	11	16	34
Pensionil	41	27	7	19	18	9	11	40	22	12	15	34
Õpilased	36	34	13	23	14	12	12	33	19	16	17	36
Raskused arвете maksmisel												
Suurema osa ajast	32	27	10	21	18	13	13	31	18	10	16	35
Aeg-ajalt	33	27	11	24	17	13	13	34	18	13	16	34
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	40	30	10	20	15	9	11	38	23	14	16	37
Euroopa Parlamendi kuvand												
Positiivne	43	32	12	15	17	8	9	39	29	17	15	37
Neutraalne	36	29	10	21	17	11	11	35	19	13	15	35
Negatiivne	32	26	8	32	13	15	20	33	12	9	18	34

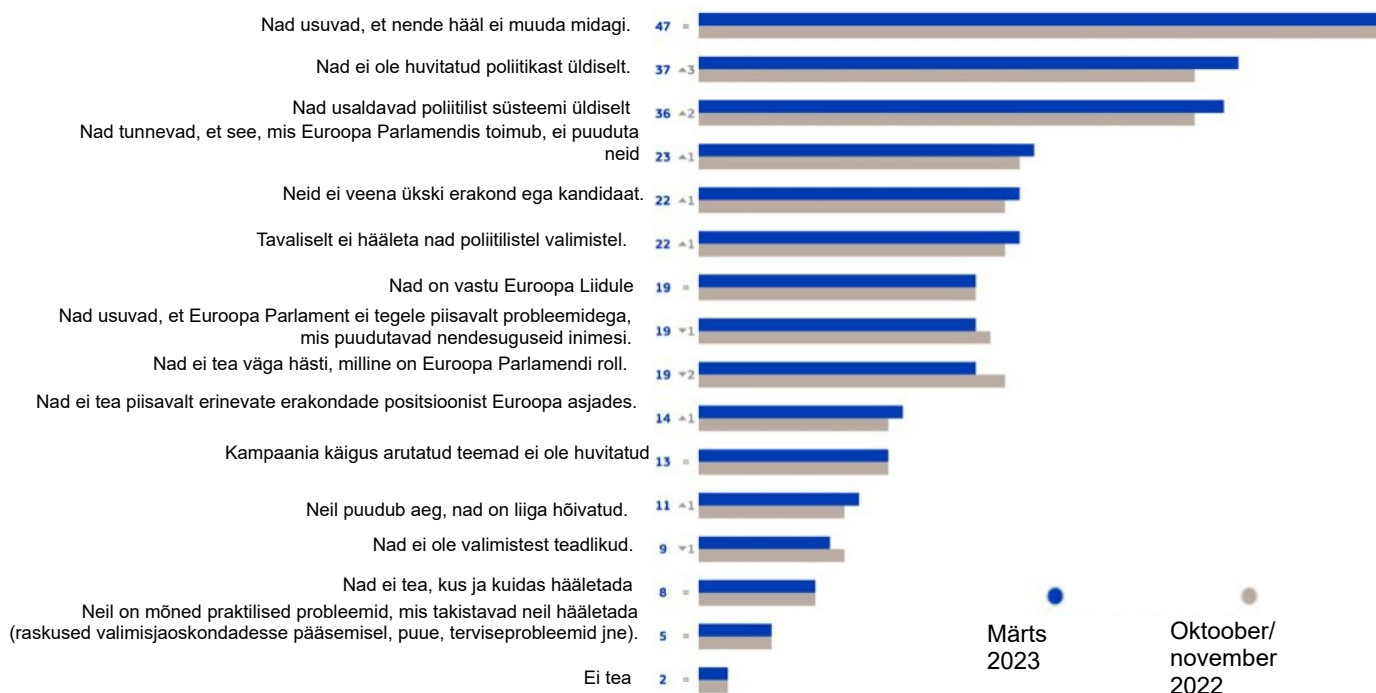
Põhjused, miks Euroopa Parlamendi valimistel ei hääletatud

Vastajate kõige sagedamini mainitud põhjus, miks inimesed Euroopa Parlamendi valimistel ei hääleta, on veendumus, et nende hääl ei muuda midagi (47 %, muutusi ei ole alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini muutunud). Rohkem kui kolmandik ütleb, et inimesed ei hääleta, sest nad ei ole poliitikast üldiselt huvitatud (37 %, + 3 protsendipunkti) või seetõttu, et nad usaldavad poliitilist süsteemi üldiselt (36 %, + 2 protsendipunkti).

Muud põhjused, mis on esitatud umbes viiendiku võrra või rohkem, on järgmised: nad tunnevad, et see, mis toimub Euroopa Parlamendis, ei puuduta neid (23 %, + 1 protsendipunkti), nad tavaliselt ei hääleta poliitilistel valimistel, neid ei veena ükski erakond ega kandidaat (mõlemad 22 %, + 1 protsendipunkti), nad on Euroopa Liidu vastu (19 %, ei muutu), nad usuvad, et Euroopa Parlament ei tegele piisavalt probleemidega, mis puudutavad neid inimesi (19 %, -1 protsendipunkti) ja nad ei tea väga hästi, milline on Euroopa Parlamendi roll (19 %, -2 protsendipunkti).

Kõik muud näitajad on püsunud stabiilsena alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini, välja arvatud nende osakaal, kes ütlevad, et nad ei ole poliitikast üldiselt huvitatud, mis on veidi suurenenud (+ 3 protsendipunkti).

QA18ab Teie arvates, millised on põhjused, miks inimesed Euroopa Parlamendi valimistel ei hääleta? Esiteks? Ja siis? (EL 27) (%)

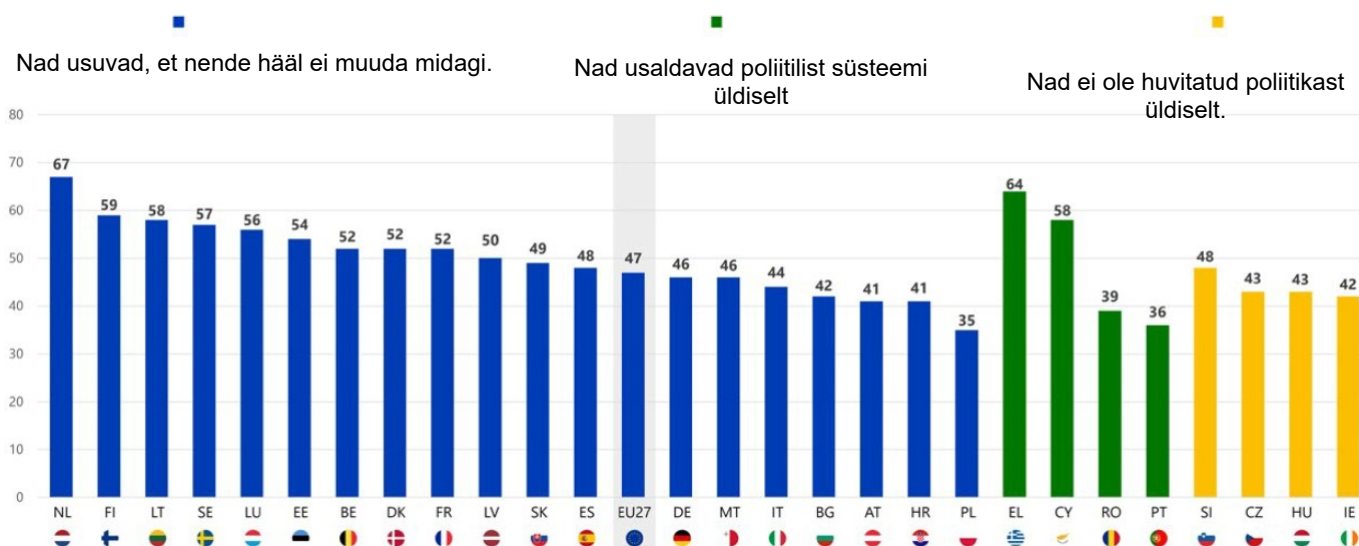
19 liikmesriigis on veendumus, et nende hääl ei muuda midagi, esimene kõige sagedamini mainitud põhjus, miks inimesed ei hääleta Euroopa Parlamendi valimistel. Neljas riigis on vastajate kõige levinum põhjus see, et nad ei ole poliitikast üldiselt huvitatud, samal ajal kui usaldamatus poliitilise süsteemi suhtes üldiselt on nimekirja tipus veel neljas riigis.

Kõigis riikides on veendumus, et nende hääl ei muuda midagi, esimene või teine kõige sagedamini mainitud põhjus, mida vastajad põhjendavad, et inimesed ei hääleta Euroopa Parlamendi valimistel. Osakaal on vahemikus 67 % Madalmaades, 59 % Soomes ja 58 % Leedus, 34 % Portugalis, 35 % Poolas ja 37 % Rumeenias.

„Nad ei ole poliitikast üldiselt huvitatud“ on kolm peamist põhjust, miks inimesed ei hääleta 25 riigis. Seda mainitud vastajate osakaal on suurim Leedus (51 %), Sloveenias (48 %) ja Soomes (46 %). Spektri teises otsas on see põhjus kõige vähem tõenäoline Austrias (29 %), Portugalis (31 %) ja Poolas (32 %).

Usaldamatus poliitilise süsteemi suhtes on üldiselt üks kolmest peamisest vastusest 23 liikmesriigis. Kreeka (64 %) ja Küpros (58 %) paistavad silma eriti suure osakaalu poolest, kes valivad selle põhjuse hääletamata jätmiseks, millele järgnesid Leedu (46 %). Umbes veerand või vähem annab sellele vastuse Poolas (23 %), Soomes ja Rootsis (mõlemas 27 %).

QA18ab Teie arvates, millised on põhjused, miks inimesed Euroopa Parlamendi valimistel ei hääleta? Esiteks? Ja siis? (Maksimaalselt 4 ANSWERSi) (%) – enim mainitud vastus riikide kaupa)

Taanis, Rootsis (mõlemas 47 %) ja Madalmaades (41 %) vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et inimesed ei hääleta Euroopa Parlamendi valimistel, sest nad tunnevad, et see, mis toimub Euroopa Parlamendis, ei puuduta neid. Seevastu 11 % Hispaanias ja 16 % Poolas, Luksemburgis ja Rumeenias viitavad sellele põhjusena.

Kreeka (48 %) on riik, kus vastajad ütlevad kõige tõenäolisemalt, et inimesed ei hääleta, sest neid ei veena ükski erakond ega kandidaat, järgnevad Küpros (36 %) ja Austria (31 %). Kõige vähem mainivad vastajad seda põhjusena Taanis (6 %), Madalmaades (10 %) ja Rootsis (11 %).

Poliitilistel valimistel hääletamata jätmist mainitakse kõige sagedamini Poolas (31 %), Ungaris ja Iirimaa (mõlemas 29 %) ning vähem Hispaanias (13 %), Maltal (14 %), Belgias ja Eestis (mõlemas 15 %).

Kõige suurem osa vastanutest, kes väidavad, et inimesed ei hääleta, sest nad on Euroopa Liidu vastu, on Austrias (36 %), Maltal (30 %) ja Tšehhis (29 %). Seevastu vähem kui üks kümnest mainib seda Küprosel (8 %), Leedus ja Hispaanias (mõlemas 9 %).

Rohkem kui kolm kümnest Rootsis (36 %), Taanis (34 %), Madalmaades ja Portugalis (mõlemas 31 %) ütlevad, et põhjus, miks inimesed ei hääleta, on see, et nad ei tea väga hästi, milline on Euroopa Parlamendi roll. Selle põhjuseks on 11 % Poolas, 13 % Kreekas ja 14 % Slovakkias.

QA18ab Teie arvates, millised on põhjused, miks inimesed Euroopa Parlamendi valimistel ei hääleta? Esiteks? Ja siis? (%)

	EL	27	OL EM A	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE E	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	KE LL	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Nad usuvad, et nende hää ei muuda midagi.	47	52	42	42	52	46	54	38	55	48	52	41	44	57	50	58	56	39	46	67	41	35	34	37	42	49	59	57	
Nad ei ole huvitatud poliitikast üldiselt.	37	42	35	43	40	35	45	42	37	44	34	40	33	41	39	51	36	43	42	44	29	32	31	33	48	35	46	41	
Nad usaldavad poliitilist süsteemi üldiselt	36	41	38	30	29	36	32	30	64	44	32	39	38	58	42	46	31	33	34	45	35	23	36	39	37	31	27	27	
Nad tunnevad, et see, mis Euroopa Parlamendis toimub, ei puuduta neid	23	28	28	29	47	24	29	17	25	11	24	20	18	21	22	21	16	21	27	41	25	16	22	16	18	22	38	47	
Neid ei veena ükski erakond ega kandidaat.	22	15	27	20	6	26	22	18	48	24	15	25	26	36	18	25	14	21	29	10	31	21	16	29	20	25	17	11	
Tavaliselt ei hääleta nad poliitilistel valimistel.	22	15	25	26	20	23	15	29	18	13	25	26	19	23	18	24	20	29	14	18	21	31	20	23	20	18	26	19	
Nad on vastu Euroopa Liidule	19	16	24	29	20	22	17	16	26	9	18	16	24	8	14	9	11	15	30	24	36	18	12	14	12	17	16	16	
Nad ei tea väga hästi, milline on Euroopa Parlamendi roll.	19	22	15	17	34	18	16	16	13	18	20	15	21	18	17	15	15	19	21	31	16	11	31	18	18	14	29	36	
Nad usuvad, et Euroopa Parlament ei tegele piisavalt probleemidega, mis puudutavad nendesuguseid inimesi.	19	21	28	24	23	24	22	14	33	11	16	22	18	17	20	16	16	20	20	23	26	17	14	19	15	24	20	24	
Nad ei tea piisavalt erinevate erakondade positsioonist Euroopa asjades.	14	18	11	10	13	13	9	15	8	12	11	14	16	10	11	7	8	13	14	20	16	14	17	14	12	11	15	23	
Kampaania käigus arutatud teemad ei ole huvitatud	13	17	12	11	14	15	9	19	9	12	11	14	13	4	9	10	9	19	27	12	18	13	14	15	15	13	10	12	
Neil puudub aeg, nad on liiga hõivatud.	11	10	8	11	12	11	13	18	5	9	7	13	10	6	14	12	12	13	4	11	19	16	8	20	13	16	9	10	
Nad ei ole valimistest teadlikud.	9	8	3	7	8	6	9	17	5	10	12	10	10	2	10	5	13	8	2	7	12	8	17	12	9	7	11	17	
Nad ei tea, kus ja kuidas hääletada	8	9	4	7	5	4	8	11	4	8	8	8	11	4	9	3	12	7	4	8	6	10	11	9	10	5	4	6	
Neil on mõned praktilised probleemid, mis takistavad neil hääletada (raskused valimisjaoskondades se pääsemisel, puue, terviseprobleemid jne).	5	11	5	2	2	2	3	5	8	2	2	10	7	2	4	2	4	7	2	2	11	10	8	14	2	6	3	2	
Ei tea	2	1	1	3	3	1	2	1	0	1	3	1	2	0	2	1	1	1	1	0	1	2	3	0	2	1	2	1	
Muu (SPONTANEOUS)	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	2	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	
Puudub (SPONTANEOUS)	1	1	0	2	1	3	1	2	0	1	2	0	0	6	1	2	4	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	

Üle veerandi Kreekas (33 %), Bulgaarias (28 %) ja Austrias (26 %) mainib asjaolu, et inimesed usuvad, et Euroopa Parlament ei tegele piisavalt probleemidega, mis puudutavad nendesuguseid inimesi. Kõige vähem mainivad seda Hispaanias (11 %), Iirimaa ja Portugalis (mõlemas 14 %) seda kui põhjust mitte hääletada.

11 riigis ütlevad vastajad tõenäolisemalt, kui nad olid 2022. aasta oktoobris-novembris, et inimesed ei hääleta Euroopa Parlamendi valimistel, sest nad usuvad, et nende hääl ei muuda midagi. See kehtib eelkõige Malta (46 %, + 14 protsendipunkti), Luksemburgi (56 %, + 12 protsendipunkti) ja Eesti (54 %, + 7 protsendipunkti) puhul. Vastajate osakaal on vähenenud Prantsusmaal (52 %, -7 protsendipunkti), Austrias (41 %, -4 protsendipunkti), Bulgaarias (42 %, -3 protsendipunkti) ja Portugalis (34 %, -3 protsendipunkti) ning see on jäänud 12 riigis stabiilseks või muutumatuks.

Nende vastajate osakaal, kes ütlevad, et inimesed ei hääleta, sest nad ei ole poliitikast üldiselt huvitatud, on alates 2022. aasta oktoobrist novembrini suurenenud 15 riigis, eelkõige Maltal (42 %, + 12 protsendipunkti), Iirimaa (42 %, + 8 protsendipunkti) ja Rootsis (41 %, + 7 protsendipunkti). See osakaal on vähenenud ainult Portugalis (31 %, -5 protsendipunkti), Küprosel (41 %, -5 protsendipunkti) ja Kreekas (37 %, -4 protsendipunkti) ning see on püsinud stabiilsena või muutumatuks üheksas riigis.

14 liikmesriigis on registreeritud nende vastajate osakaalu suurenemine, kes ütlevad, et inimesed ei hääleta Euroopa Parlamendi valimistel, sest nad ei usalda poliitilist süsteemi üldiselt. Maltal (34 %, + 9 protsendipunkti) on taas suurim kasv, järgnevad Küpros (58 %, + 7 protsendipunkti) ja Läti (42 %, + 7 protsendipunkti). Slovakkias on vastajate osakaal vaid veidi vähenenud (31 %, -3 protsendipunkti) ja see on 12 riigis püsinud stabiilsena või muutumatuks.

Üheksas riigis on suurenenud nende osakaal, kes ütlevad, et inimesed tunnevad, et see, mis toimub Euroopa Parlamendis, ei puuduta neid kui põhjust, miks nad ei hääleta. Suurim kasv on Belgias (28 %, + 6 protsendipunkti), Eestis (29 %, + 5 protsendipunkti) ja Küprosel (21 %, + 5 protsendipunkti). Vähenemist täheldati Luksemburgis (16 %, -7 protsendipunkti), Hispaanias (11 %, -4 protsendipunkti), Austrias (25 %, -3 protsendipunkti) ja Tšehhis (29 %, -3 protsendipunkti). 14 riigis on see näitaja püsinud stabiilsena või muutumatuks.

Seitsmes riigis on vastajad 2022. aasta oktoobrist novembrini suurema tõenäosusega öelnud, et inimesed ei hääleta, sest ükski erakond või kandidaat ei ole neid veennud, eelkõige Maltal (29 %, + 9 protsendipunkti) ja Lätis (18 %, + 6 protsendipunkti). See osakaal on veidi vähenenud Hispaanias (24 %, -4 protsendipunkti) ja Taanis (6 %, -3 protsendipunkti) ning see on püsinud stabiilsena või muutumatuks 18 riigis.

Kaheksas riigis on suurenenud nende vastajate osakaal, kes mainivad, et inimesed ei hääleta tavaliselt poliitilistel valimistel põhjusena mitte hääletada Euroopa Parlamendi valimistel, ning see kehtib eelkõige Leedus (24 %, + 8 protsendipunkti), Sloveenias (20 %, + 7 protsendipunkti), Ungaris (29 %, + 6 protsendipunkti) ja Lätis (18 %, + 6 protsendipunkti). See osakaal on veidi vähenenud Maltal (14 %, -4 protsendipunkti), Tšehhis (26 %, -3 protsendipunkti) ja Portugalis (20 %, -3 protsendipunkti) ning see on püsinud stabiilsena või muutumatuks 16 liikmesriigis.

Läti vastajad (14 %, + 6 protsendipunkti) ütlevad 2022. aasta oktoobrist novembrini suurema tõenäosusega, et inimesed ei hääleta, sest nad on Euroopa Liidu vastu, samas kui Maltal (30 %, -6 protsendipunkti) on see praegu vähem tõenäoline. Luksemburgis on vähenenud nende vastajate osakaal, kes põhjendavad, et nad ei tea väga hästi, milline on Euroopa Parlamendi roll (15 %, -7 protsendipunkti) ja usuvad, et Euroopa Parlament ei tegele piisavalt probleemidega, mis puudutavad nendesuguseid inimesi (16 %, -5 protsendipunkti). Kreekas (33 %, + 5 protsendipunkti) ütlevad vastajad nüüd suurema tõenäosusega, et inimesed ei hääleta, sest nad usuvad, et Euroopa Parlament ei tegele piisavalt probleemidega, mis puudutavad nendesuguseid inimesi.

15–24-aastased vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et inimesed ei hääleta Euroopa Parlamendi valimistel, sest nad ei ole poliitikast üldiselt huvitatud (42 % vs 35–37 % vanematest vastanutest) ja kõige vähem ütlevad inimesed, et nende hääl ei muuda midagi (42 % vs 45–48 %), usaldavad poliitilist süsteemi üldiselt (30 % vs 36–38 %) ning on vastu Euroopa Liidule (15 % vs 19–20 %).

Mida kauem vastajad täiskohaga haridusse jäid, seda tõenäolisemalt mainivad nad veendumust, et nende hääl ei muuda midagi (49 % 20-aastastest või vanematest vs 43 % 15-aastastest või noorematest), tunded, et see, mis Euroopa Parlamendis toimub, ei puuduta neid (29 % vs 16 %), ei tea väga hästi, milline on Euroopa Parlamendi roll (22 % vs 16 %), ning veendumus, et Euroopa Parlament ei tegele piisavalt probleemidega, mis puudutavad neid inimesi (21 % vs 16 %), mis sunnivad inimesi hääletama. Kuid vastajad, kes jätsid hariduse 15-aastaseks või nooremaks, ütlevad suurema tõenäosusega, et inimesed ei hääleta, sest neid ei veena ükski erakond ega kandidaat (25 % ja 20 % 20-aastastest või vanematest).

Vastajad, kellel on kõige vähem raskusi arvete tasumisega, kalduvad rohkem ütlema, et inimesed ei hääleta, sest nad ei ole poliitikast üldiselt huvitatud (38 % vs 33 % neist, kellel on enamasti raskusi) ja kuna nad tunnevad, et see, mis toimub Euroopa Parlamendis, ei puuduta neid (25 % vs 16 %). Vastupidine kehtib umbusaldamise kohta poliitilise süsteemi vastu üldiselt (41 % neist, kellel on raskusi enamasti, võrreldes 35 %ga neist, kellel on raskusi harva või mitte kunagi) ja keda ükski erakond või kandidaat ei veena (27 % vs 21 %).

Need, kes sageli räägivad Euroopa poliitilistest küsimustest, on tõenäolisemad kui need, kes seda kunagi ei tee, öeldes, et inimesed ei hääleta, sest nad tunnevad, et see, mis Euroopa Parlamendis toimub, ei puuduta neid (25 % vs 20 %) ja nad usuvad, et Euroopa Parlament ei tegele piisavalt probleemidega, mis puudutavad nendesuguseid inimesi (25 % vs 14 %).

Vastajad, kes hääletasid viimastel Euroopa Parlamendi valimistel, on tõenäolisemad kui need, kes ei hääletanud, öeldes, et inimesed usuvad, et nende hääl ei muuda midagi (49 % vs 43 %) ja tunnevad, et see, mis Euroopa Parlamendis toimub, ei puuduta neid (25 % vs 18 %).

QA18ab Teie arvates, mis on põhjused, miks mõned inimesed Euroopa Parlamendi valimistel ei hääleta? Esiteks? Ja siis? (% – EL 27)

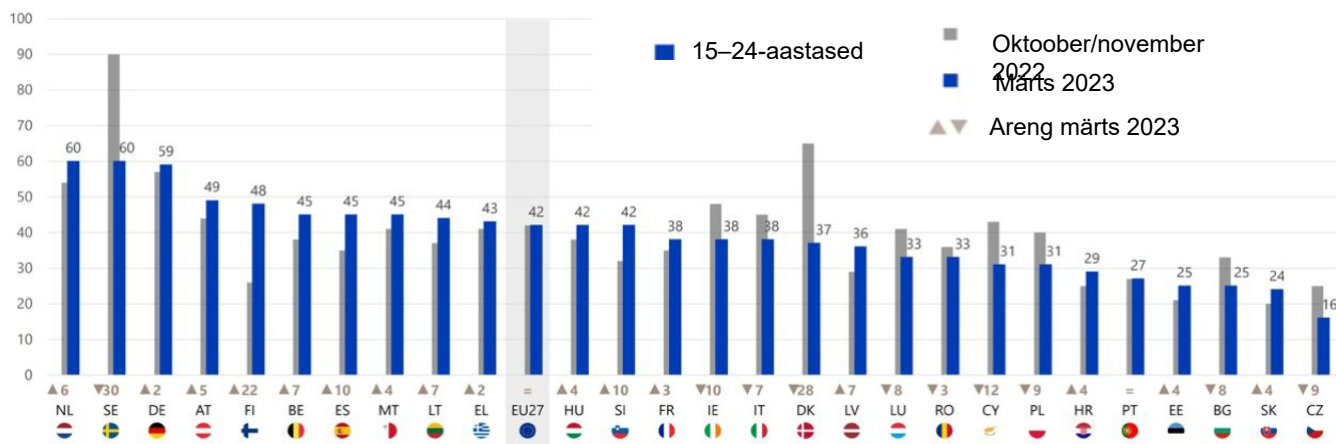
	Nad ei ole huvitatud poliitikast üldiselt.	Nad usuvad, et nende hääl ei muuda midagi.	Nad on vastu Euroopa Liidule	Nad ei tea väga hästi, milline on Euroopa Parlamendi roll.	Nad usuvad, et Euroopa Parlament ei tegele piisavalt probleemidega, mis puudutavad nendesuguseid inimesi.	Nad ei tea piisavalt erinevate erakondade positsioonist Euroopa asjades.	Nad usaldavad poliitilist süsteemi üldiselt	Neid ei veena ükski erakond ega kandidaat.	Nad tunnevad, et see, mis Euroopa Parlamendis toimub, ei puuduta neid
EL 27	15	6	6	0	1	1	36	22	23
Sugu									
Man	16	7	5	0	1	1	37	22	22
Naine	15	6	6	0	1	1	35	23	23
Age									
15–24	16	10	7	0	0	0	30	24	23
25–39	15	7	6	0	1	1	36	21	24
40–54	16	6	5	0	1	1	36	23	24
55+	15	5	5	0	1	1	38	22	21
Haridus (Lõpp)									
–15	14	5	5	1	1	1	40	25	16
16–19	15	6	5	0	1	1	37	23	19
20+	16	6	6	0	1	1	36	20	29
Õpib ikka veel	17	11	8	0	0	0	30	23	25
Sotsiaal-ametialane kategooria									
Füüsilisest isikust ettevõtja	15	6	5	0	0	1	37	21	24
Juhid	16	7	4	0	1	0	37	19	28
Muud valged kaelarihmad	15	8	6	0	1	0	36	23	26
Töölised	15	7	5	0	1	1	36	23	20
Koduinimesed	13	4	5	1	0	1	39	25	16
Töötud	15	4	5	1	1	1	40	25	19
Pensionil	15	4	5	1	1	1	37	22	21
Õpilased	17	11	8	0	0	0	30	23	25
Raskused arvete maksmisel									
Suurema osa ajast	15	7	5	1	1	1	41	27	16
Aeg-ajalt	14	7	6	0	1	1	38	25	20
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	16	6	5	0	1	1	35	21	25
Euroopa Parlamendi kuvand									
Positiivne	17	6	6	0	1	1	34	22	26
Neutraalne	14	7	6	0	1	1	35	22	22
Negatiivne	14	5	3	1	2	1	43	24	19

3.2. Keskendumine noortele

Selles osas keskendutakse konkreetsemalt kõige nooremate vastajate (st 15–24-aastaste) hoiakutele valimistesse ja eelkõige järgmistesse Euroopa Parlamendi valimistesse ning võrreldakse Euroopa noorte ja elanikkonna seas täheldatud tulemusi. 2019. aasta valimisjärgses Eurobaromeetri uuringus leiti, et kuigi viimastel Euroopa Parlamendi valimistel hääletavad kõige tõenäolisemalt eakad kodanikud, oli valimisaktiivsuse kasv aastatel 2014–2019 kõige suurem alla 25-aastaste noorte seas (42 %, + 14 protsendipunkti), mis on tegur, mis aitas saavutada suurima üldise valimisaktiivsuse Euroopa Parlamendi valimistel alates 1994. aastast.²⁷ Seetõttu on äärmiselt oluline jälgida hoiakuid selles vanuserühmas, et mõista põhjalikumalt valimis- ja poliitikas osalemise suundumusi kogu ELis.

Rohkem kui neli vastanutest kümnest vanuses 15–24 (42 %) ütlevad, et on väga oluline, et nad isiklikult Euroopa Parlamendi valimistel hääletaksid, samas kui 13 % peab neid valimisi vähetähtsaks. Seega omistavad noored vastajad keskmisest väiksema tõenäosusega (48 %) Euroopa Parlamendi valimistele suurt tähtsust.

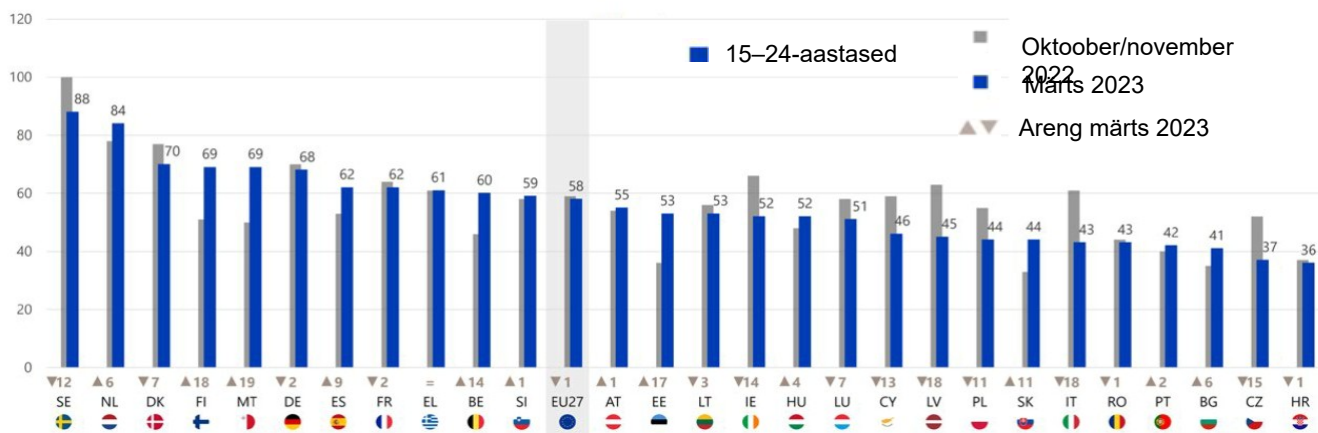
QA16a Palun öelge, kui oluline on teil isiklikult Euroopa Parlamendi valimistel hääletada või mitte? Palun kasutage skaalat 1–10, kui 1 tähendab, et hääletamine on midagi, millel pole teie jaoks mingit tähtsust, ja 10 tähendab, et hääletamine on midagi, mida peate oluliseks või peamiseks kohustuseks teie kui kodaniku jaoks. Ülejäänud numbrid näitavad midagi nende kahe positsiooni vahel. (% – suure tähtsusega (8–10)) kokku

Ligi kuus kümnest noorimast vastajast (58 %) omistavad suurt isiklikku tähtsust riiklikel valimistel hääletamisel ja vähem kui iga kümnes (8 %) ütleb, et hääletamine nendel valimistel on vähetähtis. Veel kord omistavad 15–24-aastased inimesed keskmisest väiksema tõenäosusega (67 %) hääletamisele suurt tähtsust.

²⁷ 2019. aasta juunis korraldatud Euroopa Parlamendi valimisjärgse Eurobaromeetri uuringu (EB 91.5) tulemused on kättesaadavad aadressil: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2312>

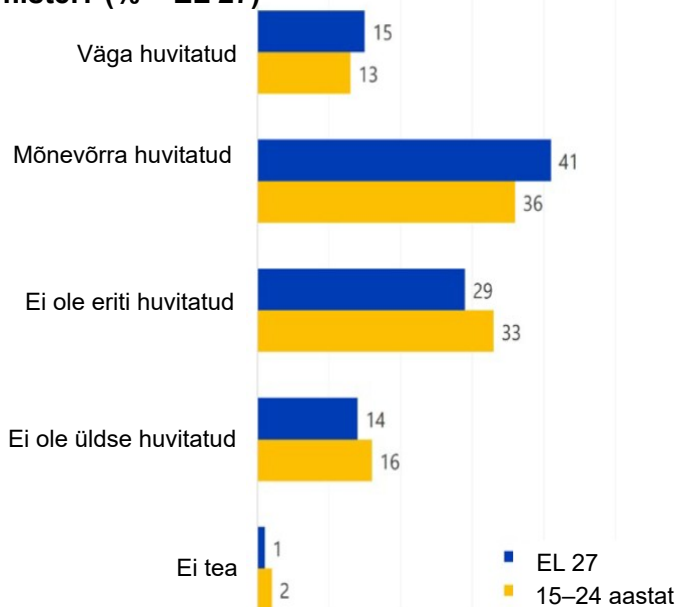
QA16b Ja kui oluline on hääletada riiklikel valimistel (meie RIIGU)? (% – suure tähtsusega (8–10)) kokku

Seega, nagu ka üldise elanikkonna tulemuste puhul, tunnistavad noored vastajad suurema tõenäosusega riiklike valimiste usaldusväärust kui Euroopa Parlamendi valimised.

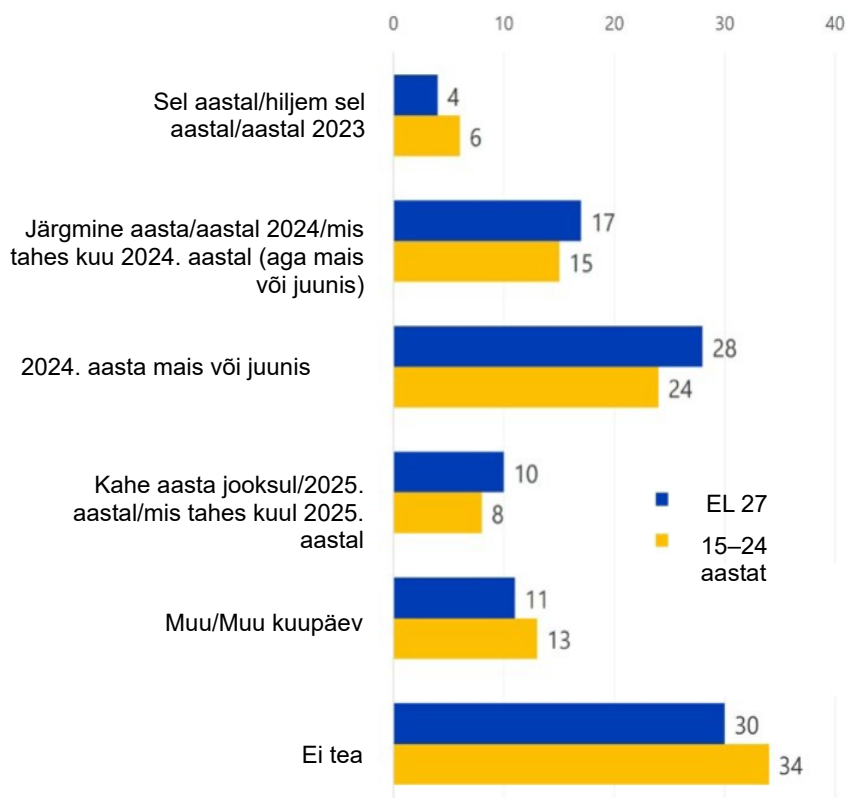
Võrdsetes osades öeldakse, et nad on valimistest huvitatud (49 %) ja mitte huvitatud (49 %). Täpsemalt ütleb 13 %, et nad on „väga huvitatud“ ja 36 % mõnevõrra huvitatud, samas kui 16 % ei ole üldse huvitatud ja 33 % ei ole „väga huvitatud“. Võrreldes neid näitajaid üldpopulatsioonis leitud näitajatega, tundub selge, et 15–24-aastased on keskmisest vähem huvitatud (56 %), kuigi nende osakaal, kes ütlevad, et nad on „väga“ huvitatud, on mõnevõrra lähedal kogu valimi puhul täheldatule (15 %).

QA15 Järgmised Euroopa Parlamendi valimised toimuvad 2024. aasta mais või juunis. Kui huvitatud või mitte te arvate, et olete nendel valimistel? (% – EL 27)

Kui küsiti järgmiste Euroopa Parlamendi valimiste kuupäeva kohta, annab ligi neljandik noorimatest vastajatest (24 %) õige vastuse 2024. aasta mais või juunis, samas kui 15 % tuvastab õigesti aasta, kuid mitte kuu, ja umbes veerand (27 %) annab vale vastuse. See näitab, et 15–24-aastased on keskmisest vähem tõenäoliselt teadlikud järgmiste valimiste täpsest kuupäevast (24 % vs. 28 %).

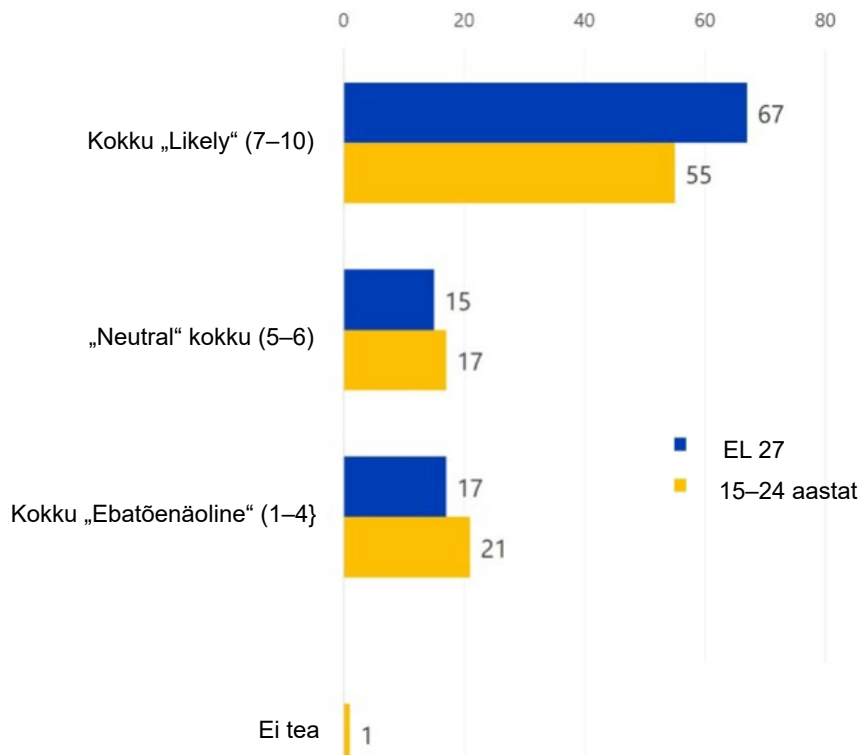
QA14 Järgmised Euroopa Parlamendi valimised toimuvad 2024. aasta mais või juunis. Kui huvitatud või mitte te arvate, et olete nendel valimistel? (% – EL 27)

Tõenäosus hääletada järgmistel Euroopa Parlamendi valimistel on noorte seas väiksem kui elanikkonna seas, kusjuures 55 % 15–24-aastastest ütleb, et nad hääletavad tõenäoliselt järgmisel nädalal toimuvate Euroopa Parlamendi valimiste korral (keskmiselt 67 %). Siiski tuleb märkida, et 6 % vastanutest ütles, et neil ei ole veel õigust hääletada.

Tõenäoliselt esindavad valijad endiselt absoluutset enamust noortest vastajatest, samas kui ainult umbes viiendik (21 %) ütleb, et nad tõenäoliselt ei hääleta (keskmiselt 17 %).

QA22 Kui järgmisel nädalal toimuvad järgmised Euroopa Parlamendi valimised, siis kui tõenäoline on, et te nendel valimistel hääletate? Palun kasutage skaalat 1–10, kus „1“ tähendab „ei ole üldse tõenäoline“ ja „10“ tähendab „väga tõenäoline“. (% – EL 27)

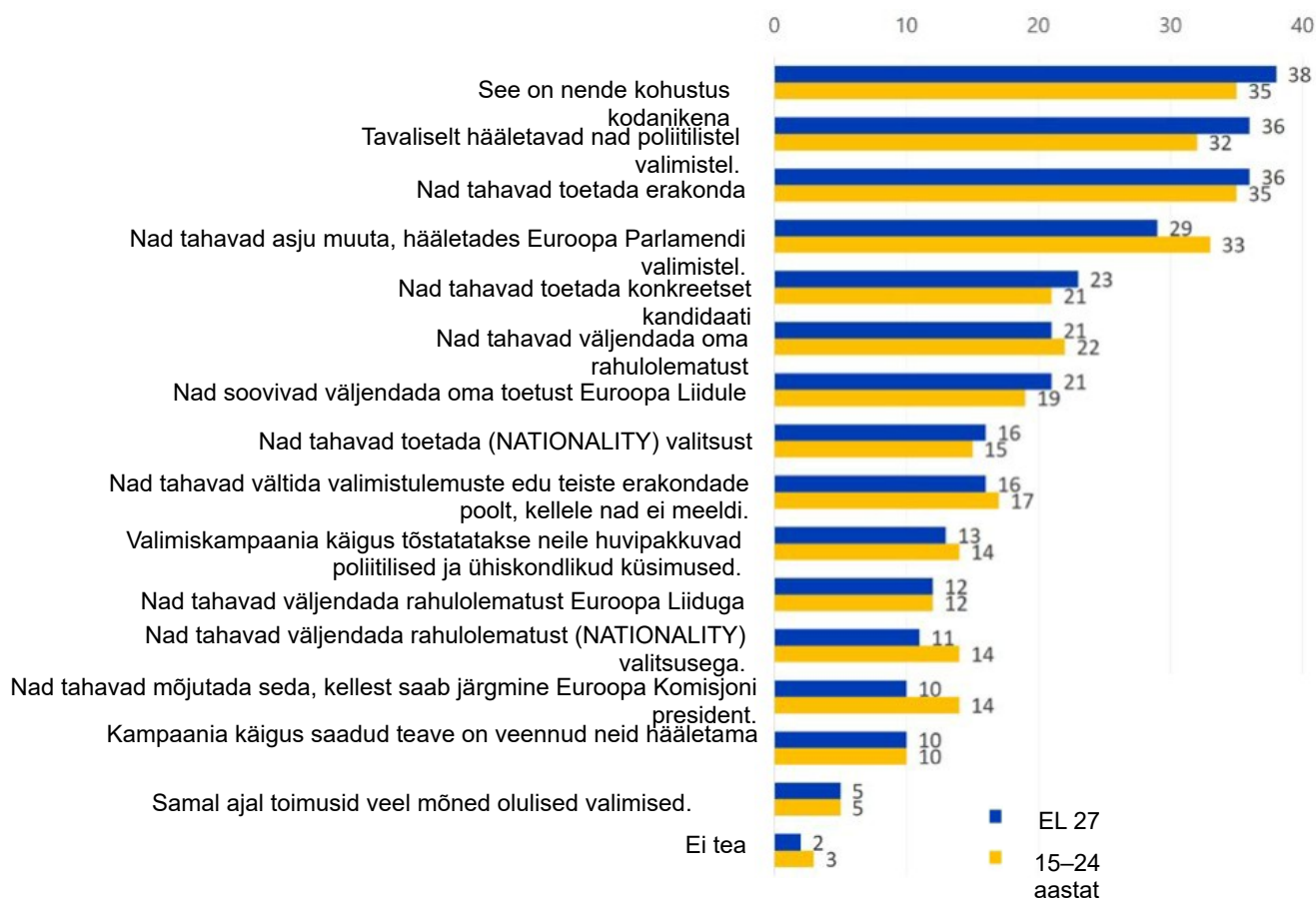

15–24aastaste vastajate väljendatud põhjused, miks inimesed Euroopa Parlamendi valimistel hääletavad, on vaid veidi erinevad üldise elanikkonna hulgas täheldatust. Kodanike kohustus (35 % võrreldes keskmiselt 38 %-ga) ja soov toetada erakonda (35 % vs 36 %) on endiselt kolme peamise põhjuse hulgas, mille esitasid 15–24-aastased. Kuid need vastajad ütlevad keskmisest tõenäolisemalt, et inimesed hääletavad, sest nad tahavad asju muuta (33 % vs 29 %), mis on esitatud põhjuste seas kolmas. Vastupidi, kuigi tavaliselt on poliitilistel valimistel hääletamine neljandal kohal (32 %), mainivad noorimad vastajad seda vähem tõenäoliselt kui kogu elanikkonda (36 %).

Teised umbes viiendiku valitud põhjused on soov väljendada rahulolematust (22 % võrreldes keskmiselt 21 %ga) ja soov toetada konkreetset kandidaati (21 % vs 23 %).

Lõpuks väärrib märkimist, et noorimad vastajad ütlevad keskmisest tõenäolisemalt, et inimesed hääletavad Euroopa Parlamendi valimistel, sest nad tahavad mõjutada seda, kellest saab Euroopa Komisjoni järgmine president (14 % vs 10 %).

QA17ab Teie arvates, millised on põhjused, miks inimesed Euroopa Parlamendi valimistel hääletavad? Esiteks? Ja siis? (KUNI 4 VASTUST) (% – EL 27)

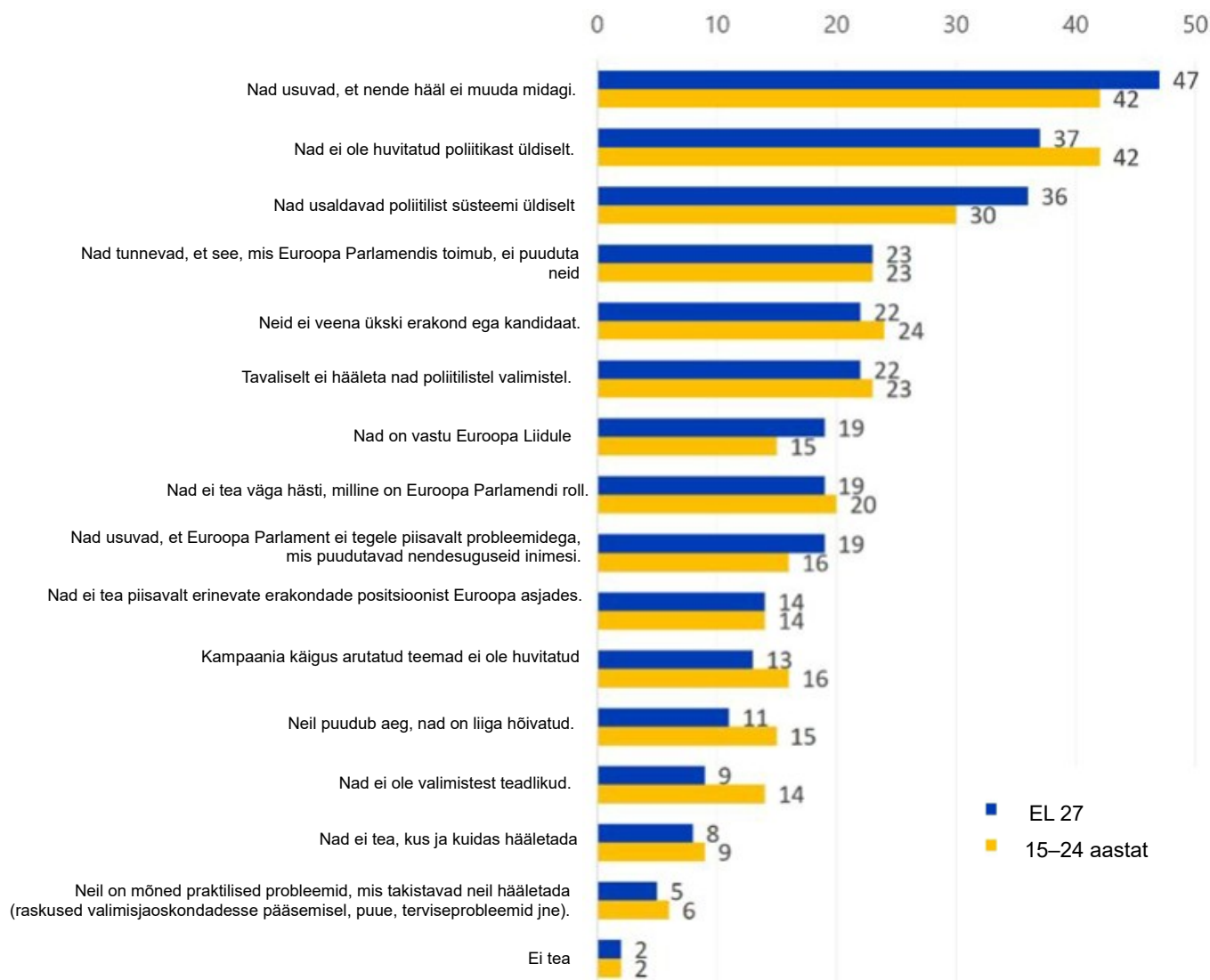

Üldise elanikkonna seas ütlevad vastajad kõige tõenäolisemalt, et inimesed ei hääleta Euroopa Parlamendi valimistel, sest nad usuvad, et nende hääl ei muuda midagi, nad ei ole poliitikast üldiselt huvitatud või nad ei usalda poliitilist süsteemi üldiselt. See järjestus on kõige nooremate vastajate seas üldjoontes sama, kuigi neid põhjuseid valivates proportsioonides võib täheldada erinevusi. 15–24-aastased ütlevad keskmisest tõenäolisemalt, et inimesed ei hääleta, sest nad ei ole poliitikast üldiselt huvitatud (42 % vs 37 %), mis teeb sellest noorte seas kõige sagedamini nimetatud põhjuse. Kuigi veendumus, et nende hääl ei muuda midagi, on ühine peamine põhjus, mainivad noorimad vastajad seda vähem tõenäoliselt kui kogu elanikkonda (42 % vs 47 %) ning sama kehtib umbusalduse kohta poliitilise süsteemi suhtes üldiselt (30 % vs 36 %).

Muud põhjused, mida vähemalt üks viiendik noorimatest vastajatest mainis, on järgmised: ükski erakond või kandidaat ei ole veendunud (24 % võrreldes keskmiselt 22 %ga), tundes, et see, mis toimub Euroopa Parlamendis, ei puuduta neid (23 % vs 23 %), tavaliselt ei hääleta poliitilistel valimistel (23 % vs 22 %) ja ei tea väga hästi, milline on Euroopa Parlamendi roll (20 % vs 19 %).

Muude põhjuste hulgas väärib märkimist, et 15–24-aastastel inimestel on väiksem tõenäosus öelda, et inimesed ei hääleta, sest nad on vastu Euroopa Liidule (15 % vs 19 %), kuid rohkem kalduvad ütleva, et neil ei ole aega või nad on liiga hõivatud (15 % vs 11 %) ja kuna nad ei ole valimistest teadlikud (14 % vs 9 %).

QA18ab Teie arvates, mis on põhjused, miks mõned inimesed Euroopa Parlamendi valimistel ei hääleta? Esiteks? Ja siis? (KUNI 4 VASTUST) (% – EL 27)

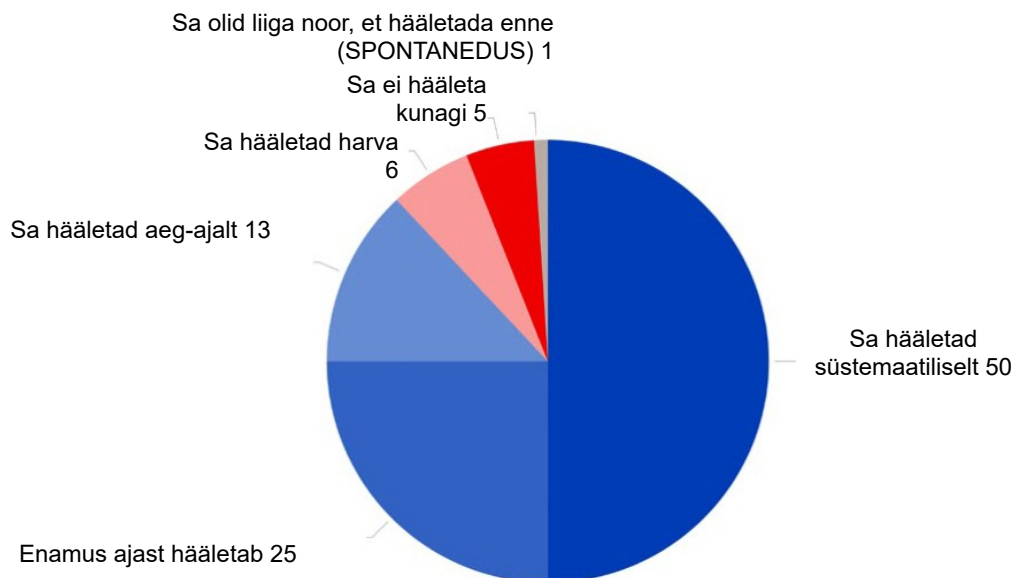
3.3. Hääletamiskäitumine

Kohalikel/piirkondlikel, riiklikel ja Euroopa Parlamendi valimistel hääletamise sagedus

Kirjeldades oma valimiskäitumist viimastel aastatel kohalikul, piirkondlikul, riiklikul või Euroopa tasandil, ütlevad pooled vastanutest (50 %, muutusi ei ole alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini) alati hääletanud. Peaaegu neli kümnest (38 %, muutusteta) ütlevad, et nad hääletavad sageli kas „enamikul“ (25 %, -1 protsendipunkti) või „aeg-ajalt“ (13 %, + 1 protsendipunkti), samas kui umbes üks kümnest (11 %, ei muutu) ütleb, et nad hääletavad „harva“ (6 %, ei muutu) või „mitte kunagi“ (5 %, ei muutu).

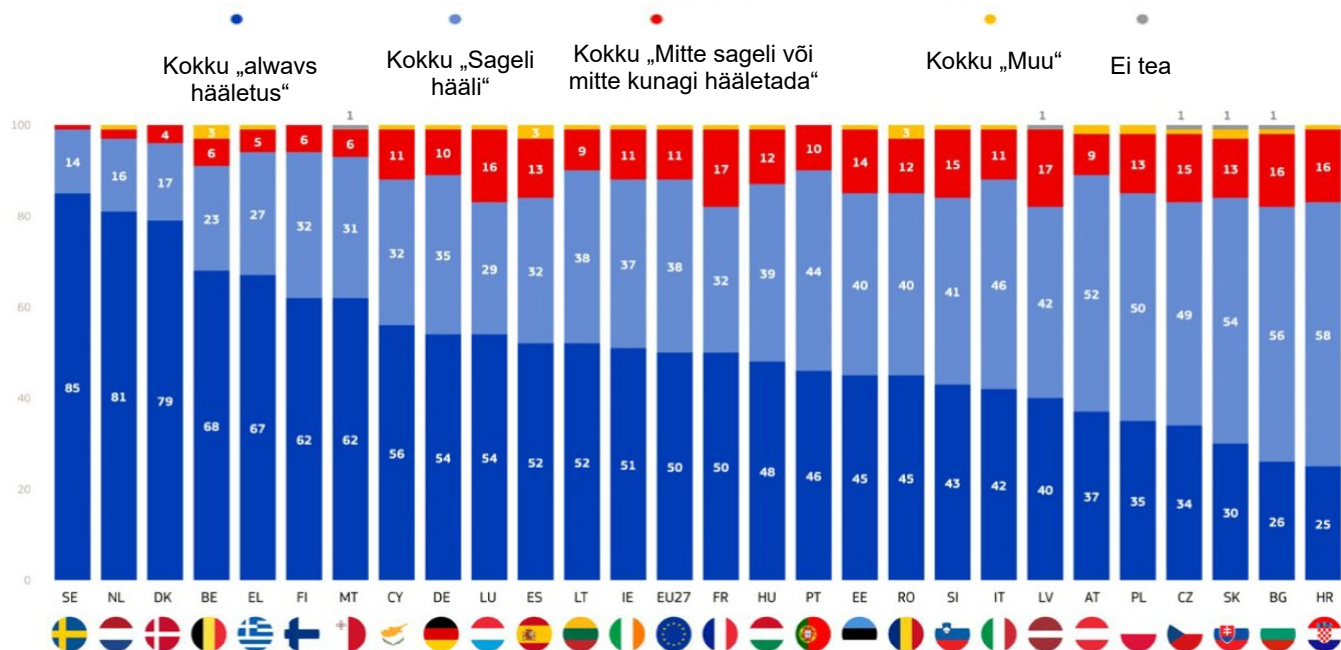
Need osakaalud on võrreldes 2022. aasta oktoobrist novembrini stabiilsed või muutumatud ning on kooskõlas nendega, mida täheldati sarnasel ajal (aprill 2018) enne 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimisi, kui 50 % ütles, et nad hääletavad alati, ja 35 %, et nad sageli hääletavad.

QA19 Räägime nüüd teie isiklikust valimiskäitumisest. Milline järgmistest kirjeldab kõige paremini Teie valimiskäitumist viimastel aastatel kas kohalikul või piirkondlikul, riiklikul või Euroopa tasandil? (% – EL 27)

Vastajad Rootsis (85 %), Madalmaades (81 %) ja Taanis (79 %) ütlevad kõige tõenäolisemalt, et nad hääletavad alati valimistel kohalikul või piirkondlikul, riiklikul või Euroopa tasandil. Selline valimiskäitumine on vähem levinud Horvaatias (25 %), Bulgaarias (26 %) ja Slovakkias (30 %). Nende vastajate osakaal, kes hääletavad harva või mitte kunagi, on suurim Prantsusmaal, Lätis (mõlemas 17 %), Bulgaarias, Horvaatias ja Luksemburgis (kõik 16 %), samas kui kõige väiksem Rootsis (1 %), Madalmaades (2 %) ja Taanis (4 %).

QA19 Räägime nüüd teie isiklikust valimiskäitumisest. Milline järgmistest kirjeldab kõige paremini Teie valimiskäitumist viimastel aastatel kas kohalikul või piirkondlikul, riiklikul või Euroopa tasandil? (%)

QA19 Räägime nüüd teie isiklikust valimiskäitumisest. Milline järgmistest kirjeldab kõige paremini Teie valimiskäitumist viimastel aastatel kas kohalikul või piirkondlikul, riiklikul või Euroopa tasandil? (%)

	Te hääletate süstemaatiliselt		Sa hääletad suurema osa ajast		Aeg-ajalt hääletate		Sa hääletad harva		Sa ei hääleta kunagi		See sõltub/Sa hääletad ainult teatud valimistel (SPONTANEOUS)	
	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022	Märts 2023	Diff. Märts 2023 – oktoober/november 2022
EL 27	50	0	25	-1	13	1	6	0	5	0	0	0
OLEMA	68	2	16	0	7	0	3	-1	3	-2	0	0
BG	26	-1	33	-2	23	2	12	-1	4	1	0	0
CZ	34	-3	34	2	15	3	8	-2	7	0	0	-1
DK	79	1	14	-1	3	-1	2	1	2	1	0	0
DE	54	-3	23	-3	12	4	5	1	5	1	1	0
EE	45	13	25	0	15	-6	9	-5	5	-3	0	0
IE	51	-4	27	2	10	1	4	-1	7	2	0	0
EL	67	-2	19	0	8	3	3	0	2	0	0	0
ES	52	-6	24	3	8	1	6	0	7	1	1	1
FR	50	2	22	-3	10	1	8	1	9	-2	0	0
HR	25	-8	35	3	23	4	10	0	6	1	0	0
SEE	42	-2	31	1	15	2	8	1	3	-1	0	-1
CY	56	2	21	1	11	1	3	-4	8	1	1	1
LV	40	-15	25	3	17	7	10	3	7	1	0	0
LT	52	8	25	-5	13	1	5	0	4	-3	0	0
LU	54	2	21	-3	8	0	8	1	8	1	0	0
HU	48	-5	27	4	12	-1	7	2	5	0	0	0
MT	62	-3	21	-3	10	4	4	1	2	0	0	0
NL	81	4	14	-3	2	-1	1	0	1	-1	0	0
KELL	37	-2	34	-1	18	0	4	-1	5	3	0	0
PL	35	5	26	-4	24	-3	8	-1	5	3	0	0
PT	46	2	35	2	9	-4	4	-1	6	1	0	0
RO	45	13	24	-7	16	-4	9	-5	3	1	0	0
SI	43	4	29	-2	12	-1	9	1	6	-2	0	0
SK	30	-3	30	-3	24	5	7	-1	6	1	0	0
FI	62	10	25	-2	7	-2	3	-3	3	-2	0	0
SE	85	-4	12	4	2	0	0	-1	1	1	0	0

Alati valimistel hääletajate osakaal tõuseb vanusega: 57 % 55-aastastest või vanematest ütlevad, et nad hääletavad alati, võrreldes 37 %ga 15–24-aastastest.

Hääletamiskäitumises on oma osa ka haridustasemel. Need, kes lõpetasid täisajaga 20-aastased või vanemad, ütlevad tõenäolisemalt, et nad hääletavad alati kui need, kes lõpetasid 19-aastased või nooremad (61 % vs 44–49 %).

Kõige tõenäolisemalt hääletavad süstemaatiliselt juhid (63 %), eriti võrreldes töötutega (35 %). Samuti on erinevusi vastajate rahalistes tingimustes, sest need, kellel on harva või mitte kunagi raskusi arвете tasumisega, on tõenäolisemad kui need, kellel on raskusi, et öelda, et nad hääletavad alati (59 % vs 34–37 %).

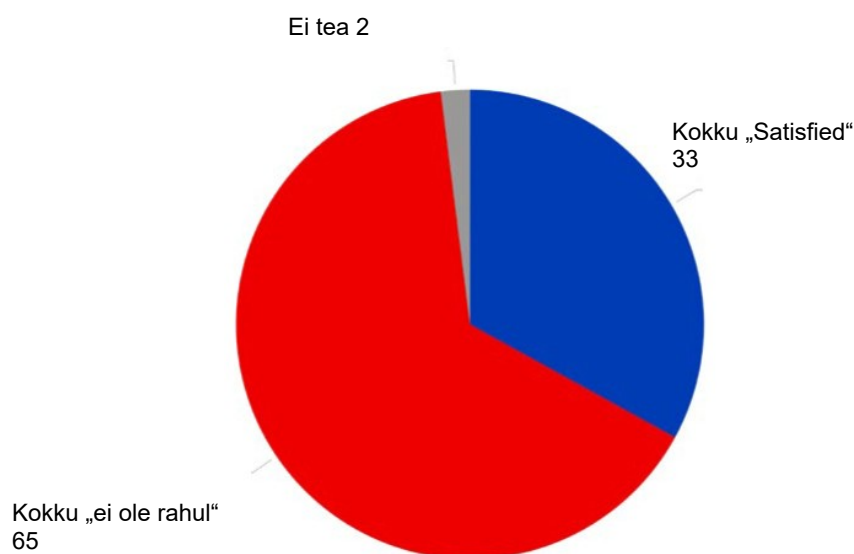
Tunne, et oma hääle loeb ja rahulolu demokraatiaga ELis ja oma riigis, on samuti tunnused, mis kaasnevad suurema kalduvusega valimistel hääletada. Näiteks 61 % neist, kes nõustuvad oma häälega, hääletavad alati oma riigis, samas kui 36 % neist, kes ei ole sellega nõus. Sama kehtib ka Euroopa Parlamendi kuvandile vastanute kohta: 63 % neist, kellel on positiivne kuvand, ütlevad, et nad hääletavad alati, võrreldes 39 %-ga, kellel on negatiivne kuvand.

Valimisaktiivsus 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimistel ja viimastel riiklikel valimistel

60 % (-1 protsendipunkti alates oktoobrist kuni novembrini 2022) ütles, et nad hääletasid 2019. aasta mais toimunud viimastel Euroopa Parlamendi valimistel, samas kui 36 % (+ 1 protsendipunkti) ütles, et nad ei hääletanud.

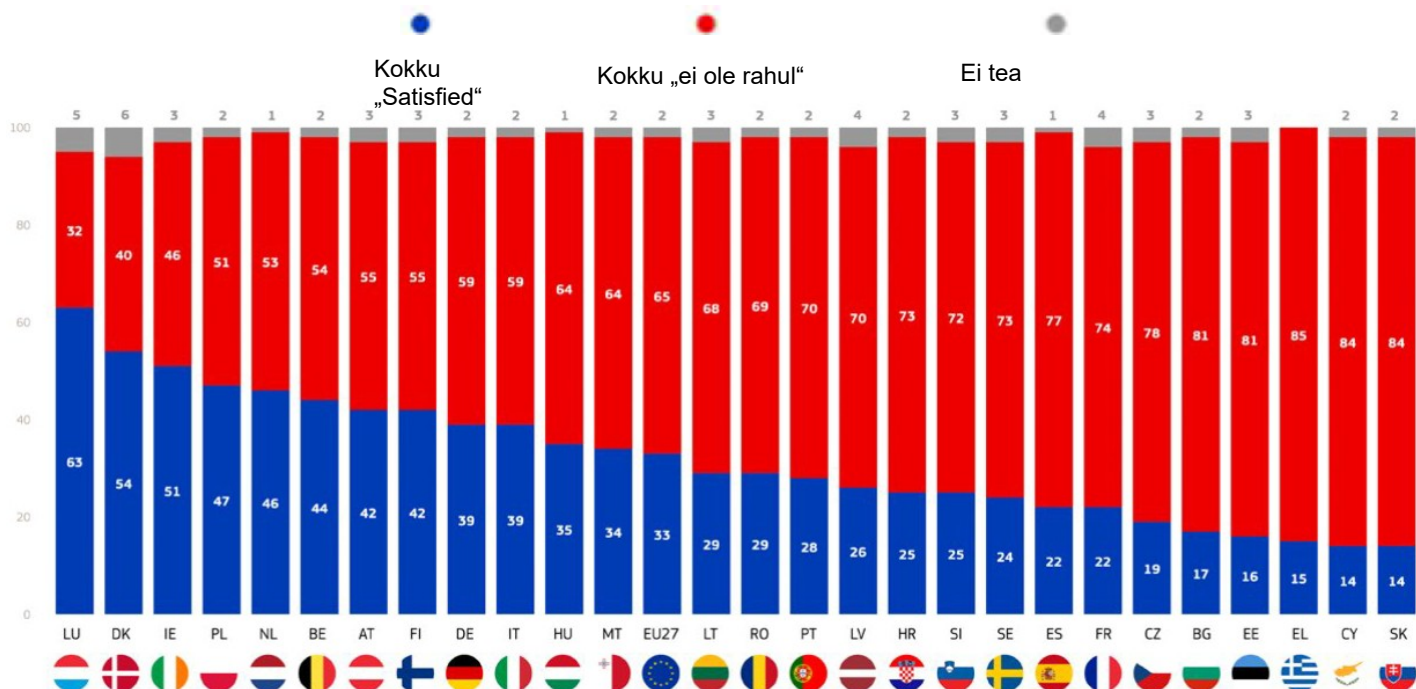
Tuleb märkida, et see osakaal on suurem kui tegelik valimisaktiivsus viimastel Euroopa Parlamendi valimistel (50,6 %), mis näitab, et mitmed hääleõiguseta isikud (sealhulgas osa neist, kes ei olnud valimisealised) teatasid, et nad hääletasid käesolevas uuringus.

QA24.1 Kui rahul olete te... valitsuse (NATIONALITY) valitsuse poolt seni võetud meetmetega, et võidelda elukalliduse (näiteks tõusvate toiduainete või energiahindade) vastu? (EL 27) (%)

Kõigis riikides ütles enamik vastanutest, et nad hääletasid viimastel Euroopa Parlamendi valimistel. Vastajate osakaal oli suurim Madalmaades (81 %), Belgias (78 %) ja Taanis (77 %). Vähem kui pooled ütlevad, et hääletasid Tšehhis (47 %), Sloveenias (48 %), Prantsusmaal ja Slovakkias (mõlemas 49 %).

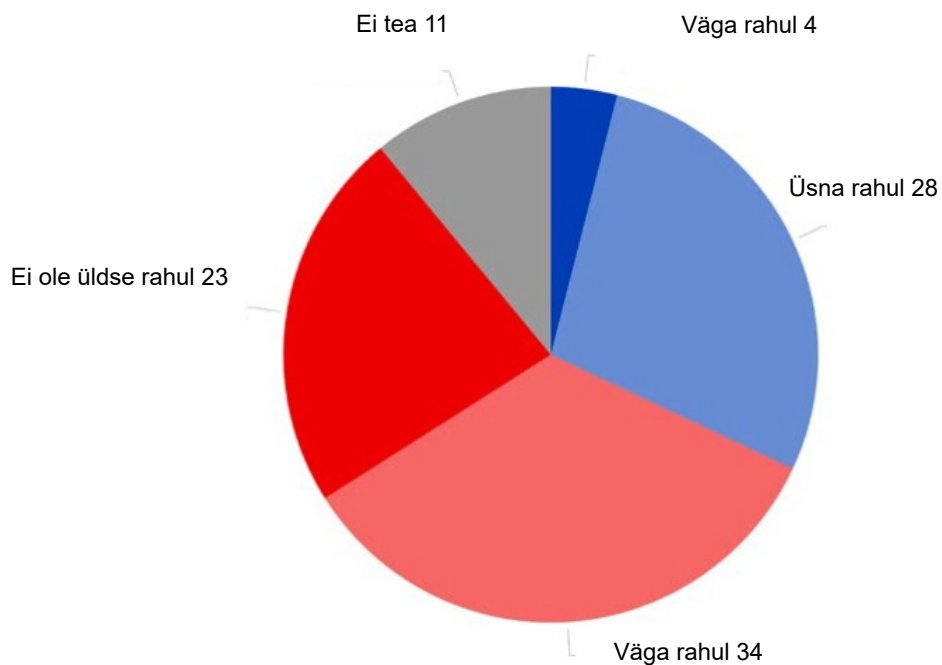
QA24.1 Kui rahul olete te... valitsuse (NATIONALITY) valitsuse poolt seni võetud meetmetega, et võidelda elukalliduse (näiteks tõusvate toiduainete või energiahindade) vastu? (%)

Kuue riigi vastajad väidavad nüüd, et nad hääletasid viimastel Euroopa Parlamendi valimistel rohkem kui 2022. aasta oktoobris-novembris, eelkõige Eestis (55 %, + 15 protsendipunkti), Leedus (64 %, + 8 protsendipunkti), Madalmaades (81 %, + 7 protsendipunkti) ja Rumeenias (68 %, + 7 protsendipunkti). See osakaal on vähenenud kuues riigis ning viie protsendipunkti võrra Horvaatias (51 %), Rootsis (69 %) ja Maltal (74 %).

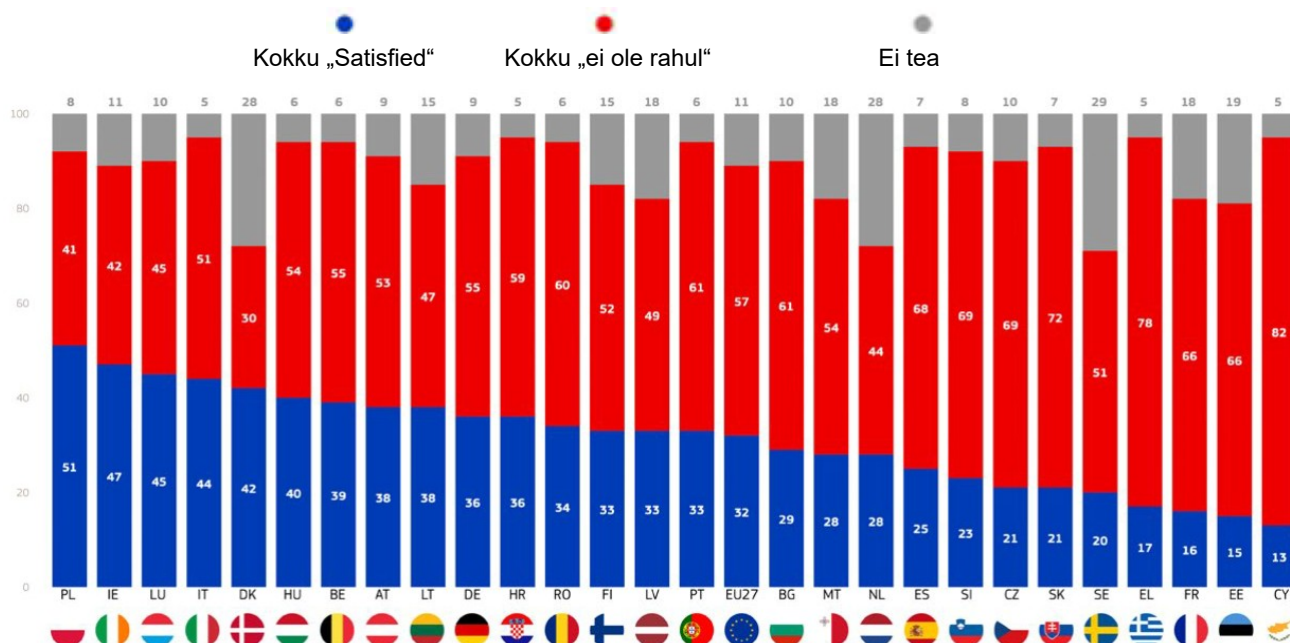
Väljakuulutatud valimisaktiivsus on suurem, kui tegemist on riiklike valimistega. Peaaegu kaheksa kümnest (79 %, -1 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini) ütlevad, et nad hääletasid viimastel riiklikel valimistel, samal ajal kui umbes viiendik (19 %, + 1 protsendipunkti) ütlevad, et nad ei hääletanud.

QA24.2 Kui rahul olete Euroopa Liidu poolt seni võetud meetmetega, et vähendada elukalliduse tõusu (nt toidu- või energiahindade tõus) või mitte? (EL 27) (%)

Enamik liikmesriike ütles, et nad hääletasid viimastel riiklikel valimistel, kusjuures suurim osakaal registreeriti Madalmaades (93 %), Taanis (92 %) ja Rootsis (91 %). Valimisaktiivsus riiklikel valimistel on madalaim Luksemburgis (61 %), Horvaatias (68 %) ja Lätis (70 %).

QA24.1 Kui rahul olete Euroopa Liidu poolt seni võetud meetmetega, et vähendada elukalliduse tõusu (näiteks toidu- või energiahindade tõus)? (%)

Nende vastajate osakaal, kes ütlesid, et nad hääletasid viimastel riiklikel valimistel, on kasvanud kaheksas riigis alates 2022. aasta oktoobrist novembrini. Taas on Eesti (73 %, + 12 protsendipunkti) ja Leedu (76 %, + 6 protsendipunkti) riigid, kus deklareeritud valimisaktiivsus on kõige rohkem kasvanud. Seevastu on see osakaal vähenenud veel kaheksas riigis, kõige rohkem Lätis (70 %, -9 protsendipunkti), Horvaatias (68 %, -7 protsendipunkti) ja Rootsis (91 %, -6 protsendipunkti).

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab, et 55-aastaste ja vanemate vastajate hulgas on deklareeritud valimisaktiivsus suurem (87 % liikmesriikidest, 69 % Euroopast) kui 25–39-aastaste seas (80 % liikmesriikidest, 59 % Euroopast). Sellest hoolimata on näitajad 15–24-aastaste seas kõige madalamad (45 % liikmesriikidest, 23 % eurooplased), kuigi see võib olla tingitud asjaolust, et paljud neist vastanutest ei olnud valimiste ajal valimisõiguslikus vanuses.

Haridustase mängib rolli ka väljakuulutatud valimisaktiivsuse tasemes, kusjuures 20-aastased või vanemad inimesed ütlevad, et nad hääletasid kõigil valimistel rohkem kui 15-aastased või nooremad (89 % vs 77 % liikmesriikidest, 74 % vs 58 % eurooplased).

Kõige tõenäolisemalt hääletavad juhid (90 % liikmesriikidest, 76 % eurooplased), eriti võrreldes töötutega (61 % liikmesriikidest, 46 % eurooplased). Mida rohkem on vastajatel rahalisi raskusi, seda väiksem on tõenäosus, et nad ütlevad, et nad hääletasid. Näiteks 84 % neist, kellel on harva või mitte kunagi raskusi arвете tasumisega, ütlevad, et nad hääletasid riiklikel valimistel, samas kui 67 % neist, kellel on raskusi suurema osa ajast.

Väljakuulutatud valimisaktiivsus on seotud ka tundega, et hääle loeb ja on rahul demokraatiaga ELi ja riiklikul tasandil. Näiteks ütles 68 % ELi demokraatiaga rahul olevatest inimestest, et nad hääletasid viimastel Euroopa Parlamendi valimistel, samas kui 53 % neist, kes ei ole rahul. Lisaks väidavad vastajad, kellel on Euroopa Parlamendist positiivne kuvand, suurema tõenäosusega, et

nad hääletasid viimastel Euroopa Parlamendi valimistel kui need, kellel on negatiivne kuvand (74 % vs 52 %).

QA24.1 Mõned inimesed (meie riik) ei hääletanud ühel või teisel põhjusel hiljutistel valimistel. Kas sa ise hääletasid viimases... Euroopa Parlamendi valimised 2019. aasta mais? (% – EL 27)

	Jah	Ei	Ei tea
EL 27	60	36	4
Sugu			
Mees	61	36	3
Naine	60	36	4
Age			
15–24	23	71	6
25–39	59	38	3
40–54	66	31	3
55+	69	27	4
Haridus (Lõpp)			
–15	58	39	3
16–19	60	37	3
20+	74	23	3
Õpib ikka veel	26	68	6
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	69	28	3
Juhid	76	21	3
Muud valged kaelarihmad	64	33	3
Töölised	56	40	4
Koduinimesed	56	41	3
Töötud	46	51	3
Pensionil	70	27	3
Õpilased	26	68	6
Raskused arвете maksmisel			
Suurema osa ajast	47	49	4
Aeg-ajalt	54	42	4
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	66	31	3
Minu hääl loeb ELis			
Nõus	74	23	3
Ei nõustu	59	47	3
Minu hääl loeb (meie riik)			
Nõus	70	27	3
Ei nõustu	49	48	3
Rahulolu demokraatiaga oma riigis			
Rahuldatud	67	30	3
Ei ole rahul	53	43	4
Rahulolu demokraatiaga ELis			
Rahuldatud	68	29	3
Ei ole rahul	53	43	4
Euroopa Parlamendi kuvand			
Positiivne	74	23	3
Neutraalne	53	42	5
Negatiivne	52	45	3

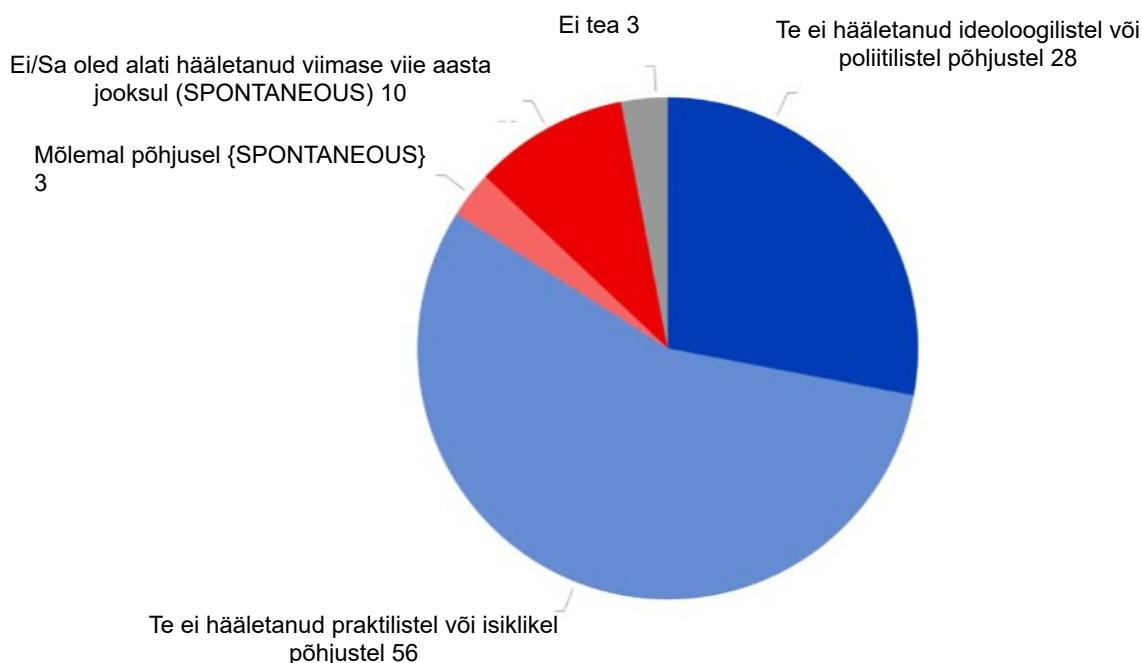
QA24.2 Ühel või teisel põhjusel ei hääletanud mõned inimesed (meie RIIGU) hiljutistel valimistel. Kas sa ise hääletasid viimases... Riiklikud valimised? (% – EL 27)

	Jah	Ei	Ei tea
EL 27	79	19	1
Sugu			
Man	79	20	1
Naine	79	19	2
Age			
15–24	45	50	5
25–39	80	19	1
40–54	83	16	1
55+	87	12	1
Haridus (Lõpp)			
–15	77	21	2
16–19	80	18	1
20+	89	10	1
Õpib ikka veel	47	48	5
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	87	12	1
Juhid	90	9	1
Muud valged kaelarihmad	85	14	1
Töölised	77	21	2
Koduinimesed	72	27	1
Töötud	61	36	3
Pensionil	87	12	1
Õpilased	47	48	5
Raskused arvete maksmisel			
Suurema osa ajast	67	30	3
Aeg-ajalt	72	26	2
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	84	15	1
Minu hääl loeb ELis			
Nõus	88	11	1
Ei nõustu	74	25	1
Minu hääl loeb (meie riik)			
Nõus	88	11	1
Ei nõustu	69	30	1
Rahulolu demokraatiaga oma riigis			
Rahuldatud	83	16	1
Ei ole rahul	75	23	2
Rahulolu demokraatiaga ELis			
Rahuldatud	83	16	1
Ei ole rahul	76	23	1

Peamised põhjused, miks valimistel või rahvahääletustel ei osaleta

Vastajatelt, kes ütlesid, et nad hääletavad sageli, harva või mitte kunagi valimistel kohalikul või piirkondlikul, riiklikul või Euroopa tasandil, küsiti ka peamisi põhjuseid, miks viimase viie aasta jooksul valimistel või referendumil ei osaleta. Enamik neist vastanutest (56 %, muutusi ei ole alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini muutunud) väidavad, et nad ei hääletanud praktilistel ega isiklikel põhjustel, samas kui ligi kolm kümnest (28 %, + 1 protsendipunkti) viitavad ideoloogilistele või poliitilistele põhjustele. Üks kümnest (-1 protsendipunkti) ütleb spontaanselt, et kumbki kahest põhjusest ei kehti nende juhtumi kohta või et nad on viimase viie aasta jooksul alati hääletanud.

QA20 Kui te ei osalenud viimase viie aasta jooksul valimistel või referendumil, siis mis oli peamine põhjus? (% – EL 27)

Need näitajad on püsinud stabiilsena 2022. aasta oktoobrist novembrini. Nagu ka eelmises aruandes märgitud, ütlevad 2018. aasta aprilliga võrreldes suuremad osakaalud nüüd, et hääletamisest keeldumise peamised põhjused olid praktilised või isiklikud (56 % vs 41 %) või ideoloogiline või poliitiline (28 % vs 23 %).

Kõigis riikides peale ühe ütleb enamus, et nad ei osalenud viimase viie aasta jooksul valimistel ega rahvahääletusel praktilistel või isiklikel põhjustel. See osakaal ulatub umbes seitsmest kümnest või enamast Madalmaades (78 %), Sloveenias (70 %) ja Poolas (69 %) kuni pooleni või vähem Saksamaal, Portugalis (mõlemas 46 %), Küprosel ja Soomes (mõlemas 50 %). Malta (33 %) on ainus riik, kus seda põhjendab vähemus ja kus enamus ütleb, et põhjused olid peamiselt ideoloogilised või poliitilised (43 %).

QA20 Kui te ei osalenud viimase viie aasta jooksul valimistel või referendumil, siis mis oli peamine põhjus? (% – Te ei hääletanud praktilistel või isiklikel põhjustel)

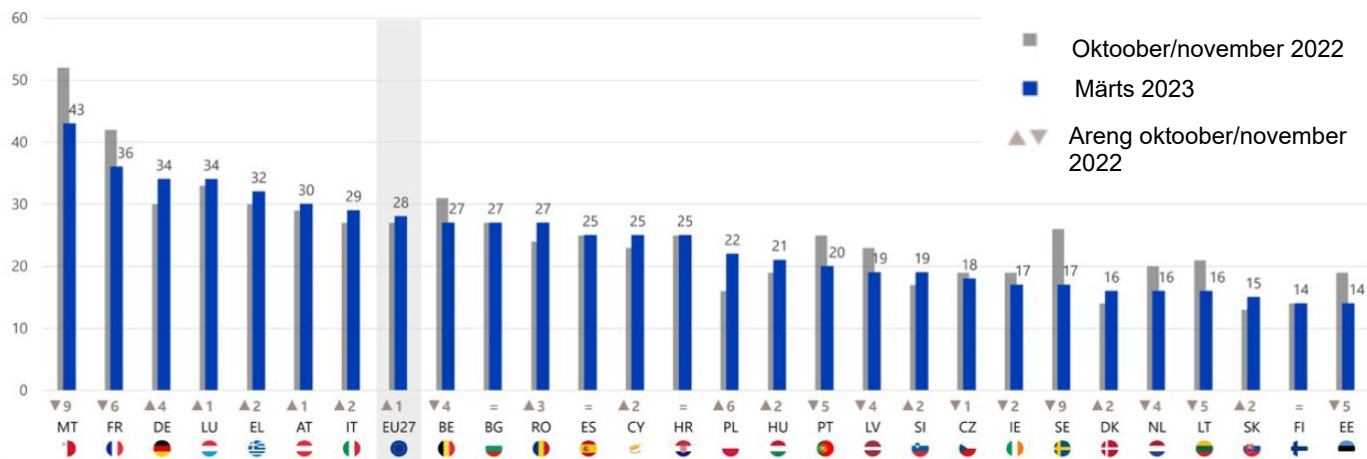

Malta järel ütles üle kolmandiku, et mitteosalemise põhjused olid ideoloogilised või poliitilised Prantsusmaal (36 %), Saksamaal ja Luksemburgis (mõlemas 34 %). Väikseimad osakaalud, mis seda põhjusena nimetasid, on Eestis, Soomes (mõlemas 14 %) ja Slovakkias (15 %).

Kümnes riigis on alates 2022. aasta oktoobrist novembrini suurenenud nende vastajate osakaal, kes ei osalenud viimase viie aasta jooksul praktilistel või isiklikel põhjustel valimistel ega referendumil. Eelkõige puudutab see Maltat (33 %, + 10 protsendipunkti), Rootsit (62 %, + 10 protsendipunkti) ja Prantsusmaad (55 %, + 9 protsendipunkti). Seevastu see osakaal on vähenenud kuues riigis ja eelkõige Küprosel (50 %, -10 protsendipunkti).

Vastajad Poolas (22 %, + 6 protsendipunkti), Saksamaal (34 %, + 4 protsendipunkti) ja Rumeenias (27 %, + 3 protsendipunkti) on tõenäolisemad kui 2022. aasta oktoobris-novembris, mainides hääletamata jätmise ideoloogilisi või poliitilisi põhjuseid. See osakaal on vähenenud üheksas riigis, eelkõige Rootsis (17 %, -9 protsendipunkti), Maltal (43 %, -9 protsendipunkti) ja Prantsusmaal (36 %, -6 protsendipunkti).

QA20 Kui te ei osalenud viimase viie aasta jooksul valimistel või referendumil, siis mis oli peamine põhjus? (% – te ei hääletanud ideoloogilistel või poliitilistel põhjustel)

Kõige levinumad põhjused, miks viimase viie aasta jooksul valimistel või referendumil mitte osaleda, on praktilised või isiklikud, mitte ideoloogilised või poliitilised.

Eelkõige väidavad mehed tõenäolisemalt kui naised, et nad ei hääletanud ideoloogilistel või poliitilistel põhjustel (30 % vs 26 %), samas kui noorimad vastajad on kõige vähem tõenäolised (21 % vs 27–32 % 25-aastastest või vanematest), kuid kõige tõenäolisemalt mainitakse praktilisi või isiklikke põhjuseid (68 % vs 51–59 %). Töötud (32 %) ja need, kellel on raskusi arvete tasumisega aeg-ajalt või sagedamini (30–31 %), väidavad kõige tõenäolisemalt, et nad ei hääletanud ideoloogilistel või poliitilistel põhjustel.

Ideoloogilistel või poliitilistel põhjustel hääletamata jäänud inimeste osakaal on samuti suur nende seas, kes sageli räägivad Euroopa poliitilistest küsimustest (33 % vs 26 % neist, kes seda kunagi ei tee), nende seas, kellel on negatiivne kuvand EList (41 % vs 21 % neist, kellel on positiivne kuvand) ja nende seas, kellel on negatiivne kuvand Euroopa Parlamendis (39 % vs 23 % neist, kellel on positiivne kuvand).

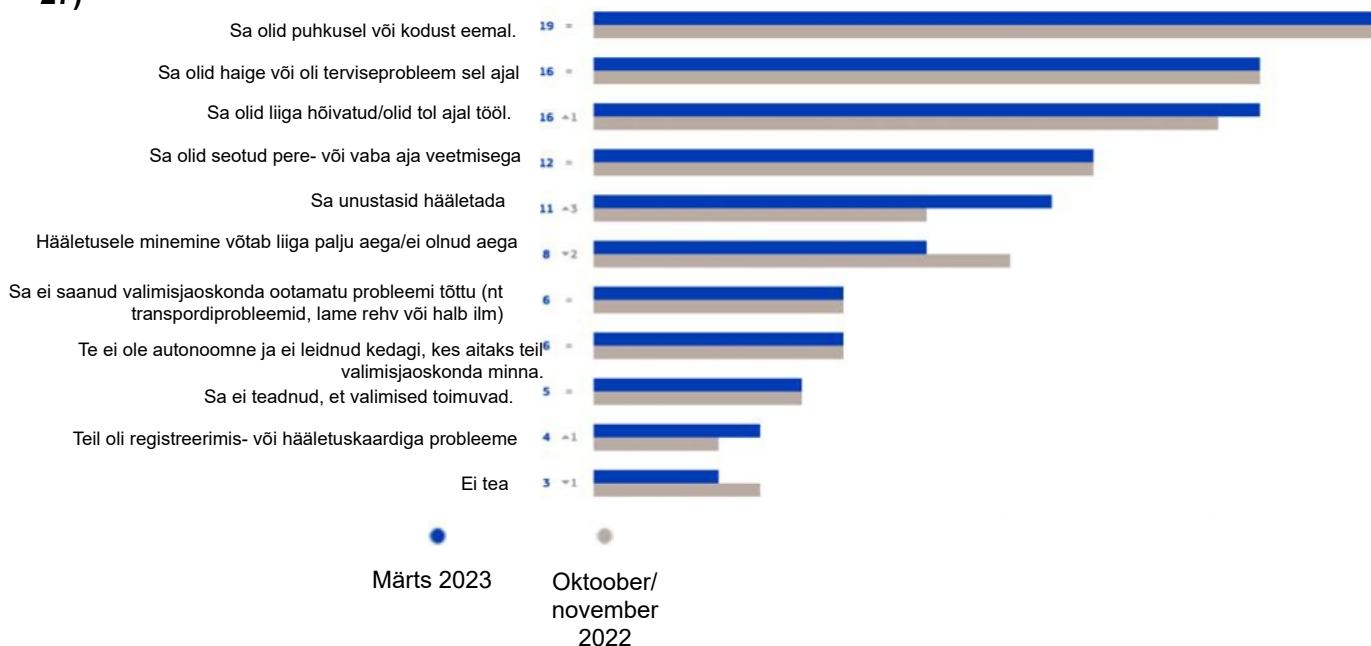
QA20 Kui te ei osalenud viimase viie aasta jooksul valimistel või referendumil, siis mis oli peamine põhjus? (% – EL 27)

	Te ei hääletanud ideoloogilistel või poliitilistel põhjustel.	Te ei hääletanud praktilistel või isiklikel põhjustel	Ei tea
EL 27	28	56	3
Sugu			
Man	30	55	3
Naine	26	58	3
Age			
15–24	21	68	3
25–39	29	59	2
40–54	32	51	2
55+	27	55	3
Haridus (Lõpp)			
–15	25	60	3
16–19	31	54	2
20+	27	56	3
Õpib ikka veel	21	68	4
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	29	51	5
Juhid	30	59	3
Muud valged kaelarihmad	29	56	2
Töölised	30	54	3
Koduinimesed	24	62	3
Töötud	32	54	4
Pensionil	26	56	3
Õpilased	21	68	4
Raskused arвете maksmisel			
Suurema osa ajast	30	56	4
Aeg-ajalt	31	54	3
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	25	59	2
Räägi Euroopa poliitilistest küsimustest			
Tihti	33	55	1
Aeg-ajalt	28	55	3
Kunagi	26	59	3
ELi maine			
Positive	21	61	3
Neutraalne	27	58	3
Negatiivne	41	47	2
Euroopa Parlamendi maine			
Positive	23	59	2
Neutraalne	26	59	3
Negatiivne	39	48	3

Praktilised põhjused, miks valimistel või referendumitel ei hääletata

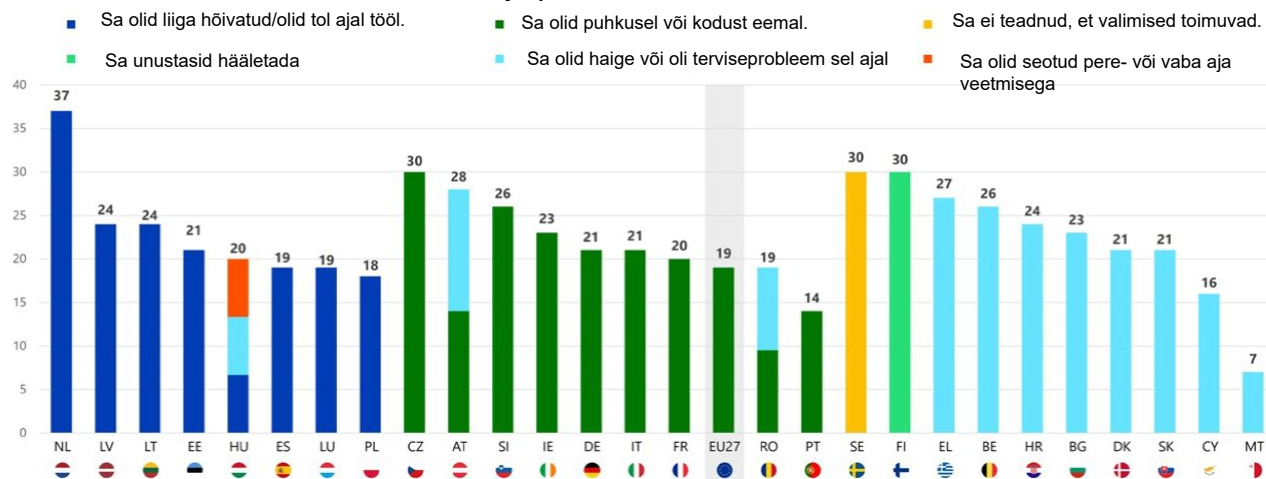
Kui neilt küsiti üksikasjalikumalt praktiliste põhjuste kohta, miks valimistel või referendumil ei hääletata, siis kõige levinumad vastused on see, et nad olid puhkusel või kodust eemal (19 %), et nad olid haiged või terviseprobleemid (16 %, ei muutunud) või et nad olid liiga hõivatud või pidid töötama (16 %). Muud põhjused, mida mainis rohkem kui üks kümnest, on seotud pere- või vaba aja tegevustega (12 %) ja unustavad hääletada (11 %).

QA21 Millised järgmistest põhjustest on kunagi takistanud teil hääletada valimistel või referendumil kohalikul, riiklikul või Euroopa tasandil? (VÕIMALIK ON MITU VASTUST) (% – EL 27)

Kaheksas riigis nimetasid vastajad kõige sagedamini (või ühiselt kõige sagedamini) praktilisi põhjuseid, miks nad ei hääletanud valimistel või referendumil, on see, et nad olid haiged või neil oli terviseprobleem. Seitsmes riigis on kõige levinum (või ühine kõige levinum) põhjus puhkusel või kodust eemal ning liiga hõivatud või sel ajal töötama pidanud on veel kuues riigis peamine põhjus. Soomes ütleb enamik vastajaid, et nad unustasid hääletada, samas kui Rootsis enamik ei teadnud, et valimised toimusid. Ungaris on pere- või vaba aja veetmisega tegelemine ühiseks peamiseks lahenduseks koos liiga hõivatud olemisega või ajapuudusega, haige olemisega või terviseprobleemidega.

QA21 Millised järgmistest põhjustest on kunagi takistanud teil hääletada valimistel või referendumil kohalikul, riiklikul või Euroopa tasandil? (Mitu ANSWERS POSSIBLE) (% – enim mainitud vastus riikide kaupa)

Vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et nad ei hääletanud viimase viie aasta jooksul valimistel ega referendumil, sest nad olid puhkusel või kodust eemal Tšehhis (30 %), Austrias (28 %) ja Sloveenias (26 %). Seda praktilist põhjust maininud vastajate väikseim osakaal on Maltal (5 %), Hispaanias (9 %) ja Rootsis (12 %).

Valimiste ajal haigeks jäämist või terviseprobleeme mainitakse kõige sagedamini Austrias, Tšehhis (mõlemas 28 %) ja Kreekas (27 %). Sellele põhjendusele viitab seevastu 7 % Prantsusmaal ja Maltal ning 8 % Madalmaades.

Madalmaad (37 %) on ülekaalukalt kõige suurema osakaaluga riik, kes väidab, et nad olid liiga hõivatud või pidid töötama, järgnevad Läti ja Leedu (mõlemad 24 %). Vastajad mainivad seda kõige vähem Maltal, Portugalis (mõlemas 6 %) ja Itaalias (11 %).

Vähemalt iga viies Austrias (21 %), Bulgaarias ja Ungaris (mõlemas 20 %) märkis, et osalemine pere- või vabaajategevuses on põhjus, miks mitte hääletada. Madalmaades (2 %), Kreekas ja Maltal (mõlemas 4 %) on selle põhjuseks vähem kui üks kahekümnest.

Hääletamisest loobumine on kõige sagedasem Soomes (30 %), Madalmaades (20 %), Luksemburgis ja Rootsis (mõlemas 18 %) ning kõige vähem Kreekas (alla 1 %), Maltal (1 %), Bulgaarias ja Slovakkias (mõlemas 3 %).

QA21 Milline järgmistest põhjustest on kunagi takistanud teil valimistel hääletada või referendum kohalikul, riiklikul või Euroopa tasandil? (VÕIMALIK MITU VASTUST) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Sa olid puhkusel või kodust eemal.	19	23	22	30	16	21	19	23	25	9	20	15	21	14	14	17	17	17	5	22	28	17	14	19	26	17	21	12
Sa olid haige või oli terviseprobleem sel ajal	16	26	23	28	21	16	19	11	27	11	7	24	19	16	14	23	9	20	7	8	28	17	13	19	17	21	10	11
Sa olid liiga hõivatud/olid tol ajal tööl.	16	22	22	20	18	15	21	20	15	19	16	16	11	14	24	24	19	20	6	37	20	18	6	17	15	19	18	13
Muu (SPONTANEOUS)	14	3	13	6	20	13	11	7	32	27	20	8	8	24	11	12	12	6	44	14	14	6	21	9	24	12	11	11
Sa olid seotud pere- või vaba aja veetmisega	12	17	20	12	6	11	17	9	4	9	14	12	10	8	10	10	10	20	4	2	21	11	11	15	11	17	11	8
Sa unustasid hääletada	11	14	3	6	11	17	15	11	0	8	11	14	11	5	9	8	18	7	1	20	14	10	4	7	10	3	30	18
Hääletusele minemine võtab liiga palju aega/ei olnud aega	8	12	5	9	7	11	13	7	3	3	5	10	8	4	8	9	8	12	3	19	17	13	5	7	6	6	7	9
Ei ole/sa oled alati hääletanud (SPONTANEOUS)	7	5	8	4	4	8	7	4	5	10	5	10	7	18	10	12	6	6	18	2	4	5	9	8	3	16	4	4
Sa ei teadnud, et valimised toimuvad.	6	15	2	4	9	7	5	12	1	7	5	7	6	3	6	2	13	5	5	5	11	6	4	6	7	2	3	30
Sa ei saanud valimisjaoskonda ootamatu probleemi tõttu (nt transpordiprobleemid, lame rehvi või halb ilm)	6	14	3	4	5	4	4	5	6	2	2	5	14	6	6	1	3	6	4	4	10	8	5	13	3	2	4	3
Teil oli registreerimis- või hääletuskaardiga probleem	5	10	3	5	3	3	3	13	2	4	11	2	6	2	1	2	11	3	4	3	9	6	5	4	1	1	1	1
Te ei ole autonoomne ja ei leidnud kedagi, kes aitaks teil valimisjaoskonda minna.	4	10	2	4	2	2	3	3	5	1	2	5	6	1	4	1	1	4	2	0	7	9	2	8	2	1	2	3
Ei tea	3	2	4	6	3	3	5	2	0	1	5	3	2	4	3	5	0	2	8	2	2	1	14	1	3	5	7	1

Huvitavaid erinevusi võib täheldada tulemuste analüüsimisel vastavalt vastajate sotsiaaldemograafilistele kategooriatele. Naised on meestest suurema tõenäosusega maininud, et nad olid haiged või neil oli terviseprobleem, sest nad ei hääletanud (18 % vs 14 %). Ka vanemad vastajad mainivad seda tõenäolisemalt põhjusena (24 % 55-aastastest ja 9–14 % 15–54-aastastest). 15–39aastastel vastajatel on suurem tõenäosus kui vanematel kolleegidel öelda, et nad unustasid hääletada (14 % vs 7–11 %), samas kui keskealistes kohortides mainitakse suurema tõenäosusega, et nad olid sel ajal liiga hõivatud või pidid töötama (19–21 % 25–54aastastest võrreldes 15–24aastastega ja 11 %ga 55-aastastest või vanematest).

Erinevusi esineb ka haridustasemetes osas: vastajad, kes lõpetasid täisajaga 16-aastased või vanemad, on suurema tõenäosusega kui need, kes lahkusid varem, et mainida, et nad olid puhkusel või kodust eemal (19–24 % vs 12 %) või olid liiga hõivatud või pidid töötama (17–18 % vs 10 %). Seevastu 15-aastased või nooremad vastajad väidavad kõige tõenäolisemalt, et nad olid haiged või neil oli terviseprobleem (26 % vs 13–16 %).

Need, kellel on vähem rahalisi raskusi, ütlevad tõenäolisemalt, et nad olid puhkusel või kodust eemal (19–21 % neist, kellel on raskusi arvete tasumisega aeg-ajalt või harvemini, võrreldes 13 %ga neist, kellel on raskusi suurema osa ajast), samas kui vastupidine kehtib nende osakaalude kohta, mis mainivad haigestumist või terviseprobleemi (15–16 % vs 20 %).

QA21 Millised järgmistest põhjustest on kunagi takistanud teil hääletada valimistel või referendumil kohalikul, riiklikul või Euroopa tasandil? (VÕIMALIK ON MITU VASTUST) (% – EL)

	Sa olid haige või oli terviseprobleem sel ajal	Sa olid puhkuse l või kodust eemal.	Sa olid liiga hõivatud/olid tol ajal tööl.	Hääletusele minemine võtab liiga palju aega/ei olnud aega	Sa olid seotud pere- või vaba aja veetmisega	Sa ei teadnud, et valimised toimuvad	Sa ei saanud valimisjaoskonda ootamatu probleemi tõttu (nt transpordiprobleemid, lame rehvi või halb ilm)	Te ei ole autonoomne ja ei leidnud kedagi, kes aitaks teil valimisjaoskonda minna.	Sa unustasid hääletada	Teil oli registreerimis- või hääletuskaardiga probleeme
EL 27	16	19	16	8	12	6	6	4	11	5
Sugu										
Mees	14	18	18	9	12	7	7	4	10	6
Naine	18	20	15	8	12	6	6	4	12	5
Age										
15–24	9	18	15	11	9	8	4	4	14	8
25–39	10	21	21	9	13	9	6	4	14	7
40–54	14	19	19	9	14	5	7	3	11	5
55+	24	18	11	7	10	5	7	5	7	4
Haridus (Lõpp)										
–15	26	12	10	6	10	4	7	6	10	3
16–19	16	19	17	9	12	6	7	4	11	5
20+	13	24	18	7	12	5	5	4	10	7
Õpib ikka veel	7	18	15	12	11	10	5	3	14	9
Sotsiaal-ametialane kategooria										
Füüsilisest isikust ettevõtja	13	23	21	7	13	3	5	5	7	9
Juhid	12	26	17	9	13	7	8	4	13	7
Muud valged kaelarühmad	13	24	22	8	15	7	6	4	12	4
Töölised	12	17	20	10	12	6	7	4	13	6
Koduinimesed	20	15	13	7	11	4	8	6	14	3
Töötud	15	15	11	8	9	5	2	1	11	6
Pensionil	29	17	8	7	10	5	6	5	7	3
Õpilased	7	18	15	12	11	10	5	3	14	9
Raskused arвете maksmisel										
Suurema osa ajast	20	13	17	6	11	4	6	5	10	6
Aeg-ajalt	16	19	16	9	13	8	9	5	11	6
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	15	21	16	9	11	6	5	3	11	5
Euroopa Parlamendi maine										
Positiivne	15	23	17	8	13	6	8	4	11	6
Neutraalne	17	19	16	9	11	7	7	4	12	5
Negatiivne	15	16	16	8	12	5	5	3	9	5

4. KODANIKE ARUSAAM ELIST JA EUROOPA PARLAMENDIST

Aruande viimases peatükis hinnatakse ELi ja Euroopa Parlamendi kodanike arvamusi. Kõigepealt arutletakse eurooplaste arusaamade üle, et nende hääl loeb, nende seotus poliitiliste/Euroopa asjadega ja suhtumine ELi, enne kui hakatakse analüüsima Euroopa Parlamendi seisukohti.

Kuigi tunne, et eurooplaste hääl ELis loeb, on mõnevõrra leige, arutavad enamik kodanikke Euroopa poliitilisi küsimusi ja jälgivad ELi poliitikat. Lisaks on valdavalt positiivsed hoiakud ja optimism ELi tuleviku suhtes on taas tõusuteel, kusjuures ELi liikmesust hinnatakse ja peetakse oluliseks.

4.1. Arusaam EList

Tunne, et oma hääl loeb nii ELis kui ka nende riigis

Eurooplaste tunded selle kohta, mil määral nende hääl loeb oma riigis ja ELis, ning nende riigi hääl ELis, jääb muutumatuks, ilma et 2022. aasta oktoobrist novembrini oleks erinevusi märgatav.

Arvamused lahknevad küsimuses, kas oma hääl loeb ELis, kusjuures 47 % (alates 2022. aasta oktoobrist novembrini ei muutu) nõustuvad, et nende hääl loeb, ja 48 % (-1 protsendipunkti) ei nõustu selle väitega.

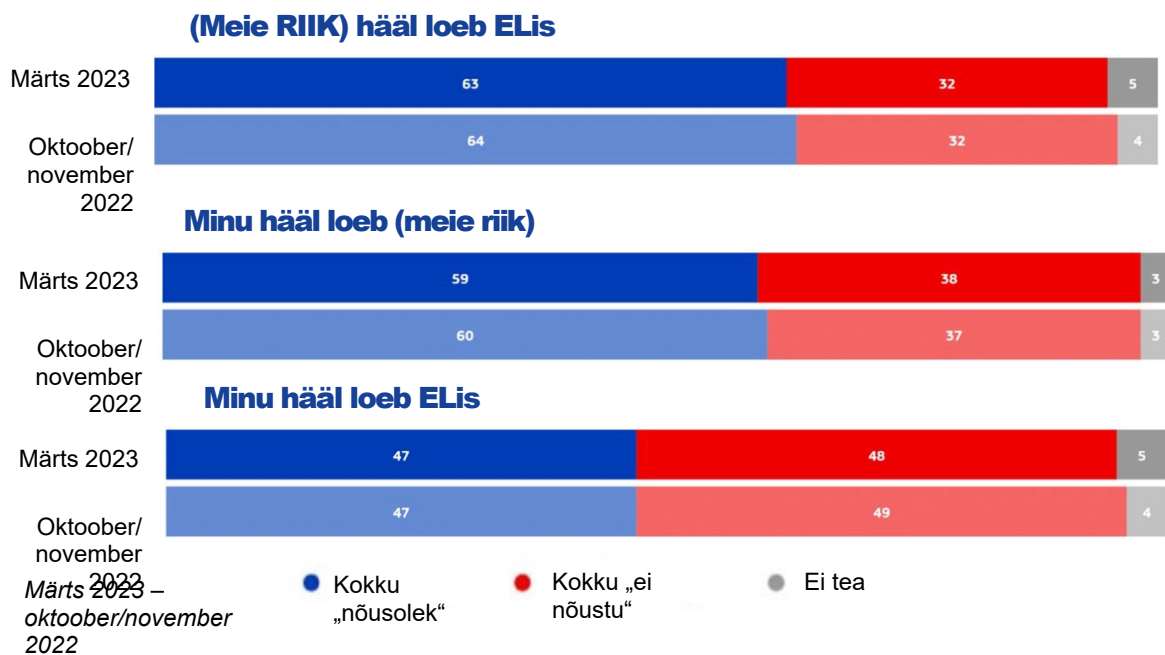
ELis hääli arvestav osakaal vähenes 2022. aasta aprillist maini kuni oktoobrini-novembrini kuue protsendipunkti võrra pärast positiivset arengut 2021. aasta novembrist detsembrini ja 2022. aasta aprilli-mai vahel ning on ajavahemikul 2017–2019 taas tasemel.

Seevastu valdav enamus vastanutest (59 %, -1 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini) jagab arvamust, et nende hääl loeb, samas kui vähem kui neli kümnest (38 %, + 1 protsendipunkti) ei nõustu nende häälega.

Need osakaalud on püsinud käesolevas uuringus stabiilsena pärast suurt positiivset arengut 2019. aasta oktoobrist kuni 2022. aasta aprillini ning vähem kiiret langust 2022. aasta aprillist maini kuni oktoobrini-novembrini.

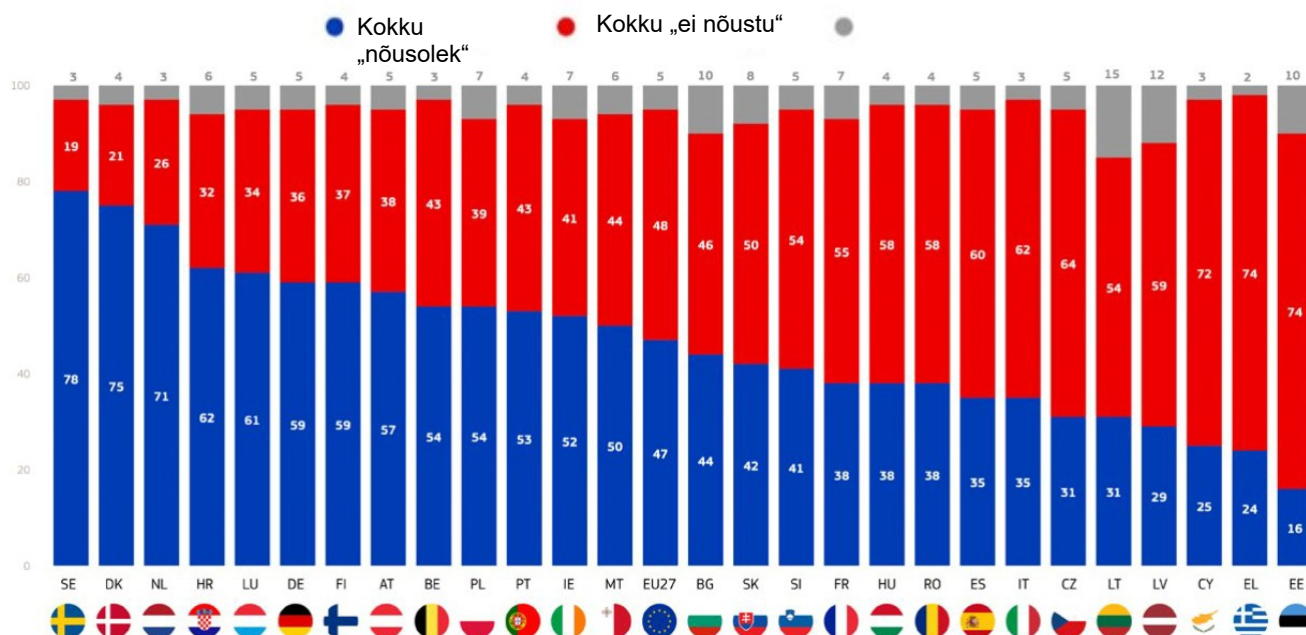
Peaaegu kaks kolmandikku (63 %, -1 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini) arvab, et nende riigi hääl on ELis oluline, samas kui 32 % (muutusteta) arvab, et see nii ei ole.

D72 Millises ulatuses nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega? (EL 27) (%)

13 riigis on enamik vastanutest nõus oma häälega ELis, kusjuures rohkem kui seitse kümnest Rootsis (78 %), Taanis (75 %) ja Madalmaades (71 %) leiavad, et see on nii. Seevastu veerand või vähem Eestis (16 %), Kreekas (24 %) ja Küprosel (25 %) tunnevad, et nende hääl on ELi tasandil kuuldav.

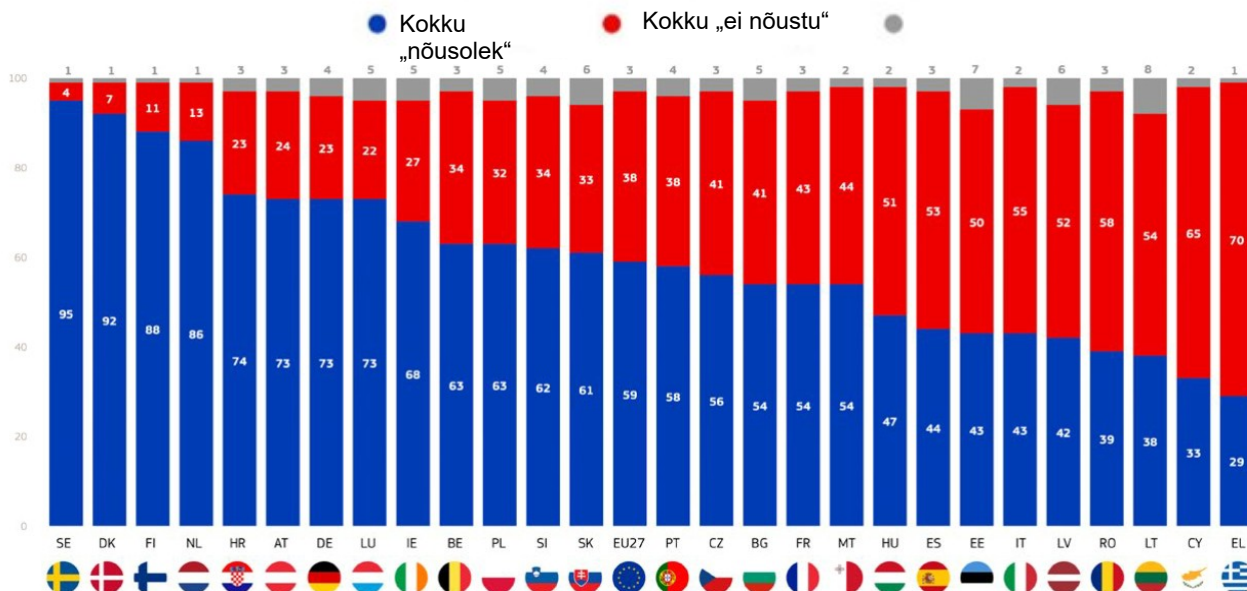
D72.1 Mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega? Minu hääl loeb ELis (% – EL 27)

Võrreldes 2022. aasta oktoobrist novembrini on selle avaldusega nõustumise tase tõusnud viies riigis ja langenud seitsmes riigis. Portugal (53 %, + 7 protsendipunkti) ja Soome (59 %, + 6 protsendipunkti) on riigid, kus kasv on olnud suurim, samas kui Maltal (50 %, -21 protsendipunkti) on see osakaal eriti palju vähenenud, millele järgnevad Sloveenia (41 %, -7 protsendipunkti), Ungari ja Rumeenia (mõlemas 38 %, -5 protsendipunkti).

18 riigis on enamik seisukohal, et kodanike hääl on nende riigis oluline, kusjuures vastajad Rootsis (95 %), Taanis (92 %) ja Soomes (88 %) on eriti kaldunud seda arvamust avaldama. Seevastu Kreekas (29 %), Küprosel (33 %) ja Leedus (38 %) vastajad tunnevad oma arvamust kõige vähem.

D72.2 Millises ulatuses nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega? Minu hääl loeb (meie RIIK) (% – EL 27)

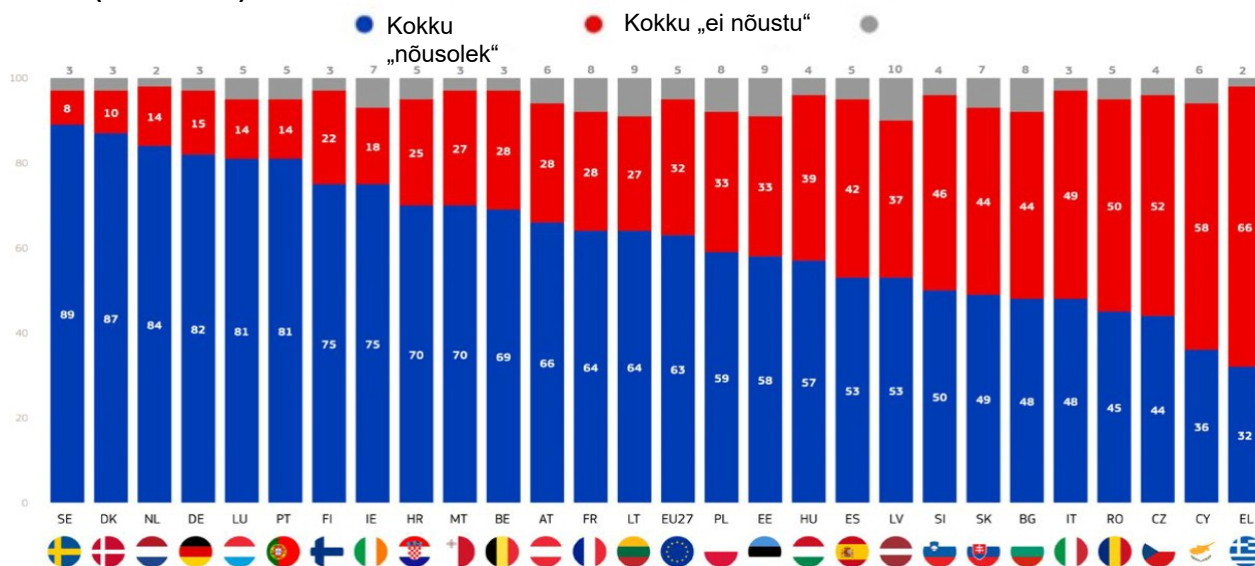

Alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini on vastajate hulgas suurenenud nende hääl nende riigis, eelkõige Leedus (38 %, + 9 protsendipunkti), Eestis (43 %, + 7 protsendipunkti) ja Luksemburgis (73 %, + 6 protsendipunkti). Kokkuleppe tase on vähenenud seitsmes riigis. Maltal (54 %, -27 protsendipunkti) on see osakaal taas väga palju vähenenud, samal ajal kui Prantsusmaal (54 %) ja Sloveenias (62 %) registreeriti 7 protsendipunkti suurune langus.

Enamik 22 liikmesriigist arvab, et nende riigi hääl on ELis oluline, kusjuures vastajad Rootsis (89 %) ja Taanis (87 %) on taas kõige tõenäolisemalt nõus selle väitega, millele järgnesid Madalmaades (84 %). Isegi antud juhul on Kreeka (32 %) ja Küpros (36 %) kõige väiksema osakaaluga riigid ning Tšehhi (44 %).

D72.3

Mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega? (Meie RIIK) hääl loeb ELis (% – EL 27)

Võrreldes 2022. aasta oktoobri-novembriga võib nende riigi hääle arvessevõtmist ELis täheldada kuues riigis, mida juhivad Lirimaa (75 %, + 8 protsendipunkti), Portugal (81 %, + 7 protsendipunkti) ja Leedu (64 %, + 7 protsendipunkti). Langus registreeriti viies riigis, eelkõige Maltas (70 %, -12 protsendipunkti), Tšehhis (44 %, -7 protsendipunkti) ja Sloveenias (50 %, -7 protsendipunkti).

Jälgides tulemusi vastavalt vastajate sotsiaaldemograafilisele profiilile, võib märkida, et kõige nooremad vastajad tunnevad kõige vähem, et nende hääl loeb nende riigis (54 % vs 57–60 % 25-aastastest või vanematest). Lisaks võib kolme väitega nõustumise tasemes täheldada erinevusi vastavalt haridustasemele ja sotsiaal-majanduslikele tingimustele.

Mida kauem vastajad jäid täistööajaga haridusse, seda tõenäolisem on, et nad nõustuvad iga väitega. Näiteks arvab 55 % 20-aastastest või vanematest inimestest, et nende hääl loeb ELis, võrreldes 36 %-ga neist, kes lahkusid 15-aastastest või noorematest.

Juhid nõustuvad kõige tõenäolisemalt iga avaldusega, samas kui majainimesed ja töötud on kõige vähem tõenäolised. Näiteks arvab 72 % juhtidest, et nende hääl loeb nende riigis, võrreldes 40 %ga, kes on töötute seas ühel meelel. Vastajad, kellel ei ole kunagi või harva raskusi arvete tasumisega, nõustuvad suurema tõenäosusega sellega, et nende hääl loeb ELis (52 % vs 27–39 % neist, kellel on raskusi sagedamini) ja oma riigis (66 % vs 37–48 %) ning et nende riigi hääl loeb ELis (71 % vs 46–53 %).

Suurtes linnades elavad vastajad tunnevad suurema tõenäosusega, et nende hääl loeb ELis (50 % võrreldes 45 % väiksemates linnades või küldes elavatest inimestest) ja oma riigis (63 % vs 56–58 %) ning et nende riigi hääl loeb ELis (67 % vs 62–63 %).

Need, kes järgivad Euroopa poliitikat, nõustuvad tõenäolisemalt iga avaldusega. Näiteks 72 % neist, kes järgivad Euroopa poliitikat, tunnevad, et nende riigi hääl loeb ELis, samas kui 53 % neist, kes seda ei järgi.

D72.1 Mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega? Minu hääl loeb ELis (% – EL)

	Kokku „nõusolek“	Kokku „ei nõustu“
EL 27	47	48
Sugu		
Man	47	49
Naine	46	48
Age		
15–24	47	45
25–39	47	49
40–54	46	50
55+	46	49
Haridus (Lõpp)		
–15	36	57
16–19	43	53
20+	55	41
Õpib ikka veel	50	41
Sotsiaal-ametialane kategooria		
Füüsilisest isikust ettevõtja	50	47
Juhid	62	35
Muud valged kaelarihmad	49	47
Töölised	40	56
Koduinimesed	33	60
Töötud	30	64
Pensionil	46	48
Õpilased	50	41
Raskused arvete maksmisel		
Suurema osa ajast	27	67
Aeg-ajalt	39	57
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	52	43
Subjektiivne linnastumine		
Maaküla	45	49
Väike/keskmine linn	45	50
Suur linn	50	45
Järgige E-troopia poliitikat		
Järgne	58	39
Ei järgi	32	60

D72.2 Millises ulatuses nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega? Minu hääl loeb (meie RIIK) (% – EL)

	Kokku „nõusolek“	Kokku „ei nõustu“
EL 27	59	38
Sugu		
Man	59	38
Naine	58	38
Age		
15–24	54	38
25–39	59	39
40–54	57	40
55+	60	37
Haridus (Lõpp)		
–15	49	47
16–19	55	42
20+	68	30
Õpib ikka veel	58	34
Sotsiaal-ametialane kategooria		
Füüsilisest isikust ettevõtja	61	38
Juhid	72	26
Muud valged kaelarihmad	61	37
Töölised	53	44
Koduinimesed	43	52
Töötud	40	56
Pensionil	61	36
Õpilased	58	34
Raskused arvete maksmisel		
Suurema osa ajast	37	59
Aeg-ajalt	48	49
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	66	31
Subjektiivne linnastumine		
Maaküla	58	38
Väike/keskmine linn	56	41
Suur linn	63	34
Jälgige Euroopa poliitikat		
Järgne	69	29
Ei järgi	46	49

D72.3 Millises ulatuses nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega? (Meie RIIGU) hääl loeb ELis (% – EL)

	Kokku „nõusolek“	Kokku „ei nõustu“
EL 27	63	32
Sugu		
Man	63	33
Naine	63	32
Age		
15–24	64	28
25–39	65	31
40–54	63	34
55+	63	32
Haridus (Lõpp)		
–15	53	38
16–19	60	36
20+	71	26
Õpib ikka veel	67	24
Sotsiaal-ametialane kategooria		
Füüsilisest isikust ettevõtja	65	32
Juhid	77	21
Muud valged kaelarihmad	62	35
Töölised	60	36
Koduinimesed	48	44
Töötud	53	40
Pensionil	64	30
Õpilased	67	24
Raskused arvete maksmisel		
Suurema osa ajast	46	48
Aeg-ajalt	53	42
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	71	25
Subjektiivne linnastumine		
Maaküla	63	31
Väike/keskmine linn	62	34
Suur linn	67	29
Jälgige Euroopa poliitikat		
Järgne	72	26
Ei järgi	53	39

Arutelu riiklike, Euroopa ja kohalike poliitiliste küsimuste üle

Suur enamus kodanikke arutab vähemalt aeg-ajalt sõprade või sugulastega riiklikku, Euroopa ja kohalikku poliitikat.

Absoluutne enamus (55 %, + 1 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini) arutab riikide poliitilisi küsimusi aeg-ajalt ja veerand (muudatusi ei ole) „sageli“ teeb seda, samas kui iga viies (-1 protsendipunkti) ei osale kunagi sellistes aruteludes. Need näitajad on püsinud stabiilsena 2022. aasta oktoobrist novembrini.

Võrdluseks võib tuua, et Euroopa poliitilisi küsimusi arutab vähem vastajaid, kuigi enamik neist ikka veel. Rohkem kui pooled (53 %, + 1 protsendipunkti) arutavad Euroopa poliitikat aeg-ajalt sõprade või sugulastega ja 14 % (-1 protsendipunkti) peab selliseid arutelusid sageli, samas kui umbes kolmandik (32 %, -1 protsendipunkti) ei tee seda kunagi.

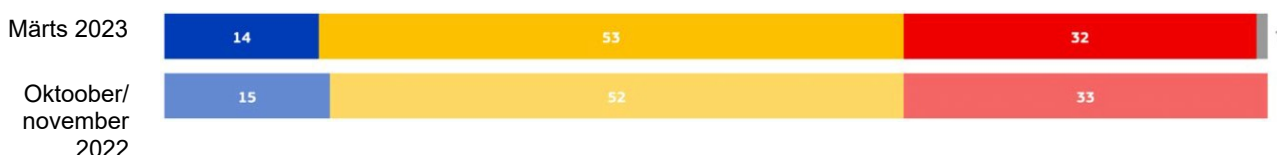
Enam kui pooled (53 %, -1 protsendipunkti) arutavad aeg-ajalt kohalikke poliitilisi küsimusi ja umbes veerand (23 %, + 2 protsendipunkti) teevad seda sageli, samas kui umbes veerand (24 %, -1 protsendipunkti) ei osale nendes aruteludes.

D71 Kui sa saad sõprade või sugulastega kokku, kas sa ütleksid, et arutad tihti, aeg-ajalt või mitte kunagi...? (EL 27) (%)

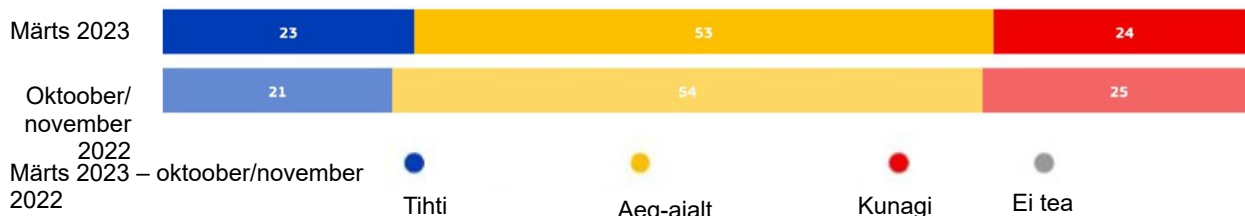
Liikmesriikide poliitilised küsimused

Euroopa poliitilised küsimused

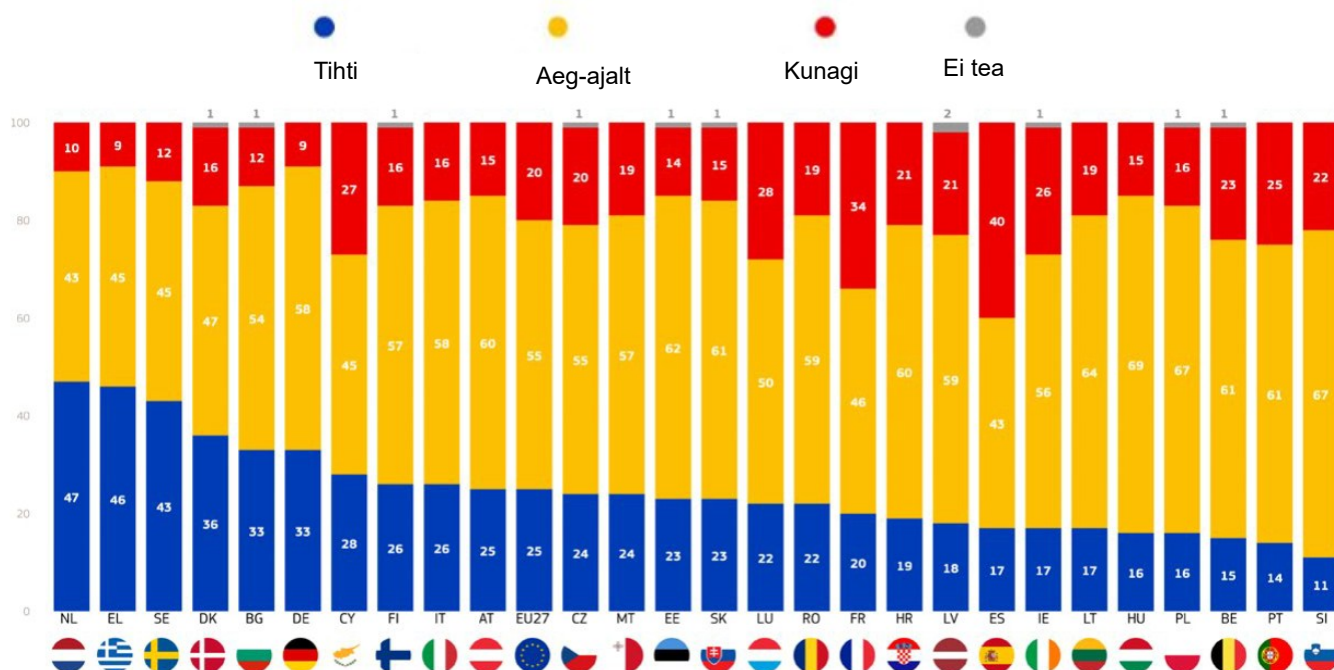
Kohalikud poliitilised küsimused

25 riigis arutavad enamuse inimesi aeg-ajalt riiklikku poliitikat sõprade või sugulastega, kusjuures suurim osakaal on Ungaris (69 %), Poolas ja Sloveenias (mõlemas 67 %).

Madalmaad (47 %) ja Kreeka (46 %) on ainsad riigid, kus enamuse selliseid arutelusid peab sageli. Rohkem kui neli kümnend arutavad sageli riiklikku poliitikat ka Rootsis (43 %). Seevastu 11 % Sloveenias, 14 % Portugalis ja 15 % Belgias ütlevad, et nad arutavad sageli riiklikke poliitilisi küsimusi.

D71.1 Kui sa saad sõprade või sugulastega kokku, kas sa ütleksid, et arutad tihti, aeg-ajalt või mitte kunagi...? Liikmesriikide poliitilised küsimused (%)

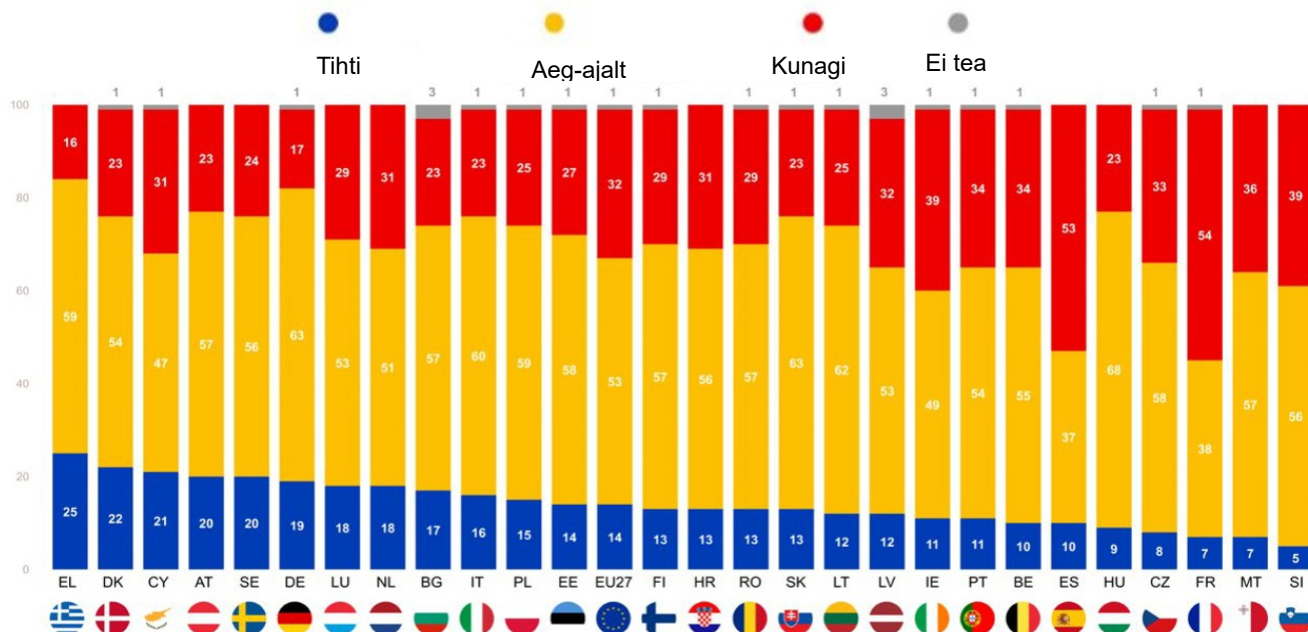

Nagu riikliku poliitika puhul, arutab enamik 25 riigis aeg-ajalt Euroopa poliitilisi küsimusi sõprade või sugulastega, eelkõige Ungaris (68 %), Saksamaal (63 %) ja Slovakkias (63 %).

Rohkem kui üks viiest Kreekas (25 %), Taanis (22 %) ja Küprosel (21 %) arutleb sageli Euroopa poliitika üle. Sloveenias on see 5 % ning Prantsusmaal ja Maltal 7 %, kes ütlevad, et neil on sageli selliseid arutelusid.

Prantsusmaa (54 %) ja Hispaania (53 %) on ainsad riigid, kus enamuse ei aruta kunagi Euroopa poliitilisi küsimusi.

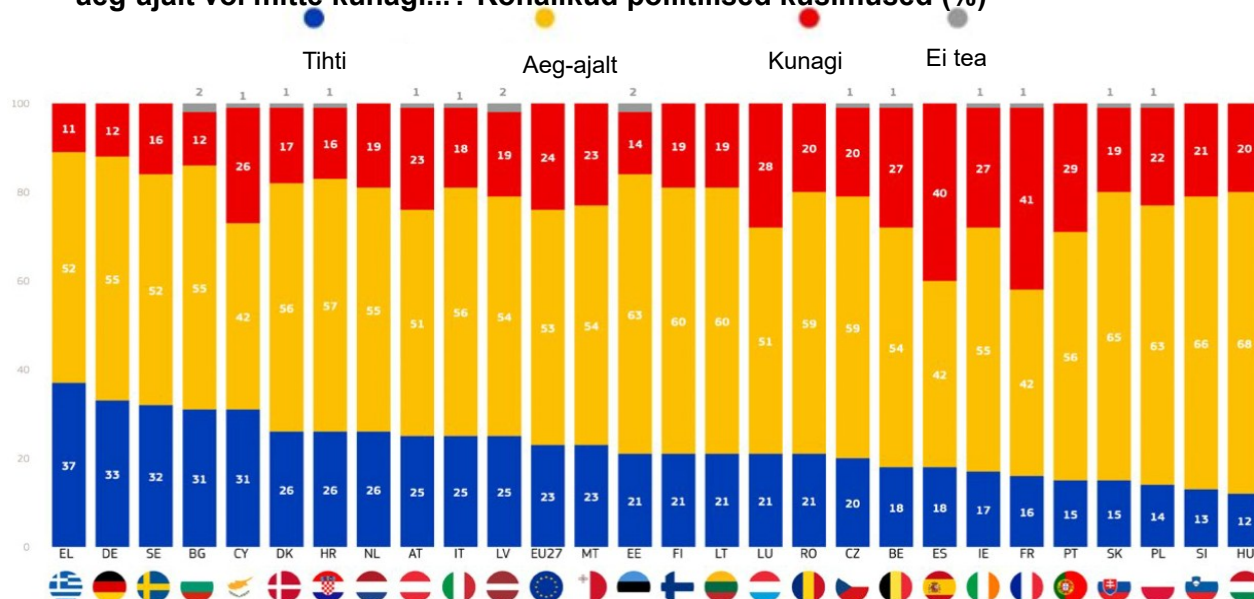
D72.2 Kui te sõprade või sugulastega kokku tulete, kas te räägiksite sageli, aeg-ajalt või mitte kunagi...? Euroopa poliitilised küsimused (%)

Enamikus riikides räägitakse, et nad arutavad aeg-ajalt kohalikke poliitilisi küsimusi. Taas kord on suurim osakaal, kes aeg-ajalt sellistes aruteludes osaleb, Ungaris (68 %), järgnevad Sloveenias (66 %) ja Slovakkias (65 %).

Vastajad Kreekas (37 %), Saksamaal (33 %) ja Rootsis (32 %) arutavad kõige tõenäolisemalt kohalikku poliitikat sõprade või sugulastega, samas kui Ungari (12 %), Sloveenia (13 %) ja Poola (14 %) vastajad arutavad seda kõige tõenäolisemalt kõige vähem.

D73.3 Kui sa saad sõprade või sugulastega kokku, kas sa ütleksid, et arutad tihti, aeg-ajalt või mitte kunagi...? Kohalikud poliitilised küsimused (%)

Sotsiaaldemograafiline analüüs rõhutab, et vanemate ja kõrgema haridusega vastajate seas on suurem osakaal, kes sageli arutab riiklikke, Euroopa või kohalikke poliitilisi küsimusi. Näiteks arutleb 22–25 % 25-aastastest või vanematest sageli kohalike poliitiliste küsimuste üle, võrreldes 13 %-ga 15–24-aastastest. 34 % neist, kes on lõpetanud vähemalt 20-aastase täisajaga hariduse, arutlevad sageli riikliku poliitika üle, võrreldes 14 %-ga neist, kes lõpetasid hariduse 15-aastaseks või nooremaks.

Juhid on kõige tõenäolisemalt arutavad poliitilisi küsimusi igal tasandil, samas kui maja inimesed on kõige vähem tõenäoline. Näiteks 23 % juhtidest arutleb sageli Euroopa poliitika üle, võrreldes 6 %-ga koduinimestest.

Suurtes linnades elavad vastajad arutavad sageli riiklike (30 % vs. 22–24 %) ja Euroopa (17 % vs 12–13 %) poliitilisi küsimusi sagedamini kui väiksemates linnades või külades elavad vastajad.

D71.1 Kui sa saad sõprade või sugulastega kokku, kas sa ütleksid, et arutad tihti, aeg-ajalt või mitte kunagi...? Liikmesriikide poliitilised küsimused (% – EL)

	Tihti	Aeg-ajalt	Kunagi
EL 27	25	55	20
Sugu			
Man	29	54	17
Naine	22	55	23
Age			
15–24	20	48	31
25–39	25	56	18
40–54	27	56	17
55+	26	54	20
Haridus (Lõpp)			
–15	14	51	35
16–19	23	58	19
20+	34	53	13
Õpib ikka veel	21	50	28
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	37	53	10
Juhid	41	51	8
Muud valged kaelarihmad	26	60	13
Töölised	19	59	22
Koduinimesed	12	52	36
Töötud	16	50	33
Pensionil	25	53	22
Õpilased	21	50	28
Subjektiivne linnastumine			
Maaküla	22	55	23
Väike/keskmine linn	24	54	21
Suur linn	30	55	15

D71.2 Kui te sõprade või sugulastega kokku tulete, kas te räägiksite sageli, aeg-ajalt või mitte kunagi...? Euroopa poliitilised küsimused (% – EL 27)

	Tihti	Aeg-ajalt	Kunagi
EL 27	14	53	32
Sugu			
Man	16	55	28
Naine	12	52	35
Age			
15–24	11	45	43
25–39	15	55	29
40–54	15	56	28
55+	14	53	32
Haridus (Lõpp)			
–15	7	43	49
16–19	13	56	31
20+	19	57	23
Õpib ikka veel	12	47	40
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	21	58	21
Juhid	23	59	17
Muud valged kaelarihmad	13	62	24
Töölised	12	53	34
Koduinimesed	6	47	46
Töötud	9	40	50
Pensionil	13	53	34
Õpilased	12	47	40
Subjektiivne linnastumine			
Maaküla	12	51	36
Väike/keskmine linn	13	54	32
Suur linn	17	56	26

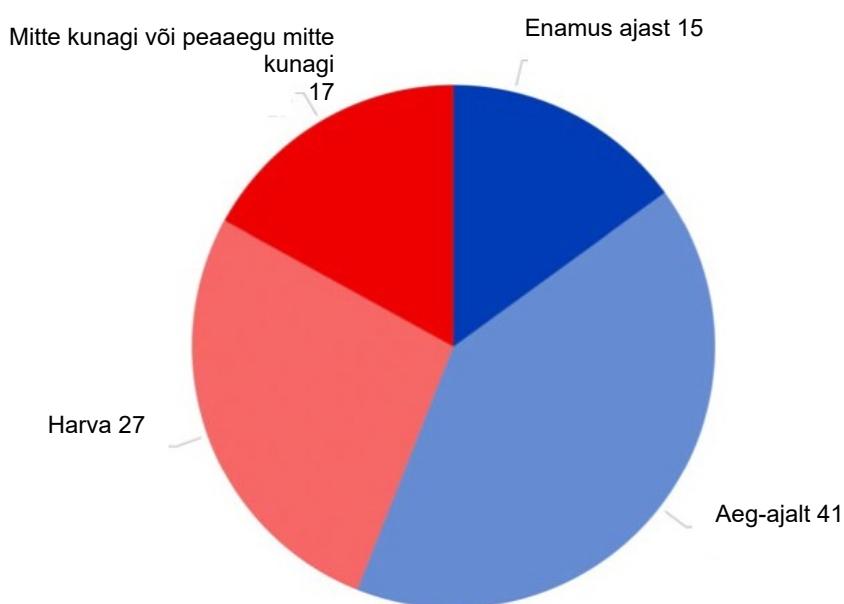
D71.3 Kui sa saad sõprade või sugulastega kokku, kas sa ütleksid, et arutad tihti, aeg-ajalt või mitte kunagi...? Kohalikud poliitilised küsimused (% – EL 27)

	Tihti	Aeg-ajalt	Kunagi
EL 27	23	53	24
Sugu			
Man	26	53	21
Naine	20	54	26
Age			
15–24	13	48	38
25–39	22	54	24
40–54	24	56	20
55+	25	53	22
Haridus (Lõpp)			
–15	16	48	36
16–19	23	55	22
20+	28	55	17
Õpib ikka veel	14	48	37
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	31	56	13
Juhid	34	54	11
Muud valged kaelarihmad	22	58	19
Töölised	20	54	26
Koduinimesed	11	50	39
Töötud	14	48	37
Pensionil	25	52	23
Õpilased	14	48	37
Subjektiivne linnastumine			
Maaküla	22	53	25
Väike/keskmine linn	22	53	25
Suur linn	24	55	20

Koostöö ELi poliitikaga

Absoluutne enamus (56 %, muutusi ei ole alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini muutunud) ütleb, et nad järgivad seda, mis toimub Euroopa Liidu poliitikas, kusjuures 15 % (-1 protsendipunkti) järgneb suurema osa ajast ja 41 % (+ 1 pp) aeg-ajalt. Seevastu enam kui neli kümnest (44 %, muutusteta) ei järgi ELi poliitikat: 27 % (muutuseta) ütleb, et nad järgivad harva ja 17 % (muutust ei ole), öeldes, et nad ei järgi kunagi.

QA3 Mõned inimesed jälgivad seda, mis toimub Euroopa Liidu poliitikas, olenemata sellest, kas valimised toimuvad või mitte. Teised ei ole sellest huvitatud. Kas te ütleksite, et jälgite seda, mis toimub Euroopa Liidu poliitikas? (EL 27) (%)

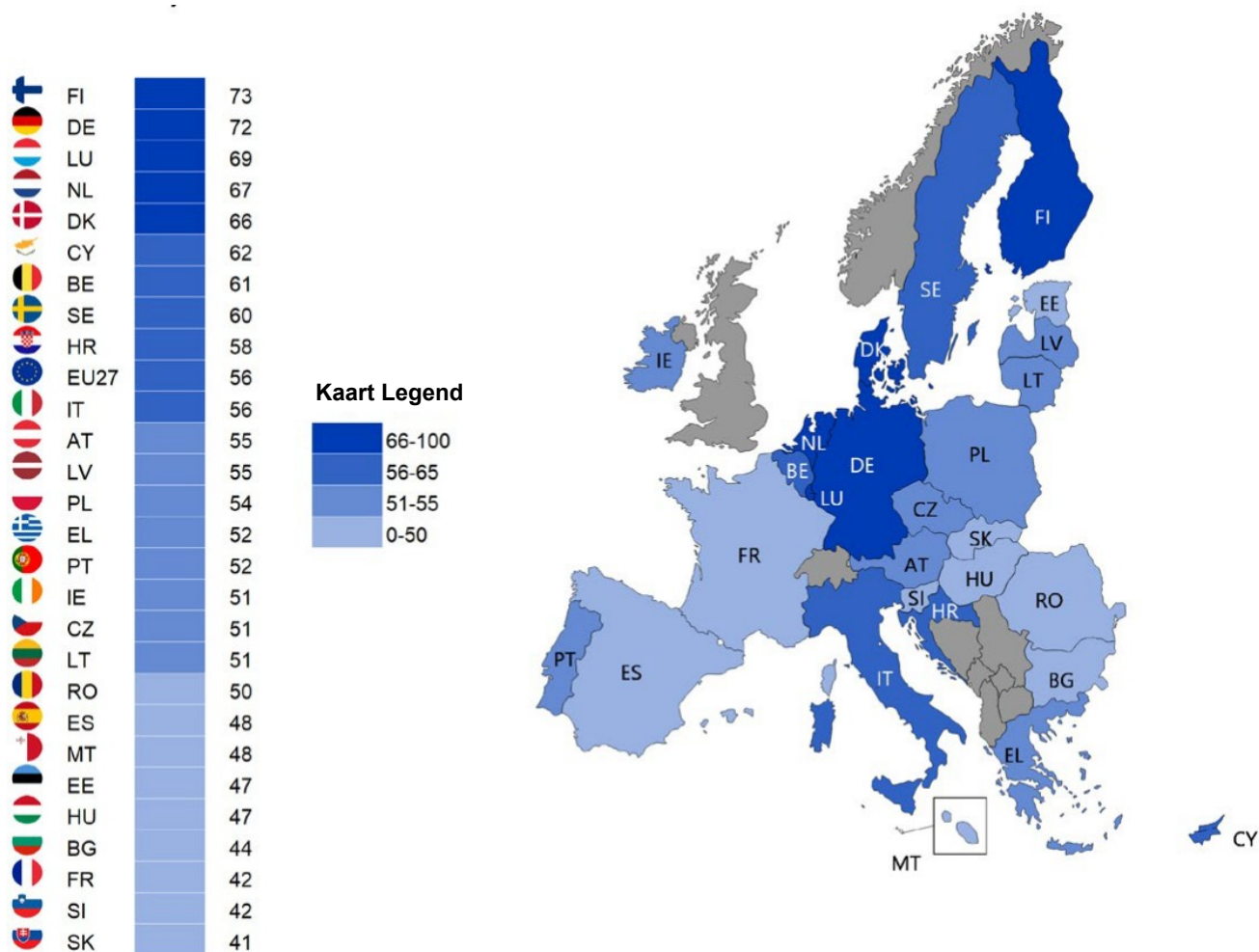

Pärast kümneprotsendilist langust 2022. aasta aprillist maini kuni oktoobrini-novembrini on ELi poliitikat järgivate inimeste osakaal püsinud käesolevas uuringus stabiilsena.

18 riigis väidab enamik vastanutest, et nad järgivad ELi poliitikas toimuvat. Suurim osakaal on Soomes (73 %), Saksamaal (72 %) ja Luksemburgis (69 %). Veel kaheksas riigis järgib ELi poliitikat vähemus, kusjuures kõige väiksema tõenäosusega teevad seda Slovakkias (41 %), Prantsusmaal ja Sloveenias (mõlemas 42 %) vastajad. Rumeenias „järgi“ ja „ei järgi“ ELi poliitikat (mõlemas 50 %).

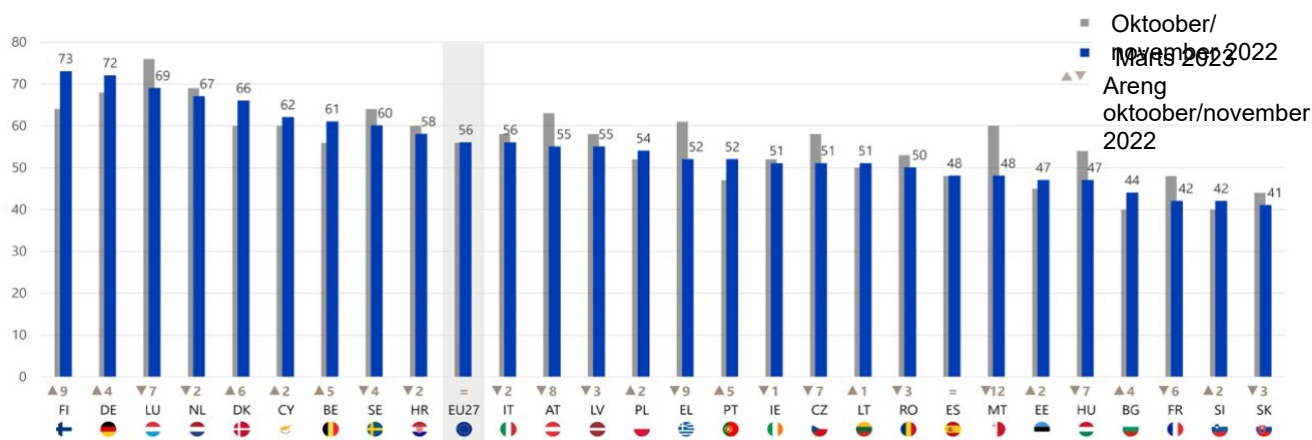
Vähemalt veerand vastanutest jälgib ELi poliitikat enamasti Saksamaal (27 %), Küprosel ja Soomes (mõlemas 25 %). See vastandub 6 %-le, kes seda teevad Horvaatias, Leedus, Maltal ja Slovakkias.

QA3 Mõned inimesed jälgivad seda, mis toimub Euroopa Liidu poliitikas, olenemata sellest, kas valimised toimuvad või mitte. Teised ei ole sellest huvitatud. Kas te ütleksite, et järgite seda, mis toimub Euroopa Liidu poliitikas (kokku „Järgmine“ – %)

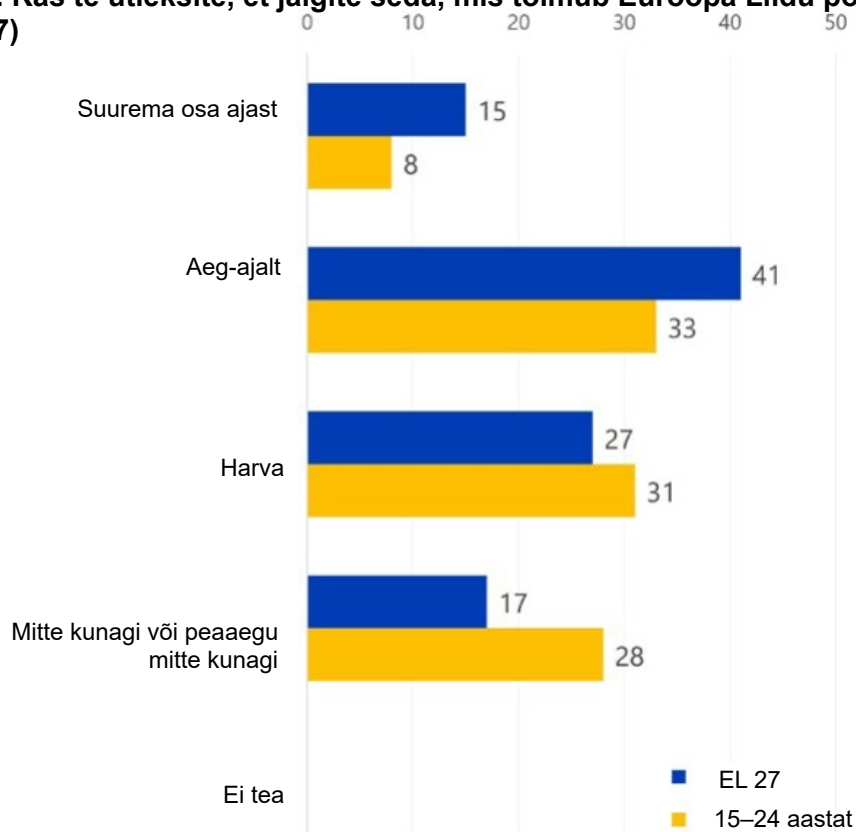
Koostöö ELi poliitikaga on alates 2022. aasta oktoobrist novembrini 11 riigis vähenenud. Kõige rohkem vähenes ELi poliitikat järgivate inimeste osakaal Maltal (48 %, -12 protsendipunkti), Kreekas (52 %, -9 protsendipunkti) ja Austrias (55 %, -8 protsendipunkti). Vähemalt viis protsendipunkti on suurenenud Soomes (73 %, +9 protsendipunkti), Taanis (66 %, +6 protsendipunkti), Belgias (61 %, +5 protsendipunkti) ja Portugalis (52 %, +5 protsendipunkti).

QA3 Mõned inimesed jälgivad seda, mis toimub Euroopa Liidu poliitikas, olenemata sellest, kas valimised toimuvad või mitte. Teised ei ole sellest huvitatud. Kas te ütleksite, et jälgite seda, mis toimub Euroopa Liidu poliitikas (% – Kokku „Järgmine“)

Kõige nooremate vastajate keskendumine tulemustele näitab, et 15–24-aastased jälgivad ELi poliitikat keskmisest vähem. Eelkõige väidab umbes neli kümnest (41 %), et nad jälgivad ELi poliitikat – 15 protsendipunkti suurune lõhe võrreldes ELi poliitikaga järgijate osakaaluga elanikkonna hulgas (56 %). ELi poliitikat jälgib enamasti vähem kui iga kümnes (8 %) (võrreldes 15 %-ga üldelanikkonnast) ja aeg-ajalt 33 %ga (võrreldes 41 %-ga). Ligikaudu kuus kümnest (59 %) ei järgi ELi poliitikas toimuvat (võrreldes 44 %-ga), kusjuures noorimad eurooplased ütlevad keskmisest tõenäolisemalt, et nad ei järgi kunagi (28 % vs 17 %).

QA3 Mõned inimesed jälgivad seda, mis toimub Euroopa Liidu poliitikas, olenemata sellest, kas valimised toimuvad või mitte. Teised ei ole sellest huvitatud. Kas te ütleksite, et jälgite seda, mis toimub Euroopa Liidu poliitikas (% – EL 27)

Põhjalikum ülevaade sotsiaaldemograafilistest kategooriatest näitab, et mehed järgivad ELi poliitikas toimuvat tõenäolisemalt kui naised (61 % vs 51 %). Mida kauem vastajad täisajaga haridust omandasid, seda tõenäolisem on, et nad järgivad ELi poliitikat (67 % 20-aastastest või vanematest ja 44 % 15-aastastest või noorematest).

Juhid (73 %) järgivad kõige tõenäolisemalt ELi poliitikat, eriti võrreldes koduinimestega (42 %) ja töötutega (43 %). Oma osa on ka vastajate finantsolukorral: 60 % neist, kellel on ELi poliitikast tulenevalt harva või mitte kunagi raskusi arvete tasumisega, võrreldes 44 %-ga neist, kellel on enamasti raskusi.

Suurtes linnades elavad inimesed kalduvad rohkem kui maakülades või väiksemates külates elavad inimesed ütlema, et nad järgivad ELi poliitikat (60 % vs 52–55 %). Need, kellel on EList positiivne kuvand, järgivad ELi poliitikat tõenäolisemalt kui need, kellel on negatiivne kuvand (69 % vs 47 %) ning sama kehtib ka Euroopa Parlamendi kuvandi kohta (75 % vs 46 %).

Koostöö ELi poliitikaga on seotud ka tundega, et oma hääl loeb ELis, ja sellega, mil määral ollakse rahul ELi demokraatiaga. ELi poliitikat järgivad suurema tõenäosusega need, kes on oma häälega ühel meelel (69 % vs 45 % vastanutest) ja need, kes on rahul demokraatiaga ELis (64 % vs 49 %, kes ei ole rahul).

Need, kes hääletasid viimastel Euroopa Parlamendi valimistel, on tõenäolisemad kui need, kes ei hääletanud ELi poliitika järgimise poolt (68 % vs 38 %).

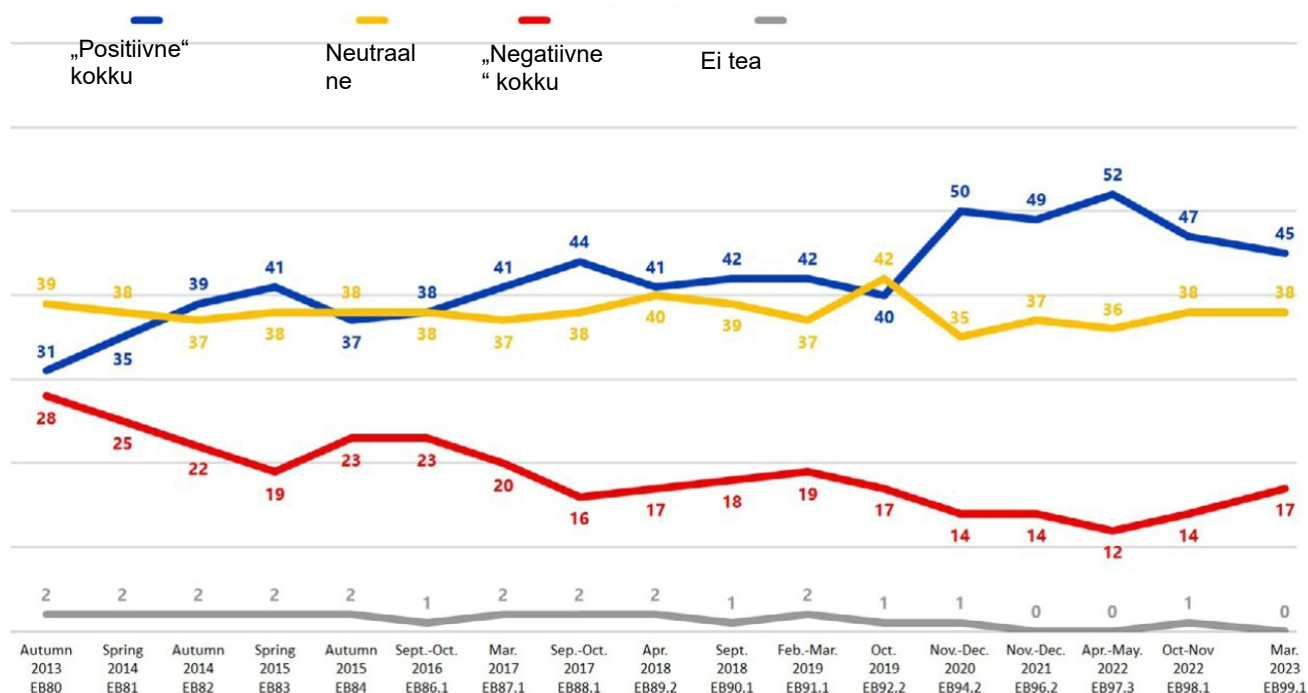
QA3 Mõned inimesed jälgivad seda, mis toimub Euroopa Liidu poliitikas, olenemata sellest, kas valimised toimuvad või mitte. Teised ei ole sellest huvitatud. Kas te ütleksite, et jälgite seda, mis toimub Euroopa Liidu poliitikas (% – EL 27)

	„Järgmine“ kokku	Kokku „Mitte järgi“
EL 27	56	44
Sugu		
Man	61	39
Naine	51	49
Age		
15–24	41	59
25–39	54	46
40–54	59	41
55+	59	41
Haridus (Lõpp)		
–15	44	56
16–19	54	46
20+	67	33
Õpib ikka veel	45	55
Sotsiaal-ametialane kategooria		
Füüsilisest isikust ettevõtja	62	38
Juhid	73	27
Muud valged kaelarihmad	59	41
Töölised	50	50
Koduinimesed	42	58
Töötud	43	57
Pensionil	59	41
Õpilased	45	55
Raskused arvete maksmisel		
Suurema osa ajast	44	56
Aeg-ajalt	51	49
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	60	40
Subjektivne linnastumine		
Maaküla	52	48
Väike/keskmine linn	55	45
Suur linn	60	40
ELi maine		
Positiivne	69	31
Neutraalne	45	55
Negatiivne	47	53
Minu hääl loeb ELis		
Nõus	69	31
Ei nõustu	45	55
Rahulolu demokraatiaga ELis		
Rahuldatud	64	36
Ei ole rahul	49	51
Hääletati viimastel Euroopa Parlamendi valimistel		
Jah	68	32
Ei	38	63
Euroopa Parlamendi maine		
Positiivne	75	25
Neutraalne	45	55
Negatiivne	46	54

ELi maine

ELi maine kodanike seas on levimus positiivne, kuigi lõhe positiivsete ja negatiivsete vaadete vahel on jätkuvalt vähenemas. Enamik (45 %) ütles, et EL annab neile positiivse kuvandi, samal ajal kui 38 %-l on neutraalne kuvand ja 17 %-l on negatiivne kuvand.

D78 Üldiselt, kas EL loob teile väga positiivse, üsna positiivse, neutraalse, üsna negatiivse või väga negatiivse kuvandi? (% – EL 27)

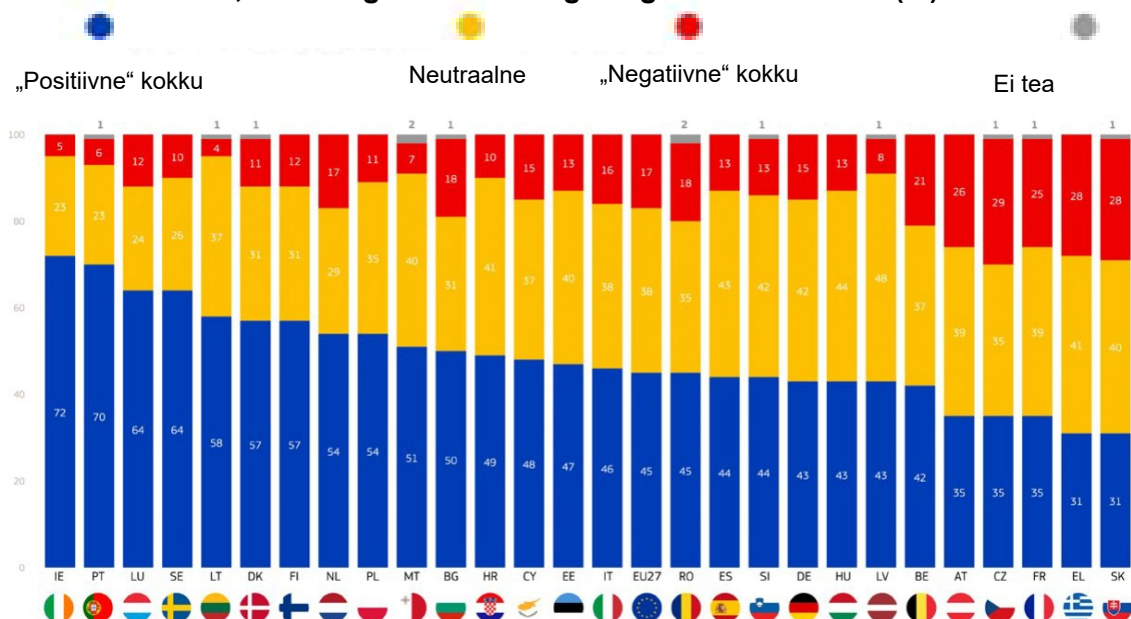
Nende vastajate osakaal, kellel on EList positiivne kuvand, on püsinud 2022. aasta oktoobrist novembrini suhteliselt stabiilsena (–2 protsendipunkti), samas kui negatiivse vaatega vastajate osakaal on veidi suurenenud (+ 3 protsendipunkti). Pärast 2022. aasta aprillist maini täheldatud negatiivset arengut vähenes positiivsete ja negatiivsete vaadete vaheline lõhe veelgi ning on nüüd 28 protsendipunkti (–5 protsendipunkti). Sellest hoolimata jääb nende arvude pikaajalisel vaatlemisel üldine olukord suhteliselt soodsaks, kusjuures positiivsed vaated jäävad kindlalt enamuseks.

Kõikides riikides on positiivsed vaated ülimuslikud negatiivsete vaadete suhtes. Enamikul vastanutest on EList positiivne kuvand 20 riigis, samas kui neutraalsed seisukohad valitsevad kuues riigis. Tšehhis on arvamused jagatud (35 % „positiivne“ ja 35 % „neutraalne“).

Vastajatel on EList tõenäoliselt positiivne kuvand Iirimaa (72 %), Portugalis (70 %), Luksemburgis ja Rootsis (mõlemas 64 %). Skaala teises otsas on positiivne kuvand 31 % Kreekas ja Slovakkias ning 35 % Austrias, Tšehhis ja Prantsusmaal.

Vähemalt veerandil on EList negatiivne kuvand viies riigis: Tšehhi (29 %), Kreeka, Slovakkia (mõlemad 28 %), Austria (26 %) ja Prantsusmaa (25 %).

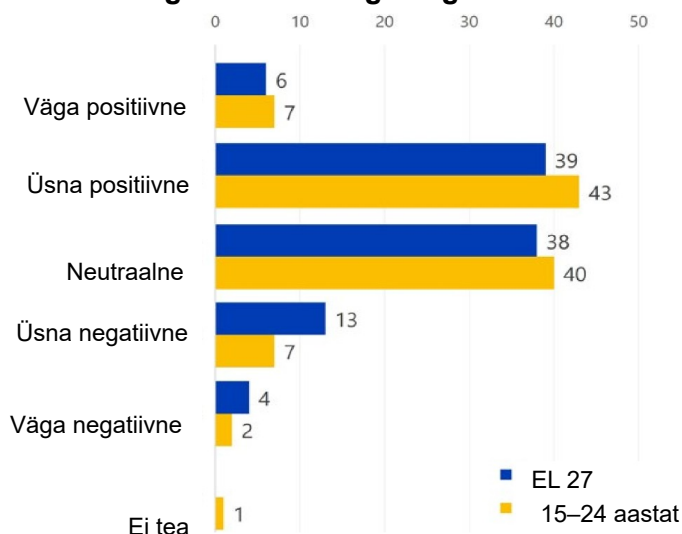
D78 Üldiselt, kas EL loob teile väga positiivse, üsna positiivse, neutraalse, üsna negatiivse või väga negatiivse kuvandi? (%)

Võrreldes 2022. aasta oktoobrist novembrini on positiivsed seisukohad EList suurenenud Küprosel (48 %, + 6 protsendipunkti), Portugalis (70 %, + 5 protsendipunkti), Soomes (57 %, + 5 protsendipunkti), Itaalias (46 %, + 4 protsendipunkti) ja Horvaatias (49 %, + 3 protsendipunkti). Seevastu on see vähenenud kümnes riigis, eelkõige Maltal (51 %, -13 protsendipunkti), Prantsusmaal (35 %, -8 protsendipunkti) ja Lätis (43 %, -7 protsendipunkti). EList positiivse kuvandiga osakaal on jäänud ülejäänud 12 riigis stabiilseks.

Näib, et vanusel on oma osa ELi kuvandis, kusjuures noortel on keskmisest suurem positiivne kuvand EList. Pooled 15–24-aastastest (50 %) väidavad, et neil on EList positiivne kuvand, samas kui ELi keskmine on 45 %. Veelgi enam, ainult 7 % noortest ütleb, et neil on EList suhteliselt negatiivne kuvand, mille tulemus on 13 % ELi tasandil.

D78 Üldiselt, kas EL loob teile väga positiivse, üsna positiivse, neutraalse, üsna negatiivse või väga negatiivse kuvandi? (% – EL 27)

Erinevusi võib täheldada ka vastavalt haridustasemele ja vastajate sotsiaal-majanduslikule staatusele. 20-aastastel ja vanematel täisajaga hariduse omandanud inimestel on suurem töenäosus kui 15-aastastel või noorematel inimestel, kes suhtuvad ELi positiivselt (53 % vs 33 %). Juhid (58 %) on ülekaalukalt kõige töenäolisemalt positiivsed, eriti võrreldes töötute (34 %) ja kodutöötajatega (35 %). Lisaks on kõige väiksemate rahaliste raskustega vastajatel suurem töenäosus saada EList positiivne kuvand (52 % neist, kellel on harva või mitte kunagi raskusi arvete tasumisega, võrreldes 28 %-ga neist, kellel on raskusi suurema osa ajast).

Positiivsed vaated on laialt levinud ka suurlinnades elavate inimeste seas, võrreldes maakülades või väiksemates linnades elavatega (50 % vs 42–44 %).

D78 Üldiselt, kas EL loob teile väga positiivse, üsna positiivse, neutraalse, üsna negatiivse või väga negatiivse kuvandi? (% – EL 27)

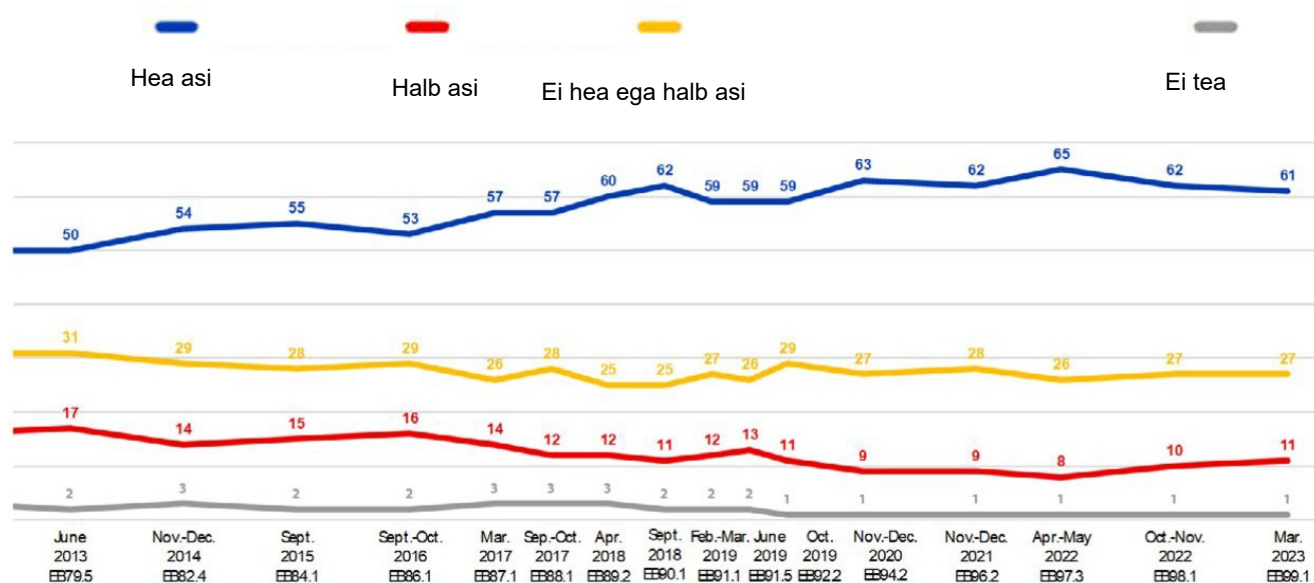
	„Positiivne“ kokku	Neutraalne	„Negatiivne“ kokku	Ei tea
EL 27	45	38	17	0
Sugu				
Man	46	35	19	0
Naine	43	41	15	1
Age				
15–24	50	40	9	1
25–39	46	39	15	0
40–54	46	36	18	0
55+	43	38	18	1
Haridus (Lõpp)				
–15	33	45	20	2
16–19	40	40	20	0
20+	53	32	14	1
Õpib ikka veel	54	37	8	1
Sotsiaal-ametialane kategooria				
Füüsilisest isikust ettevõtja	49	34	17	0
Juhid	58	29	13	0
Muud valged kaelarihmad	48	37	15	0
Töölised	37	43	19	1
Koduinimesed	35	43	21	1
Töötud	34	45	20	1
Pensionil	43	37	19	1
Õpilased	54	37	8	1
Raskused arvete maksmisel				
Suurema osa ajast	28	43	28	1
Aeg-ajalt	36	43	20	1
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	52	34	14	0
Subjektiivne linnastumine				
Maaküla	88	10	2	0
Väike/keskmine linn	26	68	6	0
Suur linn	8	23	68	1

Kas Euroopa Liidu liikmelisus on hea?

Selge enamus (61 %, -1 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist novembrini) arvab, et nende riigi kuulumine ELi on hea, samas kui ainult umbes üks kümnest (11 %, + 1 protsendipunkti) peab seda halvaks. Veidi rohkem kui veerand (27 %, ei muutu) arvab, et see ei ole ei hea ega halb asi.

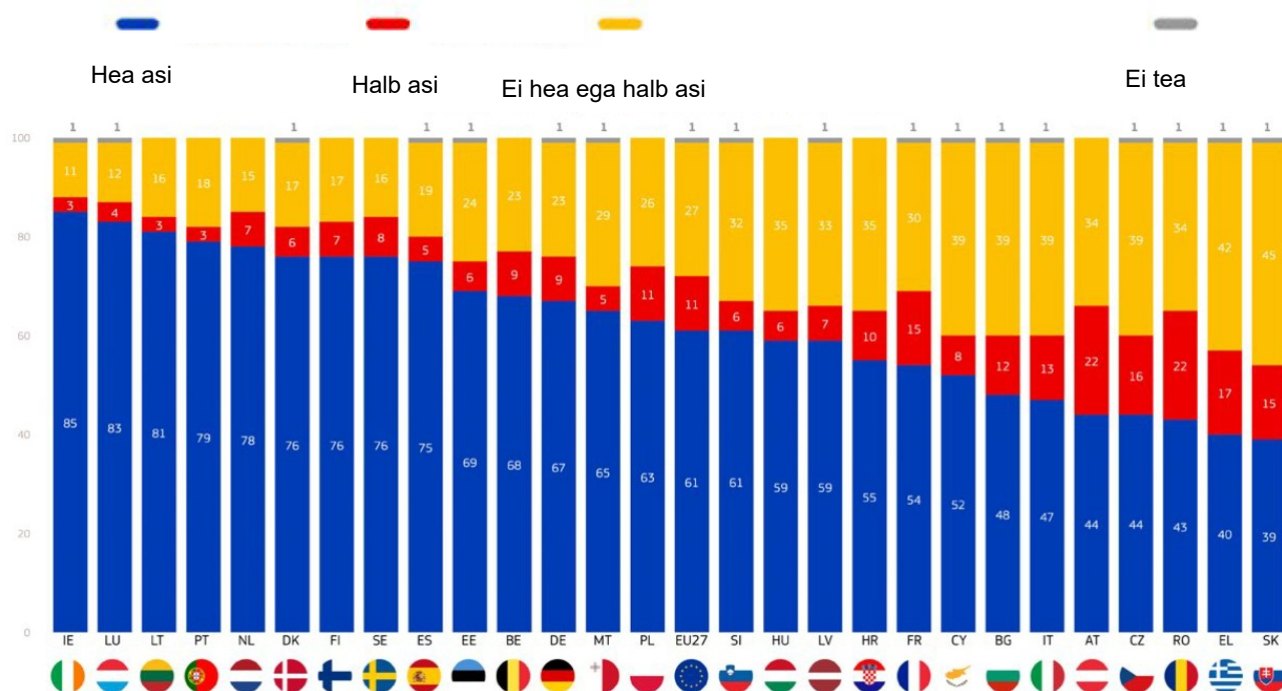
Need näitajad on võrreldes 2022. aasta oktoobrist novembrini stabiilsed, kusjuures nende vastajate osakaal, kes peavad ELi liikmeks saamist heaks, on alates 2020. aasta lõpust pidevalt üle 60 %.

QA8 Üldiselt, kas arvate, et (meie riigi) liikmesus Euroopa Liidus on...? (% – EL 27)

Enamus 25 riigis arvab, et nende riigi kuulumine ELi on hea, kusjuures rohkem kui kaheksa inimest kümnest jagavad seda seisukohta Iirimaa (85 %), Luksemburgis (83 %) ja Leedus (81 %). Kõige vähem levinud on Slovakkia (39 %), Kreeka (40 %) ja Rumeenia (43 %). Slovakkia ja Kreeka on samuti ainsad riigid, kus enamik arvab, et ELi liikmesus ei ole hea ega halb (vastavalt 45 % ja 42 %).

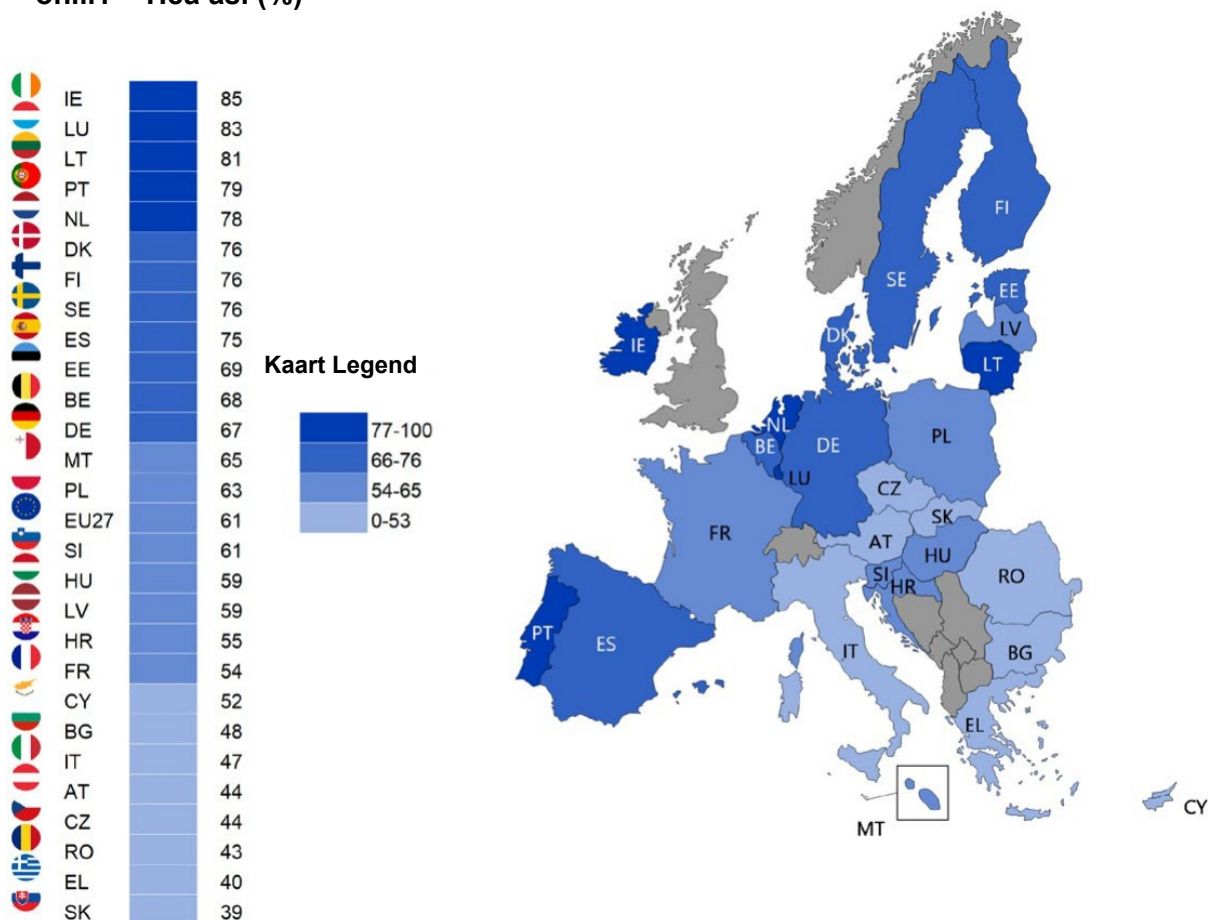
Rohkem kui viiendik arvab, et nende riigi kuulumine ELi on halb Austrias ja Rumeenias (mõlemas 22 %).

QA8 Üldiselt, kas arvate, et (meie riigi) liikmesus Euroopa Liidus on...? (%)

Positiivsed vaated ELi liikmesusele on põhja- ja lääneriikides levinumad kui idapoolsetes riikides, samal ajal kui lõunapoolsete riikide puhul on tulemused erinevad.

Eesti (69 %, + 3 protsendipunkti) ja Sloveenia (61 %, + 3 protsendipunkti) on ainsad riigid, kus ELi liikmesuse osakaal on alates 2022. aasta oktoobrist novembrini kasvanud, kuigi vaid veidi. Vastanute osakaal on selle asemel vähenenud kaheksas riigis, kusjuures Maltal (65 %, -14 protsendipunkti) oli taas suurim langus, millele järgnesid Tšehhi (44 %, -7 protsendipunkti) ja Luksemburg (83 %, -7 protsendipunkti). See positiivne vaade ELi liikmesusele on jäänud stabiilseks või muutumatuks 17 riigis.

QA8 Üldiselt, kas arvate, et (meie riigi) liikmesus Euroopa Liidus on...? – Hea asi (%)

Positiivsed vaated ELi liikmesusele on levinumad nooremate vastanute, kõrgharidusega ja parema sotsiaal-majandusliku seisundiga vastajate seas.

15–24-aastased vastajad on suurema tõenäosusega kui 55-aastased või vanemad, et nende riigi kuulumine ELi on hea (68 % vs. 58 %). Samamoodi on 20-aastastel ja vanematel täisajaga hariduse omandanud inimestel suurem tõenäosus, et neil, kes lahkusid 15-aastasest või nooremast, on positiivsed tulemused (72 % vs 49 %).

Juhid (74 %) kalduvad kõige enam arvama, et ELi liikmesus on hea, samas kui koduinimesed (48 %) on kõige vähem tõenäolised. Vastajad, kellel ei ole kunagi või harva raskusi arvete tasumisega, on tõenäolisemad kui need, kellel on sagedamini raskusi ELi liikmesuse ütleemisega (69 % vs 41–49 %).

Suurlinnades elavad inimesed arvavad suurema tõenäosusega, et nende riigi kuulumine ELi on hea (65 % võrreldes 58–60 %ga maapiirkondade külates või väikestes/keskmise suurusega linnades elavatest inimestest).

Toetus ELi liikmesusele on tihedalt seotud ka ELi mainega, kusjuures positiivse kuvandiga 91 %-l ELi liikmesusest on positiivne arvamus, võrreldes 16 %-ga negatiivse kuvandiga isikutest. Lisaks on vastajatel, kes räägivad sageli Euroopa poliitikast (67 % vs 52 % neist, kes seda kunagi ei tee) ja neil, kes järgivad ELi poliitikat (71 % vs 49 % neist, kes seda ei järgi), suurema tõenäosusega positiivsed seisukohad ELi liikmesuse kohta.

QA8 Üldiselt, kas EL loob teile väga positiivse, üsna positiivse, neutraalse, üsna negatiivse või väga negatiivse kuvandi? (% – EL 27)

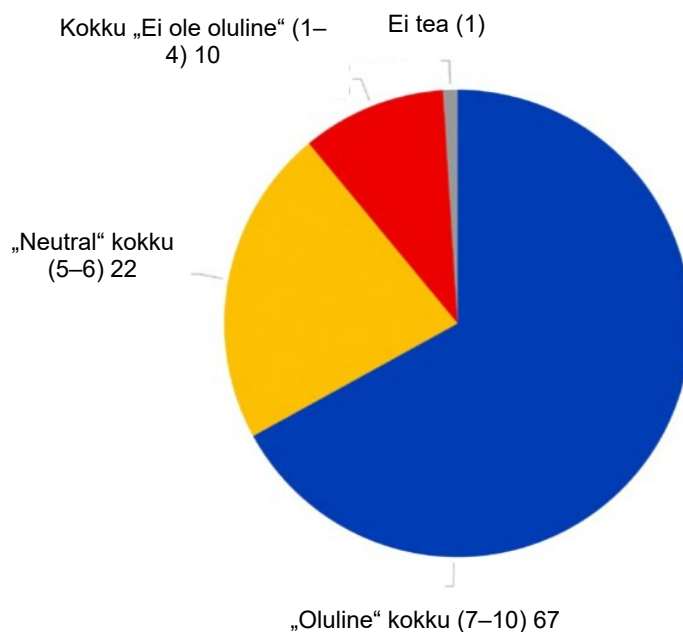
	Hea asi	Halb asi	Ei hea ega halb asi
EL 27	61	11	27
Sugu			
Man	62	12	25
Naine	59	10	30
Age			
15–24	68	7	24
25–39	62	11	26
40–54	60	13	27
55+	58	11	30
Haridus (Lõpp)			
–15	49	12	37
16–19	54	13	32
20+	72	8	20
Õpib ikka veel	72	6	21
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	64	9	27
Juhid	74	9	16
Muud valged kaelarihmad	65	10	25
Töölised	52	14	33
Koduinimesed	48	15	35
Töötud	53	12	34
Pensionil	59	10	30
Õpilased	72	6	21
Raskused arvete maksmisel			
Suurema osa ajast	41	18	40
Aeg-ajalt	49	16	34
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	69	8	23
Subjektiivne linnastumine			
Maaküla	60	11	28
Väike/keskmine linn	58	12	29
Suur linn	65	9	26
Räägi Euroopa poliitilistest küsimustest			
Tihti	67	15	18
Aeg-ajalt	64	10	26
Kunagi	52	11	35
ELi maine			
Positiivne	91	2	7
Neutraalne	45	8	46
Negatiivne	16	43	40
Jälgige Euroopa poliitikat			
Järgne	71	9	20
Ei järgi	49	13	37

Kas ELi liikmesus on oluline?

Ligikaudu kaks kolmandikku (67 %, + 1 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini) peab oluliseks riigi kuulumist ELi. Iga kümnes (-1 protsendipunkti) arvab, et ei ole oluline, et nende riik oleks ELi liikmesriik, samas kui 22 %-l (muudatusteta) on neutraalne arvamus.

Need näitajad on püsunud stabiilsena 2022. aasta oktoobrist novembrini.

QA9 Kui oluline on teie jaoks, et (meie riik) on Euroopa Liidu liikmesriik? Palun kasutage skaalat 1–10, kus 1 tähendab „ei ole üldse oluline“ ja 10 tähendab „äärmiselt oluline“? (EL 27) (%)

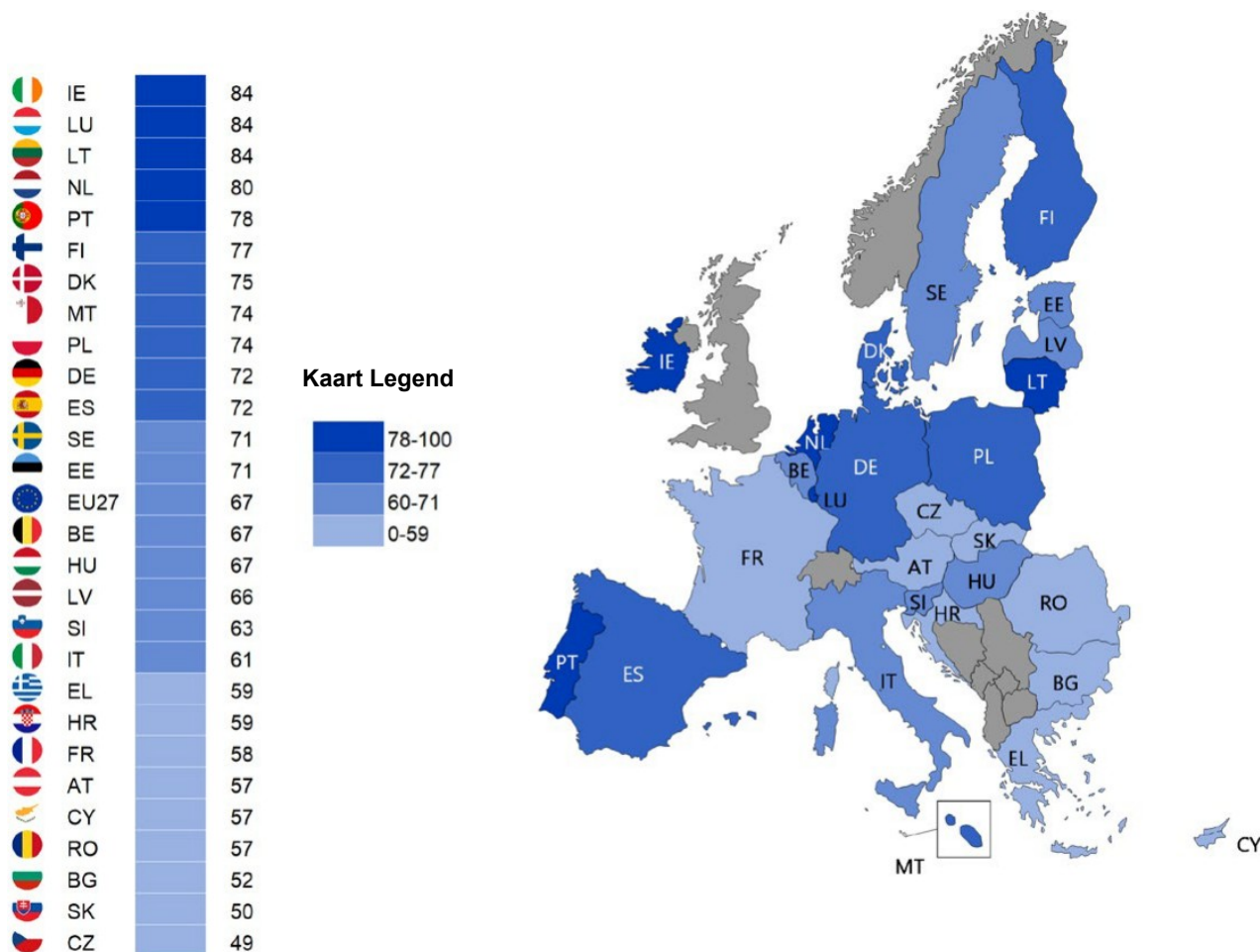

Enamik liikmesriike arvab, et nende riigi kuulumine ELi on oluline, kusjuures nende osakaal ulatub 84 %-st Iirimaa, Luksemburgis ja Leedus 49 %-ni Tšehhis, 50 %-ni Slovakkias ja 52 %-ni Bulgaarias.

Rohkem kui viiendik leiab, et ELi liikmesus ei ole oluline kolmes riigis: Tšehhi (26 %), Austria ja Bulgaaria (mõlemas 21 %).

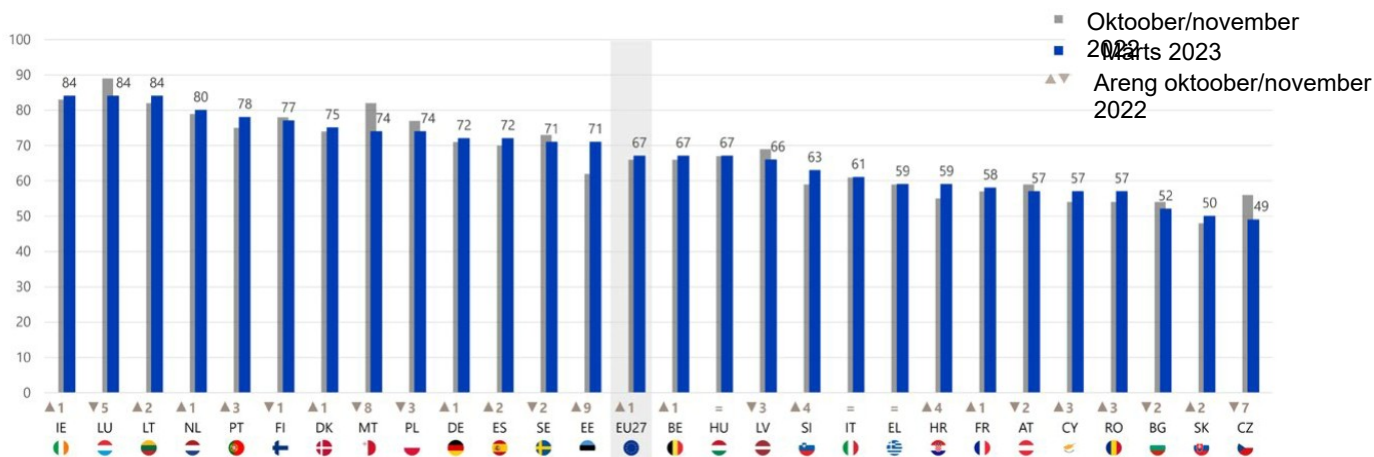
Arvamus, et nende riik on ELi liikmesriik, on Kagu-Euroopa riikides (Bulgaaria, Rumeenia, Küpros ja Kreeka) ja mõnes idapoolses riigis (nt Tšehhis ja Slovakkias) vähem levinud kui teistes riikides.

QA9 Kui oluline on teie jaoks, et (meie riik) on Euroopa Liidu liikmesriik? Palun kasutage skaalat 1–10, kus 1 tähendab „ei ole üldse oluline“ ja 10 tähendab „äärmiselt oluline“? (% – „Oluline“ kokku (7–10))

Arvamus, et nende riigi kuulumine ELi on oluline, on alates 2022. aasta oktoobrist novembrini kuues liikmesriigis, eelkõige Eestis (71 %, + 9 protsendipunkti), Sloveenias (63 %, + 4 protsendipunkti) ja Horvaatias (59 %, + 4 protsendipunkti) arenenud. Seevastu nende osakaal, kes peavad seda oluliseks, on vähenenud viies riigis, eelkõige Maltas (74 %, -8 protsendipunkti), Tšehhis (49 %, -7 protsendipunkti) ja Luksemburgis (84 %, -5 protsendipunkti). 16 riigis on vastajate osakaal püsunud stabiilsena või muutumatuna.

QA9 Kui oluline on teie jaoks, et (meie riik) on Euroopa Liidu liikmesriik? Palun kasutage skaalat 1–10, kus 1 tähendab „ei ole üldse oluline“ ja 10 tähendab „äärmiselt oluline“? (% – „Oluline“ kokku (7–10))

Kooskõlas muude näitajate tulemustega, mis käsitlevad suhtumist ELi, on seisukoht, et nende riigi kuulumine ELi on oluline, levinum noorte seas, kellel on kõrgem haridustase ja kes on paremas sotsiaal-majanduslikus olukorras.

15–24-aastased (70 % ja 65 % 55-aastastest ja vanematest) ja 20-aastased ja vanemad (76 % vs 55 % 15-aastastest või noorematest) on suurema tõenäosusega seisukohal, et see on oluline. Sama kehtib juhtide kohta (78 % võrreldes 53 % majapidamistega) ja nende kohta, kellel ei ole kunagi või harva raskusi arvete tasumisega (73 % vs 51–57 % neist, kellel on raskusi sagedamini).

Nende osakaal, kes peavad oma riigi ELi liikmesust oluliseks, on suurem ka suurlinnades elavate inimeste seas (71 % võrreldes 65 %ga maa- või väiksemates küldes elavatest inimestest).

Need, kellel on positiivne kuvand EList (92 % vs 28 % negatiivse kuvandiga inimestest), need, kes sageli arutavad Euroopa poliitilisi küsimusi (76 % vs 55 %, kes seda kunagi ei tee) ja need, kes järgivad ELi poliitikat (76 % vs 54 % neist, kes seda ei järgi), peavad suurema tõenäosusega oma riigi ELi liikmesust oluliseks.

QA9 Kui oluline on teie jaoks, et (meie riik) on Euroopa Liidu liikmesriik? Palun kasutage skaalat 1–10, kus 1 tähendab „ei ole üldse oluline“ ja 10 tähendab „äärmiselt oluline“? (% – EL 27)

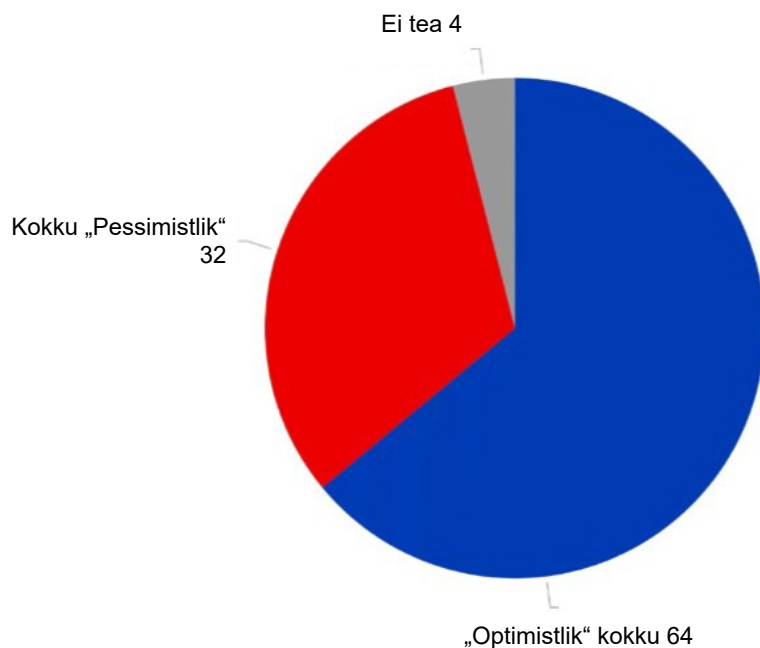
	Kokku „Ei ole oluline“ (1–4)	„Neutral“ kokku (5–6)	„Oluline“ kokku (7–10)
EL 27	10	22	67
Sugu			
Man	13	19	67
Naine	10	23	66
Age			
15–24	8	20	70
25–39	10	22	67
40–54	13	19	67
55+	11	23	65
Haridus (Lõpp)			
–15	14	28	55
16–19	13	24	62
20+	9	15	76
Õpib ikka veel	6	18	74
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	12	19	68
Juhid	8	14	78
Muud valged kaelarihmad	10	19	71
Töölised	13	26	60
Koduinimesed	18	27	53
Töötud	15	26	57
Pensionil	11	22	65
Õpilased	6	18	74
Raskused arvete maksmisel			
Suurema osa ajast	19	28	51
Aeg-ajalt	14	28	57
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	9	17	73
Subjektiivne linnastumine			
Maaküla	12	22	65
Väike/keskmine linn	12	22	65
Suur linn	10	18	71
Räägi Euroopa poliitilistest küsimustest			
Tihti	10	14	76
Aeg-ajalt	9	20	71
Kunagi	16	27	55
ELi maine			
Positiivne	1	7	65
Neutraalne	9	35	54
Negatiivne	44	27	28
Jälgige Euroopa poliitikat			
Järgne	8	16	76
Ei järgi	15	29	54

Optimism ELi tuleviku suhtes

Optimism ELi tuleviku suhtes on tõusuteel. Ligi kaks kolmandikku (64 %) ütleb, et nad on ELi tuleviku suhtes optimistlikud, samas kui 32 % ütleb, et nad on pessimistlikud.

Optimistlike inimeste osakaal on käesolevas uuringus suurenenud seitsme protsendipunkti võrra, mis on enam kui kompenseerinud 2022. aasta aprillist maini täheldatud viieprotsendipunktilise languse.

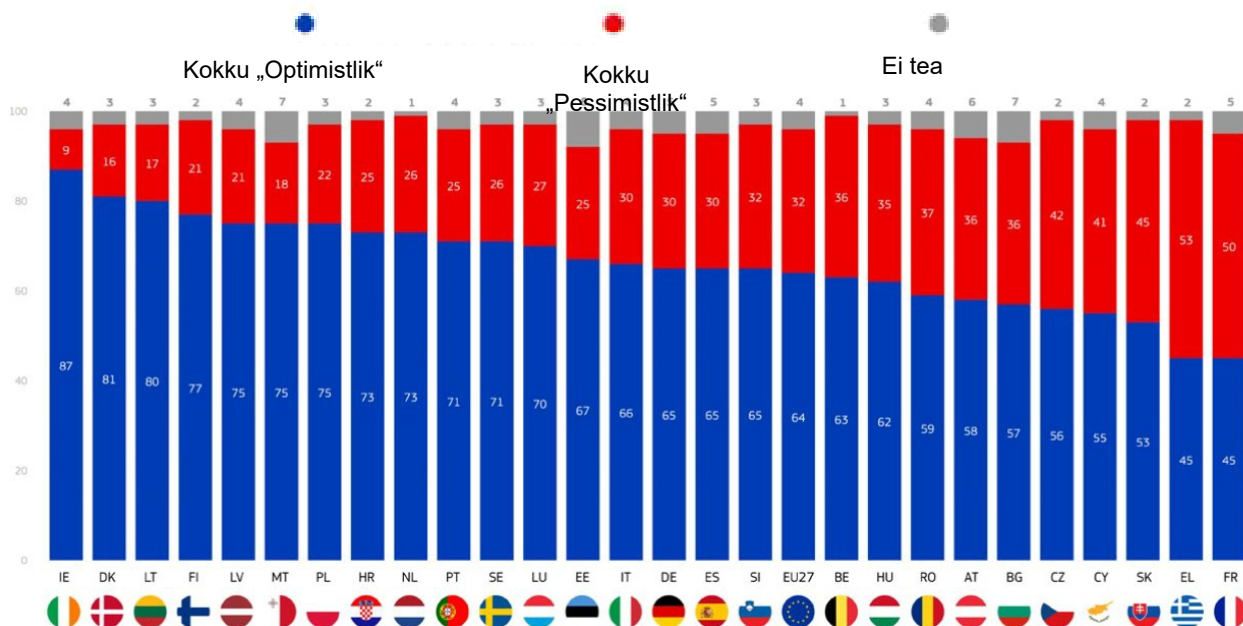
SD22 Kas ütleksite, et olete ELi tuleviku suhtes väga optimistlik, üsna optimistlik, üsna pessimistlik või väga pessimistlik? (EL 27) (%)

25 riigis on enamik ELi tuleviku suhtes optimistlikud. Vähemalt kaheksa kümnest on optimistlikud Iirimaa (87 %), Taanis (81 %) ja Leedus (80 %), samas kui Prantsusmaal, Kreekas (mõlemas 45 %) ja Slovakkias (53 %) on kõige vähem optimistlikud vastajad.

Kreeka (53 %) ja Prantsusmaa (50 %) on samuti ainsad riigid, kus enamik on ELi tuleviku suhtes pessimistlikud.

SD22 Kas ütlesite, et olete ELi tuleviku suhtes väga optimistlik, üsna optimistlik, üsna pessimistlik või väga pessimistlik? (%)

Optimism ELi tuleviku suhtes on alates 2022. aasta oktoobrist novembrini kasvanud 19 riigis ja rohkem kui 10 protsendipunkti võrra kolmes riigis: Portugal (71 %, + 17 protsendipunkti), Läti (75 %, + 12 protsendipunkti) ja Küpros (55 %, + 11 protsendipunkti). Ülejäänud kaheksas riigis on optimism püsinud stabiilsena või muutumatuna.

Optimism ELi tuleviku suhtes on kõrgeim 15–24-aastaste seas (70 % võrreldes 59 %-ga 55-aastastest ja vanematest) ning nende seas, kes on lõpetanud 20-aastased või vanemad täisajaga hariduse (69 % vs 52 % 15-aastastest või noorematest).

Optimism on juhtide seas kõige levinum (73 %) kui majapidamiste ja töötute seas (mõlemad 55 %) ning see on suurem nende seas, kellel on harva või mitte kunagi raskusi arvete tasumisega (68 % võrreldes 45 %ga neist, kellel on enamasti raskusi).

Suurtes linnades elavad vastajad on ELi tuleviku suhtes kõige tõenäolisemalt optimistlikud (68 % võrreldes 61 %ga neist, kes elavad maakülades või väikestes/keskmise suurusega linnades).

Optimism ELi tuleviku suhtes on tihedalt seotud ka ELi kuvandile vastanutega: 90 % neist, kellel on positiivne kuvand, ütlevad, et nad on optimistlikud, võrreldes 13 %-ga, kellel on negatiivne kuvand. Need, kes järgivad ELi poliitikat, on suurema tõenäosusega optimistlikud ELi tuleviku suhtes (72 % vs 52 % neist, kes seda ei järgi).

SD22 Kas ütleksite, et olete ELi tuleviku suhtes väga optimistlik, üsna optimistlik, üsna pessimistlik või väga pessimistlik? (% – EL 27)

	„Optimistlik“ kokku	Kokku „Pessimistlik“
EL 27	64	32
Sugu		
Man	63	34
Naine	63	32
Age		
15–24	70	26
25–39	65	32
40–54	64	33
55+	59	36
Haridus (Lõpp)		
–15	52	41
16–19	59	37
20+	69	28
Õpib ikka veel	73	23
Sotsiaal-ametialane kategooria		
Füüsilisest isikust ettevõtja	65	32
Juhid	73	26
Muud valged kaelarihmad	69	29
Töölised	57	39
Koduinimesed	55	38
Töötud	55	40
Pensionil	59	36
Õpilased	73	23
Raskused arvete maksmisel		
Suurema osa ajast	45	51
Aeg-ajalt	56	40
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	68	28
Subjektiivne linnastumine		
Maaküla	61	34
Väike/keskmine linn	61	35
Suur linn	68	29
ELi maine		
Positiivne	90	9
Neutraalne	54	39
Negatiivne	13	85
Jälgige Euroopa poliitikat		
Järgne	72	26
Ei järgi	52	41

4.2. Arusaam Euroopa Parlamendist ja selle rollist

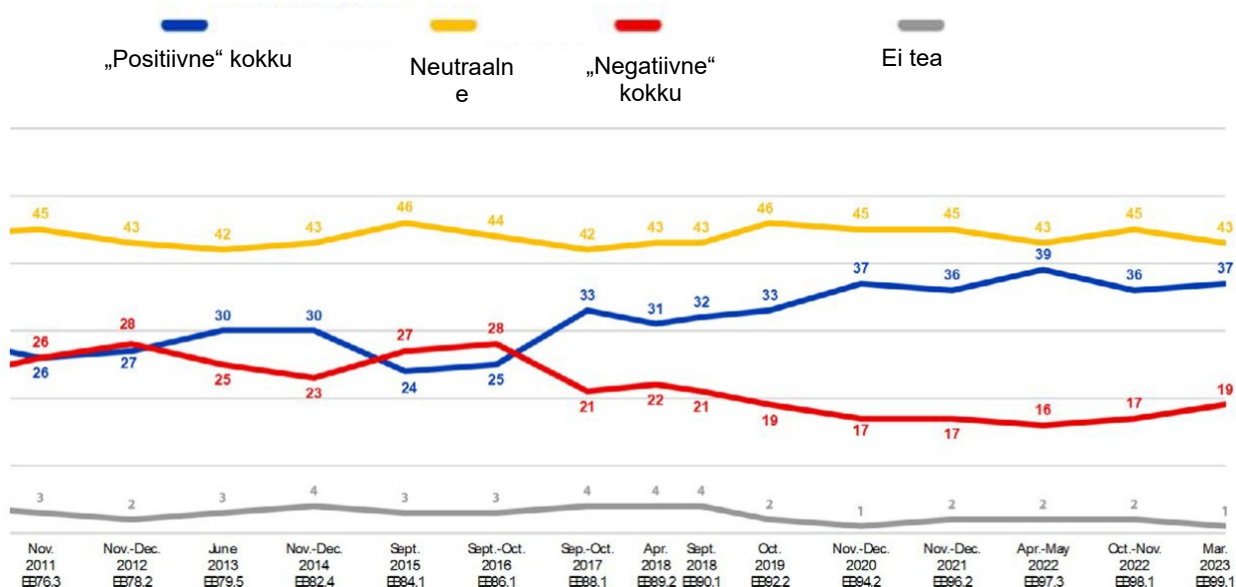
Selles osas keskendutakse rohkem eurooplaste arusaamadele ja hoiakutele Euroopa Parlamendi suhtes ning selle rollile. Kõigepealt uuritakse kodanike kuvandit kõnealusest ELi institutsioonist ja seejärel käsitletakse nende arvamust teemade kohta, mida see peaks käsitlema esmajärjekorras, ja selle üle, kas sellel peaks olema suurem või vähem oluline roll. Kokkuvõttes loob Euroopa Parlament neutraalsed positiivsed arvamused ja eurooplased leiavad, et tema roll peaks olema tähtsam. Lisaks sellele valib enamik kodanikke vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse, mida see institutsioon peaks esmajärjekorras käsitlema, arvestades elukalliduse tõusu ja ebakindlust seoses tulevase elatustasemega.

Euroopa Parlamendi kuvand

Vastajatel on palju suurem tõenäosus, et neil on Euroopa Parlamendist negatiivne kuvand. Rohkem kui kolmandikul (37 %, + 1 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini) on Euroopa Parlamendist positiivne kuvand, samas kui vähem kui ühel viiest (19 %, + 2 protsendipunkti) on negatiivne kuvand. Enamik vastanutest (43 %, -2 protsendipunkti) on selle institutsiooni suhtes neutraalsed.

Need näitajad on püsinud 2022. aasta oktoobrist novembrini üldjoontes stabiilsena. Võttes arvesse pikka suundumust, on Euroopa Parlamendist positiivse kuvandiga osakaal endiselt suhteliselt kõrge ning 2022. aasta aprillist maini saavutatud rekordtaseme lähedal (39 %).

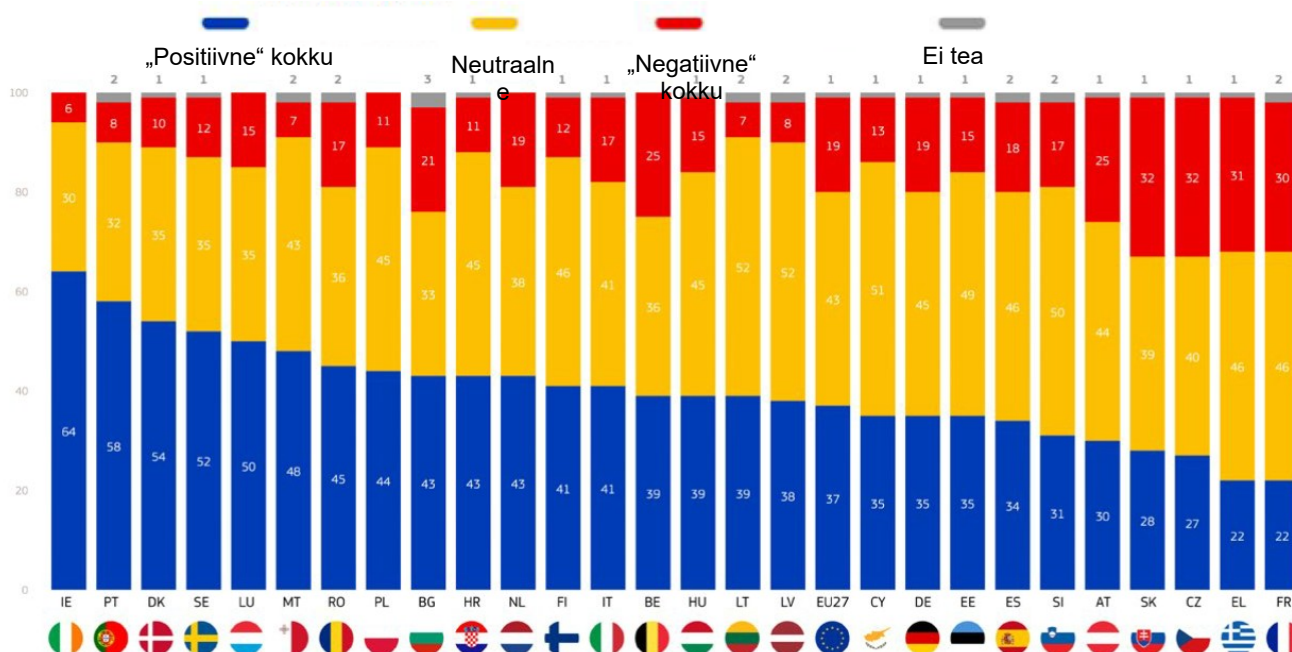
QA4 Üldiselt on teil Euroopa Parlamendist väga positiivne, üsna positiivne, neutraalne, üsna negatiivne või väga negatiivne kuvand? (% – EL 27)

Kümnes riigis on Euroopa Parlamendist positiivse kuvandiga vastajad enamuses, samas kui positiivsed seisukohad kaaluvad üles negatiivsed seisukohad 23 riigis. See kehtib eelkõige Iirimaa (64 %), Portugali (58 %) ja Taani (54 %) puhul. Seevastu Prantsusmaa (22 % „positiivne“ vs 30 % „negatiivne“), Kreeka (22 % vs 31 %), Tšehhi (27 % vs 32 %) ja Slovakkia (28 % vs 32 %) on ainsad riigid, kus positiivsed seisukohad on negatiivsed.

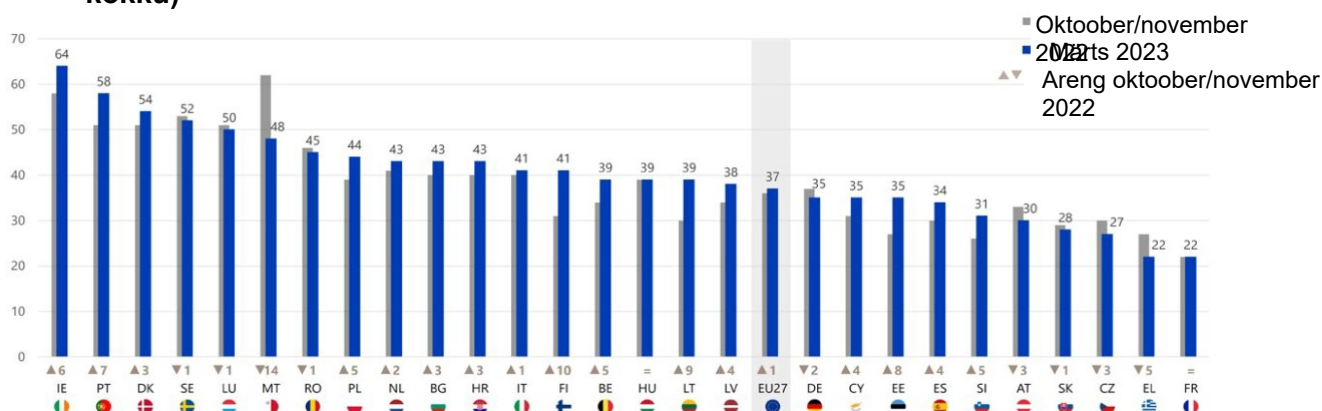
Enamusel on Euroopa Parlamendis neutraalne seisukoht 16 liikmesriigis, samas kui arvamused jagunevad Itaalias (41 % „positiivne“ ja 41 % „neutraalne“).

QA4 Üldiselt on teil Euroopa Parlamendist väga positiivne, üsna positiivne, neutraalne, üsna negatiivne või väga negatiivne kuvand? (%)

Euroopa Parlamendi positiivne suhtumine on alates 2022. aasta oktoobrist novembrini paranenud 14 riigis, eelkõige Soomes (41 %, + 10 protsendipunkti), Leedus (39 %, + 9 protsendipunkti) ja Eestis (35 %, + 8 protsendipunkti). Nende vastajate osakaal, kes suhtuvad sellesse institutsiooni positiivselt, on vähenenud neljas riigis: Malta (48 %, -14 protsendipunkti), Kreeka (22 %, -5 protsendipunkti), Tšehhi (27 %, -3 protsendipunkti) ja Austria (30 %, -3 protsendipunkti). Ülejäänud üheksas riigis on see osakaal püsunud stabiilsena või muutumatuna.

QA4 Üldiselt on teil Euroopa Parlamendist väga positiivne, üsna positiivne, neutraalne, üsna negatiivne või väga negatiivne kuvand? (% – „positiivne“ kokku)

Tulemused on vanuserühmade lõikes järjepidevad, kuigi noorimatel 15–24-aastastel vastajatel on Euroopa Parlamendist kõige vähem negatiivne kuvand (12 % vs 18–21 % 25-aastastest ja vanematest).

Kõrgema haridustasemega ja kõrgema sotsiaal-majandusliku staatusega vastajatel on Euroopa Parlamendist suurema tõenäosusega positiivne kuvand. 20-aastastel ja vanematel inimestel on suurem tõenäosus olla positiivne kui neil, kes lahkusid 15-aastaseks või nooremaks (43 % vs 27 %). Juhid (47 % võrreldes 26 %-ga töötutest) on kõige tõenäolisemalt positiivsed, nagu ka need, kellel on harva või mitte kunagi raskusi arvete tasumisega (41 % vs 23–30 % neist, kellel on raskusi sagedamini).

Ka suurtes linnades elavatel vastajatel on Euroopa Parlamendist tõenäoliselt positiivne kuvand (41 % võrreldes 34–36 %-ga maakülades või väikestes/keskmise suurusega linnades elavatest inimestest).

Euroopa Parlamendi positiivsed seisukohad on palju levinumad nende seas, kellel on üldiselt positiivne kuvand EList (72 % vs 3 % negatiivse kuvandiga inimestest), need, kes räägivad sageli Euroopa poliitilistest küsimustest (50 % vs 23 % neist, kes seda kunagi ei tee) ja järgivad ELi poliitikat (50 % vs 21 % neist, kes ei järginud), ning need, kes hääletasid viimastel Euroopa Parlamendi valimistel (45 % vs 24 % neist, kes ei hääletanud).

QA4 Üldiselt on teil Euroopa Parlamendist väga positiivne, üsna positiivne, neutraalne, üsna negatiivne või väga negatiivne kuvand? (% – EL 27)

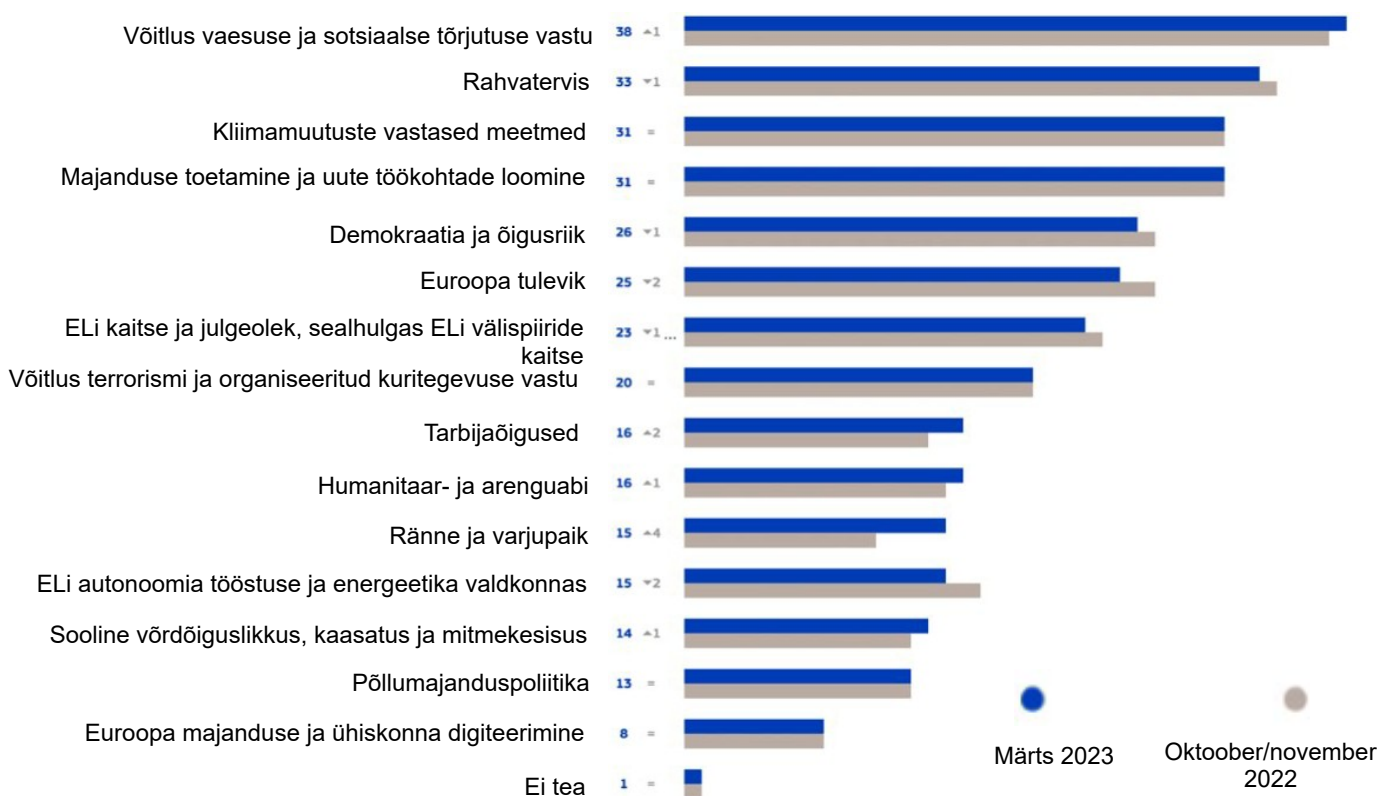
	„Positiivne“ kokku	„Negatiivne“ kokku
EL 27	37	19
Sugu		
Man	38	22
Naine	35	17
Age		
15–24	37	12
25–39	37	18
40–54	37	21
55+	36	21
Haridus (Lõpp)		
–15	27	22
16–19	34	22
20+	43	17
Õpib ikka veel	39	11
Sotsiaal-ametialane kategooria		
Füüsilisest isikust ettevõtja	42	20
Juhid	47	17
Muud valged kaelarihmad	42	17
Töölised	30	21
Koduinimesed	29	23
Töötud	26	26
Pensionil	36	21
Õpilased	39	11
Raskused arvete maksmisel		
Suurema osa ajast	23	31
Aeg-ajalt	30	23
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	41	17
Subjektiivne linnastumine		
Maaküla	34	20
Väike/keskmine linn	36	20
Suur linn	41	17
Räägi Euroopa poliitilistest küsimustest		
Tihti	50	18
Aeg-ajalt	42	17
Kunagi	23	23
ELi maine		
Positiivne	72	3
Neutraalne	10	11
Negatiivne	3	79
Hääletati viimastel Euroopa Parlamendi valimistel		
Jah	45	17
Ei	24	24
Jälgige Euroopa poliitikat		
Järgne	50	16
Ei järgi	21	23

Euroopa Parlamendi prioriteedid

Võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu (38 %, +1 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist kuni novembrini) on esikohal teemade seas, mida kodanikud sooviksid käsitleda esmajärjekorras Euroopa Parlamendis. Umbes kolm kümnest soovib, et Euroopa Parlament käsitleks rahvatervist (33 %, -1 protsendipunkti), kliimamuutuste vastast tegevust ning majanduse toetamist ja uute töökohtade loomist (mõlemad 31 %, muutusteta). Vähemalt üks viiendik arvab, et demokraatia ja õigusriigi põhimõte (26 %, -1 protsendipunkti), Euroopa tulevik (25 %, -2 protsendipunkti), ELi kaitse ja julgeolek, sealhulgas ELi välispiiride kaitse (23 %, -1 protsendipunkti) ning võitlus terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastu (20 %, muutusteta), tuleks käsitleda esmajärjekorras.

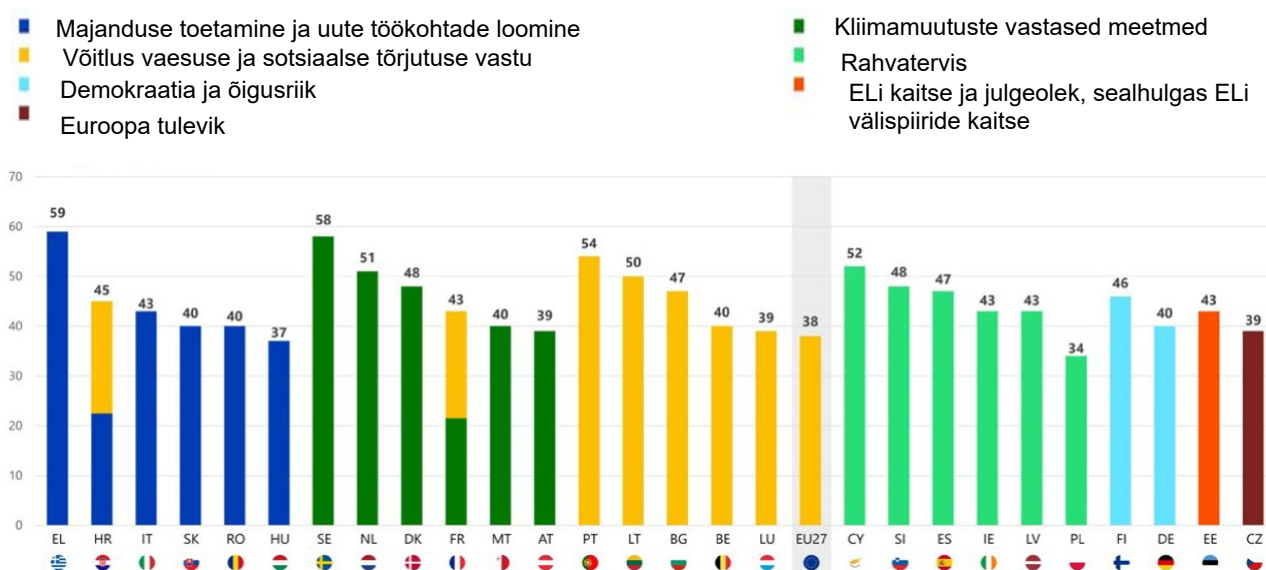
Alates selle küsimuse esitamisest 2022. aasta oktoobris-novembris ei ole nendes proportsioonides märkimisväärsed muutusi toimunud.

QA7ab Millist järgmistest teemadest sooviksite, et Euroopa Parlament käsitleks neid esmajärjekorras? Esiteks? Ja siis? (KUNI 4 VASTUST) (EL 27) (%)

Seitsmes riigis on võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu üks peamisi (või ühiseid) prioriteetseid vastajaid, kes arvavad, et Euroopa Parlament peaks tegelema, samas kui kõige levinum vastus kuues riigis on rahvatervis. Kliimamuutuste vastased meetmed on ka kõige sagedamini (või kõige sagedamini) nimetatud prioriteet kuues riigis ning veel kuues riigis on majanduse toetamine ja uute töökohtade loomine esmatähtsaks (või ühiseks prioriteediks). Saksamaa ja Soome vastajad viitavad kõige tõenäolisemalt demokraatiale ja õigusriigi põhimõttele, samas kui Euroopa tulevik on Tšehhis kõige levinum vastus. Eesti on ainus riik, kus Euroopa Liidu kaitse ja julgeolek on kõige sagedamini nimetatud prioriteet, millega Euroopa Parlament peaks tegelema.

QA7ab Millist järgmistest teemadest sooviksite, et Euroopa Parlament käsitleks neid esmajärjekorras? Esiteks? Ja siis? (Maksimaalselt 4 ANSWERSi) (% – enim mainitud vastus riikide kaupa)

Võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu kuulub kolme peamise teema hulka, mida Euroopa Parlament peaks käsitlema esmajärjekorras 22 riigis, kusjuures osakaalud ulatuvad vähemalt poolest Kreekast (56 %), Portugalist (54 %) ja Leedust (50 %) kuni vähem kui kolmeni kümnest Tšehhis (24 %), Poolas (27 %) ja Rumeenias (29 %).

Rahvatervis on üks kolmest kõige sagedamini nimetatud prioriteedist 16 riigis. Kõige tõenäolisemalt mainivad seda vastajad Küprosel (52 %), Kreekas (50 %) ja Sloveenias (48 %), Rootsis (16 %), Tšehhis (18 %) ja Saksamaal (19 %).

Kümnes riigis on kliimamuutuste vastased meetmed ühed kolmest peamisest prioriteedist, millega tuleb tegeleda. See kehtib eelkõige Rootsi (58 %), Madalmaade (51 %) ja Taani (48 %) kohta. Väikseimad osakaalud, mis viitavad sellele prioriteedile, on Bulgaarias (10 %), Rumeenias (11 %) ja Eestis (12 %).

Majanduse toetamine ja uute töökohtade loomine kuulub 17 riigi kolme peamise prioriteedi hulka. Kõige suurem osakaal on Kreekas (59 %), Küprosel ja Portugalis (mõlemas 49 %). See on võrreldav 12 %-ga Madalmaades, 16 %-ga Taanis ja 17 %-ga Rootsis, kes peavad seda Euroopa Parlamendi prioriteediks.

Vähemalt neli kümnest Soomes, Rootsis (mõlemas 46 %) ja Saksamaal (40 %) peavad demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet Euroopa Parlamendi prioriteediks, samal ajal kui Leedus 12 %, Portugalis 15 % ja Luksemburgis 16 %.

Euroopa tulevikku mainitakse kõige sagedamini Tšehhis (39 %), Saksamaal ja Luksemburgis (mõlemas 35 %). Võrreldes vähem kui viiendikuga, kes nimetavad seda prioriteetseks Küprosel (12 %), Kreekas (17 %), Prantsusmaal ja Portugalis (mõlemas 18 %).

ELi kaitset ja julgeolekut, sealhulgas ELi välispiiride kaitset, peetakse teemaks, millega Euroopa Parlament peaks esmajärjekorras tegelema vähemalt neli kümnest Eestis, Leedus (mõlemas 43 %) ja Soomes (40 %). Kõige vähem mainivad seda teemat Hispaanias (8 %), Sloveenias (12 %) ja Prantsusmaal (13 %).

Suurima osa vastanutest, kes leiavad, et terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastast võitlust peaks esmajärjekorras käsitlema Euroopa Parlament, on Rootsis (39 %), järgnesid Taani ja Madalmaad (mõlemad 28 %). Seda mainitakse kõige vähem Leedus (12 %), Luksemburgis ja Poolas (mõlemas 14 %).

Nagu ka teiste teemade puhul, mainitakse Bulgaarias ja Maltal 27 % tarbijate õigusi, samas kui suur osakaal Tšehhis (37 %), Eestis (28 %) ja Portugalis (27 %) peab ELi sõltumatust tööstuse ja energeetika valdkonnas Euroopa Parlamendi prioriteediks. Rände- ja varjupaigaküsimused valitakse välja vähemalt veerandi võrra Küprosel (33 %), Madalmaades (28 %), Iirimaa (26 %) ja Austrias (25 %) ning kolmandik neist nimetab soolist võrdõiguslikkust, kaasatust ja mitmekesisust Rootsis (33 %). Suhteliselt suur osakaal peab põllumajanduspoliitikat prioriteediks Slovakkias (33 %) ja Lätis (27 %). Kõiki muid teemasid mainib igas riigis vähem kui veerand vastanutest.

QA7ab Millist järgmistest teemadest sooviksite, et Euroopa Parlament käsitleks neid esmajärjekorras? Esiteks? Ja siis? (KUNI 4 VASTUST) (%)

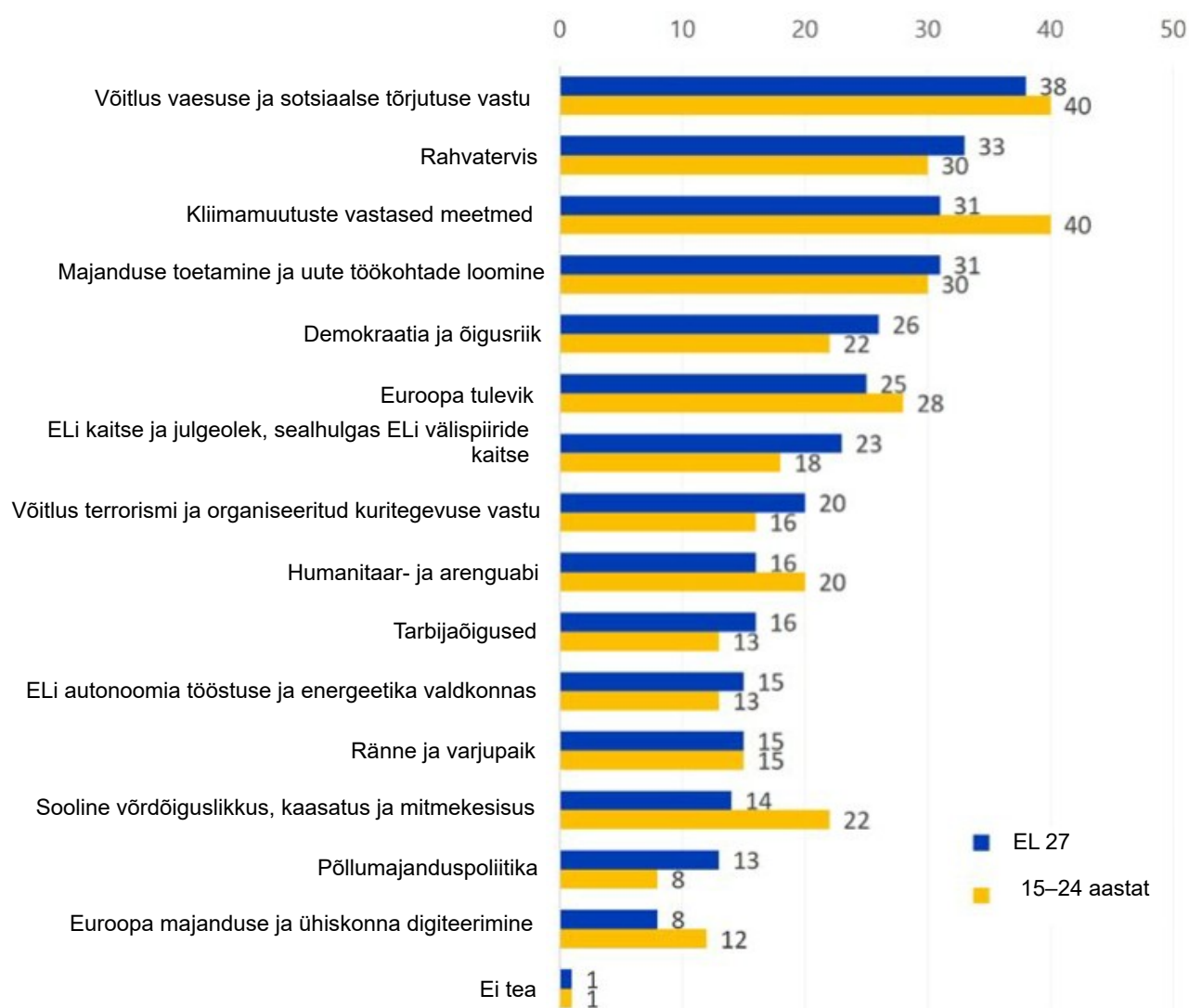
	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu	38	40	47	24	30	38	31	38	56	44	43	45	33	48	33	50	39	34	37	42	34	27	54	29	42	36	31	38
Rahvatervis	33	29	34	18	20	19	30	43	50	47	41	26	38	52	43	36	32	36	39	20	21	34	45	36	48	33	26	16
Kliimamuutuste vastased meetmed	31	37	10	15	48	36	12	28	22	25	43	22	28	19	13	19	38	25	40	51	39	16	21	11	25	17	35	58
Majanduse toetamine ja uute töökohtade loomine	31	24	44	26	16	20	40	32	59	40	21	45	43	49	40	43	20	37	21	12	31	30	49	40	31	40	34	17
Demokraatia ja õigusriik	26	20	27	24	36	40	19	23	33	21	18	20	19	23	21	12	16	31	26	32	24	28	15	24	18	20	46	46
Euroopa tulevik	25	22	26	39	33	35	28	20	17	22	18	25	20	12	29	23	35	31	21	32	31	24	18	23	29	29	31	22
ELi kaitse ja julgeolek, sealhulgas ELi välispiiride kaitse	23	15	24	38	31	28	43	15	23	8	13	20	21	23	31	43	14	29	20	34	29	33	19	19	12	34	40	27
Võitlus terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastu	20	27	21	22	28	27	16	23	17	15	21	23	16	16	18	12	14	16	25	28	22	14	16	16	17	17	27	39
Humanitaar- ja arengusabi	16	18	16	9	12	14	8	18	22	20	16	16	17	13	13	10	13	11	14	16	13	18	19	16	14	10	7	13
Tarbijaõigused	16	17	27	10	15	14	11	16	16	17	18	21	20	18	17	10	15	14	27	10	22	15	11	23	11	13	11	5
ELi autonoomia tööstuse ja energeetika valdkonnas	15	21	19	37	16	12	28	14	14	9	10	13	20	12	14	19	14	18	6	19	19	15	27	22	11	12	9	10
Ränne ja varjupaik	15	20	9	18	16	15	15	26	12	11	11	6	21	33	11	9	16	17	24	28	25	8	6	9	8	7	9	19
Sooline võrdõiguslikkus, kaasatus ja mitmekesisus	14	15	7	8	21	11	7	19	7	12	19	12	15	5	5	4	18	9	14	9	16	12	11	13	8	8	17	33
Põllumajanduspoliitika	13	18	14	16	8	9	16	8	19	12	15	22	9	12	27	20	10	15	11	18	20	10	9	19	19	33	16	11
Euroopa majanduse ja ühiskonna digiteerimine	8	8	6	5	7	11	9	5	5	3	4	12	13	2	8	9	5	11	5	9	9	12	11	10	8	9	6	5
Puudub (SPONTANEOUS)	1	1	0	2	1	1	1	0	1	2	0	1	1	1	1	2	3	0	2	0	0	0	0	0	1	1	1	1
Ei tea	1	0	2	3	2	1	1	1	0	1	2	0	0	0	1	1	1	1	2	0	1	2	2	1	1	1	1	0
Muu (SPONTANEOUS)	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0

11 riigis ütlevad vastajad tõenäolisemalt kui 2022. aasta oktoobris-novembris, et võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu on teema, mida Euroopa Parlament peaks eelisjärjekorras käsitlema. See kehtib eelkõige Maltal (37 %, + 12 protsendipunkti), Küprosel (48 %, + 7 protsendipunkti) ja Sloveenias (42 %, + 7 protsendipunkti). See osakaal on vähenenud ainult kolmes riigis: Portugal (54 %, -5 protsendipunkti), Tšehhi (24 %, -4 protsendipunkti) ja Slovakkia (36 %, -3 protsendipunkti). Ülejäänud 13 riigis on näitajad stabiilsed või muutumatud.

Võrreldes 2022. aasta oktoobrist novembrini valitakse rahvatervise teemaks tõenäolisemalt prioriteetne teema seitsmes riigis, eelkõige Lätis (43 %, + 7 protsendipunkti) ja Luksemburgis (32 %, + 7 protsendipunkti). Seevastu vastanute osakaal on vähenenud viies riigis, eelkõige Madalmaades (20 %, -5 protsendipunkti) ja Horvaatias (26 %, -5 protsendipunkti).

Keskendudes kõige nooremate vastajate tulemustele, võib märkida, et nende prioriteetide järjestus, mida Euroopa noored sooviksid Euroopa Parlamendis käsitleda, on veidi erinev üldise elanikkonna seas täheldatud prioriteetidest. Kuigi võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu (40 % võrreldes keskmiselt 38 %ga) on endiselt esikohal, on sellega seotud kliimamuutuste vastased meetmed, mida mainivad 15–24-aastased inimesed palju tõenäolisemalt kui kogu elanikkond (40 % vs 31 %). Kolm kümnest noorimast nimetavad prioriteediks rahvatervist (30 % võrreldes keskmiselt 33 %-ga) ning majanduse toetamist ja uute töökohtade loomist (30 % vs 31 %), millele järgneb Euroopa tulevik (28 % vs 25 %). Kõige nooremad vastajad mainivad keskmisest väiksema tõenäosusega demokraatiat ja õigusriiki põhimõtet (22 % vs 26 %), kuid palju tõenäolisemalt peavad nad soolist võrdsuslikkust, kaasatust ja mitmekesisust (22 % vs 14 %) prioriteediks, millega Euroopa Parlament peaks tegelema.

QA7ab Millist järgmistest temadest sooviksite, et Euroopa Parlament käsitleks neid esmajärjekorras? Esiteks? Ja siis? (KUNI 4 VASTUST) (% – EL 27)

15–24-aastased peavad Euroopa Parlamendi prioriteediks ka humanitaarabi ja arenguabi (20 % vs 16 %) ning Euroopa majanduse ja ühiskonna digiteerimist (12 % vs 8 %). Siiski kalduvad nad vähem mainima ELi kaitset ja julgeolekut, sealhulgas ELi välispiiride kaitset (18 % vs. 23 %), terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastast võitlust (16 % vs. 20 %), tarbijaõigusi (13 % vs 16 %) ja põllumajanduspoliitikat (8 % vs 13 %).

Sotsiaaldemograafiline analüüs keskendub kaheksale peamisele prioriteedile, mida vastajad sooviksid Euroopa Parlamendis käsitleda. See näitab, et naised kaaluvad meestest suurema tõenäosusega võitlust vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu (40 % vs 36 %) ja rahvatervist (36 % vs 30 %), samas kui vastupidine on Euroopa tulevik (27 % meestest vs 23 % naistest) ning ELi kaitse ja julgeolek, sealhulgas ELi välispiiride kaitse (25 % vs 21 %).

Vanemad vastajad ütlevad suurema tõenäosusega rahvatervist (36 % 55-aastastest vs 30 % 15–39aastastest), demokraatiat ja õigusriiki (28 % 55-aastastest vs 22 % 15–24aastastest), ELi kaitset ja julgeolekut (25 % vs 18 %) ning terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastast võitlust (23 % vs 16 %) on prioriteedid, mida Euroopa Parlament peaks käsitlema.

Erinevusi võib täheldada ka haridustaseme osas. Vastajad, kes veetsid rohkem aega täiskoormusega hariduse omandamisel, nimetavad suurema tõenäosusega kliimamuutuste vastaseid meetmeid (38 % 20-aastastest või vanematest vs 22 % 15-aastastest või noorematest), demokraatiat ja õigusriiki (30 % vs 23 %) ning Euroopa tulevikku (26 % 16-aastastest või vanematest inimestest võrreldes 19 %ga 15-aastastest või noorematest). Seevastu 15-aastased või nooremad täistööajaga hariduse lõpetanud vastajad kalduvad rohkem kaaluma võitlust vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu (42 % vs 35 % 20-aastastest või vanematest), rahvatervist (44 % vs 30 %) ning majanduse toetamist ja uute töökohtade loomist (34 % vs 28 %) teemadena, mida Euroopa Parlament peaks esmajärjekorras käsitlema.

Kõige tõenäolisemalt mainivad töötud võitlust vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu (48 %) ning rahvatervist (39 %). Juhid kalduvad kõige enam valima kliimamuutuste vastaseid meetmeid (41 %), demokraatiat ja õigusriiki (32 %) ning koos füüsilisest isikust ettevõtjatega ELi kaitse- ja julgeolekumeetmeid (mõlemad 26 %), kuid kõige vähem toetavad nad majandust ja uute töökohtade loomist (27 %).

Mida sagedamini on vastajatel raskusi arvete tasumisega, seda tõenäolisemalt arvavad nad, et Euroopa Parlament peaks tegelema vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastase võitlusega (46 % neist, kellel on raskusi enamasti, võrreldes 36 %-ga neist, kellel on raskusi harva või mitte kunagi) ja rahvatervisega (40 % vs 31 %). Vastupidine kehtib kliimamuutuste vastaste meetmete kohta (34 % neist, kellel on raskusi harva või mitte kunagi, võrreldes 21 %ga neist, kellel on raskusi suurema osa ajast) ning ELi kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas (25 % vs 18 %). Vastajad, kellel on harva või mitte kunagi raskusi arvete tasumisega, mainivad kõige tõenäolisemalt ka demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet (29 % vs 21–22 % neist, kellel on raskusi sagedamini) ja Euroopa tulevikku (27 % vs 22–23 %), kuid kõige väiksema tõenäosusega peavad nad esmatähtsaks majanduse toetamist ja uute töökohtade loomist (29 % vs 34 %).

Vastajad, kes hääletasid viimastel Euroopa Parlamendi valimistel, mõtlevad suurema tõenäosusega kliimamuutuste vastastele meetmetele (33 % vs. 27 % neist, kes ei hääletanud), demokraatialle ja õigusriigile (30 % vs 21 %), Euroopa tulevikule (27 % vs 23 %) ning ELi kaitsele ja julgeolekule (25 % vs 19 %) peaks esmajärjekorras käsitlema Euroopa Parlament. Neid teemasid mainivad tõenäolisemalt ka need, kellel on Euroopa Parlamendist positiivne kuvand, mitte need, kellel on negatiivne kuvand. Negatiivse kuvandiga inimesed seevastu nimetavad suurema tõenäosusega võitlust vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu (40 % vs 35 % neist, kellel on positiivne kuvand), rahvatervist (35 % vs 30 %) ning võitlust terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastu (23 % vs 18 %).

QA7ab Millist järgmistest teemadest sooviksite, et Euroopa Parlament käsitleks neid esmajärjekorras? Esiteks? Ja siis? (KUNI 4 VASTUST) (% – EL 27)

	Rahvat eris	Kliimamu utuste vastased meetmed	Võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu	Majanduse toetamine ja uute töökohtade loomine	Euroopa tulevik	Võitlus terrorismi ja organiseerit ud kuritegevus e vastu	Demokraati a ja õigusriik	ELi kaitse ja julgeolek, sealhulgas ELi välispiiride kaitse
EL 27	33	31	38	31	25	20	26	23
Sugu								
Man	30	30	36	32	27	20	28	25
Naine	36	31	40	29	23	21	25	21
Age								
15–24	30	40	40	30	28	16	22	18
25–39	30	32	36	32	25	18	25	20
40–54	33	29	39	33	25	20	27	23
55+	36	28	38	29	25	23	28	25
Haridus (Lõpp)								
–15	44	22	42	34	19	22	23	21
16–19	34	26	39	32	26	22	26	24
20+	30	38	35	28	26	19	30	24
Õpib ikka veel	28	43	39	28	27	15	24	15
Sotsiaal-ametialane kategooria								
Füüsilisest isikust ettevõtja	28	30	33	32	30	18	28	26
Juhid	27	41	33	27	28	17	32	26
Muud valged kaelarihmad	31	33	36	34	25	20	28	23
Töölised	36	26	40	32	25	22	24	21
Koduinimesed	37	20	37	36	21	19	21	16
Töötud	39	27	48	35	23	15	23	17
Pensionil	37	28	39	28	24	25	28	26
Õpilased	28	43	39	28	27	15	24	15
Raskused arvete maksmisel								
Suurema osa ajast	40	21	46	34	22	18	21	18
Aeg-ajalt	36	27	40	34	23	20	22	20
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	31	34	36	29	27	21	29	25
Hääletati viimastel Euroopa Parlamendi valimistel								
Jah	33	33	37	30	27	21	30	25
Ei	34	27	40	32	23	20	21	19
Euroopa Parlamendi maine								
Positiivne	30	36	35	31	29	18	31	26
Neutraalne	35	30	40	31	25	22	24	21
Negatiivne	35	23	40	31	20	23	23	21

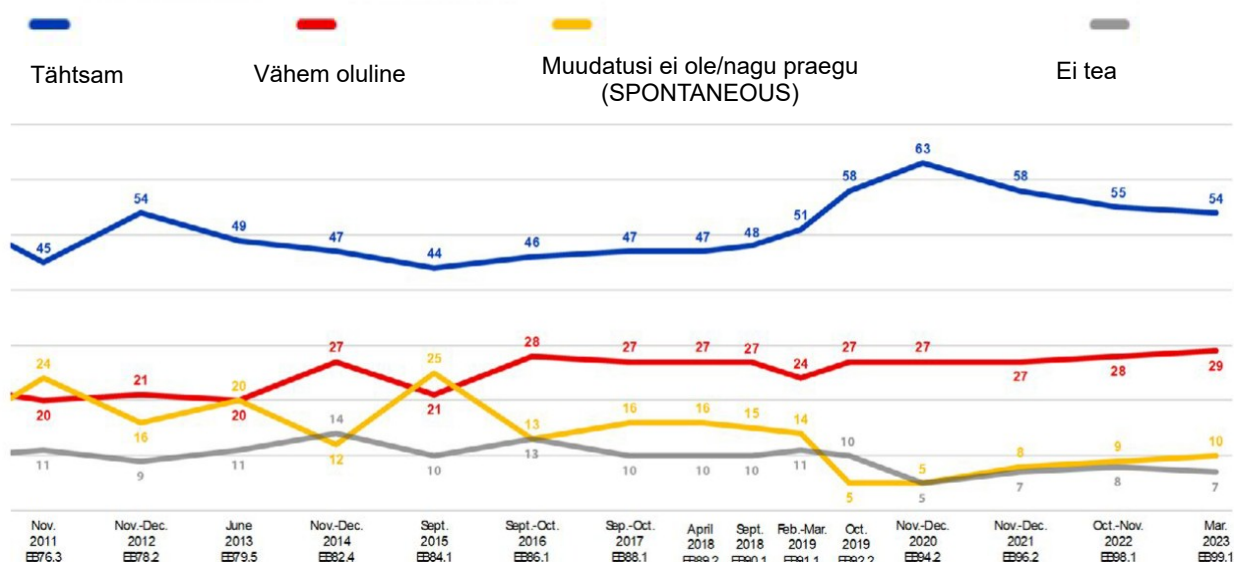
Kas Euroopa Parlamendil peaks olema olulisem roll?

Absoluutne enamus (54 %, -1 protsendipunkti alates 2022. aasta oktoobrist novembrini) sooviks isiklikult, et Euroopa Parlamendil oleks olulisem roll, samas kui umbes kolm kümnest (29 %, + 1 protsendipunkti) eelistaksid, et sellel institutsioonil oleks vähem oluline roll.

See järeldus on kooskõlas Eurobaromeetri standardtulemustega, mis näitavad, et Euroopa Parlament on alates 2006. aastast järjekindlalt kandnud nimekirja institutsioonidest, mida eurooplased kõige rohkem usaldavad. Näiteks näitab viimane Eurobaromeetri standarduuring, et Euroopa Parlamenti usaldab ligi pool (49 %) vastanutest²⁸.

Pärast 2020. aasta novembrist detsembrini kuni 2022. aasta oktoobrini täheldatud langust on nende vastajate osakaal, kes soovivad, et Euroopa Parlamendil oleks olulisem roll, stabiliseerunud käesolevas uuringus. Kuigi see osakaal on praegu kaugel 2020. aasta lõpus saavutatud tipptasemest (63 %), on see endiselt kõrgem kui enamikus enne 2019. aasta oktoobrit tehtud uuringutes.

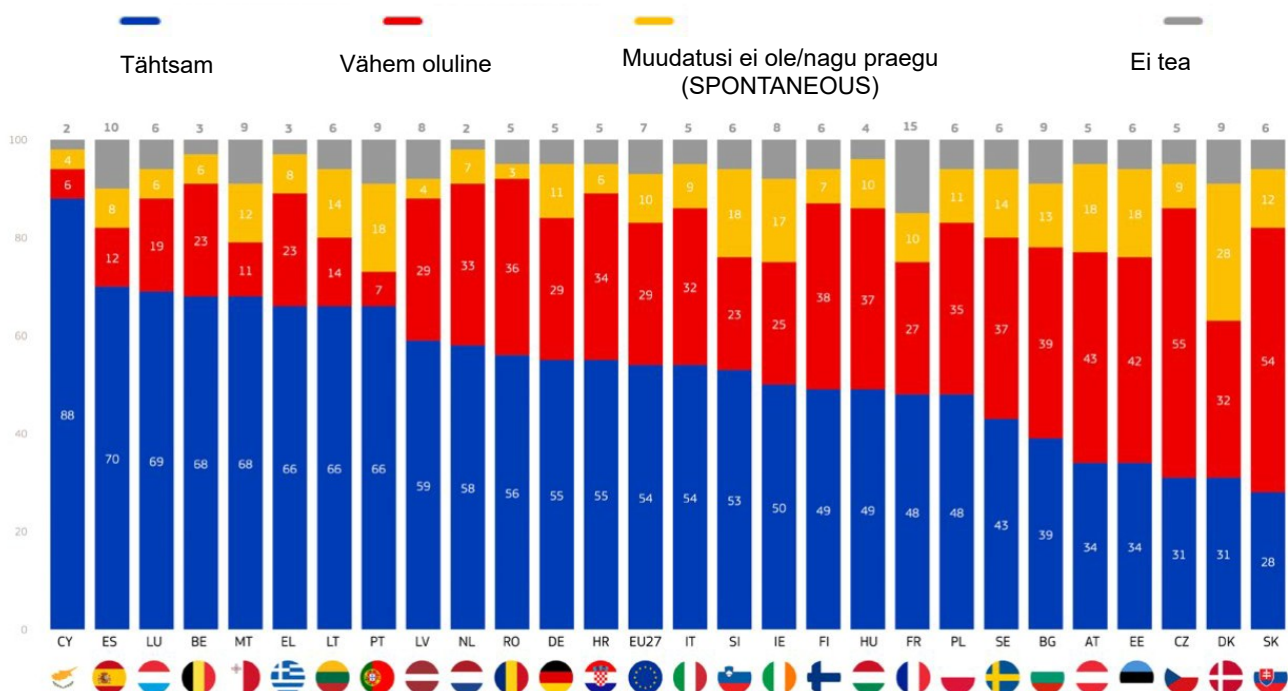
QA5 Kas soovite isiklikult, et Euroopa Parlamendil oleks olulisem või vähem oluline roll? (% – EL 27)

Soovi Euroopa Parlamendi olulisema rolli järele jagab enamik vastanutest 21 riigis, kõige enam Küprosel (88 %), Hispaanias (70 %) ja Luksemburgis (69 %). Viies riigis sooviks enamik näha, et Euroopa Parlamendil oleks vähem oluline roll: Tšehhi (55 % „vähem oluline“ vs 31 % „olulisem“), Slovakkia (54 % vs 28 %), Austria (43 % vs 34 %) ja Eesti (42 % vs 34 %). Arvamused jagunevad Bulgaarias (39 % vs 39 %).

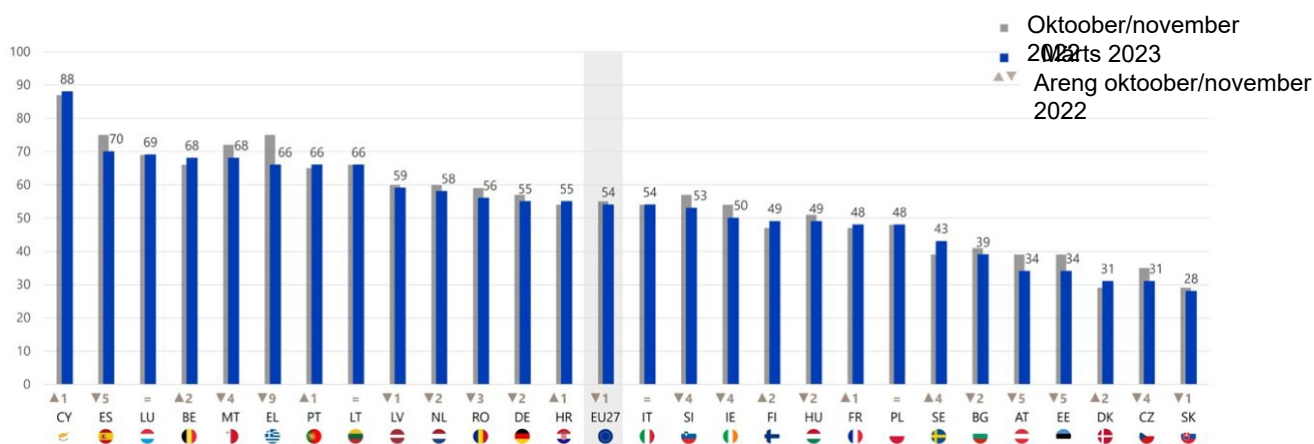
²⁸ Euroopa Komisjon, Eurobaromeetri standarduuring nr 98 – talv 2022–2023 (EB 98.2), kättesaadav aadressil: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA5 Kas soovite isiklikult, et Euroopa Parlamendil oleks olulisem või vähem oluline roll? (%)

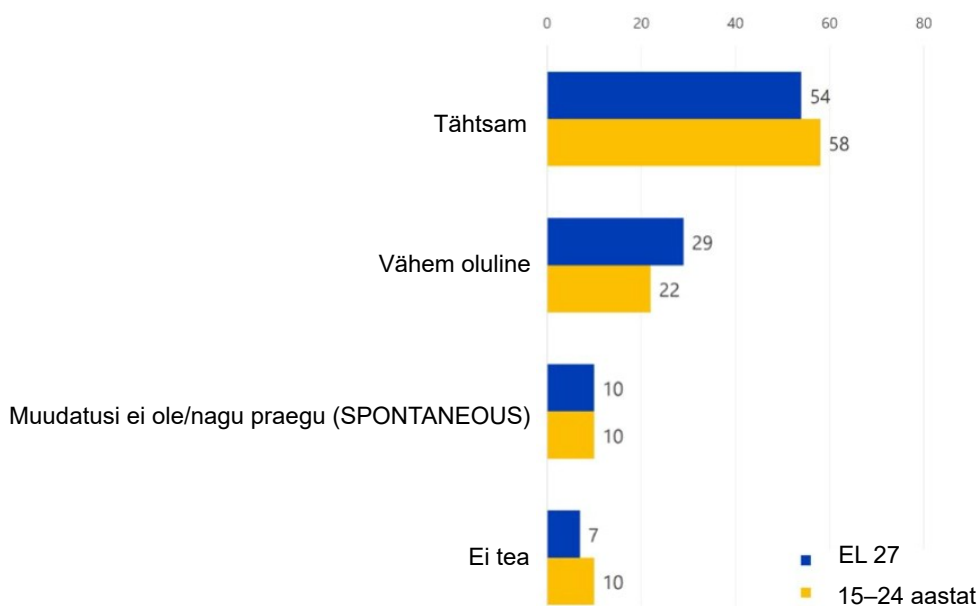
Võrreldes 2022. aasta oktoobrist novembrini on üheksas riigis vähenenud nende vastajate osakaal, kes soovivad, et Euroopa Parlamendil oleks olulisem roll. Kreeka (66 %, -9 protsendipunkti) paistab silma suhteliselt suur langus, millele järgnevad Austria, Eesti (mõlemad 34 %, -5 protsendipunkti) ja Hispaania (70 %, -5 protsendipunkti). Rootsi (43 %, +4 protsendipunkti) on ainus riik, kus see osakaal on suurenenud, samas kui ülejäänud 17 riigis on see püsinud stabiilsena või muutumatuna.

QA5 Kas soovite isiklikult, et Euroopa Parlamendil oleks olulisem või vähem oluline roll? (% – olulisem)

Nagu eespool raportis märgitud, on 15–24-aastastel kõige vähem tõenäoline, et neil on Euroopa Parlamendist negatiivne kuvand. Seetõttu ei ole üllatav, et noorimad eurooplased tahavad keskmisest tõenäolisemalt, et Euroopa Parlament etendaks tähtsamat rolli (58 % vs. 54 %) ning seetõttu on vähem tõenäoline, et Euroopa Parlamendil peaks olema vähem silmapaistev roll (22 % vs. 29 %).

QA5 Kas soovite isiklikult, et Euroopa Parlamendil oleks olulisem või vähem oluline roll? (% – EL 27)

Tulemuste lähem uurimine vastajate sotsiaaldemograafiliste omaduste põhjal näitab, et vanimad vastajad soovivad kõige vähem, et Euroopa Parlament mängiks tähtsamat rolli (50 % 55-aastastest ja vanematest vastanutest vs 54–58 % noorematest vastajatest). Erinevusi võib täheldada ka vastajate haridustasemes, kuna 20-aastased või vanemad täisajaga haridust omandavad inimesed soovivad suurema tõenäosusega, et Euroopa Parlament mängiks suuremat rolli kui need, kes lahkusid 15-aastaseks või nooremaks (59 % vs 46 %).

Juhid (62 %) arvavad kõige tõenäolisemalt, et Euroopa Parlamendil peaks olema olulisem roll, eriti võrreldes kodutöötajatega (48 %) või töolistega (49 %). Vastajad, kellel on enamasti raskusi arvete tasumisega, väljendavad kõige vähem tõenäoliselt soovi Euroopa Parlamendi olulisema rolli järele (47 % vs 53–55 % neist, kellel on raskusi harvemini).

Suurtes linnades elavad vastajad kalduvad maapiirkondade küldes elavatest vastajatest rohkem soovima, et Euroopa Parlamendil oleks tähtsam roll (57 % vs. 50 %).

Samuti on seotud soov, et Euroopa Parlamendil oleks olulisem roll, ja vastajate kuvand Euroopa Parlamendist, kusjuures positiivse kuvandiga inimesed soovivad palju tõenäolisemalt, et Euroopa Parlamendil oleks olulisem roll (77 % vs 27 % negatiivse kuvandiga inimestest).

Need, kes hääletasid viimastel Euroopa Parlamendi valimistel, soovivad suurema tõenäosusega, et Euroopa Parlamendil oleks olulisem roll (60 % vs 43 %, kes ei hääletanud), nagu ka need, kes järgivad ELi poliitikat (64 % vs 40 % neist, kes seda ei järgi).

QA5 Kas soovite isiklikult, et Euroopa Parlamendil oleks olulisem või vähem oluline roll?

	Tähtsam	Vähem oluline	Ei tea
EL 27	54	29	7
Sugu			
Man	54	31	6
Naine	53	27	9
Age			
15–24	58	22	10
25–39	57	27	6
40–54	54	31	6
55+	50	31	8
Haridus (Lõpp)			
–15	46	29	14
16–19	50	33	7
20+	59	27	4
Õpib ikka veel	62	18	11
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtja	55	30	5
Juhid	62	26	3
Muud valged kaelarihmad	57	30	4
Töölised	49	33	8
Koduinimesed	48	30	10
Töötud	52	30	10
Pensionil	49	30	9
Õpilased	62	18	11
Raskused arvete maksmisel			
Suurema osa ajast	47	33	11
Aeg-ajalt	53	33	6
Peaaegu mitte kunagi/mitte kunagi	55	27	7
Subjektiivne linnastumine			
Maaküla	77	10	3
Väike/keskmine linn	46	30	11
Suur linn	27	65	5
Hääletati viimastel Euroopa Parlamendi valimistel			
Jah	60	25	5
Ei	43	37	11
Euroopa Parlamendi maine			
Positiivne	77	10	3
Neutraalne	46	30	11
Negatiivne	27	65	5

JÄRELDUS

Üks aasta pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse ja pandeemiajärgse majanduse elavnemise tõttu, mida mõjutavad inflatsiooni ja elamiskulude kasv, rõhutatakse käesolevas 2023. aasta kevadises Eurobaromeetri uuringus, et eurooplased on juba järgmisel aastal näinud või prognoosinud oma elatustaseme halvenemist. Võib-olla osaliselt ei ole nad rahul meetmetega, mis on võetud riiklikul ja Euroopa tasandil, et lahendada elukalliduskriis, ning üldiselt arvavad nad, et asjad liiguvad vales suunas nii oma riigis kui ka ELis. Seetõttu ei ole üllatav, et nad peavad võitlust vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu peamiseks prioriteediks, millega Euroopa Parlament peaks tegelema.

Sellest hoolimata ei kujuta selle uuringu tulemused mingil juhul negatiivset pilti. Vaatamata raskustele kiidavad eurooplased jätkuvalt heaks ELi toetuse Ukrainale. Nad tunnevad, et asjad liiguvad oma elus isiklikult õiges suunas ja nüüd on nad oma riigi majanduse olukorra suhtes vähem pessimistlikud kui 2022. aasta sügisel.

Kodanikud on jätkuvalt pühendunud demokraatlikele väärtustele, on üldiselt rahul sellega, kuidas demokraatia ELis ja oma riigis toimib, ning rahulduvad ELi demokraatia konkreetsemate aspektidega, nagu vabad ja õiglasel valimised ning sõnavabadus. Kooskõlas nende järeldustega on ELi (ja eelkõige Euroopa Parlamendi) viimaste aastate tegevust kaaludes rahulolu tase üldiselt kõrge, eelkõige seoses Ukraina toetamise ning demokraatlike õiguste ja õigusriigi põhimõtte austamisega.

Eurooplased suhtuvad demokraatlikesse väärtustesse kõige paremini nende suhtumisega valimistesse üldiselt ja eriti Euroopa Parlamendi valimistesse. Häälteenamus omistab suurt isiklikku tähtsust hääletamisele riiklikel valimistel ja, kuigi vähemal määral, Euroopa Parlamendi valimistel. Lisaks kalduvad kodanikud olema huvitatud järgmistest Euroopa Parlamendi valimistest ja ütlevad, et nad tõenäoliselt osaleksid, kui nad järgmisel nädalal toimuksid. Lisaks, kui neil palutakse märkida valimiste toimumise kuupäev, annavad peaaegu kolm kümnest õige vastuse 2024. aasta mais või juunis. Väärrib märkimist, et nii huvipakkuv tase kui ka teadlikkus valimiste toimumise kuupäevast on nüüd kõrgemad kui 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimistele eelnenud ajal.

ELi ja Euroopa Parlamendi arvamused jäävad üldiselt positiivseks ning 2022. aasta kevade ja sügise vahel täheldatud hoiakute halvenemine näib olevat peatunud. Optimism ELi tuleviku suhtes on tõusuteel ja enamusel on EList positiivne kuvand. Samamoodi arvavad eurooplased jätkuvalt, et nende riigi kuulumine ELi on hea asi ja et see on oluline. Lisaks, kuigi arvamused on lahknevad küsimuses, kas nende hääl ELis loeb, arutavad enamik Euroopa poliitilisi küsimusi sõprade või sugulastega ning jälgivad seda, mis toimub Euroopa poliitikas.

Kooskõlas nende järeldustega on enamik hiljuti lugenud, näinud või kuulnud midagi Euroopa Parlamendi kohta ning sellest teabest jäänud mulje on üldiselt positiivne. Selle tulemusena jätkab Euroopa Parlament positiivset kuvandit ja enamik eurooplasi jagab soovi, et sellel institutsioonil oleks olulisem roll.

TEHNILISED SPETSIFIKATSIOONID

2.–26. märtsini 2023 viis Kantar Public Kantar Belgiumi nimel läbi Eurobaromeetri uuringu 99.1 laine Euroopa Parlamendi kommunikatsiooni peadirektoraadi avaliku arvamuse järelevalve üksuse taotlusel.

Laine 99.1 hõlmab Euroopa Liidu liikmesriikide elanike arvu, kes elavad kõigis 27 liikmesriigis ning on vähemalt 15-aastased.

Kõigis riikides rakendatav põhivalimi ülesehitus on mitmeastmeline, juhuslik (tõenäosus) stratifitseeritud. Igas riigis stratifitseeritakse valimit esmalt NUTSi piirkondade kaupa ja igas piirkonnas linnalisuse näitaja (DEGURBA) järgi. Igas kihis valitud valimipunktide arv kajastab kihtide üldkogumit 15+. Teises etapis moodustati proovivõtukohad tõenäosusega, mis on võrdeline nende 0+ populatsiooni suurusega igas kihis.

Seega esindavad valimid kogu nende riikide territooriumi, mida uuriti vastavalt EUROSTATi NUTS II (või samaväärsele) andmetele ning vastavate riikide elanike arvu jaotusele suurlinnade, linna- ja maapiirkondade lõikes.²⁹

Igas valitud proovivõtupunktis võeti juhuslikult lähtekoordinaat ja kasutati tagasipööratud geokodeerimisvahendit, et teha kindlaks koordinaadile lähim aadress. See aadress oli suvalise jalutuskäigu lähteaadress. Täiendavad aadressid (iga N-aadress) valiti algsest aadressist standardse „juhusliku marsruudi“ protseduuri alusel. Igas leibkonnas kaasati vastaja juhuslikult. Juhusliku valiku lähenemisviis sõltus leibkonna suurusest. Näiteks kahe 15-liikmelise leibkonna puhul kasutati skripti selleks, et valida kas informaator (sõeluuringu küsimustikule vastav isik) või leibkonna muu tingimustele vastav liige. Kolme 15-liikmelise leibkonna puhul kasutati skripti selleks, et valida kas informaator (1/3 ajast) või veel kaks toetuskõlblikku liiget leibkonnas (2/3 ajast). Kui kaks ülejäänud liiget valiti, paluti intervjuerijal küsida kas noorimat või vanimat. Skript määraks valiku juhuslikult kõige nooremale või vanemale võrdse tõenäosusega. See protsess jätkub neljale 15-le leibkonnaliikmele, kes küsivad juhuslikult noorimat, teist ja vanimat. Viie 15-liikmelise leibkonna puhul pöördume tagasi viimase sünnipäeva reegli juurde.

Kui leibkonnaga ühendust ei võetud või kui valitud vastaja ei olnud kättesaadav (hõivatud), vaatas küsitaja sama leibkonna uuesti läbi kuni kolm lisakorda (kokku neli kontaktikatset). Küsitajad ei osuta kunagi sellele, et uuring viiakse eelnevalt läbi Euroopa Komisjoni nimel; taotluse korral võivad nad seda teavet anda, kui küsitlus on lõpule viidud.

²⁹ Linnapiirkondade klassifikatsioon DEGURBA alusel (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

KEVAD 2023 | EB 99.1 TEHNILISED SPETSIFIKATSIOONID

Värbamisetapp oli Madalmaades, Soomes ja Rootsis veidi erinev. Kahes viimati nimetatud riigis valiti aadresside valim igas proovivõtupunktis aadresside või rahvastikuregistri põhjal (Soomes ei valita mitte kõiki valimipunkte, vaid mõnes riigis, kus vastamise määr eeldatavasti paraneb). Aadressid valiti juhuslikult. Seejärel võeti kodumajapidamistega ühendust telefoni teel ja värvati küsitluses osalema. Madalmaades kasutatakse kahetasandilist RDD valimit (mobiil- ja lauatelefoninumbrid), kuna puudub terviklik rahvastikuregister, mille telefoninumbrid on kättesaadavad. Mõlema kaadri numbrite valimine toimub juhuslikul viisil, kusjuures iga number saab võrdse valiku tõenäosuse. Erinevalt Rootsist ja Soomest on valim klasterdamata.

RIIGID	INSTITUUTIDE	NR Intervjuud	VÄLITÖÖDE KUUPÄEVAD		Elanikkond 15+	EL 27 osakaal	
BE	Belgia	Mobiel Centre Market Research	1,039	03/03/2023	20/03/2023	9,619,330	2.53%
BG	Bulgaaria	Kantar TNS BBSS	1,024	02/03/2023	23/03/2023	5,917,534	1.56%
CZ	Tšehhi	STEM/MARK	1,014	03/03/2023	19/03/2023	8,982,036	2.36%
DK	Taani	Mantle Denmark (Kantar Public)	1,006	03/03/2023	22/03/2023	4,891,261	1.29%
DE	Saksamaa	Mantle Germany (Kantar Public)	1,531	03/03/2023	23/03/2023	71,677,231	18.87%
EE	Eesti	Norstat Eesti	1,008	03/03/2023	23/03/2023	1,111,597	0.29%
IE	Irish	B and A Research	1,005	06/03/2023	26/03/2023	4,005,909	1.05%
EL	Kreeka	Kantar Greece	1,006	04/03/2023	21/03/2023	9,167,896	2.41%
ES	Hispaania	Mantle Spain (Kantar Public)	1,013	08/03/2023	22/03/2023	40,639,381	10.70%
FR	Prantsusmaa	ESP - Leaderfield	1,001	03/03/2023	16/03/2023	55,700,114	14.66%
HR	Horvaatia	Hendal	1,020	03/03/2023	16/03/2023	3,461,468	0.91%
IT	Itaalia	Testpoint Italia	1,027	03/03/2023	16/03/2023	51,599,668	13.58%
CY	Küprose	CYMAR Market Research	504	03/03/2023	17/03/2023	752,304	0.20%
LV	Läti	Kantar TNS Latvia	1,000	03/03/2023	21/03/2023	1,590,245	0.42%
LT	Leedu	Norstat LT	1,011	04/03/2023	22/03/2023	2,373,312	0.62%
LU	Luksemburg	TNS Ilres	507	03/03/2023	23/03/2023	533,335	0.14%
HU	Ungari	Kantar Hoffmann	1,029	03/03/2023	22/03/2023	8,313,539	2.19%
MT	Malta	MISCO International	516	04/03/2023	26/03/2023	446,788	0.12%
NL	Madalmaad	Kantar Netherlands	1,001	03/03/2023	20/03/2023	14,763,684	3.89%
AT	Austria	Das Österreichische Gallup Institut	1,011	03/03/2023	20/03/2023	7,647,176	2.01%
PL	Poola	Research Collective	1,004	03/03/2023	19/03/2023	31,982,941	8.42%
PT	Portugal	Marktest – Marketing, Organização e Formação	1,002	04/03/2023	21/03/2023	8,915,624	2.35%
RO	Rumeenia	Centrul Pentru Studierea Opiniei si Pieteii (CSOP)	1,044	03/03/2023	22/03/2023	16,174,719	4.26%
SI	Sloveenia	Mediana DOO	1,017	03/03/2023	23/03/2023	1,791,246	0.47%
SK	Slovaki keel	MNFORCE	1,003	03/03/2023	20/03/2023	4,591,487	1.21%
FI	Soomes	Taloustutkimus Oy	1,011	03/03/2023	23/03/2023	4,672,932	1.23%
SE	Rootsi	Mantle Sweden (Kantar Public)	1,022	03/03/2023	23/03/2023	8,541,497	2.25%
EL 27 KOKKU			26,376	02/03/2023	26/03/2023	379,864,254	100%

* Tuleb märkida, et käesolevas tabelis esitatud koguprotsent võib ümardamise tõttu ületada 100 %.

		RIIGID	CAPI intervjuude arv	CAVI intervjuude arv	Kokku ilma intervjuudeta
Intervjueerimise režiim riigiti Intervjuud viidi läbi näost näkku intervjuude kaudu, kas füüsiliselt inimeste kodus või kaugvideo teel asjakohases riigikeeles. Kaugvideointervjuud („internetipõhine näost näkku“ või CAVI, Computer Assisted Video Interviewing) viidi läbi ainult Tšehhis, Taanis, Maltal ja Soomes.	BE	Belgia	1,039		1,039
	BG	Bulgaaria	1,024		1,024
	CZ	Tšehhi	751	263	1,014
	DK	Taani	832	174	1,006
	DE	Saksamaa	1,531		1,531
	EE	Eesti	1,008		1,008
	IE	Irish	1,005		1,005
	EL	Kreeka	1,006		1,006
	ES	Hispaania	1,013		1,013
	FR	Prantsusmaa	1,001		1,001
	HR	Horvaatia	1,020		1,020
	IT	Itaalia	1,027		1,027
	CY	Küprose	504		504
	LV	Läti	1,000		1,000
	LT	Leedu	1,011		1,011
	LU	Luksemburg	507		507
	HU	Ungari	1,029		1,029
	MT	Malta	346	170	516
	NL	Madalmaad	1,001		1,001
	AT	Austria	1,011		1,011
	PL	Poola	1,004		1,004
	PT	Portugal	1,002		1,002
	RO	Rumeenia	1,044		1,044
	SI	Sloveenia	1,017		1,017
	SK	Slovakkia	1,003		1,003
	FI	Soome	996	15	1,011
	SE	Rootsi	1,022		1,022
	EL 27 kokku			25,754	622

CAPI: Arvutipõhine isiklik intervjueerimine

CAVI: Arvutipõhine videointervjuu

Vastamise määr

Iga riigi puhul võrreldakse vastatud valimit universumiga (st riigi üldpopulatsiooniga). Kaalu kasutatakse selleks, et sobitada vastav valim universumi soo järgi vanuse, piirkonna ja linnastumise astme järgi. Euroopa hinnangute puhul (s.o ELi keskmine) korrigeeritakse iga riigi kaalu, kaaludes neid ülespoole või allapoole, et kajastada nende 15+ elanikkonna osakaalu EL 15+ elanikkonna osakaalus.

Vastamise määra arvutamiseks jagatakse täielike küsitluste koguarv kõigi külastatud aadresside arvuga, välja arvatud aadressid, mis ei ole rahastamiskõlblikud, kuid kaasa arvatud aadressid, mille puhul abikõlblikkus ei ole teada. EUROBAROMETERi uuringu laine 99.1 puhul on Kantar Public arvutatud EL 27 riikide vastamismäärad järgmised:

RIIGID	Vastamise määr
BE	Belgia
BG	Bulgaaria
CZ	Tšehhi
DK	Taani
DE	Saksamaa
EE	Eesti
IE	Irish
EL	Kreeka
ES	Hispaania
FR	Prantsusmaa
HR	Horvaatia
IT	Itaalia
CY	Küprose
LV	Läti
LT	Leedu
LU	Luksemburg
HU	Ungari
MT	Malta
NL	Madalmaad
AT	Austria
PL	Poola
PT	Portugal
RO	Rumeenia
SI	Sloveenia
SK	Slovakkia
FI	Soome
SE	Rootsi

Veamäärad

Lugejatele tuletatakse meelde, et uuringu tulemused on hinnangud, mille täpsus, kui kõik on võrdsed, põhineb valimi suurusel ja täheldatud protsendil. Umbes 1000 intervjuust koosneva valimi puhul varieeruvad tegelikud protsendid järgmiste usalduspiiride piires:

Valimi koostamise protsessist tulenevad statistilised varud

(95 % usaldusnivoo juures)

*erinevad valimi suurused on ridades**erinevad täheldatud tulemused on esitatud veergudes*

	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000
N = 5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N = 5000
N = 6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6000
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	

Euroopa Parlamendi 2023. aasta kevadine Eurobaromeetri uuring näitab kodanike jätkuvat seotust demokraatlike väärtustega ja nende üldist rahulolu ELi demokraatiaga jätkuvate isiklike ja majanduslike raskuste tõttu. Lisaks keskendutakse selles eurooplaste teadlikkusele ja suhtumisele Euroopa Liidu ja Euroopa Parlamendi tegevusse ning hinnatakse tähtsust, mida eurooplased omistavad Euroopa ja riiklikel valimistel hääletamisele.

Uuringu korraldas KANTAR PUBLIC 2.–26. märtsini 2023 kõigis 27 ELi liikmesriigis. See viidi läbi näost näkku, videointervjuud (CAVI) kasutati lisaks Tšehhis, Taanis, Soomes ja Maltal. Kokku viidi läbi 26.376 intervjuud. ELi tulemusi kaaluti vastavalt iga riigi rahvaarvule.

Täieliku uuringu kohta lisateabe saamiseks skaneerige QR-kood:

AVALIKU ARVAMUSE JÄRELEVALVE ÜKSUSE AVALDAMINE
TEABEVAHETUSE PEADIREKTORAAT
EUROOPA PARLAMENT

dgcomm-pom@ep.europa.eu
europa.eu/eurobarometer

EB043EP

KATALOOGI NUMBER: QA-CE-23-001-EN-N

ISBN: 978-92-848-0498-6

DOI: 10.2861/93879

© Euroopa Liit, 2023

Kommentaarid vabaduses

(Pierre Dieumegard)

[Eurobaromeetri originaaldokument](#) oli kättesaadav ainult inglise keeles, välja [arvatud Euroopa Parlamendi pressiteade](#), mis oli kättesaadav erinevates ametlikes keeltes.

Isehakavad avaldused pressiteates ei asenda täpset teavet

Seda pressiteadet, mis sisaldab peamiselt väiteid enesega rahulolu kohta, on laialdaselt levitatud. Nädal pärast aruande avaldamist tõi Google'i otsing välja umbes kümme artiklit prantsuskeelses ajakirjanduses. Nendes artiklites korraldi kommünikee lauseid, mõned sisaldasid aruande tekstilist teavet, kuid ühelgi neist ei olnud graafikuid, mis näitaksid riikide seisukohtade mitmekesisust. Seda on oodata, kuna graafikuid inglise keeles oli raske tõlkida teistesse keeltesse.

Selle tulemusena ei saanud Euroopale spetsialiseerunud suurte ajalehtede või veebisaitide lugejad käesoleva Eurobaromeetri uuringu tulemusi lugeda.

Oleks hea mõte mitte tsiteerida ainult positiivseid tulemusi.

Avaldus algab mitmesuguste väidetega, mis ei ole valed, kuid mis on vaid osa uurimise tulemustest.

Selles öeldakse, et „noored toetavad kõige tõenäolisemalt Euroopa Parlamendi tähtsamat rolli“; see on tõsi (QA5), kuid oleks hea lisada, et noored on keskmisest vähem huvitatud Euroopa Parlamendi valimistest (QA15) ja et neil on keskmisest väiksem tõenäosus hääletada järgmistel valimistel (QA22).

Ingliskeelne tekst on sageli ebaselge ega olnud enne avaldamist korrektne.

Alguses on toplelleheküljel esitatud uuringu 10 põhipunkti. Üldnimetus on „10 KEY TAKE AWAYS“, mida ei ole väga lihtne mõista ja tõlkida. Igal punktil on ka pealkiri, mis ei ole alati lihtne.

Kommenteeritud kokkuvõtte algus viitab kevadele ja kirsiõitele Jaapanis ning sõnale „permacrise“ Collinsi ingliskeelse sõnaraamatu viimasest väljaandest: sellel on väga vähe seost põhiteemaga.

On mitmeid vigu üksikasjalikult:

–d -lõigete dubleerimine: originaali (küsimus QA2) leheküljel 98 viimane lõik ja originaali leheküljel 108 viimane lõik (küsimus QA13)

– graafilise pealkirja vead: algasel leheküljel 25 („% – naiste ja meeste võrdõiguslikkus“) on teise graafiku pealkirjas liiga palju.

– lk 124 („3. kvintili“).

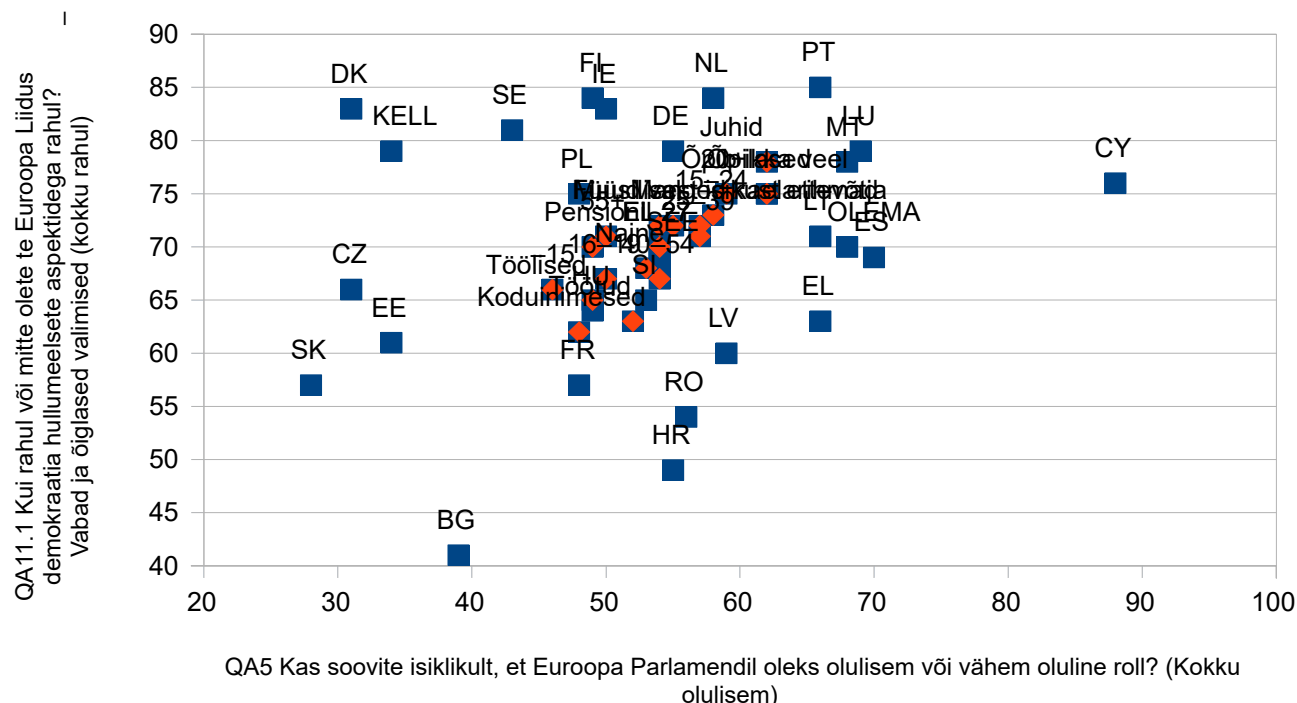
– lk 28 – intervjuueeritavate emotsionaalsele seisundile pühendatud graafik (QA10ab) kannab pealkirja „Millist järgmistest teemadest sooviksite Euroopa Parlamendis esmajärjekorras käsitleda? “ Esiteks? Ja siis? (EL 27) (%“), samas kui see oleks pidanud olema: „Kui mõtlete elule, mida te elate, siis kuidas kirjeldaksite kõige paremini oma praegust emotsionaalset seisundit?“. Kõnealune pealkiri on küsimus QA7ab.

Samamoodi on originaali leheküljel 145 valimiskuupäevade tundmist käsitleva graafiku (QA14) pealkiri QA15 "Järgmised Euroopa Parlamendi valimised toimuvad 2024. aasta mais või juunis. Kui huvitatud või mitte te arvate, et olete nendel valimistel? (% – EL 27)“, millal peaks olema „Milline on Teie arvates järgmised Euroopa Parlamendi valimised siin (meie RIIG)?“.

– vale viide leheküljele, originaali lk 19: „Lisateabe saamiseks vaadake leheküljel XX toodud tabelit, kus on esitatud veamäär sõltuvalt vestluste arvust.“ Sümbol XX oleks tulnud asendada märkega „218“, leheküljele statistiliste usaldusvahemike tabeliga.

See ei ole väga tõsine, kuid see näitab, et see aruanne ei olnud enne avaldamist nõuetekohaselt korrektne.

Eri riikide arvamused on palju suuremad kui sotsiaalsete rühmade vahel.

Sotsiaalsed rühmad (vanus, sugu, haridustase, ametid) on punased, riigid on sinised. Näeme, et küproslasi on kolm korda rohkem (90 %) kui slovake (30 %), kes soovivad, et Euroopa

Parlamendil oleks suurem roll. Sotsiaalsete rühmade puhul on juhtidelja üliõpilastel ainult 30 % suurem tõenäosus kui neil, kes lahkusid koolist enne 15. eluaastat, et neil oleks sama soov.

See on vaid üks näide, mida võib leida paljude küsimuste kohta nii käesolevas Eurobaromeetri uuringus kui ka teises.

Järeldus; tavapärase riiklikud poliitikakategooriad ei ole ELi tasandil asjakohased.

Naistel ja meestel on samad arvamused, rikastel ja vaestel on vähe erinevusi ning noorte ja vanade vahel on vähe erinevusi. Euroopa tasandil loeb see riik: Poolakatel on selgelt erinev arvamus portugali või taanlaste omast.

Nende erinevuste peamine põhjus, kuigi mitte ainus, on keeleline erinevus. Riigis räägivad inimesed oma naabrite ja sugulastega, vaatavad sama televiisorit ja loevad samu ajalehti, olgu nad rikkad või vaesed, noored või vanad. Võib tekkida konsensus, mis erineb naaberriigi omast.

Käesoleva Eurobaromeetri aruande pealkiri on „Democracy in Action“. See on ambitsioonikas pealkiri: selleks et demokraatia oleks Euroopas võimalik, peab olema võimalik demokraatlik arutelu. Eurooplased peavad saama jagada sama teavet, kommenteerida seda, kritiseerida, levitada, tõlgendada seda koos.

Selleks et tõeline demokraatia Euroopas oleks võimalik, on meil vaja ühist keelt. Parim ühine keel, kõige lihtsam õppida, kõige täpsem, õiglasem, on rahvusvaheline keel esperanto.